TIHOMIR PRŠA
RUŽA S. DOMAGOJA LJUBIČIĆ
INES FOČIĆ

Život obilježen križem i glazbenom umjetnošću

MATIJA PL. IVŠIĆ (1894.–1963.)

HRVATSKO DRUŠTVO CRKVENIH GLAZBENIKA

Život obilježen križem i glazbenom umjetnošću

MATIJA PL. IVŠIĆ (1894.–1963.)

Izdavači
Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika
Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Nakladnik
Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika

Pokrovitelji
Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba
Biskupijski ordinarijat Sisak
Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Općina Martinska Ves

Recenzije
Izv. mo. art. Šime Marović
Prof. dr. sc. Slavko Slišković

Urednici
Tihomir Prša, prof.
Doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić
Ines Fočić, prof.

Notografija
Tihomir Prša, prof.
Dragica s. Cecilija Pleša, prof.

Lektorica
doc. dr. sc. Jasna Šego

Slog i oblikovanje:
Tomislav Košćak

Tisak
Tiskara Ekološki glasnik d.o.o., Donja Lomnica

ISMN 979-0-9013580-4-1

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000899290.

TIHOMIR PRŠA
RUŽA S. DOMAGOJA LJUBIČIĆ
INES FOČIĆ

Život obilježen križem i glazbenom umjetnošću

MATIJA PL. IVŠIĆ (1894.–1963.)

HRVATSKO DRUŠTVO CRKVENIH GLAZBENIKA
Zagreb, 2014.

Uvod

Svećenika, maestra gregorijanskog pjevanja i crkvene kompozicije Matiju pl. Ivšića možemo predstaviti kao istaknutu i zauzetu osobu koja je živjela i djelovala u prvoj polovici dvadesetog stoljeća. U tom pogledu valja izdvojiti njegovu sustavnu brigu i značajan doprinos hrvatskoj crkvenoj kulturi te njegovu zaslugu za provođenje cecilijanskog duha i obnove liturgijske glazbe koju je pokrenuo papa Pio X. svojom pobudnicom *Motu proprio – pravni zakonik* iz 1903. godine, kojom je poticao povratak korijenima u obnovi crkvene glazbe općenito.

Zanimanje maestra Ivšića za glazbu počelo je u ranoj mladosti, a kao svećenik intenzivnije produbljuje i nadopunjava svoje znanje i zainteresiranost studijem na Papinskom institutu za crkvenu glazbu (*Pontificio Istituto di Musica Sacra*) u Rimu.

Na planu liturgijsko-glazbenog života u Hrvatskoj, maestrova glavna briga bilo je promicanje liturgijskoga pjevanja, glazbeni život na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu te podučavanje, kako klera tako i crkvenih glazbenika. Može se ustvrditi da se tim njegovim nastojanjima ideja o obnovi glazbeno-liturgijske prakse postupno i ostvarivala u životu Crkve u nas.

Njegova glazbena djelatnost, prema dosadašnjim istraživanjima, poprilično je velika. Naime, pronađeno je preko 150 njegovih crkvenih skladbi, koje nesumnjivo predstavljaju bogatu i još nedovoljno istraženu glazbenu riznicu.

Ovime, prije svega, želim zahvaliti u svoje osobno kao i u ime *Hrvatskoga društva crkvenih glazbenika*, profesorima i članovima Upravnog odbora: Tihomiru Prši, Ines Fočić, Miroslavu Martinjaku, Jelici Bojić i Jeleni Blašković koji su svojim upornim istraživačkim radom i prilozima uspjeli oteti zaboravu slabo poznati glazbeni poklad te ga na ovaj način oživjeti i darovati općoj crkvenoj glazbenoj baštini Hrvatske. Snažna osobnost Matije Ivšića, njegova izdržljivost i ustrajnost na teškome životnom putu zasigurno zaslužuje našu veliku zahvalnost Bogu. Stoga, neka ova knjiga, posluži kao poticaj utiranju puta za daljnja istraživanja.

Doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić
Predsjednica *Hrvatskog društva crkvenih glazbenika*

Divno je životno i glazbeno svjedočanstvo maestra Matije pl. Ivšića

Providnost je htjela da maestro Matija pl. Ivšić (Sisak, 5. veljače 1894. – Zagreb, 12. listopada 1963.), zagrebački svećenik, prebendar, kateheta, crkveni glazbenik i pedagog, orguljaš, skladatelj, dirigent, profesor, pisac i dugogodišnji robijaš, dočeka u svojemu ovozemaljskom životu sâmo osnivanje Instituta za crkvenu glazbu Albe Vidaković Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ove, 2014. godine, navršava se 120. obljetnica njegova rođenja, a prošle, 2013. godine, navršila se 50. obljetnica njegove smrti. Povodom tih dviju važnih osobnih obljetnica maestra Ivšića, obljetnica rođenja i smrti, naši profesori i bivši studenti ICG-a *Albe Vidaković* – prof. mo. art. Miroslav Martinjak, doc. mo. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić, Ines Fočić, prof., Tihomir Prša, prof., Jelica Bojić, prof. i Jelena Blašković, prof. napisali su ovu vrijednu monografiju o bremenitom životu i plodnome glazbenom djelu maestra Matije pl. Ivšića.

Maestro je Ivšić bio profesor crkvene glazbe na Katoličkome bogoslovnom fakultetu od 1935. do 1950., a crkvenu glazbenu umjetnost usavršio je u Rimu na Papinskoj visokoj školi za crkvenu glazbu od 1929. do 1932. na kojoj je postigao magisterij iz gregorijanskoga pjevanja i crkvene kompozicije, u relativno kratkom roku zbog velikoga talenta i predznanja s kojim je došao na studij crkvene glazbe u Rim.

Naime, maestro je Ivšić od početka svojega školovanja u Zagrebu intenzivno radio na usavršavanju svojega glazbenog talenta. Aktivno je bio uključen u djelovanje Cecilijanskoga društva. Tijekom teološkoga studija i boravka u Nadbiskupijskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu djelovao je u crkveno-glazbenom društvu Vijenac, bio je kućni orguljaš, a katkad je mijenjao svojega prvog glazbenog učitelja, maestra Franju Dugana. Još prije primanja svetoga reda prezbiterata 1918. godine, bio je jedan od sudionika objave pjesmarice *Hrvatski korali* i pjesmarice orguljske pratnje iste.

Nakon prezbiterskog ređenja 1918. sve do 1927. godine služio je kao župni vikar u Sisku, a onda dvije godine kao župnik u Selima kod Siska. Cijelo to vrijeme usavršavao je crkvenu glazbu kod maestra Franje Dugana u Zagrebu. Ono što ga

čini posebnim i jedinstvenim jest njegov rad na promicanju crkvenoga pjevanja i crkvene liturgijske glazbe općenito, kako pastoralnim djelovanjem tako i suradnjom s Cecilijanskim društvom. O tome svjedoče brojne liturgijske i glazbene inicijative kojima je bio začetnik i voditelj u župama i mjestima u kojima je djelovao.

Nakon povratka iz Rima 1932. godine nastanio se u Zagrebu gdje je vršio razne crkvene službe. Najvažnija djelatnost bila mu je i ostala na polju crkvene glazbe. Osnivao je i vodio zborove, skladao, svirao, pisao glazbene osvrte i poučavao crkvenu glazbu na našem Fakultetu. Nažalost, najvitalnije godine života proveo je kao uznik u Staroj Gradiški. Naime, onodobna komunistička vlast uhitila ga je i 15. svibnja 1950. godine osudila na četrnaest godina stroge robije od kojih je odslužio punih dvanaest te je zbog teškoga zdravstvenog stanja pušten iz zatvora 1962. godine. Zbog još iz mladosti narušena zdravlja te od posljedica dugogodišnjeg robijanja umro je u Zagrebu 1963. godine, godine kada je osnovan Institut za crkvenu glazbu Albe Vidaković Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Maestro je Ivšić pred sâm kraj svojega života, dotično 30. prosinca 1962., dok su još trajale pripreme za osnivanje Instituta za crkvenu glazbu, dao značajan doprinos njegovu osnivanju, najprije duhom i željom, a onda i darovnicom sobnih orgulja i bogate stručne knjižnice. Zbog toga mu je Institut za crkvenu glazbu Albe Vidaković Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu neizmjerno zahvalan, a u znak zahvalnosti i priznanja njegovu svake pažnje vrijednomu glazbenom djelu Katolički bogoslovni fakultet rado sudjeluje kao izdavač i pokrovitelj ove sadržajne i poučne monografije koja iz riznice iznosi lijepo svjedočanstvo o maestru Matiji pl. Ivšiću, nadarenom i vrsnom crkvenom glazbeniku i zauzetome promicatelju crkvene liturgijske glazbe. Ova monografija neka bude trajan spomen naše zahvalnosti i poštovanja prema njegovu teškom, ali plodnome svećeničkom i umjetničkom životu te prema njegovu velebnom glazbenom djelu.

Autorima monografije odajemo javno priznanje i zahvaljujemo što svojim radom i zalaganjem nastavljaju promicati i unaprjeđivati umjetnost crkvene glazbe, a posebno onoga njezinog dijela koji služi na slavu i hvalu Boga Oca našega Gospodina Isusa Krista.

U Zagrebu, na blagdan sv. Stjepana prvomučenika, 26. prosinca 2014.

Dekan Fakulteta
prof. dr. sc. Tonči Matulić

I. DIO

Život i djelovanje

Životni put i svestrano djelovanje maestra Matije pl. Ivšića

Tihomir Prša, prof.

Nakon više od pola stoljeća zanemarivanja lika, a osobito djela skladatelja Matije pl. Ivšića, rodila se plodonosna ideja o pripremanju monografije s izborom njegovih skladbi i opisom životnoga puta. U godini pisanja ove knjige navršila se 120. godišnjica rođenja ovoga hrvatskog svećenika, skladatelja, orguljaša, priznatog stručnjaka za polifonu glazbu, glazbenog pisca i kritičara te vjeroučitelja i prebendara prvostolne Crkve zagrebačke. Prethodne se pak godine ispunilo šezdeset godina otkako se ovaj zapostavljeni crkveni glazbenik preselio u vječnost nakon nepravedne osude tadašnje komunističke države, tamnovanja u Staroj Gradiški i teške bolesti. Stjepan Kožul u svojem ga *Martirologiju Crkve zagrebačke*[1] ubraja među „žrtve ljubavi". Jedini koji je u novije vrijeme opširnije proučio njegov život je Lojzo Buturac.[2] Ivšićev suvremenik Albe Vidaković za njega kaže da je bio jedan od najagilnijih radnika Cecilijanskog pokreta na području stvaranja i proučavanja liturgijske glazbe u Hrvatskoj.[3] Skladao je mise, motete, popijevke te preludije i fuge za orgulje. Pisao je članke o crkvenoj glazbi i glazbene kritike, a održavao je i tečajeve crkvene glazbe. Vodio je poznati mješoviti zbor *Zagrebačka polifonija*, prvi zbor koji je promicao polifono pjevanje u Hrvatskoj. Između ostalih cecilijanaca, i njemu pripada priznanje što je obvezatno učenje orgulja na učiteljskim školama, nakon duge borbe 1939. godine, ponovno uvedeno.[4] Stoga ćemo u ovom poglavlju prikazati njegov životni put i svestrani rad na području crkvene glazbe.

Rodoslovlje

Sedamdesetih je godina dvadesetog stoljeća prezime Ivšić bilo rasprostranjeno u pedesetak mjesta u Hrvatskoj. Najviše je Ivšića bilo u Sisku i njegovoj okolici: u dvadeset

[1] Usp. S. KOŽUL, *Martirologij Crkve zagrebačke*, Zagreb, Prometej, Zagrebačka nadbiskupija, 1998.

[2] Usp. L. BUTURAC, *Matija pl. Ivšić, svećenik i skladatelj* (1894.-1963.), u: *Tkalčić* 2004., VIII. god., str. 467.

[3] Usp. A. VIDAKOVIĆ, † *Mo. Matija Ivšić*, u: *Upute crkvenim ogruljašima*, 1963., br. 9.-12., str. 39.-42.

[4] Usp. M. IVŠIĆ, *Naučni radovi*, Zagreb, 22. siječnja 1943. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

obitelji devedeset žitelja, a pojedinačno je mjesto s najviše članova iz te okolice bilo Bok, rodno mjesto Matije Ivšića, u jedanaest obitelji njih četrdeset.[5]

Prezime Ivšić postojalo je u 16. st. samo u Drenčini, naselju koje je pripadalo sisačkom vlastelinstvu. U Gornjoj je Drenčini 1543. godine u popisu starih i novih krčevina naveden *Barthol Ywssich*.[6] Ivšići su sredinom 17. st. bili i dalje prisutni samo u Drenčini. Titula „plemeniti" u obitelji skladatelja Matije Ivšića potječe od zasluga i vjernosti Antuna Ivšića, zapovjednika petrinjske tvrđe, zbog kojih je car i kralj Leopold 31. listopada 1659. godine dodijelio plemstvo njemu, njegovoj supruzi Barbari rođenoj Mikulić, sinovima Lovri, Jakobu, Josipu, Luki te svim njihovim baštinicima i potomcima. U to vrijeme Ivšići sele iz Drenčine u Bok, naselje koje također pripada sisačkoj župi Sv. Križa. Da su Ivšići već u drugoj polovici 17. st. prisutni u Boku, potvrđuje činjenica da je među buntovnicima iz kmetske pobune u Sisačkoj gospoštiji, koja je završila oko 1659.,[7] posebno označen *Ivan Ivšić iz Boka.*[8] K tomu dolazi podatak da je sisački župnik Luka Kovačić 1680. godine predao neku crkvenu zemlju svojemu župljaninu Mihajlu Ivšiću.[9]

Godine 1806. u Boku su bile tri obitelji Ivšić,[10] dok u *Staležniku duša* sisačke župe Sv. Križa čitamo da je 1838. godine u Boku bilo već pet obitelji istoga prezimena, ali samo ona s kućnim brojem 16 nosi naziv plemenita,[11] a iz te potječe Matija pl. Ivšić, svećenik i glazbenik.

Prikazujemo skraćeno rodoslovlje obitelji pl. Ivšić iz Boka kod Siska tijekom 19. i 20. st. koje je prema već spomenutom *Staležniku duša* priredio Lojzo Buturac:

STJEPAN pl. Ivšić, rođen u 18. st.
Djeca: IVAN (1801.-1850.)
MATEJ (1803.-1870.)
IMBRO (1804.-1814.)
JOSIP (1807.-1850.) – nastavlja lozu.

JOSIP (* 9. 2. 1807.) i supruga Jaga rođ. Dužić (*1809.)
Djeca: IVAN (1830.-1901.)
MATIJA (1838.-1902.) – nastavlja lozu.

MATIJA (* 18. 5. 1838.) i supruga Jana rođ. Kelović (1867.-1885.)
Sin FRANJO (1864.-1926.) – nastavlja lozu.

---

[5] Usp. *Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske*, Zagreb, Institut za jezik, Nakladni zavod MH, 1976., 247.-248. str.

[6] Usp. J. KOLANOVIĆ (ur.), *Sisak u obrani od Turaka. Izbor građe* 1543.-1597., Zagreb, Povijesni arhiv Sisak, MA Sisak, Arhiv Hrvatske, 1993., str. 211.

[7] Usp. J. ADAMIĆ, *Seljačke bune u sisačkom vlastelinstvu*, u: *Sisak više od 2000 godina postojanja*, Sisak, 1989., str. 36.

[8] Usp. *Pučki kalendar* „Ludevit Posavski", Sisak, 1995., str. 96.

[9] Usp. J. BUTURAC, *Rekonstrukcija spomenice župe Sv. Križa u Sisku*, str. 12. – Prvi svezak izvorne župne spomenice bio je izgubljen te je rekonstrukciju napisao J. Buturac u Lovrečina Gradu i Sisku 1973. god. Knjiga je tvrdo uvezana, ima 46 natipkanih stranica, a obuhvaća razdoblje od 1334. do 1926. godine.

[10] Usp. J. BUTURAC, *Sisačka gospoštija u prvoj polovici XIX. stoljeća*, u: *Arhivski vjesnik*, 1960., III. god., br. 3., str. 289.

[11] Usp. *Status animarum* za Sisak Stari u godini 1838., Katedralna župa Uzvišenja Svetog Križa u Sisku.

FRANJO (* 1. 10. 1864.) i supruga Marica rođ. Kovačić (1867.-1939.)

Djeca: JOSIP (1885.-1945.) – nastavlja lozu
STJEPAN (1887.-1943.)
BARICA (1889.-1889.)
KATICA (1890.-1912.)
MATIJA (1894.-1963.) – svećenik
ĐURO (1897.-1933.)
MARIJA (1899.-1971.)
IVAN (1902.-1966.)

JOSIP (* 11. 01. 1885.) i supruga Elizabeta rođ. Zagorelec

Djeca: JURICA (1912.-1944.)
NADA (1915.-1979.)
VERA (1916.-2008.[12])
KREŠIMIR (1918.-1989.) – svećenik
FRAN (1925.-)

Jurica je poginuo s dvadeset i dvije godine kao domobranski časnik. Iza njega ostao je sin Marijan koji ima djecu: Petru, Georginu i Marcela.[13]

Rodna kuća
M. Ivšića u Boku

[12] Nadnevak smrti dodan je naknadno.

[13] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 470.

Djetinjstvo

Matija pl. Ivšić rodio se 5. veljače 1894. godine kao peto dijete roditelja Franje (1864.-1926.) i Marice rođ. Kovačić (1867.-1939.), koji su imali pet sinova i tri kćeri. Krstio ga je župnik Dragutin König 08. veljače u župnoj crkvi Sv. Križa u Sisku. Kumovi su mu bili Antun i Franjka Bišćan.[14]

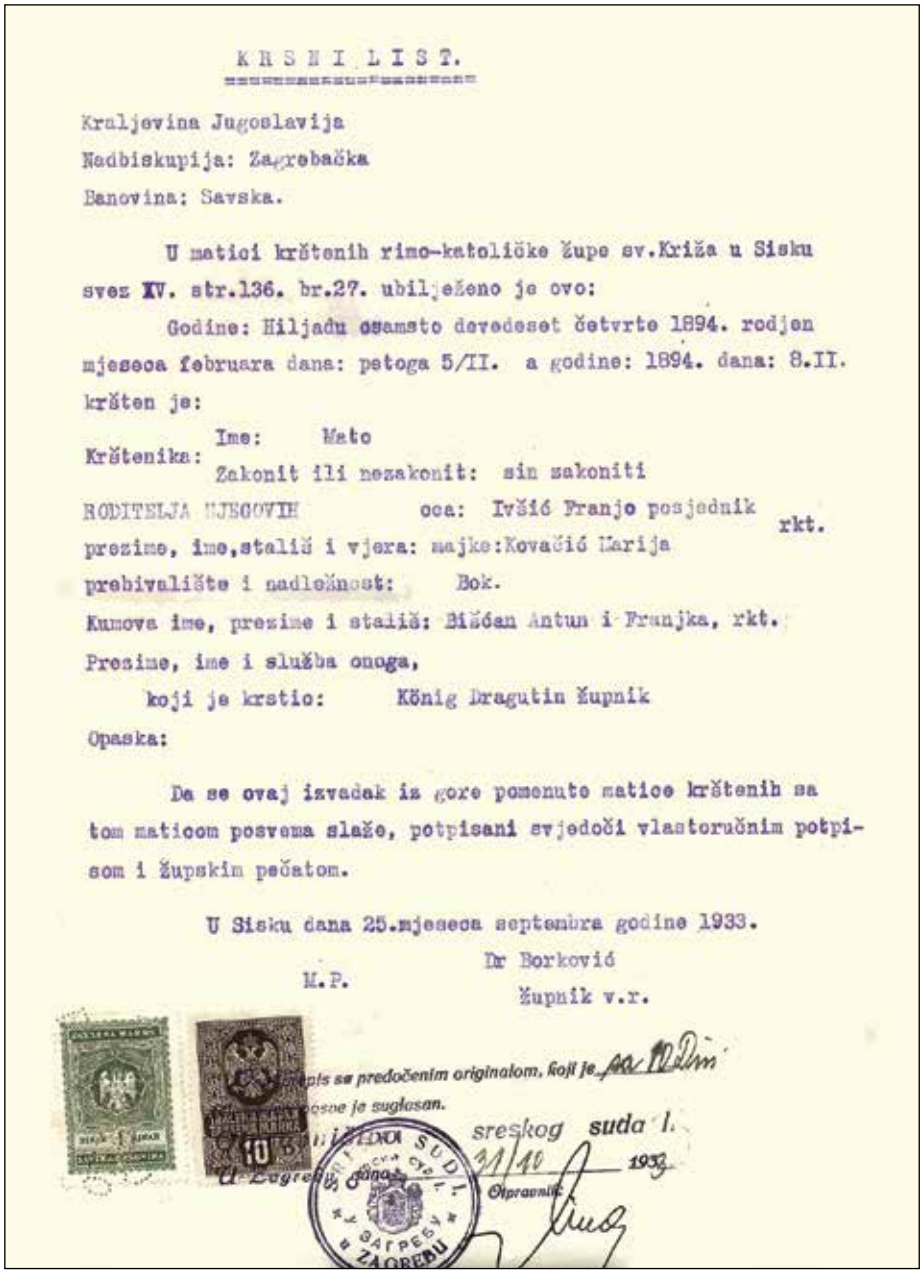

K R S N I L I S T.

Kraljevina Jugoslavija
Nadbiskupija: Zagrebačka
Banovina: Savska.

U matici krštenih rimo-katoličke župe sv.Križa u Sisku svez XV. str.136. br.27. ubilježeno je ovo:

Godine: Hiljadu osamsto devedeset četvrte 1894. rodjen mjeseca februara dana: petoga 5/II. a godine: 1894. dana: 8.II. kršten je:

Krštenika: Ime: Mato
Zakonit ili nezakonit: sin zakoniti
RODITELJA NJEGOVIH ocа: Ivšić Franjo posjednik rkt.
prezime, ime,stališ i vjera: majke:Kovačić Marija
prebivalište i nadležnost: Bok.
Kumova ime, prezime i stališ: Bišćan Antun i Franjka, rkt.
Prezime, ime i služba onoga,
koji je krstio: König Dragutin župnik
Opaska:

Da se ovaj izvadak iz gore pomenute matice krštenih sa tom maticom posvema slaže, potpisani svjedoči vlastoručnim potpisom i župskim pečatom.

U Sisku dana 25.mjeseca septembra godine 1933.

M.P. Dr Borković
Župnik v.r.

Prepis se predočenim originalom, koji je, osve je suglasan.
sreskog suda I.
U Zagrebu, dana 21/10 1933.
Otpravnik
10

Krsni list M. Ivšića iz 1933. godine.

[14] Usp. *Matica krštenih*, Katedralna župa Uzvišenja Svetog Križa u Sisku, 1894., sv. XVI., str. 157., br. 27.

U kući je živio zajedno s roditeljima, braćom i sestrama, bez sestre Barice koja je umrla prije Matijina rođenja, s njima je živio i djed Matija, koji je umro 1902., kad je Matiji bilo osam godina. Na prijelazu iz 19. u 20. st. ljudi na selu još su živjeli u tzv. kućnim zadrugama s deset do dvadeset ukućana pa se pretpostavlja da je s njima u kući živio i djedov brat Ivan, koji je umro 1901., sa svojom ženom Jagom i sinovima Nikolom, Pavlom i Stjepanom.[15]

Obitelj je u selu bila vrlo ugledna, a iz nje su izrasla dvojica svećenika: Matija, priznati glazbenik, i njegov nećak Krešimir, ugledni župnik.[16]

M. Ivšić s roditeljima

Školovanje u Sisku i Zagrebu

Osnovnu školu, tj. *Pučku dječačku učionu*, Matija Ivšić polazio je u Sisku. Škola se tada nalazila u Dugoj ulici, kasnije nazvanoj Starčevićevom. U školu se išlo pješice, a udaljenost od Boka do Siska je pet kilometara. Do 1903. godine vjeroučitelj mu je bio Stjepan Bručić, a od te godine Vladimir Kerdić.[17]

Nakon osnovne škole u Sisku odlazi 1906. godine na školovanje u Zagreb zaslugom bivšeg sisačkog vjeroučitelja Stjepana Buture.[18] Prvih pet razreda pohađa na Kraljevskoj Donjogradskoj gimnaziji, šesti na Kraljevskoj Gornjogradskoj gimnaziji, a sedmi i osmi razred u Nadbiskupskom sjemeništu. Ispit zrelosti za polazak sveučilišnih nauka položio je 27. lipnja 1914. godine na Kraljevskoj Donjogradskoj gimnaziji kao *eksternist*.[19] Matijinu ljubav prema glazbi još je od djetinjstva primijetio spomenuti vjeroučitelj Stjepan Butura koji mu je za školovanja u Zagrebu pomagao da se obrazuje i na glazbenom planu te je u petom razredu gimnazije počeo učiti svirati glasovir. Vodio ga je sa sobom i na putovanja, primjerice u Bad Wörishofen da vidi kako drugi narodi pjevaju i sviraju na čast Bogu.[20]

---

[15] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 470.-471.

[16] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 471.

[17] Usp. L. BUTURAC, isto.

[18] Usp. K. s. V. KOLIĆ, *Mo. Matija Ivšić*, diplomski rad, *Institut za crkvenu glazbu* „Albe Vidaković" Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, 1969., str. 2. Lojzo Buturac u navedenom članku kaže da je Stjepan Butura bio vjeroučitelj u Sisku samo u godinama 1896.-1897., dok je Matija bio još dijete od 2 do 3 godine, jer je 1897. u školi u Sisku dobio otkaz, što su svećenici sisačkog dekanata prokomentirali sa žaljenjem (Župni arhiv Sv. Križa u Sisku; knjiga zapisnika korona sisačkog kotara; zapisnik korone održane 12. kolovoza 1987. u župi Farkašić). Butura te godine odlazi u Zagreb gdje je postao duhovnikom *Milosrdnih sestara* te obavljao tu dužnost do 1906. godine uz službu vjeroučitelja u Učiteljskoj školi istih sestara (s. Berislava Vračić i s. Alfonza Kovačić: *Sestre Milosrdnice Sv. Vinka Paulskoga, s kućom maticom u Zagrebu*, 1845.-1995., knjiga I.: *Kuća Matica*, Zagreb, 1996., str. 161.).

[19] Usp. *Svjedodžba zrelosti* M. Ivšića, prijepis, Kraljevska donjogradska gimnazija u Zagrebu, 22. kolovoza 1940. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[20] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto.

Kapela sv. Petra i Pavla u Boku.

Studij na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu upisao je 1914. te je 1918. godine diplomirao bogoslovne nauke.[21]

Prvi Ivšićev učitelj glazbe bio je Franjo Dugan (1874.-1948.), jedan od osnivača Cecilijinog društva, utemeljenog 1907. godine, u čiji se rad uključuje i M. Ivšić za školovanja u Zagrebu.[22] Kao bogoslov bio je aktivan i u Glazbeno-pjevačkom društvu *Vijenac* Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu koje je promicalo obnovljenu crkvenu glazbu u narodu te širilo cecilijanske ideje, a bio je i član odbora toga društva.[23] Godine 1912. to društvo izdaje pjesmaricu *Hrvatski korali*, a 1917. *Hrvatsku crkvenu pjesmaricu*, tj. orguljsku pratnju pjesmama iz *Hrvatskih korala*, upravo u vrijeme kad je Matija bio bogoslov, sjemenišni orguljaš,[24] i zborovođa pjevačkog zbora bogoslova *Vijenac*.[25]

Podđakonat mu je 17. ožujka 1918. podijelio biskup Josip Lang, đakonat 24. ožujka iste godine pomoćni biskup Dominik Premuš, a prezbiterijat 30. lipnja iste godine podjeljuje mu nadbiskup Antun Bauer.[26] Mladu misu proslavio je u rodnom Boku, u kapeli Sv. Petra i Pavla.[27]

Pastoralno djelovanje

Nakon završenih nauka u Zagrebu, vraća se u Sisak gdje će provesti devet godina (1918.-1927.) kao župni vikar. Prve tri godine župnik sisačke župe bio je dr. Mijo Međimorec, a ostale godine njegovoga službovanja dr. Janko Borković koji je u vrijeme Ivšićeva djetinjstva bio duhovni pomoćnik u Sisku. U župi su za vrijeme Ivšićevog pastoralnog rada djelovali i drugi svećenici s kojima je surađivao. Kada je došao na službu, zatekao je deset godina starijeg duhovnog pomoćnika Matu Blaževića, rođenog Siščanina, koji ujesen iste godine umire od španjolske groznice. Na njegovo mjesto za duhovnog pomoćnika tada dolazi Adolf Petrak, ali on odlazi već 1920. godine. Uz njih je u župi živio i umirovljeni župnik Martin Perković kao stariji duhovni pomoćnik, subsidijar, koji je svakodnevno služio misu u sisačkoj bolnici, no i on 1920. godine odlazi iz Siska, tako da je Ivšić sljedećih sedam godina ostao na službi sam sa župnikom, što je predstavljalo veliko opterećenje za obojicu.[28]

---

[21] Usp. *Izvod iz Službeničkog lista* M. Ivšića, Zagreb, 10. srpnja 1941. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[22] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 472.

[23] Usp. *Pjevačko društvo* „Vijenac“ *u nadbiskupskom sjemeništu*, u: *Sv. Cecilija*, 1915., IX. god., br. 5., str. 116.

[24] Usp. M. IVŠIĆ, *Curriculum vitae*, Zagreb, 28. kolovoza 1936. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[25] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto. str. 13.

[26] Usp. *Osobnik* M. Ivšića. Dokument se čuva na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu.

[27] Usp. L. BUTURAC, isto.

[28] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 472.-473.

Ubrzo nakon dolaska u Sisak teško se razbolio od iste bolesti kao i drugi duhovni pomoćnik Mato Blažević, koji od te bolesti umire, a Ivšić čudom ostaje živ.[29] Ozdravivši, vraća se svećeničkim obvezama, ali uz to, svršetkom rata, surađujući s orguljašem Edmundom Tumom, porijeklom Čehom a po rođenju Osječaninom, osniva crkveni pjevački zbor od trideset stalnih članica.[30]

U župnoj je crkvi 1912. tvrtka *Brandl* iz Maribora postavila nove orgulje s devetnaest registara. Prvi orguljaš na tim orguljama bio je Ivan Ocvirk, ali već sljedeće godine on odlazi iz Siska. Tada na njegovo mjesto dolazi spomenuti E. Thuma, orguljaš i voditelj crkvenog pjevanja. No, zbog Prvoga svjetskog rata odlazi na bojišnicu te ga četiri godine mijenja učitelj J. Novak. Po svršetku rata, E. Thuma se vraća i u Sisku ostaje do 1924. godine.[31]

Došavši na župu, M. Ivšić je ovdje zatekao spomenutog J. Novaka za kojega kaže da je dobar orguljaš, muzikalan te ima ljubavi za crkveno pjevanje, da je uložio mnogo truda da nauči djecu – većinom su bile djevojčice – lijepo pjevati. Kaže da su djeca pjevala *kod sviju misa i funkcija – jednoglasno, dvoglasno pa i troglasno. Izvadjale su se samo cecilijanske pjesme, svake godišnje dobe. Da si olakša posao – mjesto da piše dionice ili da svatko gleda u svoju pjesmaricu, dao se g. Novak na jednu zgodnu stvar: da si stvori »Kantual«. Uzeo velike kartone i na njih narisao uvećano pojedine pjesme. Već sada ima on lijepu zbirku, a za godinu dana bit će u glavnom posao svršen. To je mnogo doprinijelo složnom pjevanju djece. Svi gledaju na istu notu, koju jedan pokazuje štapićem. Zato ne treba posebnoga dirigenta. Razumije se, da su djeca prilično notalna.*[32]

Nakon rata vratio se i prijašnji orguljaš, gradski kapelnik g. Edmund Tuma svojoj službi, ali on nije bio učitelj pa školska djeca nisu išla u velikom broju na kor kao prije, a nisu ni pjevala više tako skladno. Zato je M. Ivšić okupio nekoliko dana prije zornica deset do petnaest odraslijih djevojaka i s njima naučio adventske pjesme. Bilo je tu dobrih glasova. Vremenom se zbor proširio, tako da ih je u siječnju 1919. godine bilo tridesetak, a znale su pjevati trideset do četrdeset pjesama. Bilo je i pjevačica koje su poznavale notno pismo pa mu ih nije bilo teško poučavati. Držao je da će zbor, bude li ga imao tko voditi, postati čvrst i stalan. Bude li se zbor svake godine pomlađivao, za nekoliko će godina, vjerovao je, pjevati cijela crkva. Rekao je da je taj posao najlakši učitelju, jer on svake godine dobiva novi pjevački podmladak. Puk je već tada pjevao sve adventske pjesme iz *Hrvatske crkvene pjesmarice*, a božićne pjesme *Spavaj sinko*, *Tri kralja jahahu*, *U to vrijeme godišta* i druge, zbor je pjevao „s takovim oduševljenjem, da se svodovi tresu."[33]

Već 5. svibnja 1919. godine M. Ivšić izvješćuje časopis *Sv. Cecilija* o prilikama crkvenog pjevanja u Sisku te naglašava da se primjećuje vidni napredak. Hrvatsko pjevačko društvo *Danica* iz Siska i župna crkva dobili su novog kapelnika Franju

[29] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 473.

[30] Usp. L. BUTURAC, isto.

[31] Usp. A. VUJNOVIĆ – TONKOVIĆ, *Povjesnica* „Danica", Sisak, 1999., str. 60.

[32] Usp. M. IVŠIĆ, *Sisak, dne 10. siječnja 1919.*, u: *Sv. Cecilija*, 1919., XIII. god., br. 2, str. 56.

[33] Usp. isto.

Medřickog koji je završio konzervatorij u Brnu, gdje je kao glavni predmet studirao orgulje i kompoziciju. Kasnije se bavio orkestrom i vrlo rano, s osamnaest godina bio je u kazalištu u Brnu korepetitor opere. Međutim, ostavlja to mjesto te odlazi najprije u Pulu, a kasnije na otok Vis. M. Ivšić za njega kaže da komponira izvrsno i moderno, da je u vokalnim stavcima više puta i pretežak, jer mnogo koristi kromatiku i harmonijske alteracije. Dodaje da su mu skladbe pune života, svaka određene glazbene forme. F. Medřicky je ubrzo iza svoga nastupa (1. ožujka) okupio deset do dvanaest starijih i mlađih pjevača. Sam F. Medřicky pjevao je izvrstan visoki tenor, a nakon nekoliko dana skupilo se još toliko ženskih glasova te je nastao mješoviti zbor. U navedenom časopisu izvještava da su svi pjevači imali izvrsne glasove i da su poznavali note pa su imali cijeli niz skladbi na repertoaru. Pjevači su bili oduševljeni i revni, a počeli su pjevati blagdanima i *Hrvatske korale* četveroglasno. Uz ovaj mješoviti zbor postojao je posebni djevojački zbor kojega je vodio M. Ivšić te je dobro napredovao. Tijekom svibanjskih pobožnosti pjevalo se svakoga dana. Dva put tjedno pjevao je mješoviti zbor, a ostale dane pjevale su djevojke i puk.[34] Zbor se u rujnu 1920. godine obnovio. Zadatak mu je bio izvoditi skladbe starih i novih klasika crkvene glazbe. Od tada je življe djelovao postižući sve veće uspjehe. U zboru je pjevalo oko šesnaest izabranih pjevača koji su dobro znali čitati notno pismo. Zbor je do veljače 1921. godine imao pozamašan repertoar: P. Hornik: „Misa u Es-duru"; F. Medřicky: „Misa za mješoviti zbor s pratnjom orgulja"; F. Kimovec: „Staroslavenska misa"; J. G. E. Stehle: misa „Preis – Messe *Salve Regina*"; F. Medřicky: „Ave Maria"; Weber: „Molitva"; H. Sattner: „Euharistijaki Uznik"; J. Rheinberger: „Salve Regina". Nedjeljama i svetkovinama pjevale su djevojke i školska mladež jednoglasno, a tijekom školske mise pjevala su djeca svih mjesnih škola također jednoglasno. U crkvi su već pjevali svi, za razliku od prijašnjeg razdoblja, kad su pjevali samo odabrani na koru. Većinom su to bile pjesme iz *Hrvatske crkvene pjesmarice* i desetak iz Novakove pjesmarice. M. Ivšić zadovoljno zaključuje da su poslije mnogo muka i vremena zapreke svladane te se nada da će se i u toj crkvi za koju godinu moći čuti pravo pučko pjevanje koje su željeli svi promicatelji cecilijanskih ideja. Zbor i pučko pjevanje je, kako kaže sam autor izvještaja, vodio i vježbao F. Medřicky. Matija Ivšić je vjerojatno sudjelovao u kreiranju programa, pjevanju i sviranju.[35]

O sisačkom crkvenom zboru koji je vodio M. Ivšić, župnik Mijo Međimorec 1920. bilježi pohvalne retke u župnu *Spomenicu*. Naziva ga vrlo glazbenim, napominjući da se njegov zbor tako usavršio da pjeva Palestrininu misu.[36] Godine 1923. sam maestro vodi osmeročlani zbor kojemu na dotadašnjem uspjehu i prvorazrednom pjevanju zahtjevnih skladbi čestita i vrh ondašnje crkvene glazbe, kritičari *Sv. Cecilije*, a njega samoga u orguljanju uspoređuju s Franjom Duganom:

> *Crkveni zbor u Sisku pjevao je za vrijeme svečane službe Božje, a prigodom proslave 40-godišnjeg opstanka hrv. pjev. društva »Sloge« u Sisku Rhein-*

[34] Usp. M. IVŠIĆ, *Sisak, dne 5. svibnja 1919.*, u: *Sv. Cecilija*, 1919., XIII. god., br. 4, str. 106.-107.

[35] Usp. M. IVŠIĆ, *Sisak, 10. veljače 1921.*, u: *Sv. Cecilija*, 1921., XV. god., br. 2, str. 40.

[36] Usp. L. BUTURAC, isto.

bergerovu misu i Händlov offertorij, a na koncu Bortnjanskoga Hvalospjev. Ovaj mladi zbor, kojemu su članovi gdjice Pavica Strukelj, Marija Kolenc, sopran; Vera Zorko, Anka Martak, alt i gg. Grašovac, Robert Feura, tenori, Klinc, Matija Šturlić, basi, okupio je oko sebe mladi, ambiciozni mjesni kapelan v. g. Matija Ivšić. Taj je mali zbor pokazao, da je potpuno dorastao zadaći, koju si je preuzeo. Zbor pjeva bez dirigenta; ipak je upadanje pojedinih glasova bilo tako sigurno i precizno, da je slušalac morao biti uvjeren, da netko sa zborom ravna. Intonacija, ritmika i fraziranje im je prvorazredno. Kad se još spomene, da je zbor već višeput otpjevao besprikorno i Palestrininu Missu brevis i mnoge druge crkvene zborove, mora se to nastojanje i točnost osobito pohvaliti. U prvom redu ide hvala g. Ivšiću, koji je uz to još na orguljama virtuoz, koji imade orgulje u tako sigurnim rukama, da čovjek, slušajući njegovo izvađanje je uvjeren, – da za orguljama sjedi naš maestro Dugan. Hvalevrijedno je, da i provincija pokazuje veliki interes za glazbu ove vrsti, pak simpatičnom zboru i njegovom učitelju na dosadanjem uspjehu srdačno čestitamo i želimo svaki napredak. I. V.[37]

Ivšićev sisački zbor priređuje 4. prosinca 1924. humanitarni koncert, čime je ponovno dokazao kako ozbiljno i s velikom ljubavlju njeguje crkvenu glazbu. Tom je prilikom M. Ivšić vješto izveo na orguljama „Preludij u d-molu“ F. Mendelssohna i „Fantaziju u g-molu“ J. S. Bacha. Kritičar Sv. Cecilije nastavlja da je zbor savršeno otpjevao prekrasnu Rheinbergerovu misu „Ss. Trinitatis“ i E. Freyov motet: „Adoro te devote“. Publika je koncert pažljivo pratila te se o njemu najpohvalnije izrazila. Sva dobit koncerta (oko 3.000 din.) bila je namijenjena konferenciji sv. Vinka za potporu siromaha. Odličnomu zboru i njegovu vrsnomu dirigentu M. Ivšiću, opet čestita uredništvo Sv. Cecilije želeći mu mnogo ustrajnosti kako bi i dalje mogao uspješno raditi oko unaprjeđenja i preporoda crkvene glazbe.[38]

Nakon osnutka *Marijine kongregacije gospojica* 1925. godine, M. Ivšić također i tu okuplja ženski pjevački zbor koji je nastupao na raznim svečanostima.[39]

Od 23. travnja 1927. do 1929. godine M. Ivšić vrši službu župnika u Selima kod Siska, a za to vrijeme, uz obveze u župi, i dalje uči glazbu kod F. Dugana u Zagrebu. Njegov sisački zbor tada preuzimaju *Milosrdne sestre*, posebno časna sestra Alma Lesić, koje zboru 1928. godine daju ime *Sveta Cecilija*.[40]

Školovanje u Rimu

M. Ivšić je još za vrijeme svojega pastoralnog rada razmišljao o odlasku na studij crkvene glazbe u Rim. Sam priznaje da mu je za taj cilj trebalo „mnogo samozataje i energije“, ali ipak „post tot discrimina rerum“, to jest poslije toliko nevolja, dolazi u Rim 1929. godine dozvolom nadbiskupa Antuna Bauera, na vlastitu molbu. Na

[37] I. V., *Crkveni zbor u Sisku*, u: *Sv. Cecilija*, 1923., god. XVII., br. 4, str. 120.

[38] I. K., *Sisak, dne 6. prosinca 1924.*, u: *Sv. Cecilija*, 1925., god. XIX., br. 1, str. 27.

[39] Usp. L. BUTURAC, isto.

[40] Usp. L. BUTURAC, isto.

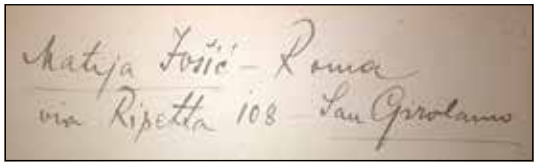

Ivšićeva adresa za vrijeme studija u Rimu.

tadašnjoj Papinskoj visokoj školi za crkvenu glazbu studira gregorijansko pjevanje i crkvenu kompoziciju. Tu je školu papa Pio X. (1903.-1914.) podigao na stupanj glazbenoga sveučilišta. Studij je trajao pet godina, no obično se onamo dolazilo s glazbenim predznanjem pa se moglo diplomirati i ranije. Tako je zbog velikog predznanja M. Ivšić odmah primljen na četvrtu godinu, ali je studij mogao završiti i prije, iste godine kada je primljen, dakle bio bi upisan na petu godinu, samo da je znao talijanski jezik.[41]

M. Ivšić ističe da *na toj školi djeluju doista odlični učitelji te mogu bez pretjerivanja kazati, da su na visini*. Ravnatelj škole bio je benediktinac Paolo abate Ferretti koji je predavao gramatiku, paleografiju i povijest gregorijanskog pjevanja, a mons. Manoini vodio je vježbe iz gregorijanskog pjevanja. Glavni predmeti bili su mu kontrapunkt i fuga kod Cesarea Dobicia. Harmoniju mu je predavao Licinio Refice, a mons. Raffaele Casimiri muzikologiju i polifoniju. Liturgiku i orgulje predavao mu je mo. mons. Raffaele Manari, metodiku Camiloni, povijest i kritiku Dagnino, a pjevanje Peruchi. Pjevanje je k tomu učio i privatno, kod Borucija. Glas mu je bio slab, no predavač je tumačio zorno kako dobiti ton u raznim visinama, uz to mu je za primjer pjevao neki mladi operni pjevač, a on ga je trebao imitirati. U Rimu je tada bila prisutna i praksa pjevanja muških glasova u falsetu kako bi podržali dječačke glasove. Osvrćući se na Casimirijev zbor kojega je više puta u crkvi slušao kako pjeva Perosijevu troglasnu misu za kontraalt, tenor, bas i orgulje, tvrdi da je vrlo teško razlikovati pravi glas od falseta, jer je kontraalt u toj misi odrasli muškarac tako pjevao falsetom da se činilo kao da pjeva dječji glas.[42]

Na Papinskoj visokoj školi za crkvenu glazbu bilo je tada četrdeset slušača iz čitavoga svijeta a predavanja su se držala isključivo na talijanskom jeziku. Zavod je raspolagao mnogim prostorijama i dobrim instrumentima. Za vježbanje su imali troje orgulje s dva manuala i potpunim pedalom. Tu su bile i koncertne orgulje s tri manuala, mnogo glasovira, harmonija kao i stručna knjižnica. Svaki su tjedan dvaput imali polifono pjevanje, srijedom samo za studente Zavoda, a četvrtkom za glazbeno nadarene bogoslove raznih rimskih kolegija kojih se znalo skupiti po 200 te su pjevali iz Casimirijeve *Anthologiae polifonicae*. Za vrijeme tih susreta dirigirao je R. Casimiri, a srijedom su se u dirigiranju izmjenjivali redom stariji slušači.[43]

Prilikom posjeta škole papi Piju XI. (21. 02. 1930.) M. Ivšić upoznaje profesora orgulja na *Konzervatoriju sv. Cecilije* i orguljaša koncertne dvorane sv. Augustina, mo. F. Germanija kojega opisuje uvjerljivim riječima: *Mlad je to – nema mu još niti 25 godina – gospodin, malen, debeljušast, ali vrlo simpatičan. Prošle je godine pohodio Sjevernu i Južnu Ameriku i priredio nekih 60 koncerata. Stekao si je ime, navodno prvog svjetskog orguljaša, a zaslužio je i lijepih para.*[44] U Rimu je nadasve bio oduševljen studijem i dubinom znanja svojih profesora. Njegov profesor C. Dobici

[41] Usp. M. IVŠIĆ, *Glazbeno pismo iz Rima*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 2, str. 43.

[42] Usp. isto, str. 43., 44.

[43] Usp. isto, str. 43.

[44] Usp. isto, str. 44.

svirao je napamet gotovo sve klasike, a fuge je improvizirao na razne teme. Dok je Dagnino predavao povijest glazbe, za primjer im je prosvirao Händelov „Concerto grosso“ br. 1., 6., 12., Bachove „Brandenburške koncerte“ br. 2. i 3., sve iz partitura. Poseban dojam je na njega ostavio mons. R. Casimiri kao prirodan, duhovit i uvijek nasmijan čovjek:

> *U svojim predavanjima kod pojedine kompozicije protumači: autora, školu, tekst, kompoziciju, karakteristiku. Propjeva pojedina zanimljiva mjesta, raščlani veće fraze i naglasi što treba. Znade se sarkastički narugati dirigentima, koji o polifoniji znadu malo, a utvaraju si, da znadu mnogo. Kod dirigiranja on je živa duša kompozicije. Znade tako privući oči pjevača na sebe, da kod homofonih mjesta dirigira i disanje. Kad netko koju latinsku riječ zlo naglasi, počne, da tumači latinsku gramatiku i t. d. Osjećaš, da iz njega govori besprimjerna ljubav spram muzike i starih polifoničara, koja ima svoj temelj u Bogu i vjeri. Ako tko ne pogadja intervale, nije zato nervozan, primi ga za ruku i očinski upućuje i tumači. On učenika ne utuče, već osokoli i privuče. Zato je on uz Ferrettia, Refficea, Dobicia, bez sumnje najsimpatičniji nastavnik na ovoj papinskoj visokoj školi za crkvenu glazbu.*[45]

U Rimu je koristio svaku priliku za slušanje, ne samo glazbe svojega užeg zanimanja, nego i glazbe modernih umjetnika koji su u to vrijeme težili utrti put novim zvukovnim mogućnostima. Takvu glazbu, prema njegovom mišljenju, samih disonanci, muzikalnog i orkestralnog besmisla, te „užasne zvukove“ uspoređuje s proštenjskim žamorom: *kao da si o Kraljevu na zagrebačkom sajmištu medju onim njihaljkama, verglecima i bubnjevima.*[46]

Opisujući glazbeni život Rima Velikoga tjedna oduševljeno piše o gregorijanskom pjevanju i renesansnoj polifoniji:

> *U velikoj sedmici čuo sam u raznim crkvama lijepo pjevanje. Ne znam što je apsolutno vrijednije, da li skladno i pobožno pjevanje gregorijanskog korala po sinovima Sv. Benedikta na Aventinu ili divna polifonija XV. i XVI. vijeka u raznim prostranim bazilikama Rima. Slušao sam i ovo i ono i utisci su različni i duboki. Možda se u dušu dublje silazi uz znakove korala, – ne znam –, ali je čudovita i snaga zvukova na pr. lateranskoga zbora. Kao da se metal dira, raskošno se pjeva u 4-5-6-8 glasova i kao da se u živim bojama pred očima odigravaju krvavi prizori velikog tjedna. Možda su ti stari, besmrtni komponisti, budući da su i oni bili ljudi, videći svijet protiv Boga i za Boga, mnogo molili i razmatrali i u tom se u duhu prenosili u turbu, koja je Gospodina pratila na Golgotu, slušali viku svijeta i prisluškivali uzdisaje Gospodinove i sve to tako proživljavajući u sebi i nama u tonovima i riječima zabilježili.*[47]

---

[45] Usp. isto, str. 45.

[46] Usp. isto, str. 46.

[47] M. IVŠIĆ, *Bilješke o glazbenom životu u Rimu*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 3, str. 83.

Svoje znanje proširivao je upoznavanjem pjevanja raznih rimskih zborova. Za Casimirijev zbor lateranske bazilike kaže da je najbolji, za njim po kvaliteti slijedi zbor sikstinske kapele. Prema njegovom sudu gregorijaniku su najbolje pjevali benediktinci u sv. Anselmu na Aventinu.[48] Zanimljivo, navodi podatak da u Rimu manjka gregorijanskog pjevanja uz mnogobrojne Crkvene redove i kler, ono si *ovdje teškom mukom osvaja tlo*.[49]

U Rimu je 1919. godine R. Casimiri osnovao zbor *Polyphoniae Romanae* koji je promicao djela renesansnih skladatelja u Italiji, ali i šire; putovali su po Europi i Americi. Zbor je za vrijeme Ivšićeva boravka u Rimu imao od pedeset do šezdeset pjevača. Zborske soprane i alte pjevali su dječaci, a u skladbama za pet i više glasova dionicu kontraalta pjevali su visoki tenori. Bila je to „polifonija prvoga reda – jasna kao kristal", kako ju naziva prilikom jednog koncerta ovoga zbora[50] čiji su koncept, program i ciljevi zasigurno utjecali na njega te će po povratku iz Rima osnovati zbor *Zagrebačka polifonija* sa sličnim programom i ciljevima.

Čitatelje časopisa *Sv. Cecilija* 1930. godine Ivšić izvještava kako Rimljani časte sv. Ceciliju, zaštitnicu crkvenih glazbenika i crkvene glazbe. Na taj dan ožive Kalistove katakombe gdje je ova svetica bila pokopana – svjedoči o tisućama posjetitelja –, drugi pak obilaze njezin dom, tj. crkvu sv. Cecilije. Istoga dana zbor *Polyphoniae Romanae* po običaju priređuje koncert. Čitajući Ivšićevu kritiku koncerta uočavamo njegov živopisni jezik u glazbenim osvrtima koji su puni duha i oduševljenje za polifonu glazbu:

> *U otmjenoj dvorani konservatorija »Sv. Cecilije« – sakupilo se 5-600 najodličnije rimske glazbene publike. Na visokom galerijskom podiju danas su orgulje okićene svježim zelenim vijencem. Maestro Casimiri – netom se vratio iz treće već turneje sa svojim zborom po Americi – vadi iz svoga programa najljepše. Na programu je Giov. Palestrina i njegov učitelj Firmin Bel i prijatelj T. L. da Vittoria. Krasna je klasična polifonija: jasne melodijske linije, nedokučive višeglasne kombinacije, divni odrazi sviju nutarnjih osjećaja, uvijek prirodnost i spontanost. Veliki umjetnik Palestrina – slaže 4-5-6 melodija u divnu harmoniju i dočarava nebeske zvukove, prelazeći ovom suznom dolinom. Motet: »Bonum est confiteri Domino« pun je života i bure, vjere i svečanosti. Da ne zalazim predaleko, spomenuti ću motet: »Tulerunt Dominum meum«, u kojem se upravo dramatski razgovara sv. Magdalena sa Vrtlarom »si tu sustulisti eum«. Čovjeka prolaze srsi od zvukova odvažnosti i ljubavi... Si tu? Si tu? Tko bi prešutio Vittorin motet »Tenebrae factae sunt«, u kojem se slušaju izdisaji Sina Božjega na križu! Zadnja točka programa bio je Credo iz mise »Papae Marcelli«. Od Palestrininih misa (ima ih oko stotinu) ova je najglasovitija, a u njoj je upravo Credo najzanimljiviji. Teško je opisati razne prednosti kako kompozicije tako i izvedbe. Djelo je bez komparacije, pisano uzorno prema propisima Crkve. Jasan je tekst, a melodije su prema*

[48] Usp. M. IVŠIĆ, *Rim, dne 20. marta 1930*., u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 2, str. 83.

[49] M. IVŠIĆ, *Rim, dne 12. marta 1931*., u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXV., br. 2, str. 64.

[50] Usp. M. IVŠIĆ, *Bilješke o glazbenom životu u Rimu*, isto.

onima gregorijanskoga korala. Prepustiti ću kompozicijsku analizu, da mjesto nje opišem samu izvedbu. R. Casimiri ima oko 20-25 dječaka i po prilici toliko odraslih muških glasova. Zbor – kao glasovni materijal – predstavlja odličnu kvalitetu. I ako je općenito u Rimu kriza dobrih glasova, svakako se ovdje sabralo, što je najboljega. Dječaci pako posjeduju uz srebren glas, živi, južnjački temperamenat, koga si je lako zamisliti. Naravno, da se to svojstvo i u pjevanju obilno odrazuje. No, svemu je duša M. Casimiri, koji je svojom erudicijom i dugogodišnjim strpljivim radom i vježbanjem ulio u zbor jednodušnost, zdrav ritmički osjećaj, korektno pjevanje, kao pjevanje i napose ovih klasičnih djela. Uz te preduvjete, svojom okretnom rukom ravna on svoj zbor i tumači s njim zagonetna svojstva prelijepih kompozicija. Vodi srca slušatelja sad na radost i veselje, sad na žalost, sad opet diže krila vjere i pouzdanja u konačnu veliku pobjedu. Et vitam venturi saeculi. Amen. – svršava Palestrina svoj Credo – a M. Casimiri pridodaje samo stupnjeve novih registara, vodi pravilno ukupni zvuk. Sve raste i sve se diže – i rekao bih – i anđeli su se s neba zboru pridružili – i grmi i puca: Amen: tako je – doista divno je![51]

Godine 1931., 21. kolovoza, M. Ivšić se javlja iz Pariza, kamo je otputovao za vrijeme ljetnih ferija kako bi upoznao glazbeni život toga grada. Smještaj si je našao u ženskom benediktinskom samostanu (Rue Monsier 20). Njihovo je gregorijansko pjevanje ocijenio izvanrednim, kakvo još do tada nije čuo. Svake je nedjelje posjetio novu crkvu: Notre Dame, Sacre Coeur, Madeleine. Hvali njihovo dobro pjevanje, ali kritizira njihov izgovor latinskoga jezika. O sviranju orgulja i njihovom registriranju kaže da je majstorsko, ali postavlja pitanje, potiče li ono glazbenoga slušatelja na pobožnost ili na rastresenost.[52]

Apostolskom konstitucijom sv. Stolice „Deus scientiarum Dominus" od 24. 05. 1931. godine reformirana je *Papinska škola za crkvenu glazbu* na način da je tim aktom Zavod podignut u red ostalih crkvenih akademija sa svim dužnostima i pravima. Studij je prema novom ustroju imao tri odjeljenja: gregorijansko pjevanje, kompoziciju crkvene glazbe i orgulje. Ovom reformom učinjene su neke izmjene. Promijenjen je sam naziv, dotadašnja: *Pontificia scuola superiore di musica sacra* dobila je novo ime: *Pontificium Institutum Musicae Sacrae*. Uz to, Institut je dobio upotpunjenu naukovnu osnovu. Sam se Sv. Otac zalagao da liturgiku uče svi polaznici studija. Također je i gregorijansko pjevanje bilo obavezno za sva odjeljenja. Na toj se školi inače davala velika važnost gregorijanskom pjevanju. M. Ivšić tvrdi da toliku pažnju ovom pjevanju ne daje nijedan sličan crkveni glazbeni zavod. Prvih dvadeset godina postojanja te ustanove bilo je u njoj 250 redovnih slušača iz cijeloga svijeta.[53]

U Rimu je Matija ostao tri godine (1929.-1932.), 4. srpnja 1932. godine magistrirao je gregorijansko pjevanje i crkvenu kompoziciju.[54] Magisterij u glazbi tada

---

[51] M. IVŠIĆ, *Rim, na dan Sv. Cecilije, 1930.*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 6, str. 203.-204.

[52] Usp. M. IVŠIĆ, *Paris*, u: *Sv. Cecilija*, 1931., god. XXV., br. 4, str. 144.

[53] Usp. M. IVŠIĆ, *Papinski zavod za crkvenu glazbu*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXVI., br. 2, str. 52.-54.

[54] Usp. Prijevod diplome Matije Ivšića na hrvatski jezik, Rim, 4. srpnja 1932. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

je bio jednak akademskom stupnju doktorata. Završna mu je pisana radnja obrađivala *Kritiku gregorijanskih i ostalih melodija sadržanih u Cithari ctochordi, izdanoj 1757. godine u Zagrebu*.[55]

Djelovanje u Zagrebu

Nakon povratka u Zagreb M. Ivšić se svesrdno prihvatio posla kako bi predano izvršio postavljene ciljeve kao svećenik i crkveni glazbenik. Crkvena je glazba tridesetih godina dvadesetoga stoljeća bila u lošem i nedovoljno sređenom stanju. U to vrijeme obnaša službu vjeroučitelja na građanskoj školi, predaje crkvenu glazbu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, umjetnički je voditelj zbora *Zagrebačka polifonija*, a radio je i kao registrator na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu.[56] Bio je među prvim hrvatskim crkvenim glazbenicima svojega vremena. Crkvenu je glazbu promicao u svim njezinim vidicima u časopisima *Sv. Cecilija*, *Kršćanska škola*, *Katolički list*, *Hrvatska straža* i *Vjesnik župe sv. Marka*. Osnovao je i *Savez katoličkih crkvenih pjevačkih zborova* te je organizirao *Cecilijanski festival* u prigodi 30. obljetnice Cecilijina društva.

Kurija sv. Doroteje u Novoj Vesi 6.

U Katoličkoj akciji, tijelu Zagrebačke nadbiskupije osnovan je 1937. godine, uz ostale tadašnje sekretarijate, novi Glazbeni sekretarijat[57] komu je predsjednik bio dr. Josip Andrić, a potpredsjednik M. Ivšić.

Nakon povratka iz Rima bio je imenovan upraviteljem Svećeničkog doma. Kasnije je živio u kuriji sv. Doroteje u Novoj Vesi 6 gdje je u centru velikoga salona imao orgulje koje je izgradio orguljar Majdak. Tu je održavao pjevačke probe sa svojim zborom *Zagrebačka polifonija*. Uz orgulje je od instrumenata imao još glasovir i koncertni harmonij.[58]

---

[55] Usp. M. IVŠIĆ, *Savjetu Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu*, Zagreb, 2. listopada 1936. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[56] Usp. V. IVŠIĆ, *M. IVŠIĆ, prebendar Prvostolne crkve u Zagrebu*, Zagreb 10. srpnja 1998., Postulatura Sluge Božjega Kardinala Alojzija Stepinca.

[57] *Sjednica i konstituiranje glazb. sekretarijata*, u: *Sv. Cecilija*, 1937., god. XXXI., br. 3, str. 99. Novi je sekretarijat prvu sjednicu održao u nazočnosti Pavla Jesiha, glavnog duhovnika Katoličke akcije i duhovnika dr. Pavla Lončara. U izvješću čitamo da su djelokrug i program rada Glazbenog sekretarijata obuhvaćali: *1. rukovoditi glazbenim životom u društvima Katoličke Akcije, 2. pomagati Cecilijanski pokret na polju crkvene glazbe, brinuti se za predavanja o crkvenoj glazbi na tečajevima Katoličke Akcije (u smislu rezolucije posljednje skupštine Cecilijina društva), 3. nastojati oko osnivanja tamburaških zborova u društvima KA., izdavati skladbe podesne za te zborove i za njihove nastupe na priredbama Katoličke Akcije, 4. nastojati, da se goji i vokalna glazba u društvima KA., pjevačke nastupe na priredbama KA., davati podesne skladbe, 5. voditi analognu brigu i o limenoj glazbi, ukoliko već postoji u katoličkim društvima ili ima mogućnosti, da se osniva, 6. davati smjernice i materijal za glazbeni dio programa na priredbama društava KA. uopće, 7. stvoriti glazbeni arhiv KA., 8. zainteresirati skladatelje, da stvore skladbe prikladne za izvedbe na priredbama katoličkih društava, 9. popularizirati izvedbe katoličkih glazbenih djela (kao što je Glazbeni Sekretarijat nedavno posebnim cirkularom zainteresirao članove KA. i cijelu zagrebačku katoličku javnost za reprizu Lisztova oratorija »Krist«), 10. suzbijati glazbu, koja s katoličkog stanovišta zaslužuju osudu (na pr. zle operete, dvolične pjesme itd.).*

[58] Usp. K. s. V. KOLIĆ, *Matija Ivšić*, diplomski rad, Zagreb, str. 7., 8.

Vjeroučitelj na građanskoj školi

M. Ivšić pokraj harmonija u svojoj kuriji u Novoj Vesi 6.

Dekretom Nadbiskupskog duhovnog stola u Zagrebu M. Ivšić je odmah nakon povratka u Zagreb postavljen za honorarnog vjeroučitelja u muškoj građanskoj školi na Kaptolu (11. 11. 1932.), a Ministarstvo prosvjete ga tek 23. 07. 1935. postavlja za činovničkog pripravnika na istoj školi, gdje će ostati sve do 1938. godine kao kateheta.[59]

Iz njegovog rada na području kateheze izdvajamo kratki tekst iz glasila *Kršćanka škola*. Tekst je zanimljiv stoga što u njemu on sam govori o tome koje je sadržaje obuhvaćao vjeronauk krajem tridesetih godina u osnovnoj školi, ali i stoga što u tekstu donosi i jedan širi problem kršćanskoga društva, izostanak molitve. Ističe kako svoje đake pored glavnih istina vjere podučava i nauku o svetim sakramentima i Božjim zapovijedima ne izostavljajući ni liturgijske momente glavnih svetkovina, različitih pobožnosti i vjerskih običaja. Pritom primjećuje da mnogi učenici, osobito oni u višim razredima, ne poznaju osnovnih molitava, npr. apostolsko Vjerovanje. Razlog tomu nalazi u činjenici što učenici više ne mole zajednički u obiteljima, kao što se nekoć molilo. Ustvrđuje da je taj običaj nestao iz gradova. Stoga je u svoju katehetsku praksu uveo moljenje osnovnih kršćanskih molitava prije svakoga sata vjeronauka.[60]

Da je predavao na nekoj zagrebačkoj večernjoj školi jedan sat tjedno mladićima između sedamnaest i dvadeset godina, saznajemo iz njegovog članka u časopisu *Kršćanska škola* pod naslovom *Prilike i neprilike ni starog ni mladog vjeroučitelja* u kojem se osvrće na provokacije nekršćanina u nastavi vjeronauka.[61]

Kao vjeroučitelj zalagao se za cecilijanske ideje. Na katehetskom mjesnom sastanku u Zagrebu 3. ožujka 1935. godine bez podilaženja iznosi svoje poglede na stanje u crkvenoj glazbi nakon Prvog svjetskog rata, koje naziva „žalosnim". Unatoč tridesetogodišnjem postojanju Cecilijanskog pokreta stanje je bilo toliko loše da su žalili za onim predratnim, nececilijanskim pjevanjem. Smatra da je jedan od uzroka tomu činjenica da oni koji se školuju za zvanje učitelja više ne uče obvezatno svirati orgulje. Ovog instrumenta nije bilo čak ni u nastavnom programu na glazbenom konzervatoriju. Učitelji u to vrijeme nisu bili obavezni svirati na školskim misama, a u većini zavoda je bila poludnevna nastava pa djecu nisu mogli okupiti u izvanškolsko vrijeme, a k tomu drži da u Zagrebu postoji premalo crkvi i kapela gdje bi se mogla slaviti pjevana liturgija sa školskom djecom.[62]

---

[59] Usp. *Izvod iz službeničkog lista* Matije Ivšića, dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[60] Usp. M. IVŠIĆ, *Radost i žalost vjeroučitelja*, u: *Kršćanska škola*, 1937., god. XLI., br. 7.-8., str. 100.

[61] Usp. M. IVŠIĆ, *Prilike i neprilike ni starog ni mladog vjeroučitelja*, u: *Kršćanska škola*, 1936., god. XL., br. 1, str. 7.-8. i 19.-20.

[62] Usp. M. IVŠIĆ, *Školske mise i liturgijsko pjevanje u Zagrebu*, u: *Kršćanska škola* 1935., god. XXXIX,. br. 5, str. 52., 53.

Ivšićeva dopisnica Stanislavu Prepreku od 3. travnja1940., u kojoj mu piše o namjeri izdavanja pjesmarice za crkvene i školske zborove

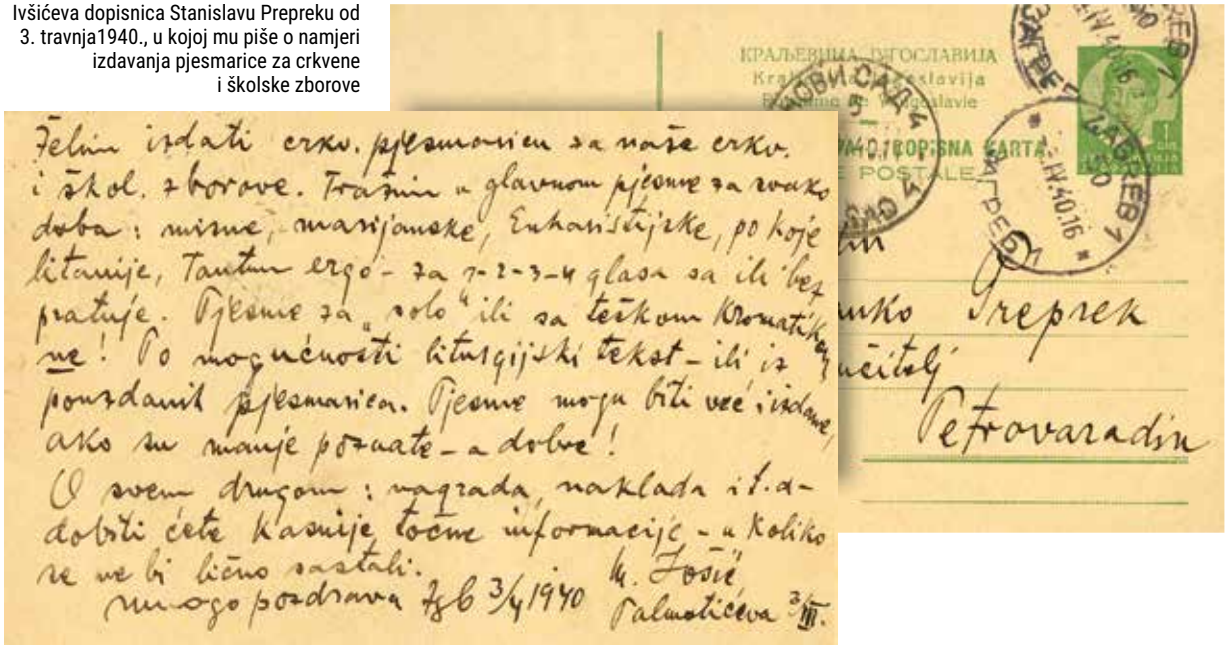
Želim izdati crkv. pjesmovicu za naše crkv. i škol. zborove. Tražim u glavnom pjesme za svako doba: misne, marijanske, Euharistijske, po koje litanije, Tantum ergo - za 1-2-3-4 glasa sa ili bez pratnje. Pjesme za „solo" ili sa težkom Kromatikom! Po mogućnosti liturgijski tekst - ili iz poznatih pjesmarica. Pjesme mogu biti već izdane, ako su manje poznate - a dobre!
O svem drugom: nagrada, naklada i t.d. dobiti ćete kasnije točne informacije - u koliko se ne bi lično sastali.
mnogo pozdrava Zgb 3/4 1940
M. Ivšić
Palmotićeva 33/III.
KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
DOPISNA KARTA
POSTALE
Prepreku
učitelj
Petrovaradin

Stoga predlaže da u zavodima poput Nadbiskupske gimnazije na Šalati, samostanima i njihovim školama, na Bogosloviji pronađu sposobne pjevače i orguljaše koji bi brinuli o liturgijskoj glazbi. Zatim, predlaže da školske mise budu uvijek pjevane, s tim da među školama vlada suglasje oko određenog repertoara, kako bi djeca, kad porastu, znala što više istih pjesama. Taj bi se repertoar od zgode do zgode sastavljao. Predlaže nadalje da se u srednjima školama, kojima nedostaju voditelji pjevanja, ta zadaća povjeri nekom od glazbeno nadarenih učenika. Također dodaje da bi se duhovne vlasti trebale zauzeti za uvođenje liturgijske glazbe u glazbenim zavodima, kao i za provođenje Crkvenih propisa o toj glazbi u sjemeništu i samostanima. Drugim riječima, stručne bi osobe trebale voditi takvu brigu o glazbi, kakva se vodi primjerice o *kršćanskom nauku ili o crkvenim računima*.[63] Ideje koje je zastupao svojim primjerom provodio je u život. Tako je za vrijeme nedjeljne mise *Kaptolske građanske škole*, u kojoj je bio vjeroučitelj, on svirao, a dječaci su pjevali misne pjesme.[64] Obvezatno učenje orgulja u učiteljske je škole, nakon duge borbe, 1939. godine ipak ponovno uvedeno, između ostaloga i njegovom zaslugom.[65]

Predavač crkvene glazbe na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu

Crkvenu je glazbu M. Ivšić predavao studentima teologije u Zagrebu od 1935. do 1950. godine.[66] Tek je godine 1940. postavljen za višeg sveučilišnog učitelja vještina iz Crkvene glazbe.[67]

[63] Usp. isto, str. 53., 54.

[64] Usp. *Pjevanje u zagrebačkim crkvama*, u: *Sv. Cecilija*, 1941., god. XXXV., br. 1., 2. str. 27.

[65] Usp. M. IVŠIĆ, *Naučni radovi*, isto.

[66] Usp. *Curriculum vitae* Matije Ivšića, isto.

[67] Usp. *Izvod iz službeničkog lista* Matije Ivšića, isto.

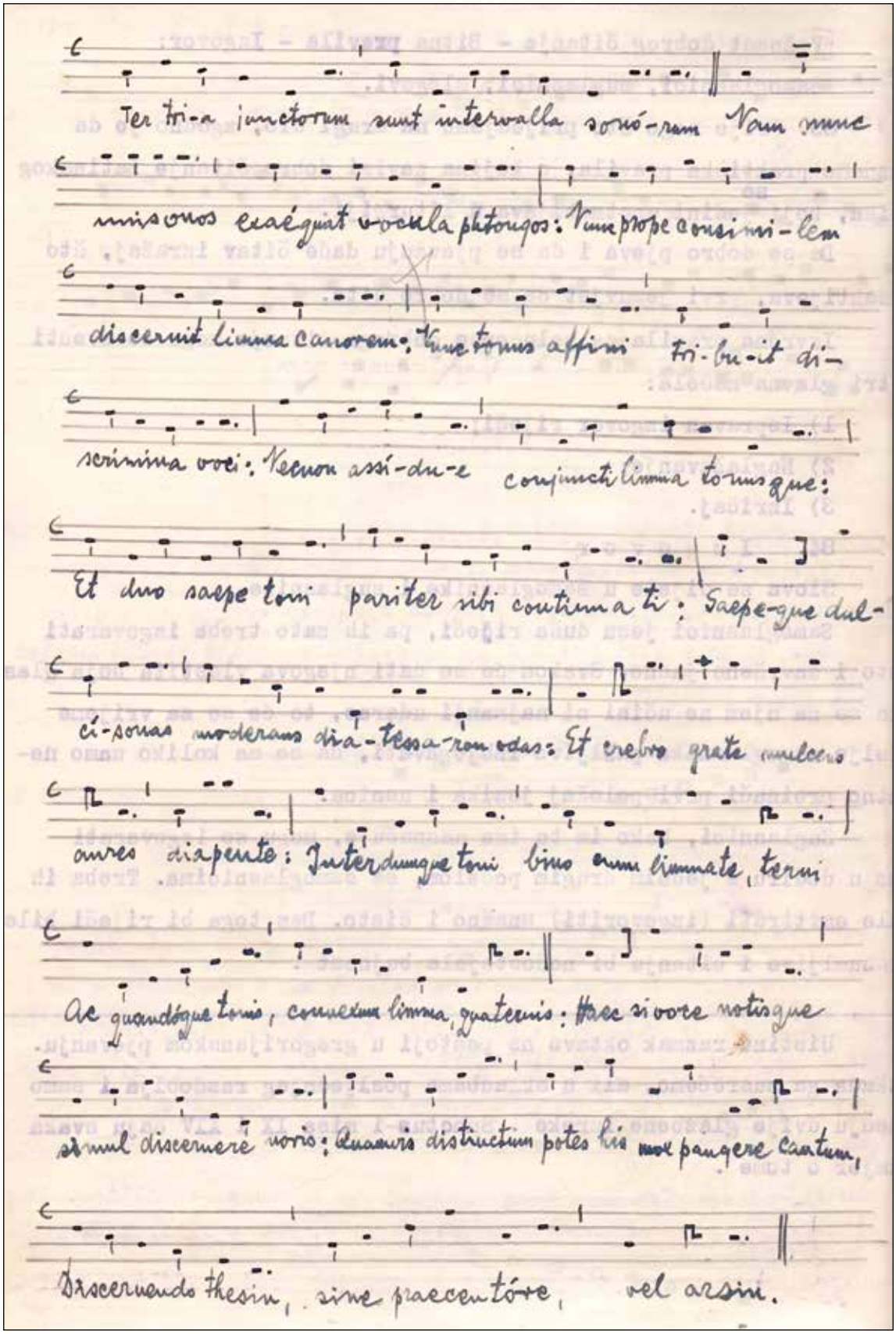

Melodija sa svim gregorijanskim intervalima iz Ivšićeve *Kompletne metode gregorijanskog pjevanja.*

Za potrebe svojih predavanja priredio je više priručnika:

1. *Kompletna metoda gregorijanskog pjevanja prema načelima solesmeske škole*, po 7. izdanju knjige Gregorija Sunola OSB, monaha iz Montserrata. Prijevod s francuskog povjerio je Draganu Balešiću. Djelo je, tvrdi Ivšić, djelomično dopunjeno i prema drugim autorima, a njime se koristio za predavanja o postanku i naravi gregorijanskih melodija. Građa je proširena objašnjenjima latinsko-talijanskih izraza. U planu je bilo i tiskanje ove knjige s oko 350-400 stranica, međutim prilike to nisu dopuštale.[68] Taj priručnik, uvezan plavim koricama s naslovom *Metoda gregorijanskog pjevanja* nalazi se pod brojem 2807 u knjižnici zagrebačkog KBF-a, u arhivu Instituta za crkvenu glazbu „Albe Vidaković", a broji 249 stranica. Knjiga je pisana jednostrano strojopisom, a dodaci su, gdje ih ima, doneseni rukopisom na stražnjem dijelu strojem ispisanog lista. Svi notni primjeri također su prikazani rukopisom. Knjiga je u ovom obliku zasigurno čekala tiskano izdanje.

2. *Povijest Gregorijanskog pjevanja od najstarijih vremena do danas.* U priručnik je uvrštena i povijest crkvenog zakonodavstva vezanog uz glazbu, posebno *Motu proprio* Pija X. i *Konstitucija* Pija XI. s potrebnim objašnjenjima. Knjiga je trebala imati 200 tiskanih stranica.[69]

S njemačkog je jezika preveo teoriju kontrapunkta i fuge autora Cherubinija. Uz to, priredio je više skripta o gregorijanskom ritmu i pjevanju gregorijanike.[70]

Na Bogoslovnom je fakultetu tridesetih godina postojala katedra *Crkvena umjetnost, Crkvena glazba i Starozavjetna i kršćanska arheologija* pri kojoj je Ivšić djelovao. Smatrao je da liturgijsku glazbu treba razumjeti svaki svećenik, da minimum u pjevanju i eventualno u sviranju može zadovoljiti svaki student, ali da je uz to potrebno poznavanje liturgijskih propisa, liturgijskog repertoara, kao i duha liturgije. Držao je, ukoliko se glazba smatra isključivo vještinom, da su iz nje isključeni svi manje nadareni. Bio je uvjeren da nitko od budućih svećenika ne smije biti isključen iz učenja liturgijske glazbe navodeći primjer tadašnjeg klera koji je na tom području bio „pasivan i zaostao".[71]

Satnica predmeta Muzikologije koju je prvih godina predavao bila je samo dva sata tjedno, kako je odredilo Ministarstvo prosvjete. No, to nije ni izbliza zadovoljavalo obrazovne potrebe. Zato M. Ivšić upozorava „Savjet Bogoslovskog fakulteta" da prema „Constitutio Apostolica de universitatibus et Facultatibus studiorum ecclesiasticorum", kao i prema davno postojećoj praksi po svim bogoslovijama po katoličkom svijetu, a osobito zbog ondašnjeg lošeg stanja u crkvenoj glazbi, treba povećati satnicu crkvene glazbe. Zalagao se da budući svećenici sustavno usvajaju tijekom svih godina studija najnužniju teoriju glazbe općenito i posebno liturgijsko-gregorijansko pjevanje, poznavanje crkvenih propisa i glazbenog repertoara, jer kaže da će im liturgijsko pjevanje u pastvi biti od najveće pomoći. Nadalje, pod-

[68] Usp. M. IVŠIĆ, *Naučni radovi*, isto.

[69] Usp. isto.

[70] Usp. M. IVŠIĆ, *Savjetu Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu*, Zagreb, 2. listopada 1936. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[71] Usp. isto.

sjeća da uz sve spomenuto glazba zahtijeva i vještinu koja se postiže jedino mnogim i ustrajnim radom. Da je problem bio više nego ozbiljan, čitamo iz završetka njegove molbe savjetodavnom tijelu Fakulteta:

> *Ostane li ovako i nadalje kako je do sada, slobodan sam mirne savjesti otvoreno reći: s ovim i bez ovoga! Ili, dosljedno, ako nije liturgijsko-glazbena pouka bogoslova solidnija, ne treba ni ovakva i ja ni pred Bogom ni pred ljudima za nju ne odgovaram!*[72]

Kako M. Ivšić od 13. lipnja 1939. godine više nije predavao na građanskoj školi, nego samo na Bogoslovnom fakultetu, vidio je priliku da popravi stanje predmeta kojega je predavao studentima teologije. Predlagao je da se studenti podijele u dvije skupine. Prva bi obuhvaćala sve bogoslove koji će biti svećenici, a učit će elementarnu teoriju gregorijanskog pjevanja dva sata tjedno u prvoj godini, s posebnim naglaskom na ritmiku ovoga pjevanja. Od druge do pete godine svi bi bogoslovi zajedno imali vježbe dva sata tjedno u izvannastavno vrijeme. Tada bi se slušali Crkveni propisi o liturgijskom pjevanju i osnovni razvoj liturgije vezan uz pjevanje. Tako bi napredniji slušači iz godine u godinu sve više i sve bolje svladavali nedjeljni i blagdanski repertoar *graduala* i *vesperala*. U drugoj bi skupini bili nadareni bogoslovi koji bi htjeli više učiti glazbu. Kad bi stekli potrebnu vještinu sviranja i znanje opće teorije, usvajali bi znanja iz harmonije, kontrapunkta i fuge. Ta bi se nastava odvijala također dva sata tjedno. Time ustvari predlaže sveukupno šest sati crkvene glazbe tjedno na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, što fakultetsko savjetodavno tijelo prihvaća u obliku četiri sata obligatne crkvene glazbe za sve studente i dva sata posebne i neobligatne poduke.[73]

Ipak, Ivšić nije držao nastavu samo šest sati tjedno. Stavio se na službu da i povrh te satnice predaje bogoslovima teoriju glazbe i sviranje. Taj rad mu je, međutim, kako sam kaže, zbog nekih njemu poznatih okolnosti bio vrlo ograničen. Premda je postao prebendarom prvostolne Crkve zagrebačke 27. prosinca 1937.,[74] te mu je dodijeljena prebendarska kurija u Novoj Vesi 6, moli Fakultetsko vijeće KBF-a da mu dopusti obavljanje prebendarske službe uz službu učitelja vještina, jer je smatrao da je mladeži potreban stručni autoritet, kakav može imati profesor ili poglavar. Tvrdi da njegove prebendarske dužnosti u vremenu ni u čemu ne prelaze opće svećeničke dužnosti (misa, brevijar i sl.) te da ima dovoljno vremena za svoj znanstveni glazbeni rad. Dodaje da je životna potreba pružiti bogoslovima, budućim pastoralnim radnicima, što višu i što bolju glazbenu naobrazbu, osobito u liturgijskom pjevanju.[75]

---

[72] Usp. M. IVŠIĆ, *Savjetu Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu*, Zagreb, 4. studenog 1937. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[73] Usp. M. IVŠIĆ, *Bogoslovskom fakultetskom savjetu u Zagrebu*, Zagreb, 21. lipnja 1939. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[74] Usp. V. IVŠIĆ, isto.

[75] Usp. M. IVŠIĆ, *Fakultetskom Vijeću Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu*, Zagreb, 12. travnja 1942. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

Nakon deset godina rada na Fakultetu osvrće se na okolnosti koje su utjecale na njegov rad. Iznosi sljedeće:

> *Na naš fakultet primaju se slušači iz raznih srednjih škola naše zemlje. Kroz posljednjih 10 godina opažam, da ih je pretežni dio bez svakoga pa i elementarnoga glazbenoga znanja. Pred takvim slušateljima listati po velikom repertoiru liturgijske muzike i tumačiti im strukturu i ljepotu gregorijanskog korala i klasične polifonije, sličilo bi hodati po oblacima.*
>
> *U sjemeništu je na glazbu, više nego na koju drugu disciplinu, sa sviju strana mnogo utjecaja, koji pravoj, liturgijskoj i ozbiljnoj glazbi više škodi nego koristi. Naši bogoslovi znadu više „šlagera" i svakakovih svjetovnih pjesama nego li pučkih crkvenih ili pogotovo onih gregorijanskih melodija.*[76]

Upozorava da je uz četrdesetogodišnje nastojanje Cecilijanskog pokreta liturgijska glazba na mrtvoj točki te treba raditi iz temelja a svećenike vidi glavnim promicateljima liturgijske glazbe. Stoga predlaže kratki nacrt metodičke podjele gradiva:

1. tečaj: učenje elementarne glazbene teorije s posebnim obzirom na gregorijanski koral. Tjedno 2 sata.
2. tečaj: vježbanje u pjevanju, tzv. solfeggio, naturalne ljestvice. Tjedno 2 sata.
3. tečaj: ritam gregorijanskog korala uz pjevanje psalama i silabičkih gregorijanskih pjesama. Tjedno 2 sata.
4. tečaj: estetika gregorijanskih melodija uz pjevanje Ordinariuma sv. mise. Tjedno 2 sata.
5. tečaj: poviest liturgijskoga pjevanja uz pjevanje Proprium-a de tempore. Tjedno 2 sata.
6. tečaj: Crkveni propisi o liturgijskom pjevanju uz pjevanje melodija koje pjeva svećenik kod sv. Mise i kod ostalih obreda.[77]

Uz taj studijski rad predlaže postavljanje glazbenog stručnjaka na bogosloviji koji će u dogovoru s fakultetskim profesorom paralelno s bogoslovima vježbati pučku i zborsku literaturu, nadopunjavajući na taj način studijski rad. Također upozorava da se poglavarstvo bogoslovije mora pobrinuti za naprednije studente kako bi imali dovoljno prikladnih prostorija za vježbe sviranja.

Kako bi novi studenti već otprije bili podučeni u glazbi, predlaže uvođenje stručne poduke i u sjemenište, odakle je i dolazio najveći postotak studenata u bogosloviju. Žalio se i na nabavu liturgijskih glazbenih knjiga, za koje kaže da ih već godinama nisu dobivali.[78]

Kao pedagog donio je u našu sredinu nove poglede na gregorijansko pjevanje po solemskom načinu koji su se razlikovali od pogleda domaćih stručnjaka. Primjerice, nije bio zadovoljan Duganovom romantičkom harmonizacijom gregorijanike.

---

[76] Usp. M. IVŠIĆ, *Dekanatu Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu*, Zagreb, 21. rujna 1944. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[77] Usp. isto.

[78] Usp. isto.

Uspomena na tridesetu godišnjicu misništva, 30. lipnja 1948. U prvom redu slijeva: Oberški i Selec. U drugom redu: Jakopec, Hulenić, Ivšić, Štih i Srketić.

Studentima je više puta puštao ploče iz Solesmesa koje bi oni slušali. Njegova je težnja za uvođenjem glazbene poduke u sjemenište uspjela. U to je vrijeme u sjemeništu dr. Pećnjak organizirao tečaj Harmonije koju je predavao upravo M. Ivšić. Tečaj je bio otvoren svim klericima. U jednu se skupinu prijavilo trideset bogoslova. Ipak, svi polaznici nisu ustrajali do kraja, tako da se broj upisanih vremenom smanjivao. Za vrijeme teorijskih sati trebalo je znati improvizirati, što nekima nije išlo od ruke. Na kraju su samo trojica završila Harmoniju: Franjo Maček, župnik iz Zaboka; Josip Pinturić, župnik iz Čučerja te Vid Cipriš, župnik iz Križevaca. Toj maloj skupini tumačio je i glazbene oblike, nastojeći ih oduševiti za crkvenu popijevku. Zbog svojeg je djelovanja i zauzetosti bio „obljubljen“ kao što je to bio i Albe Vidaković u svoje vrijeme, dapače, „svi su imali dojam da je na katoličkom nebu katedrale on bio najveći kompozitor Palestrininog stila“. Stoga je za svoj rad bio odlikovan *začasnim predsjednikom Duhovnog stola*.[79]

Zborovođa *Zagrebačke polifonije*

Nakon povratka iz Rima, 1932. godine, M. Ivšić je vodio Pjevačko društvo *Zvijezda*, unutar kojega, kao sekciju za duhovnu glazbu, osniva Akademsko pjevačko društvo *Zagrebačka polifonija*,[80] u početku s mlađim pjevačima.[81] Ovaj je ansambl osnovan 1933. godine s ciljem „gajenja klasične i moderne duhovne liturgijske pjesme“,[82] s bazom rada na klasičnoj crkvenoj polifoniji 16. stoljeća.[83] Taj najzahtjevniji program izabrao je po uzoru na Crkvene glazbene propise.[84]

[79] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto., str. 11.

[80] Usp. *Duhovni koncert zagrebačke Polifonije*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1934., II. god., br. 11., 12.

[81] Usp. M. PAVELIĆ, *Maestro Matija Ivšić*, u: *Hrvatska straža*, 1937., IX. god., br. 130., str. 4., 5.

[82] Usp. *ZAGREBAČKA POLIFONIJA, Raspored duhovnog koncerta*, Zagreb, 6. studenog 1940., u: L. BUTURAC, nav. dj., str. 477.

[83] Usp. B. KOMAREVSKI, *Koncert Zagrebačke polifonije u crkvi sv. Katarine*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., 5. god., br. 11.-12., str. 110.

[84] Usp. M. PAVELIĆ, *Maestro Matija Ivšić*, isto.

Zagrebačka polifonija djelovala je kao društvo. U *Ćirilometodskom vjesniku* čitamo da je 1936. godine predsjednik *Zagrebačke polifonije* bio poznati književnik, isusovac dr. Milan Pavelić. Tajnik Ljubomir Orel izvijestio je da je zbor u koncertnoj sezoni 1935./1936. održao čak četrnaest koncerata u Zagrebu i šire.[85]

Vodstvo *Zagrebačke polifonije* zasigurno je mislilo na budućnost zbora kad je 1937. godine kao „udruženje za gajenje klasične i duhovne polifone glazbe" osnovalo pjevačku školu. Iz oglasa škole saznajemo da je u prva dva semestra predviđeno učenje povijesti glazbe s osobitim naglaskom na klasičnu polifoniju i gregorijanski repertoar te solo pjevanje. Uz M. Ivšića u toj je školi predavala i dipl. nastavnica glazbe Zlata Barić.[86]

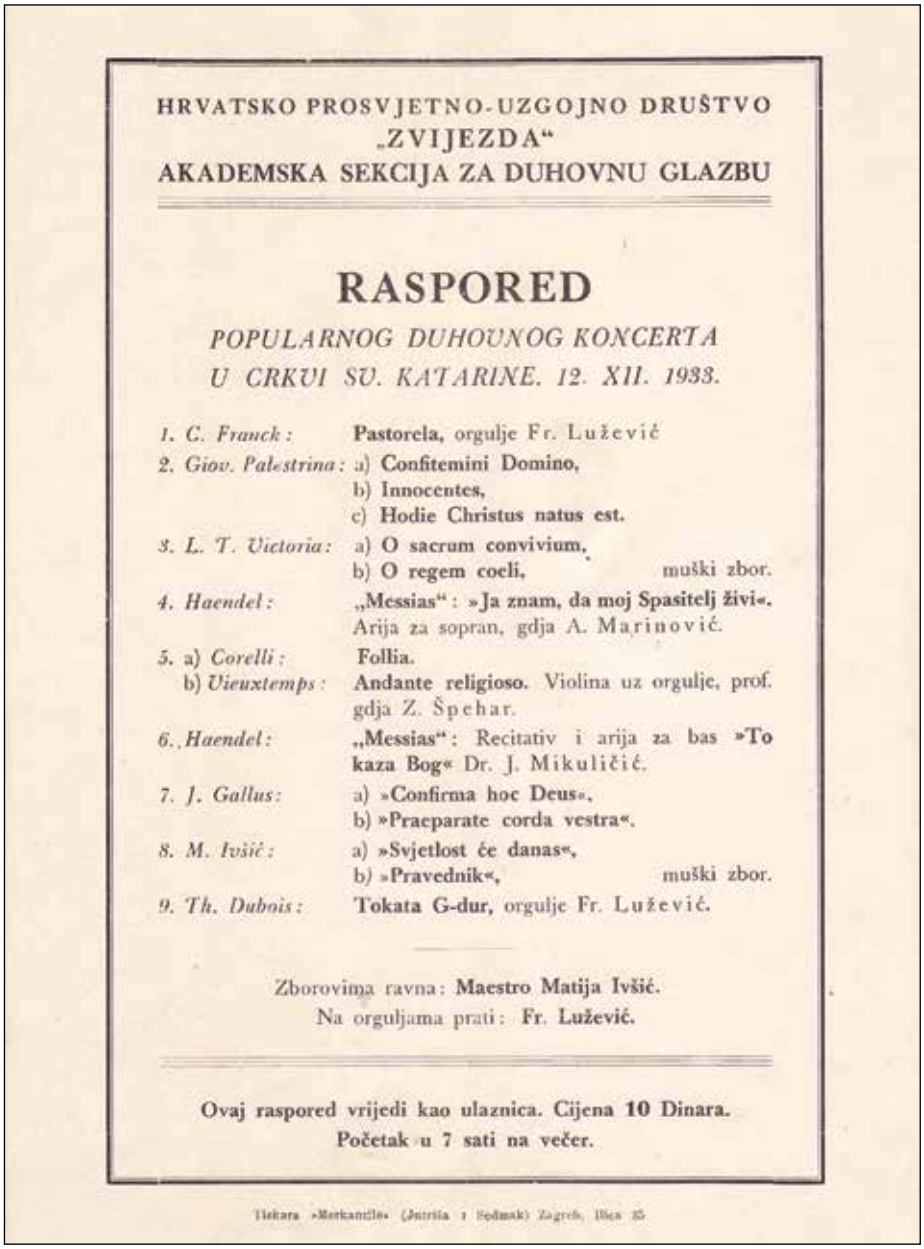

HRVATSKO PROSVJETNO-UZGOJNO DRUŠTVO
„ZVIJEZDA"
AKADEMSKA SEKCIJA ZA DUHOVNU GLAZBU

RASPORED

POPULARNOG DUHOVNOG KONCERTA
U CRKVI SV. KATARINE. 12. XII. 1933.

1. *C. Franck:* **Pastorela,** orgulje Fr. Lužević
2. *Giov. Palestrina:* a) **Confitemini Domino,** b) **Innocentes,** c) **Hodie Christus natus est.**
3. *L. T. Victoria:* a) **O sacrum convivium,** b) **O regem coeli,** muški zbor.
4. *Haendel:* **„Messias": »Ja znam, da moj Spasitelj živi«.** Arija za sopran, gdja A. Marinović.
5. a) *Corelli:* **Follia.** b) *Vieuxtemps:* **Andante religioso.** Violina uz orgulje, prof. gdja Z. Špehar.
6. *Haendel:* **„Messias":** Recitativ i arija za bas **»To kaza Bog«** Dr. J. Mikuličić.
7. *J. Gallus:* a) **»Confirma hoc Deus«,** b) **»Praeparate corda vestra«.**
8. *M. Ivšić:* a) **»Svjetlost će danas«,** b) **»Pravednik«,** muški zbor.
9. *Th. Dubois:* **Tokata G-dur,** orgulje Fr. Lužević.

Zborovima ravna: **Maestro Matija Ivšić.**
Na orguljama prati: **Fr. Lužević.**

Ovaj raspored vrijedi kao ulaznica. Cijena 10 Dinara.
Početak u 7 sati na večer.

Tiskara »Merkantile« (Jutrnja i Sedmak) Zagreb, Ilica 85

Raspored popularnog duhovnog koncerta Akademske sekcije za duhovnu glazbu 12. 12. 1933. u crkvi sv. Katarine.

[85] Usp. *Glavna god. skupština* „Zagrebačke polifonije", u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1936., IV. god., br. 9.-10., str. 123.

[86] Usp. *Zagrebačka polifonija*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., V. god., br. 10.

Od mnogobrojnih koncerata zbora izdvajamo samo neke od važnijih.

U crkvi sv. Katarine 4. svibnja 1936. godine zbor je izveo šesteroglasnu *Missu papae Marcelli* G. P. da Palestrine. Ivšićevo oduševljenje i pogled na polifonu glazbu čitamo iz programa koncerta. O toj misi ističe:

> *Sadržaje divne melodije, grandioznu plastiku, vrhunac duhovnosti, u svakoj pojedinosti jasnost i razgovjetnost. Arhitektonika naliči na michelangelovske lukove, a pojedine epizode na čar Rafaelovih Madonna. Od početka do svršetka neumorna gradacija, te se od časa do časa pričinja kao da je neka pjesma, kojoj ne treba ni riječi, jer ih nema takovih, kojima bi adekvatno mogli i znali iskazati osjećaje i doživljaje što ih proživljavamo meditirajući vječni misterij nekrvne žrtve novoga zavjeta.*[87]

Osvrćući se na ovaj koncert, Antun Dobronić primjećuje da je Zagrebačka polifonija neveliki ansambl glasovno probranih i glazbeno inteligentnih pjevačica i pjevača, koji od nastupa do nastupa vidno napreduju. Za M. Ivšića kaže da mu je uspjelo glazbom izvesti bitno, tj. sadržaj teksta iz kojega je ta glazba nikla te da je takvom interpretacijom postigao stanovitu gipkost bez koje ta glazba djeluje kao „mrtvo slovo".[88]

I kritika *Ćirilometodskog vjesnika* hvalila je tu izvedbu punu dubinske religioznosti na visokoj umjetničkoj razini. Pohvalni su bili pravilno naglašavanje, dinamički kontrasti, čista intonacija zbora te fraziranje koje je bilo gotovo savršeno. Sve te odlike pripisane su zborovođi M. Ivšiću, za kojega tvrde da nije samo dobar kompozitor, nego i zborovođa koji zna prenijeti zboru ono što hoće.[89]

Zbor *Zagrebačka polifonija* s trideset članova održao je 18. studenoga 1936. godine u crkvi sv. Katarine, u sklopu proslave tridesete godišnjice časopisa *Sv. Cecilija* i *Cecilijina društva*, još jedan znakoviti koncert. Na programu su bile isključivo Ivšićeve kompozicije. U prvom dijelu koncerta pjevali su motete (*Majci Božjoj od Kamenitih vrati*, *Majci Božjoj Bistričkoj*, *Utvrdi Bože*, *Blagoslovljen budi Bog* i *Svećenici Gospodnji*), a u drugom njegovu šesteroglasnu misu a cappella *Majci Božjoj od Kamenitih vrati* posvećenu zagrebačkom nadbiskupu dr. Antunu Baueru. Nadahnuće za ovo djelo našao je u Palestrininoj *Missi papae Marcelli*, a melodije je tražio u gregorijanici pa je stoga pisana u dijatonici. U misi prevladava „umjereni" polifoni slog, ali ne manjka ni stroge polifonije. Za *Slavu* i *Vjeruju* te mise navodi se da svojom strukturom i poletom postižu krajnje granice vokalne glazbe. Dijelovi poput „snide s nebes" i „vaskrese" programatski su ekspresivni, drugim riječima, skladatelj tu koristi tzv. tonsko slikanje. Završeci *Slave* i *Vjeruju* ostavili su zbog svoje snage dubok dojam na pjevače i slušateljstvo. Stavak *Svet* okarakteriziran je kao relativno kratak prema liturgijskoj svrsi, ali s uspjelom gradacijom melodije i dinamike, tako da je proizveo vrhunac u cijelom djelu. Od dva stavka *Aganče Boži* drugi je napisan sedmeroglasno u kanonu s dvije rezolucije. Osvrt završava prizna-

---

[87] Usp. A. DOBRONIĆ, *Missa papae Marcelli*, u: *Narodne novine*, 1936., CII. god., br. 131., str. 3.

[88] Usp. A. DOBRONIĆ, isto.

[89] Usp. *Crkveni koncert* „Zagrebačke Polifonije", u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1936., IV. god., br. 5., str. 64.

njem i pohvalom pjevačima zbog predane izvedbe i ljubavi koju su utkali u ustrajno promicanje te vrste glazbe.[90]

Povodom pete godišnjice djelovanja, zbor *Zagrebačka polifonija* održao je 22. studenog 1937. godine jubilarni koncert u crkvi sv. Katarine uz radijski prijenos. Kritika čestita zboru na njegovim zaslugama kao uzornom zboru kojega se sustavno i dobro osmišljeno vodi na području njegovanja i obnove glazbe zapadnog obreda, a na temelju cecilijanizma. K tomu dodajući, pozdravlja otvaranje društvene škole za crkvenu glazbu, koja je, kako se navodi, već *počela odgajati podmladak, koji će u praktičnom životu dorasti pravilnom njegovanju naše crkvene glazbe, pa će taj rad u budućnosti donijeti nesumnjivo mnogo dobrih rezultata*.[91]

Na programu su te svečarske večeri 22. studenog, na dan sv. Cecilije bili majstori 16. stoljeća:

Jakob Gallus – Carniulus:	*O veneranda Trinitas* *Regem natum* *Omnes de Saba venient*
Luca Marenzio:	*Puer qui natus est* *Estote fortes*
Tomás Luis de Victoria:	*O Domine Jesu Christe* *Doctor bonus*
Orlando di Lasso:	*Velociter exaudi me Domine* *Quem vidistis*
G. P. da Palestrina:	*Super flumina* *Alleluia. Tulerunt* *Tota puchra es amica mea* *Surge amica mea* *Nigra sum sed formosa* *Laudate Dominum* *Credo* (vjerojatno iz Missae papae Marcelli).

Prije izvedbe programa M. Ivšić je održao prigodni stručni govor o smjeru i glazbenom djelovanju zbora kao i o majstorima klasične crkvene polifonije na čijim djelima zbor temelji svoj rad. U osvrtu Borisa Komarevskog na ovaj koncert čitamo kako je zbor dostojno riješio teške i ozbiljne zadatke koje zahtijeva izvedba ovih kompozicija. Zasluge uspjeha pripisuje vrsnom Ivšićevu vodstvu te kvalitetama zbora, od kojih izdvaja duh i odanost zborskoj pjevačkoj umjetnosti, zborsku disciplinu, razumijevanje dirigenta kao i međusobno razumijevanje članova zbora, želju za tehničkim usavršavanjem u pjevanju i samokritici te potrebu ozbiljnog shvaćanja svakoga javnog nastupa jer, *svaki, a osobito crkveni zbor uz sve još ima zadatak estetikom svojih nastupa u slušateljima probuditi želju za promicanjem te vrste glazbene umjetnosti*. B. Komarevski priznaje da, otkad poznaje *Zagrebačku polifoniju* i njezinoga

[90] Usp. *Tjedan crkvene glazbe*, u: *Sv. Cecilija*, 1937., XXXI. god., br. 1., str. 12., 13.

[91] Usp. *Proslava 5-godišnjice* „Zagrebačke polifonije", u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., 5. god., br., 11.-12., str. 109., 110.

umjetničkog voditelja, pri svakom javnom nastupu primjećuje da pjevači poznaju ne samo svoju, već i dionice drugih pjevača kako bi pridonijeli tonskoj, dinamičkoj i harmonijskoj ravnoteži te zajedničkom izgovoru teksta. Kritičar svoje retke završava tvrdnjom da je *Zagrebačka polifonija* izborom programa dokazala da posjeduje idejnu glazbenu tradiciju, a njezina izvedba govori da iza nje stoji znatna tehnička pjevačka tradicija.[92]

Iz časopisa *Kršćanska škola* saznajemo da je taj koncert trajao sat i pol, te da je sveukupna stručna kritika priznavala *Zagrebačkoj polifoniji* prvo i jedino mjesto među crkvenim zborovima te vrste u ondašnjoj sredini. Zanimljivo je spomenuti da je zbor privlačio sve više pažnje mlađih slušatelja, što je pisac osvrta primijetio za vrijeme misa kod kojih je *Zagrebačka polifonija* pjevala.[93]

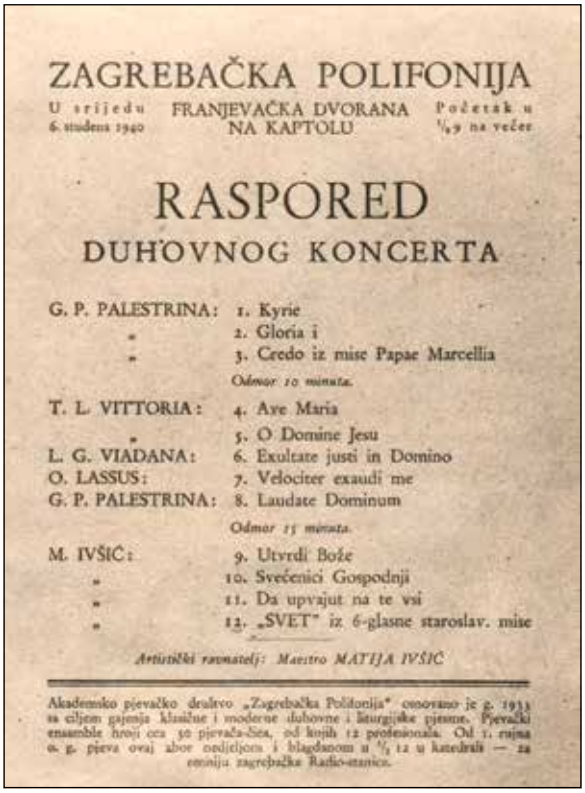
ZAGREBAČKA POLIFONIJA

U srijedu 6. studeni 1940 — FRANJEVAČKA DVORANA NA KAPTOLU — Početak u ½9 na večer

RASPORED
DUHOVNOG KONCERTA

G. P. PALESTRINA: 1. Kyrie
" 2. Gloria i
" 3. Credo iz mise Papae Marcellia
Odmor 10 minuta.
T. L. VITTORIA: 4. Ave Maria
" 5. O Domine Jesu
L. G. VIADANA: 6. Exultate justi in Domino
O. LASSUS: 7. Velociter exaudi me
G. P. PALESTRINA: 8. Laudate Dominum
Odmor 15 minuta.
M. IVŠIĆ: 9. Utvrdi Bože
" 10. Svećenici Gospodnji
" 11. Da upvajut na te vsi
" 12. „SVET" iz 6-glasne staroslav. mise

Artistički ravnatelj: Maestro MATIJA IVŠIĆ

Akademsko pjevačko društvo „Zagrebačka Polifonija" osnovano je g. 1933 sa ciljem gajenja klasične i moderne duhovne i liturgijske pjesme. Pjevački ensamble broji oko 50 pjevača-ica, od kojih 12 profesionala. Od 1. rujna o. g. pjeva ovaj zbor svakog i blagdanom u ½ 12 u katedrali — za emisiju zagrebačke Radio-stanice.

Raspored duhovnog koncerta Zagrebačke polifonije u franjevačkoj dvorani na Kaptolu 6. studenoga 1940.

Na Ivšićev se plodonosni petogodišnji rad osvrće i predsjednik društva *Zagrebačka polifonija*, dr. Milan Pavelić[94] nazivajući ga borcem koji djeluje velikom kulturnoumjetničkom vrijednošću Crkve na području glazbe u okviru duhovno-liturgijskog pjevanja. Spominje da ga nije obeshrabrilo nerazumijevanje za njegovu misiju, pomanjkanje liturgijsko-glazbene tradicije, ondašnji relativno malen hrvatski doseg nastojanja na području duhovno-liturgijske glazbe, kao veličina zadatka, nakon povratka u domovinu, nego se žrtvovao za svoje ideale.

Njegova neprekidna borba koju je vodio sam, vlastitim znanjem, trudom i materijalnim sredstvima urodila je plodom, smatra M. Pavelić. Upravo je Ivšićeva zasluga što su krajem tridesetih godina 20. stoljeća, Zagreb i okolica dublje upoznali klasičnu polifonu glazbu. U prvih pet godina on je zajedno sa svojom *Zagrebačkom polifonijom* iznio sedam velikih koncertnih programa koji su bili preko 100 puta izvedeni. Smatra se da su to bile zagrebačke premijere djela renesansnih skladatelja poput Palestrine, Kerlea, Lassusa, Asule, Gallusa, Victorie, Viadane, Marenzia itd. Do tada je već, pred raznim forumima, M. Ivšić održao „bezbroj" predavanja o rimokatoličkoj liturgijskoj glazbi.

M. Pavelić u svojem osvrtu navodi i citate iz zagrebačkog dnevnog tiska koji se odnose na Ivšićev petogodišnji rad:

– *Komplikovana, čista polifonija muzičkih klasika 15. i 16. vijeka je dragocjeno blago*

[92] Usp. B. KOMAREVSKI, *Koncert Zagrebačke Polifonije u crkvi sv. Katarine*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., V. god., br. 11.-12., str., 110.

[93] Usp. *Prva 5-godišnjica akademskog pjevačkog društva* „Zagrebačke polifonije", u: *Kršćanska škola*, 1937., XLI. god., str. 107.-108.

[94] Usp. M. PAVELIĆ, isto.

Iz *Ćirilometodskog vjesnika* 1936., br. 12.

apsolutne muzike, koje itekako zaslužuje, da bude čuvano i njegovano.

- *Maestro Ivšić, kao istinski nepokolebivi pobornik velikog polifonog stila daje svojim radom dragocjene priloge našoj muzičkoj kulturi.*
- *Artistički ravnatelj „Zagrebačke polifonije", maestro Matija Ivšić je u prvom redu umjetnik i pjesnik, koji prodire u dubinu stvari i svojom umjetničkom prirodom impresionira i djeluje…*
- *Djelovanje maestra Matije Ivšića u našem muzičkom životu poprima realne forme i njegov prilog kultiviranju muzike i to one najčišće, zaista je zamašan.*
- *Maestro Ivšić afirmirao se kao dobar pedagog i vođa zbora.*[95]

Svoj je zbor odgajao na principima djela kojima je svrha „dizati pred našim očima barem za čas zastor, iza kojeg se vidi vječna sreća i vječno blaženstvo."[96]

J. Andrić u M. Ivšiću vidi posebno snažnu individualnost koja ostavlja jak trag u cijelom zagrebačkom glazbenom zbivanju, priznavajući mu zasluge u približavanju crkvene polifonije slušateljstvu.[97]

Ansambl je 1940. godine imao trideset pjevača, od kojih dvanaest profesionalnih. Od 1. rujna iste godine nedjeljom i blagdanom pjevao je u zagrebačkoj katedrali za vrijeme misnog slavlja u 11.30 sati koju je prenosila zagrebačka radiopostaja.[98] Zbor je u katedrali počeo pjevati na poticaj bl. Alojzija Stepinca. Time je svoj koncertni karakter proširio i na područje liturgijske službe.[99]

Zbor je pjevao često i u ostalim zagrebačkim crkvama za vrijeme misa poput crkve sv. Ivana, sv. Franje Ksaverskoga, crkve Srca Isusova, a osobito učestalo u crkvi sv. Katarine, gdje su i najčešće održavali svoje pjevačke probe.[100]

U razdoblju od prosinca 1934. do srpnja 1938. *Zagrebačka polifonija* održala je tridesetak koncerata. Koncerti su održavani u crkvi sv. Katarine, na radiopostaji, u zagrebačkoj prvostolnici, u crkvi sv. Petra, u Jeronimskoj dvorani, u Stenjevcu i drugdje. Osim u Zagrebu, koncerti su održani i u Karlovcu, Krapini, Ivanić-Gradu, Sisku i Sunji.[101]

Do osnutka NDH *Zagrebačka polifonija* priredila je preko 200 javnih nastupa i koncerata. M. Ivšić tvrdi da je njihovo pjevanje nedjeljom i blagdanima u katedrali u godinama 1940. i 1941. privuklo opću pozornost. Rad zbora je 1943. godine prekinut, vjerojatno zbog ratnih zbivanja.[102]

Katica s. Virginija Kolić, Klanjateljica Krvi Kristove u svom diplomskom radu navodi popis koncerata iz *Kronike zbora Zagrebačka polifonija* – koja se u među-

---

[95] M. PAVELIĆ, isto.

[96] Usp. CECILIJANAC, *Zagrebačka polifonija maestra Ivšića i njezin nedavni koncerat*, u: *Hrvatska straža*, 1935., VII. god., br. 268., str. 4.

[97] Usp. *Koncert Zagrebačke Polifonije*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., V. god., br. 6.-7.-8.

[98] Usp. *ZAGREBAČKA POLIFONIJA, Raspored duhovnog koncerta*, isto.

[99] Usp. *Pjevanje u zagrebačkim crkvama*, isto.

[100] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto, 45.-47. str.

[101] Usp. isto.

[102] Usp. M. IVŠIĆ, *Naučni radovi*, isto.

vremenu izgubila. Stoga donosimo ovdje samo popis iz njezinog diplomskog rada:

3. 12. 1934. – reprezentativni koncert u crkvi sv. Katarine. Iz osvrta na koncert vidi se da zbor duguje svoj uspjeh ljubavi i požrtvovnosti svoga zborovođe M. Ivšića.

17. 12. 1934. – prvi nastup na zagrebačkoj radiopostaji.

24. 12. 1934. – nastup na radiopostaji. Izvedeno je nekoliko latinskih božićnih moteta i Ivšićevih kompozicija.

30. 3. 1935. – nastup na radiopostaji. Na programu su bili moteti Palestrine, Gallusa, i tri Ivšićeva moteta.

14. 4. 1935. – prvi nastup sa ženskim zborom na radiopostaji.

11. 11. 1935. – koncert u crkvi sv. Katarine koji je uspio iznad svakog očekivanja; novinske kritike bile su povoljne i laskave.

21. 11. 1935. – nastup prilikom proslave 1050. godišnjice smrti sv. Metoda. Uz ostale motete bila su na programu i dva Ivšićeva: *Utvrdi Bože* i *Svećenici Gospodnji*. Proslavi je prisustvovao nadbiskup – koadjutor dr. Alojzije Stepinac.

14. 12. 1935. – koncert u „Zorinom domu“ u Karlovcu. Sudjelovala je i prof. Draga Šulek (svirala je violinu).

29. 3. 1936. – nastup na radiopostaji s pet moteta G. P. da Palestrine i *Ave Maria* T. L. da Vittorie.

26. 4. 1936. – vrlo uspješan koncert u Krapini.

4. 5. 1936. – koncert u crkvi sv. Katarine. Pjevana je *Missa papae Marcelli*, Koncert je odlično uspio prema mišljenju novinske kritike.

17. 5. 1936. – nastup na radiopostaji s raznim Ivšićevim motetima za muški i mješoviti zbor.

24. 5. 1936. – koncert u Sisku.

19. 6. 1936. – priređen je koncert u katedrali, u svrhu podizanja župnih crkvi na periferiji Zagreba. Sudjelovala je gđa prof. Špehar i prof. Stahuljak. Priređivači toga koncerta nisu mogli naći dovoljno riječi zahvale te su ustvrdili da „od svoga opstanka katedrala nije čula takav zbor“.

24. 6. 1936. – nastup u Katoličkom kasinu s Ivšićevim motetima i *Missom papae Marcelli*. Vrhunac izvedbe je bio stavak *Credo*.

10. 1. 1937. – nastup na radiopostaji s Missom papae Marcelli. Zbor je bio homogen i pjevao je odlično.

16. 4. 1937. – koncert u crkvi sv. Katarine.

13. 6. 1937. – izlet i koncert u Stenjevcu.

18. 10. 1937. – nastup na radiopostaji.

13. 11. 1937. – koncert u crkvi sv. Petra.

22. 11. 1937. – prvi jubilarni koncert prigodom pete godišnjice zbora. Da je koncert uspio dokazuju pohvalne kritike novina *Hrvatska straža*, *Jutarnji list*…

6. 2. 1938. – nastup prigodom proslave Papinskog dana. Na programu su bile uglavnom Ivšićeve kompozicije.

13. 2. 1938. – nastup u Jeronimskoj dvorani prigodom Ivšićeva predavanja o razvoju liturgijskoga pjevanja.

3. 4. 1938. – koncert u ivanićgradskoj crkvi.
25. 4. 1938. – nastup na radiopostaji. Izvodili su Ivšićevu šesteroglasnu staroslavensku misu.
26. 4. 1938. – snimljeno nekoliko kompozicija za film u izvedbi *Zagrebačke polifonije*.
8. 5. 1938. – održan koncert u Sunji. Koncert je izvanredno uspio. Oduševljenje slušateljstva bila je zboru najveća nagrada i priznanje.
2. 7. 1938. – veliki koncert u crkvi sv. Katarine.
3. 7. 1938. – pjevaju konventualnu misu u katedrali. Istog dana poslijepodne posljednji nastupaju na smotri.

Zagrebačka polifonija. U drugom redu u sredini M. Ivšić, u prvom redu slijeva predsjednik dr. Milan Pavelić. (*Ćirilometodski vjesnik* 1936., br. 12.)

Skladatelj

Ivšićev skladateljski rad može se podijeliti u dva razdoblja. Prvo razdoblje obuhvaća radove napisane prije studija glazbe u Rimu. Kao župnik u Selima bio je oduševljen skladanjem. Do kasno u noć sjedio bi za glasovirom, svirao i skladao. Zbog dobre skladateljske inspiracije dizao bi se i iz kreveta kako bi zapisao note. Razmišljao bi nad svakim taktom.[103]

Drugo razdoblje obuhvaća skladbe nastale nakon studija u Rimu. U svojem tekstu *O liturgijskom i pobožnom pjevanju puka*, napisanom odmah nakon studija u Rimu, M. Ivšić iznosi glavne kriterije skladanja pučke popijevke:

> *Što se pako tiče komponiranja samih pučkih crkvenih melodija, melodija umjetničke vrijednosti i opet dragih srcu puka i ugodnih njegovom uhu i sluhu, i s time je sto nevolja. Fali nam u prvom redu umjetničkih i u istinu pjesničkih tekstova, a u drugom redu naši glazbenici dovoljno ne paze, da*

[103] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto., str. 19.

je pisati pučke crkvene pjesme posve nešta drugoga nego pisati za velike crkvene i školske zborove! Svaka nervoznost, brzanje – kao i kromatika, velik opseg melodije, nije melodija za puk. Narod treba da ima pjesmu zgodnu za sve, velike i male, za ljude i žene: melodija sa opsegom ne većim od oktave – pa bila ona svečana i sjajna, ali sa takvom ritmikom – da je naravna i lako shvatljiva kod puka. – U toj melodiji ne treba akrobatskih skokova, ne velikih sklizanja, ne treba orguljaškoga komentara, ne treba pjevačkih ukrasa, koje narod ne će nikada prihvatiti. Što više – neka je melodija kratka, dvije frase ili malo više, neka jedan motiv dominira – pa neka bude i u umjetničkom pogledu bez prikora: da je narod lako upamti, jer će ju potom i zavoljeti.[104]

Ivšićevo skladanje opširno je opisao njegov suvremenik, skladatelj crkvene glazbe Albe Vidaković koji pretpostavlja da je njegovo stvaralaštvo bilo ono najdublje i najvrjednije u njegovoj umjetničkoj naravi. Uzori su mu bili G. P. da Palestrina, Orlando di Lasso, Luca Marenzio, T. L. da Victoria i drugi majstori renesanse, u čijim je djelima tijekom dugog niza godina vidio vrhunski ideal za svoje stvaralaštvo te nastaju mnoge njegove mise, moteti i drugi oblici liturgijske glazbe, od kojih se posebno ističe velika šesteroglasna misa a cappella u čast *Majci Božjoj od Kamenitih vrati*.

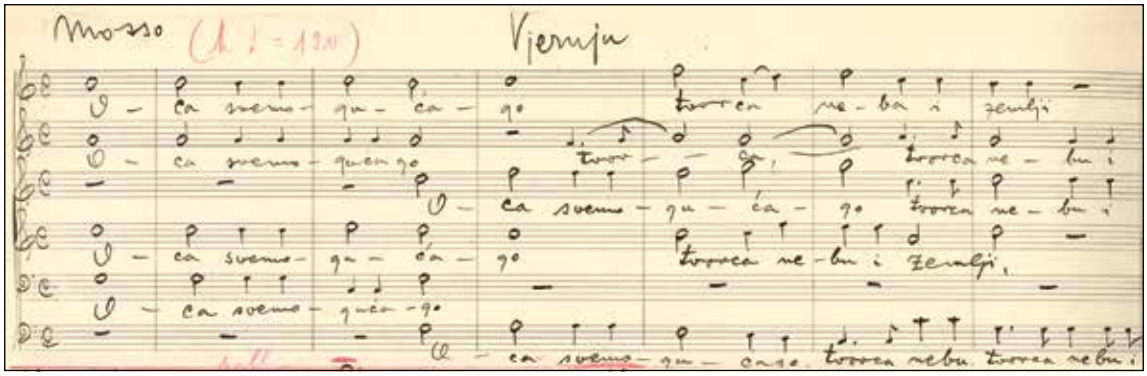

Ivšićev rukopis stavka *Vjeruju* iz mise *Majci Božjoj od Kamenitih vrati*.

U ovom se razdoblju njegovog stvaralaštva prepoznaju i stupnjevi postupnog razvoja osobito pod utjecajem J. S. Bacha kojega proučava i izvodi. Tako polifonu tehniku kompozicije proširuje elementima barokne harmonije koja mu omogućuje veću raznolikost i snažnije dramske akcente što je osobito očito u glazbenoj obradi opsežnih misnih tekstova, dok temeljito poznavanje *Cithare octochorde* i crkvenih pučkih popijevki unosi u njegove motive svježinu narodne duše i narodnoga melosa. A. Vidaković nadalje svjedoči da su na takvim temeljima nastale popijevke, poput one *Zdravo, Majko s Kamenitih vrati*, koje su već tada bile posvuda poznate i popularne. Kao čovjek i kao skladatelj bio je podjednako iskren i dosljedan što je očito u njegovu odnosu prema kritikama za koje je držao da su plod neznanja ili neobjektivnosti. Međutim, A. Vidaković daje objema stranama za pravo kada kaže da su kritičari u njegovim djelima željeli pronaći suvremenija izražajna sredstva,

[104] Usp. M. IVŠIĆ, *O liturgijskom i pobožnom pjevanju puka*, u: *Vjesnik župe Sv. Marka*, 1932., str. 54.

dok za M. Ivšića kaže da je pisao onako kako je mislio i osjećao, drugim riječima iskreno, što je osnovno pravilo istinskoga stvaralaštva. Njegovo stvaralaštvo temelji se također na oduševljenju za gregorijansko pjevanje i liturgiju uopće. Bio je veliki ljubitelj Crkve i liturgijskoga života. Stoga je bio uvjeren da nema bolje crkvene glazbe od gregorijanike i klasične polifonije i da je nova liturgijska glazba samo utoliko dobra ukoliko proizlazi ili se približava tim uzorima.[105]

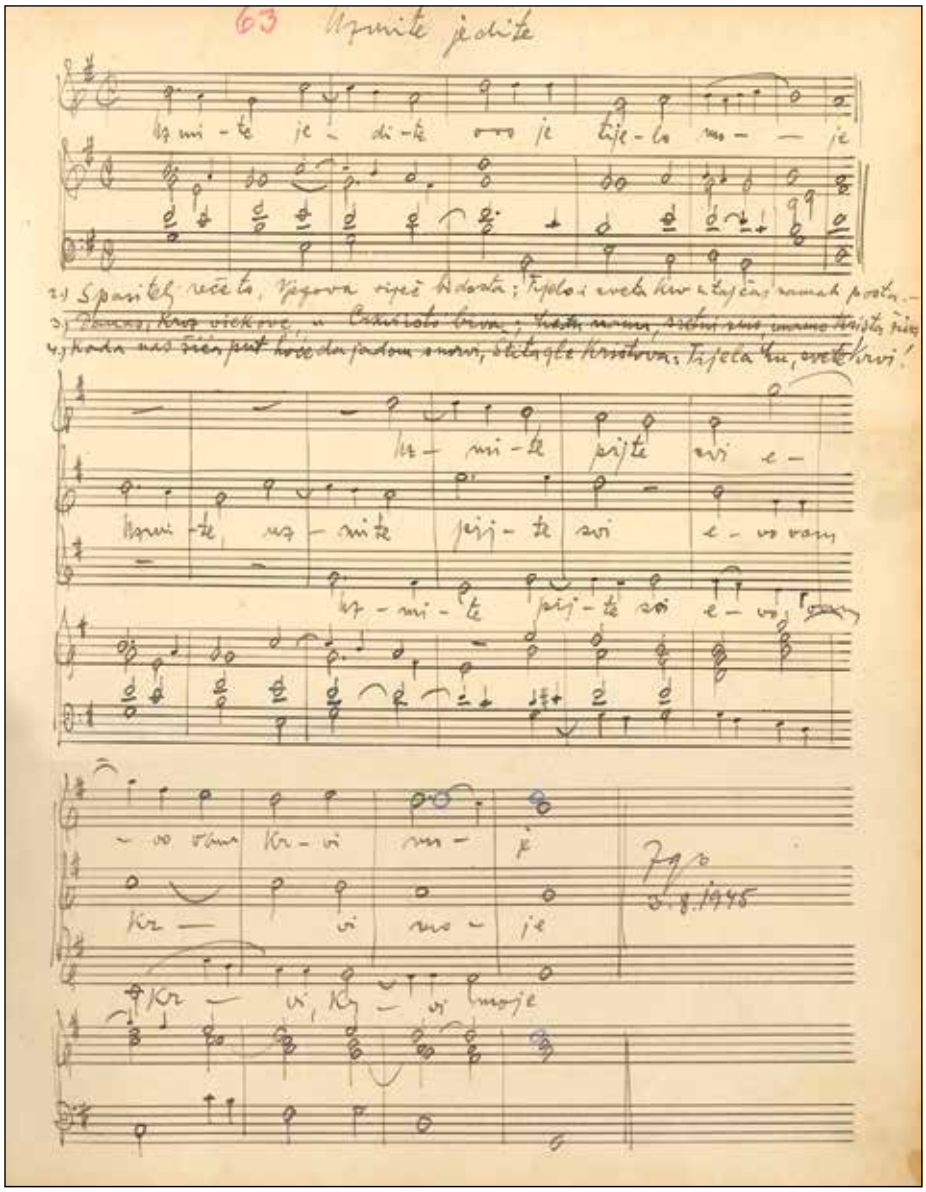

Ivšićev rukopis njegove skladbe *Uzmite, jedite.*

[105] Usp. A. VIDAKOVIĆ, isto, str. 43.-44.

Ivšićev opus broji preko 150 sačuvanih skladbi. One bi se mogle podijeliti ovako: mise, solo popijevke, skladbe za dva jednaka glasa, skladbe za troglasni ženski zbor, skladbe za muški zbor, skladbe za mješoviti zbor od 4 do 8 glasova (u dvozbornom stilu) te skladbe za jedan glas. Skladao je i skladbe za orgulje te nekoliko skladbi na *svjetovne* tekstove. Od misa najznačajnija je već spomenuta *Majci Božjoj od Kamenitih vrati* za šesteroglasni mješoviti zbor *a cappella* na staroslavenski tekst s nadnevkom 13. lipnja 1934. godine. Pisao je skladbe na hrvatske, staroslavenske i latinske tekstove.

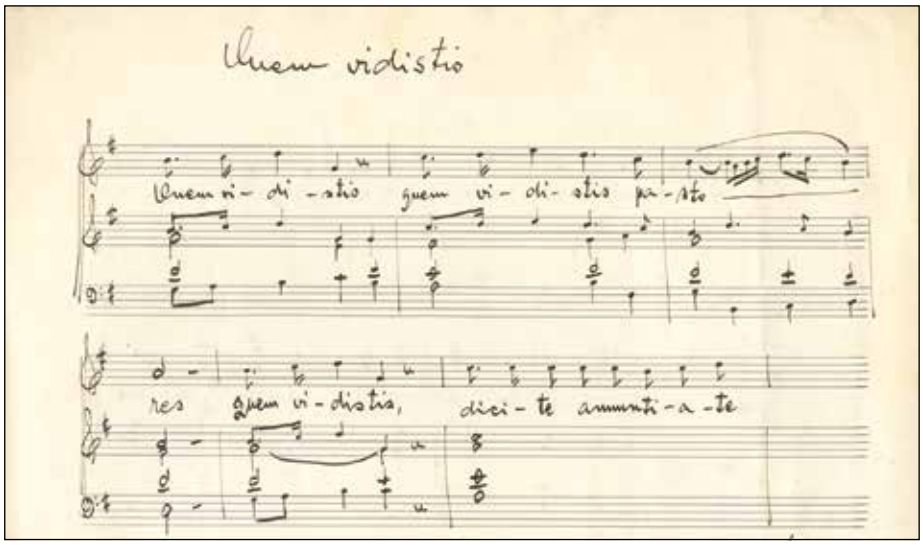

Ivšićev rukopis njegove solo-pjesme *Quem vidistis*

Dio skladbi objavljen mu je u časopisu *Sv. Cecilija* (prve već 1933. godine), u *Ćirilometodskom vjesniku*, u *Glasniku sv. Josipa*, u časopisu *Naša Gospa Lurdska* te u *Proljeću*. Od skladbi napisanih za pojedinu prigodu treba istaknuti *Ti, Kriste, Kralj si vjekova* skladanu povodom proslave obljetnice prvih veza Hrvata s papom (641.-1941.).[106] Do objavljivanja ove prve knjige o M. Ivšiću velik je dio njegovih skladbi ostao u rukopisu. U liturgijskom dijelu današnje službene pjesmarice iz 1983. *Pjevajte Gospodu pjesmu novu* nažalost nalazimo samo jednu njegovu skladbu, *Slavna Majko Spasitelja* iz čitavoga njegovoga opusa.

O kvaliteti njegovih skladbi svjedoči podatak da je Ćirilo-Metodov kor jednom prilikom u Parizu i Rimu, između ostalih, izvodio i Ivšićeve skladbe za koje se kaže da su kod pariške i rimske publike i kritike imale najveći uspjeh.[107]

Nije suvišno spomenuti da je Ivšićev rimski profesor L. Reffice prilikom svoga boravka u Zagrebu prisustvovao koncertu na kojemu su bila izvođena neka od Ivšićevih djela, nakon čega se znameniti profesor vrlo pohvalno i pozitivno izjasnio o kvaliteti njegovog skladanja.[108]

[106] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 480.
[107] Usp. M. PAVELIĆ, isto.
[108] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto, str. 18.

Rukopis malog *Preludija* napisanog 14. 10. 1943.

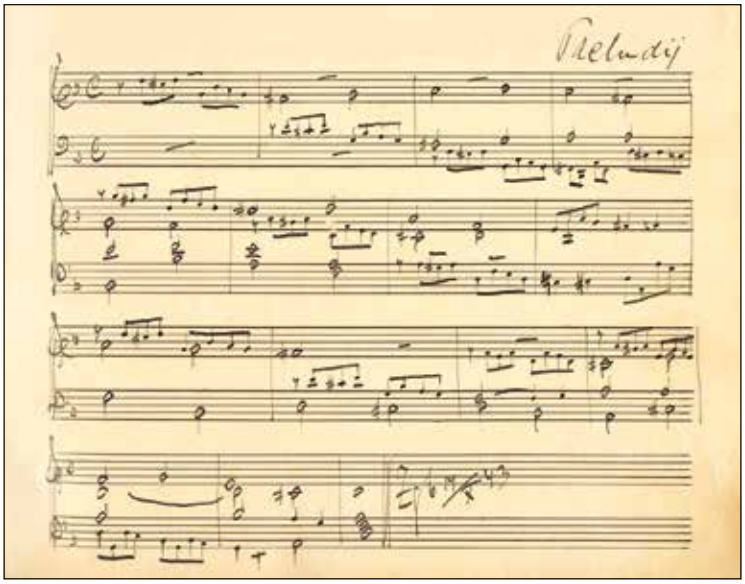

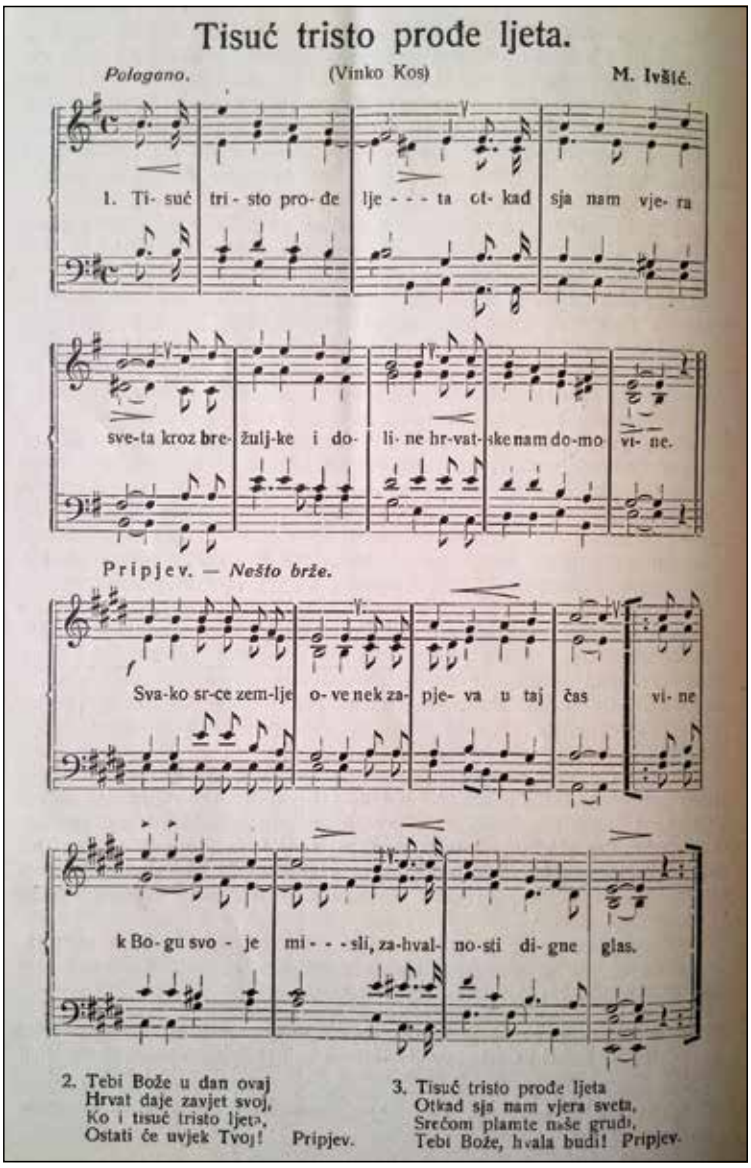

Ivšićevo uglazbljenje pjesme Vinka Kosa *Tisuć tristo prođe ljeta* (*Glasnik sv. Josipa* 1940., br. 7)

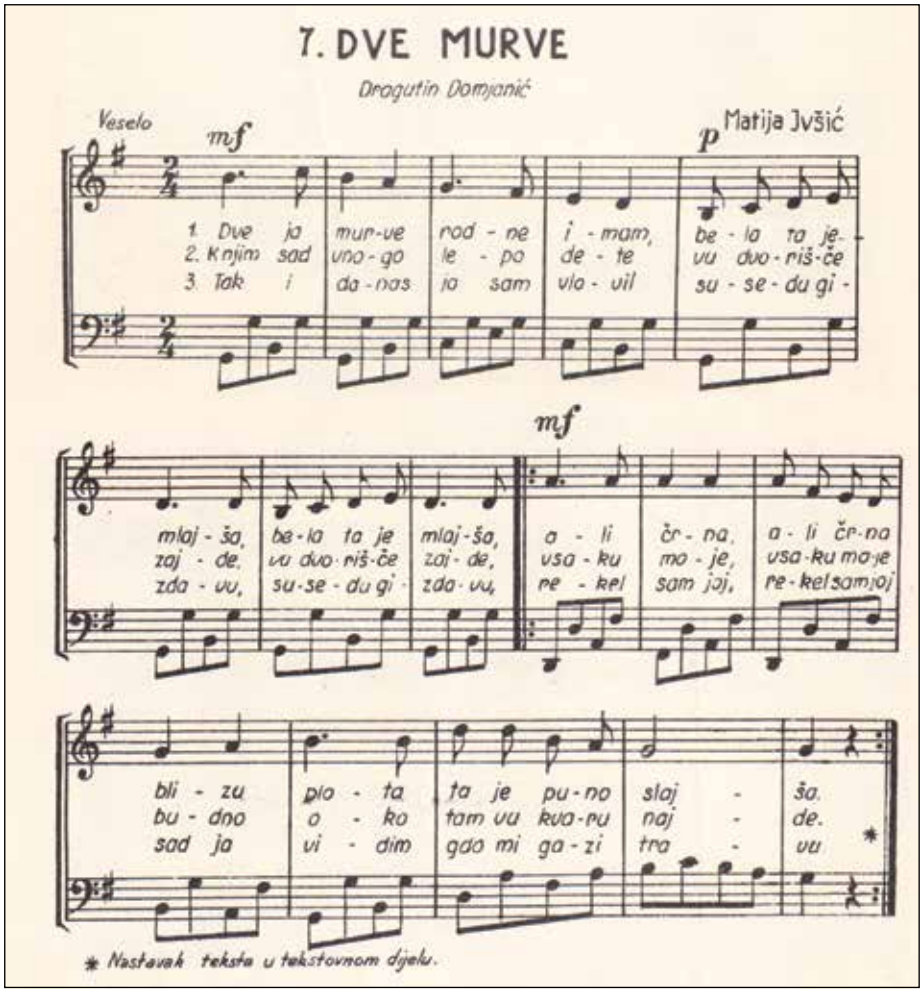

Ivšićevo uglazbljenje pjesme *Dve murve* Dragutina Domjanića (*Proljeće* 1940., sv. I)

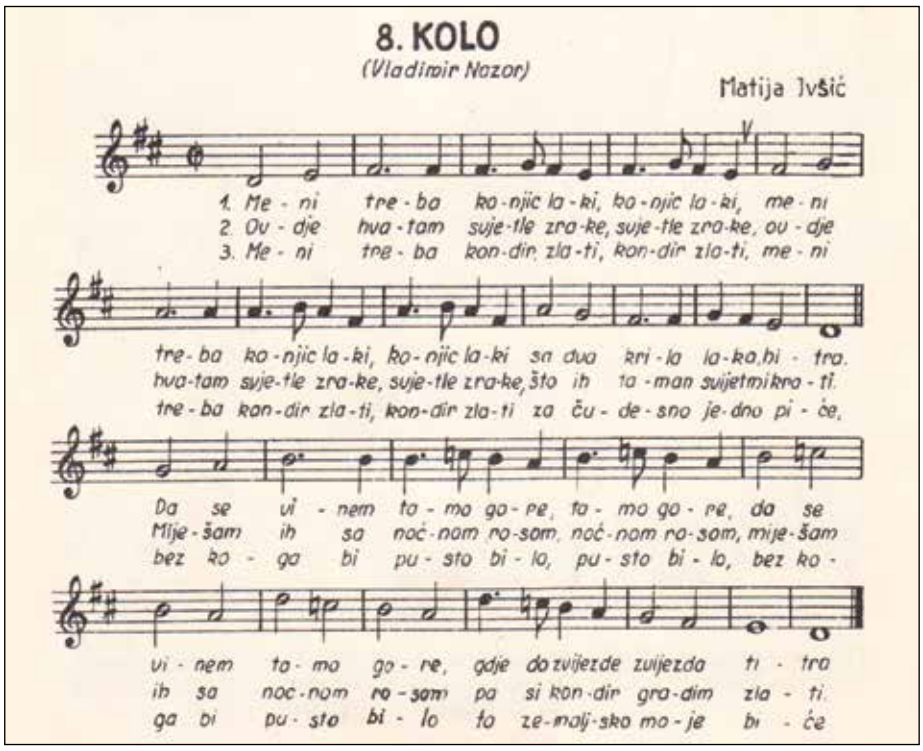

Ivšićevo uglazbljenje pjesme *Kolo* Vladimira Nazora (*Proljeće* 1940., sv. I)

Glazbeni pisac

Povodom smrti talijanskog orguljaša maestra mons. Rafaela Manaria, predavača na Papinskom institutu za crkvenu glazbu i njegovoga profesora orgulja, za vrijeme studija u Rimu piše da je tijekom dvadeset godina odgojio veliki broj orguljaša, od kojih su neki postigli svjetski glas. Za njega kaže da je svojim povijesnim koncertima, na kojima je programatski i zaokruženo iznio svu glavnu ondašnju orguljašku literaturu, dokazao da je bio uistinu umjetnik – orguljaš, k tomu je bio odličan teoretičar orguljarstva te se afirmirao i kao orguljaški kompozitor. Od ljudskih vrlina Matija kod njega ističe blagost, susretljivost, ali i energičan karakter.[109]

Na Katehetskom kongresu u Đakovu održanom od 5. do 8. srpnja 1938. godine iznio je referat pod naslovom „Utjecaj liturgijskog pjevanja na vjerski odgoj" kojega časopis *Sv. Cecilija*[110] objavljuje u cijelosti iste godine. U njemu upozorava da je vrlo teško naučiti mlade razumijevati i voljeti liturgiju zbog toga što ih se ne uči liturgijski živjeti. Jasno je odijelio liturgiju od pučke pobožnosti. Tvrdi da nerazumijevanje liturgije proizlazi upravo iz prakse po kojoj se desetljećima, ali i u Ivšićevo vrijeme, gura mladeži molitvenik i krunica u ruke, kako bi za vrijeme mise bili sabrani i u molitvi. No, zaključuje da se dva posla u isto vrijeme ne mogu obavljati, odnosno upozorava da se ne može sabrano pratiti obred i listati u polutamnoj crkvi po molitveniku. Svoje predavanje oblikovao je u dva poglavlja iz kojih je očito da je vladao stručnom literaturom: *Kako su pribivali svetoj misi u prvo kršćansko vrijeme?* te *Pjevanje u prvim vjekovima kršćanstva*. Pri kraju izlaganja iznosi neke prijedloge za djelovanje u duhu liturgijskoga pokreta kako bi vjernici mogli razumjeti što je u liturgiji bitno, zagovara tumačenje svete mise te objašnjava kako se treba slaviti liturgija sa školskom mladeži.

U časopisu *Sv. Cecilija* objavljuje *Kratku povijest glazbeno pjevačkog društva Vijenac*[111] *poslije 1900*. U članku je prikazan život i rad Društva do 1940. godine. To razdoblje od četrdeset godina *Vijenca* naziva cecilijanskim ili borbom protiv *tuđinštine* u pučkom pjevanju, jer je upravo to Društvo najozbiljnije pomagalo svemu što je Cecilijanski pokret promicao. *Vijenac* nije samo širio u narodu cecilijanske ideje, nego je izdavao pjesmarice i sam reproducirao cecilijanske kompozicije.

Prva je reforma liturgijske glazbe počela upravo u Bogoslovnom sjemeništu 1906. godine, gdje je Društvo i djelovalo. U razdoblju od 1900. do 1914. godine bila je tu neobično bogata glazbena aktivnost.

Prvotni neuspjeh cecilijanskih pjesama M. Ivšić vidi u estetskim razlozima. Tvrdi da orguljaši, osobito po seoskim župama, tada nisu bili tehnički spremni svirati za njih preteške harmonizacije F. Dugana pa su narodu zvučale loše. Ipak, našli su se pokoji bolji orguljaši koji su uspjeli prenijeti cecilijanske pjesme puku koji ih je zavolio. Opaža da je prije cecilijanizma izbor pjesama primjerice za došašće, koriz-

[109] Usp. M. IVŠIĆ, † *Maestro Mons. Rafael Manari*, u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 3., str. 80.-81.

[110] Usp. M. IVŠIĆ, *Utjecaj liturgijskoga pjevanja na vjerski odgoj*, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 5., str. 143.-146.

[111] Usp. M. IVŠIĆ, *Kratka povijest glazbeno pjevačkog društva* „Vijenac" *poslije 1900*., u: *Sv. Cecilija*, 1940., XXXIV. god., br. 1., str. 15.-19.

mu i uskrs bio siromašan te da je upravo taj pokret donio obilje novih i starih pučkih pjesama. Smatra da je najbolji sudac o vrijednosti cecilijanskih pjesama sâm narod:

> *U nekoj župi pjevala su školska djeca kroz više godina nove cecilijanske pjesme. Kada su ipak ovda-onda starije djevojke i ljudi zapjevali koju od prijašnjih npr. »O Marijo, zvijezdo mora« ili »Za tobom mi vene duša« – sama su djeca prosudila, da su njihove pjesme ljepše.*[112] *Misli da, iako djeca, kao i ostali koji nisu poučeni u glazbi, ne znaju riječima dati jasno obrazloženje svome opažanju, ipak znaju prosuditi što je vrjednije. Vjeruje da na kraju ipak pobjeđuje „visoka" umjetnost nad onom „nižom" te nastavlja: Bazarska šarena slika ili krpa, prazna fraza itd. u prvi čas začudi i oduševi ali to traje kratko vrijeme i onda, nakon duljega promatranja iskoči veća vrijednost i ljepota.*[113]

Za vrijeme Prvoga svjetskog rata smanjio se polet cecilijanaca, ali i broj bogoslova, a većina sjemenišne zgrade bila je pretvorena u vojnu bolnicu. Za te godine kaže: *U takovim danima, tko bi i mislio na cecilijanizam ili na pjesmu – »Inter arma silent musae!« Bog – da spasiš živu glavu!*[114]

Vijenac je 1912. godine izdao zbirku jednoglasnih crkvenih pjesama pod nazivom *Hrvatski korali.* Naziv je preuzet prema nazivu njemačkih protestantskih pučkih pjesama, tzv. *protestantskim koralima*. Pjesmarica je sadržavala priređene napjeve s prepjevanim tekstom *Pavlinske pjesmarice* iz 1644. godine te iz pjesmarice *Cithara octochorda*, izdavane 1701., 1723. i 1757. godine. M. Ivšić u članku navodi da je prema *Pavlinskoj pjesmarici* sastavljena *Cithara octochorda* koja sadrži mnoge internacionalne pjesme porijeklom iz gregorijanskog repertoara kao i manji dio domaćih, većinom bivših svjetovnih pjesama s „podmetnutim" duhovnim tekstom, kako je to radio isusovac Nikola Krajačević (1582.-1653.). Za takvo starohrvatsko crkveno pjevanje kaže da se krajem 18. i u 19. st. počelo zanemarivati uvođenjem tuđih sladunjavih pjesmica uglavnom iz Austrije. Uzrok napuštanju starohrvatskih melodija u dekadentnom razdoblju vidi i u tadašnjoj uobičajenoj praksi sviranja puhaćih instrumenata, violina i bubnjeva po crkvama:

> *Možda je tome bio veliki uzrok i to, što se u ono vrijeme uobičajilo slušati u crkvi razne puhaće instrumente, gusle pa i bubanj. S tim instrumentima, recimo s tim orkestrom bilo je lako pratiti one banalne moderne melodije. Dočim one i onakove melodije kakove su u Cithari Octochordi, u starim crkvenim načinima, osobito gregorijanske melodije »ad sacrum spectantia«, nije bilo lako harmonizirati i pratnju im postaviti. Ondašnjim orguljašima i muzičarima bile su te melodije preteške i nerazumljive i više ih je veselilo novo – moderno, čim su doista staro potisnuli u zaborav. Svoje stare pjesme narod je doista vremenom zaboravio a nove, tuđe nikada nije naučio. Malo po malo narod je ohladnio i otuđio se od Crkve i njezinih ljepota. Takovo*

[112] Usp. isto, str. 16.

[113] Usp. isto.

[114] Usp. isto.

stanje, zahvaljujući i drugim političkim i kulturnim okolnostima, potraje kod nas preko 100 godina, tj. druga polovica 18. vijeka i cijeli 19. vijek.[115]

Prvu studiju o *Cithari ocrochordi* napisao je 1890. godine češki akademik Karel Konrád (1842.-1894.), a godinu je dana kasnije hrvatski književnik i glazbenik Vjenceslav Novak (1859.-1905.) u svojim *Starohrvatskim crkvenim popijevkama* objavio izbor obrađenih pjesama iz te pjesmarice. M. Ivšić predlaže da se mîsli te dvojice o ljepoti melodija kao i književnoj vrijednosti starohrvatskih korala raspoređe kao glose uz pojedine pjesme, kroz pjesmarice, kako bi bile pred očima onih koji budu iz njih svirali, pjevali i molili. Zaključuje da nakon tih glazbenih otkrića naši cecilijanci nisu mogli niti smjeli ići drugim putem nego da obnove našu slavnu tradiciju. Zatim opisuje okolnosti u kojima je *Vijenac* izdao pjesmarice *Hrvatski korali* i *Hrvatski crkveni kantual*, priznajući F. Duganu vodstvo obnove crkvene glazbe.[116]

Na kraju predlaže vodstvu Zavoda u kojem djeluje društvo *Vijenac* da reorganizira dnevni red kako bi svi bogoslovi imali jedan do dva sata tjedno obavezne vježbe pučkog i gregorijanskog pjevanja koje bi vodili profesori glazbe.

Ovdje prikazujemo još jedan zanimljiv Ivšićev osvrt koji ne ulazi u područje strogo glazbenih članaka, nego se bavi brigom o orguljama. U *Katoličkom listu* 1938. godine upozorava na *Okružnicu o nabavi novih i popravku starih orgulja* kojom je u Zagrebačkoj nadbiskupiji ustanovljeno *Povjerenstvo za crkvenu umjetnost.* Tom su tijelu bili povjereni briga i nadzor nad svim crkvenim objektima ukoliko bi se na njima dogodila bilo kakva važna promjena u vidu popravka ili nabave novoga. Djelokrug Povjerenstva obuhvaćao je i nadzor nad orguljama, zvonima, urama… kojemu je svećenstvo trebalo prijavljivati sve radove. Međutim, svećenici nisu previše cijenili rad Povjerenstva. M. Ivšić napominje da će se mnogim orguljama produžiti vijek budu li se držale u dobrom stanju. Češće ih, kaže, trebaju popravljati valjani majstori koji bi zbog konkurencije i prestiža radili solidno uz umjerenu cijenu. Svećenstvu predlaže da se orgulje poprave jednom godišnje, čime bi se izdatak smanjio na minimum. Nadalje, pri nabavi novih orgulja s Povjerenstvom se treba savjetovati o mjesnim prilikama, prosuditi potrebe i mogućnosti, prostor crkve i sl., a ponudu treba oglasiti preko časopisa poput *Sv. Cecilije* ili *Katoličkog lista*. Zadaća Povjerenstva bila je zatim ispitati ponude, nadzirati radove i pregledati završeno djelo. Na taj bi način Povjerenstvo steklo iskustvo, a stvorio bi se i potreban arhiv informacija o svakom poslu koji bi pomogao uvidjeti koji je posao kvalitetnije obavljen. Zaključno tvrdi da Povjerenstvo nije samo kontrola, nego prije svega savjetodavno tijelo.[117]

---

[115] Usp. isto, str. 17.

[116] Usp. isto.

[117] Usp. M. IVŠIĆ, *Jedna* „Okružnica", *na koju se katkada zaboravlja*, u: *Katolički list*, 1938., LXXXIX. god. br. 3., str. 30.-31.

Glazbeni kritičar

Kao glazbeni kritičar i veliki znalac na području crkvene glazbe M. Ivšić svojim prilozima sudjeluje u časopisu *Sv. Cecilija*. Prvu *poslijerimsku* kritiku objavljuje 1933. godine o duhovnom koncertu Oratorijskog zbora sv. Marka kojega je 15. 12. 1920. godine osnovao župnik mons. dr. Svetozar Rittig. Za zbor kaže da je najbolji crkveni zbor u Zagrebu. Koncert je bio održan u dvorani Hrvatskoga glazbenog zavoda 18. 12. 1932. godine, a zborom je ravnao Mladen Pozajić. U prvom dijelu koncerta zbor je izvodio *Missu quarti toni* T. L. da Victoriae o kojoj M. Ivšić piše pun oduševljenja. Iz osvrta možemo iščitati njegov posebni odnos prema ovoj vrsti glazbe:

> *Ta divna polifonija, čedo je gregorijanskog korala. Kao što je koralna melodija u posve slobodnom ritmu – tako su i u klasičnoj polifoniji pojedine melodije. Mi danas ne možemo ni zamisliti note bez oznake mjere (takta) bilo u 2/4 – ili 3/4 – i tako smo se navikli, da nas ta monotonija i isotonija (najveći neprijatelj svake umjetnosti!) i ne smeta! U ono vrijeme nisu označivali mjere – kako to činimo danas – nego su pisali slijed nota bez mjere, a pjevač je pjevao i mjerio sam – pa se to i zvalo mensuralno musiciranje. Pjevanje »Oratorijskog zbora« natkrililo je svako očekivanje. Toliko bogatstvo melodija – gdje se pričinja da sva četiri glasa pjevaju isto – dakako svaki na svoj način, toliko ritmijskih zanimljivosti, jasno deklamiranje teksta, ističući sad gramatički, sad agogijski, sad muzički akcenat – sve zajedno međusobom logički povezano – teče poput bistrog gorskog izvora, sad brzo, sad polakše, sad gromorno. Čas se polifonija zamijeni sa homofonijom, ali i ta se mijenja 3/4 i 2/4 ili kombinovano i 3/4 i 2/,, da se malo zatim i opet razvije u raskoš najkomplikovanije kontrapunktike i u sve vrsti imitacija. Poput govornika, koji svoj predmet obrađuje nizajući dokaz za dokazom, obarajući prigovor za prigovorom, čas polako i tiho, čas žestoko i burno. Kao da je razgovor među četvoricom, gdje istu temu sva četiri svaki na svoj način izlažu i brane – dok na koncu ne pobijedi samo jedna istina t. j. Amen. Nezaboravna su mjesta »Et incarnatus est« gdje su one pauze kao momenti za meditaciju, divan je »Benedictus« za tri glasa: u kojima onako divno vodi svaku dionicu!*[118]

Na kraju prikaza naglašava da je za uspjeh zbora, kakav je pokazao *Oratorijski zbor sv. Marka*, potreban marljivi zborovođa koji solidnim studijem postiže uzornu interpretaciju te koji zna prenijeti disciplinu i oduševljenje za visoke umjetničke i religijske ciljeve. K tomu dodaje ozbiljnost i moralnu kvalitetu pjevača te sposobnost poslušnosti dirigentu.

U istom broju *Sv. Cecilije* osvrće se na Veliki duhovni koncert staroslavenskih crkvenih pjesama Ćirilo-Metodova kora u zagrebačkoj katedrali održan 8. 12. 1932. godine. Zbor je osnovan ljetnih mjeseci 1931. kao grkokatolički crkveni kor, za istočnu liturgiju na staroslavenskom jeziku. Zborovođa je bio prof. Boris Komarevski, iskusni glazbenik u istočnoj duhovnoj glazbenoj literaturi. U osvrtu Ivšić izno-

[118] Usp. M. IVŠIĆ, *Duhovni koncert* „Oratorijskog zbora sv. Marka", u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 1., str. 26.

si problem tadašnje liturgijske glazbe vezan uz pjevanje promjenjivih dijelova mise, napominjući da se u Zapadnoj Crkvi pjevanje tih misnih dijelova tijekom dugoga niza stoljeća zanemarivalo, međutim upozorava da Istočna Crkva točno zna što je liturgijsko pjevanje pa ne mijenja nepromjenjive dijelove liturgije pučkim pjesmama. Da se po liturgijskom pjevanju puk približuje liturgiji, potkrepljuje primjerom da u Hrvatskom primorju sav narod pjeva svoje melodije u razumljivom starom „šćavetu".

Prema njegovu mišljenju, Ćirilo-Metodov kor održao je izvanredno zanimljiv koncert. Zbor je dobro deklamirao tekst, ritmika je bila jasno izrađena, zbor je pokazivao živost u dinamici i u tempu, dajući sve registre, od *pianissimo possibile* do *fortissimo possibile*.[119]

Oratorijski zbor sv. Marka i Zagrebačka filharmonija su 24. ožujka 1937. pod dirigentskim vodstvom prof. Mladena Pozajića izvodili oratorij *Christus* Franza Liszta. Za to svoje najveće djelo skladatelj je uzeo svetopisamske tekstove. U analizi kompozicije M. Ivšić očituje svoje neslaganje s Lisztovim skladateljskim potezima te rasporedom brojeva oratorija kako bi bolje ocijenio odličnu izvedbu teškoga djela. M. Ivšić piše:

> *Glazba je programatska, tj. odgovara smislu riječi. Nekoji dijelovi promatrani sami za sebe, djeluju potresno. Kolektivno, cijeli oratorij zamara. Raspoređaj sola i zborova te dinamika teksta i sadržaj drame koji bi u istinu imao biti na svršetku, nije bio ni veliki Liszt moćan izraditi. Uzmimo za primjer na gornju tvrdnju obradbu osam blaženstva, koja svojom snagom i učinkom dosižu vrhunac, a malo zatim slika ulaska Gospodinova u Jeruzalem ili opet nada sve svečana instalacija »Tu es Petrus« prelazi mogućnosti saživljavanja, ekstrem naglasa, silna dinamika cijeloga zvučnoga aparata, te doista na koncu ni ne preostaje sredstava i načina za nešto još više i ljepše!*

M. Ivšić pozdravlja *Ćirilo-Metodov kor* prigodom povratka toga zbora s turneje po Italiji, Francuskoj i Švicarskoj. (*Ćirilometodski vjesnik* 1937., br. 5)

[119] Usp. M. IVŠIĆ, *Veliki duhovni koncerat staroslovenskih crkvenih pjesama* »Ćirilo-Metodova Kora« *u zagrebačkoj katedrali*, u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 1., str. 27.

U slične prilike zapao je Liszt i u onim lirskim i nježnim scenama Betlehema kao i u tragičnim časovima boli, muke i smrti.[120]

No, oratorij prema Ivšićevom mišljenju ima i dobrih strana:

Zaista tko je s razumijevanjem slušao one božanske riječi Spasitelja »Beati pauperes« ili »Tristis est anima mea« ili onaj nezaboravni zaključni kor: »Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat« itd. silni zvukovi prodiru u dušu i srce kao iz silne daljine i iz davnih vremena ali jednako i još snažnije jučer, danas i u vijeke vjekova.[121]

U Zagrebu je 9. i 11. studenoga 1937. godine glasoviti zbor *Bečkih dječaka* priredio u prostoriji *Zagrebačkog zbora* veliki koncert. U zboru s dvadesetak odabranih članova, koji je bio na visokoj umjetničkoj razini, glasovi su pjevali samosvjesno i zanosno. Slušajući taj zbor, M. Ivšić kaže da se u svome zanosu preselio u carstvo priča iz djetinjstva te da su to djeca, ali ne i pjevačka djeca. Na programu je bio i operni repertoar o kojemu veli da su ga u pogledu glume izveli tako da se stječe dojam kao da ga izvode stari operni iskusni pjevači.[122]

Pišući osvrt na prvi poslijeratni Cecilijanski kongres, održan 02. i 03. srpnja 1938. godine, M. Ivšić zaključuje da su zborovi na ovoj smotri, uz gregorijansko pjevanje i nešto klasika te stranih kompozicija, izvodili skladbe gotovo svih ondašnjih skladatelja cecilijanaca. O izvedbi pojedinih zborova kaže da su neki, s obzirom na svoje mogućnosti, izabrali prelagane kompozicije, drugi su pak prikazali dobre značajke pjevanja svojega kraja. Iznenađenje za same cecilijance bio je Ivšićev bivši zbor iz Siska s pedesetak članova koji su mogli nijansirati dinamiku od *pianissimo possibile* do *fortissimo.* O Franji Duganu piše da njegovo sugestivno sviranje orgulja odaje njegov još sveprisutan mladenački, svježi duh.[123]

Kanonik mons. Janko Barlè (1869.-1941.), muzikolog, urednik *Sv. Cecilije*, organizator cecilijanizma, slavio je 20. ožujka 1939. godine svoj 70. rođendan svečanim koncertom kojega je priredio zbor Glasbene matice iz Ljubljane sa stotinjak pjevača pod dirigentskim vodstvom ravnatelja Ljubljanske opere Mirkom Poličem. Na rasporedu su bili stariji i moderni slovenski skladatelji. M. Ivšić iznosi da su kompozicije izvodili s mnogo zborske rutine, dinamike, ritma, čistoće u intonaciji te u idealnom skladu dirigenta i zbora.

U Janku Barlèu M. Ivšić vidi neumornog cecilijanskog radnika na području hrvatske crkvene glazbe, koji je dijelio istu sudbinu nerazumijevanja s ostalim cecilijancima:

Preč. g. Janko Barlè – mimo svih svojih svećeničkih i zvaničnih dužnosti – mimo mnogobrojnih raznih literarnih radova – na raznim područjima, ima

---

[120] Usp. M. IVŠIĆ, Franjo Liszt, *Christus*, u: *Sv. Cecilija*, 1937., XXXI. god., br. 2., str. 68.

[121] Usp. isto.

[122] Usp. M. IVŠIĆ, *Koncert Wiener-Sängerknaben kora*. Dirigent I. Weninger, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 1., str. 27.

[123] Usp. M. IVŠIĆ, *Osvrt na Cecilijanski kongres*, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 4., str. 115.-117.

posebno mjesto i zasluge u hrvatskom cecilijanizmu. Od osnutka Cecilijina društva 1906. nosi čast njezina pretsjednika. Kad je prvi urednik društvene crkv. glazb. revije »Svete Cecilije«, pok. Milan Zjalić postao 1913. župnik u Samoboru – preuzima taj teret mons. J. Barlè. Odonda do danas – 26 god. neprekidno – najviše Barlèovim trudom i znojem i zaslugom izlazi ova odlična revija. Oko Svete Cecilije sabrao se zavidan broj suradnika, dopisnika, crkv. glazbenika, podupiratelja i prijatelja, makar još ni danas nijesmo u crkv. glazbi tamo, gdje bi željeli da budemo – zaslugom u prvom redu preč. g. J. Barlèa, naš je cecilijanizam do danas učinio veliko djelo i razbio tvrdi led. Mnogi su pojmovi jednom zauvijek razjašnjeni, stara i nova hrvatska pjesma osvojila je svoje nekoć izgubljene pozicije, broj cecilijanaca, kraj sviju neprilika danomice raste. U glazbenom dijelu, kruna našega cecilijanizma jest »Novi crkveni kantual« izdan 1934. – Dok ovu činjenicu konstatiramo i podvlačimo – među nama je onaj, koji je bio godinama i godinama »glas vičućega u pustinji«. Dok su mnogi drugi znali provoditi život u bezbrigi i odmaranju, zadovoljavali se koječim, za našeg jubilarca vrijede one: »multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit...« Probdio je mjesece i godine, čitajući, studirajući, pišući ... jobovskom strpljivošću podnašajući nehaj, neodazive pa i prezire i osude. Ta, tko se sve nije očešao o rad Cecilijanizma: Ljudi, koji nemaju ni elementarne glazbene izobrazbe, koji nemaju pojma o liturgijskom duhu i crkvenim propisima – često puta pišu i govore kao potestatem habentes. Dodajmo tome sve neprilike za vrijeme rata i poslije, – nestašica učitelja-orguljaša i t. d. – teške financijalne krize (o čemu se može tek naslućivati, jer kod Barlèa vrijedi ona: »nezna ljevica, što čini desnica«!) – imamo tek blijedu sliku velikoga pregaoca, radnika, umnoga pisca, koji je sam najviše radio, sabrao oko sebe iz bliza i daleka sve najvrsnije – gdje je iole bilo i malo dobre volje, makar i malo sposobnosti. Revija Svete Cecilije doista je vjerno ogledalo našega vremena i naših ljudi. Nije se dogodio nijedan važniji događaj u zemlji i na svijetu pa imao i koliko saveza sa glazbom, napose crkvenom, da ne bi bio zamijećen i registriran. Takav posao je naporan, hoće vječnu vigilantiu i pero u ruci.[124]

U Zagrebačkoj katedrali je 22. studenog 1939. godine, na *Dan sv. Cecilije*, mješoviti pjevački zbor Varaždinske gimnazije održao prvorazredni koncert s odlikama stalne i precizne intonacije, razborite i prirodne izmjene dinamike, sugestivnog deklamiranja teksta i uravnoteženosti tempa. Uz sudjelovanje prof. F. Dugana za orguljama, Irme Šprem (alt), Dragice Mažuran (sopran), Branka Bašića (tenor) i Mirka Milinković (bas), izveden je sljedeći program:

1) F. Dugan: „Tokata g-mol“, orgulje.
2) „Sacrum crisiense maius vulgo s. Joannis evangelistae dictum auctore ignoto saeculi XVII.“, prema rukopisu iz franjevačkog samostana u Varaždinu priredio za zbor, sola i orgulje F. Dugan: Kyrie, Gloria; mješoviti zbor i orgulje.
3) J. Rheinberger: „Salve Regina“; mješoviti zbor.

[124] Usp. M. IVŠIĆ, *Svečani koncert u proslavi 70 godišnjice kanonika mons. Janka Barlèa*, u: *Sv. Cecilija*, 1939., XXXIII. god., br. 2., str. 45., 46.

4) Al. Guillmant: „Kancona u a – molu"; orgulje.

5) F. Dugan: offertorium „Ad te Domine levavi"; mješoviti zbor i orgulje.

6) Sanctus, Benedictus i Agnus; mješoviti zbor, soli i orgulje.

Dirigirao je prof. Tomislav Miškulin. M. Ivšić opisuje estetsku dimenziju kada kaže da je na slušatelje tijekom koncerta plemenito i otmjeno djelovao neprisiljeni i imponirajući mir. Zbor je brojio oko 150 pjevača, što je, prema njegovim riječima, bila atrakcija prvoga reda tim više jer, kako kaže, već se tada društvenost počela kolebati.[125]

Drugi dio osvrta zanimljiv je s glazbeno-povijesne strane jer oslikava stanje crkvene glazbe krajem tridesetih godina 20. st.

Slušajući koncert, M. Ivšić se pita zašto i druge škole ne bi uz svjetovno njegovale i crkveno pjevanje, za koje tvrdi da još više od svjetovne glazbe djeluje odgojno i pobuđuje estetski smisao i osjećaje. Međutim, ustvrđuje da za taj posao nema učitelja jer je poslijeratna središnja prosvjetna vlast u Beogradu ukinula obvezatno učenje orgulja na učiteljskim *preparandijama* zamijenivši ih sviranjem violine. Upravo tu politiku smatra glavnim krivcem što tada nisu po seoskim župama imali valjane orguljaše. Konstatira da je time učiteljima izmaknuo dobar prihod od orguljanja, školskoj mladeži glazbeni odgoj, a seoskim prosvjetnim društvima zborovođa, tako da se učitelj, koji umjesto da se narodu približi, time udaljio od naroda.

Prosvjetna vlast je na srednjim školama ukinula i crkveno pjevanje, a ostala je samo opća teorija i školska glazbena produkcija. Nadalje ističe da kad je nakon višegodišnjeg natezanja odlučeno da školska mladež nedjeljom sudjeluje u slavlju mise, nije određeno da u tom slavlju sudjeluje i nastavnik glazbe i da njeguje crkveno pjevanje; naprotiv, on nije bio dužan voditi pjevanje tih liturgijskih slavlja. K tomu su sastanci, izleti i priredbe redovito bili organizirani nedjeljama i blagdanima kako bi se onemogućila nazočnost na sv. misi. Posljedice takvoga odgoja vidi na širemu društvenom planu kada kaže da *treba imati ma gdje s ovom mladeži ozbiljnog posla – da se vidi, o čemu se govori i što su ideali*.[126]

M. Ivšić potom iznosi razlike između akademskoga instrumentalnog glazbenika i crkvenoga glazbenika. Pita se je li neki diplomirani klavirist, orguljaš ili kompozitor sposoban voditi zbor i vršiti službu katoličkoga orguljaša te primjećuje da mu za taj poziv nedostaje poznavanje liturgijskih propisa, latinskoga jezika, crkvene glazbene literature te pravi crkveni duh.

Osluškujući potrebe zaboravljenih ljudi sa sela, predlaže onima koji upravljaju prosvjetom:

> *Iz svega do sada navedenoga i nenavedenoga, izlazi, da bi nam Muzička akademija trebala uzgajati više praktičnih muzičara a manje »umjetnika«. Naše brojne škole, naša brojna prosvjetna društva, naše crkve, uopće naša*

[125] Usp. M. IVŠIĆ, *Crkveni koncerat mješovitog pjev. zbora Varaždinske gimnazije*, u: *Sv. Cecilija*, 1939., XXXIII. god., br. 6., str. 140.

[126] Usp. isto, str. 141.

provincija treba manje izvanrednih guslača ili pianista, a treba više i uvijek će trebati glazbenih pedagoga, koji zna makar manje ali od svega po nešto i uz to pedagogiju. Mi smo mali narod, da si dozvoljavamo jednu muzičku akademiju, u kojoj će se odgajati profesionalni diletanti za zabavu ili kavanu, za kućne čajanke, ili opet za visoku umjetnost, do koje konačno rijetko koji dosegne. Nama treba kader muzičkih radnika: za vojne glazbe, za veća i manja mjesta kapelnike-orguljaše, za učitelje glazbe po srednjim školama osobito po učiteljskim preparandijama. Znam za nekoja mjesta po našoj provinciji, koja su godinama tražila takove muzičare, ali ga zgodnoga ne nadjoše ili nadjoše tudjinca. I nitko se ne skandalizira u ovo naše vrijeme, kad su namještenja tako teška, zašto se u tome smislu nešto brzo ne poduzme? Za još šire krugove, za onaj naš narod po našim zabitnim selima, komu je pučki učitelj najbliži, trebao bi službu orguljaša uzeti naš narodni učitelj kako je to bilo i negda. On ima osiguranu: materijalnu existenciju, on posjeduje i opću kulturu, on je u najvećem procentu i sam iz sela, pa će kao takav i u glazbenom polju najbolje i najlakše svome narodu svijetliti, i ne će mu biti ni s materijalne strane prikraćeno! No, stoga razloga valja na preparandije povratiti odmah obligatno učenje orgulja![127]

Ljudske vrline Matije Ivšića

Kao čovjek, još se od mladenaštva isticao svježinom i bujnim temperamentom. Zbog svoje bistre naravi i sigurnosti u svoje sudove njegova se darovitost na kraju izrazila u različitim djelatnostima dušobrižnika, vjeroučitelja, nastavnika fakulteta i organizatora crkveno-glazbenog života u Zagrebu. Osvajao je sve oko sebe zbog svoje neposrednosti, znao je s lakoćom oduševiti mlade i odrasle pjevače za mnogobroj-

M. Ivšić na vjenčanju nećakinje Katice Brezičević rođ. Ivšić.

[127] Usp. isto.

M. Ivšić s mladima. U bijeloj kuti nećakinja dr. Vera Ivšić, u bijeloj pregači nećakinja Nada Ivšić, kćeri brata Josipa.

ne napore. Imao je brojne iskrene prijatelje zbog svoje privlačnosti, sugestivnosti, otvorenosti i spremnosti da svakome iziđe u susret. Oni su ga okruživali *ne samo po crkvenim pjevalištima i koncertnim podijima, nego čak i u njegovu uvijek gostoljubivu domu*.[128]

Hvaleći njegove ljudske vrline skromnosti, jednostavnosti, revnosti u svim svojom dužnostima i prijateljske spremnosti na pomoć, A. Vidaković ističe da je on prije svega bio uzoran i pravi Božji svećenik. Uza sve svoje obveze uvijek je nalazio vremena pomagati u katehizaciji, u ispovijedanju u propovijedanju… Pomagao je kad je gdje trebalo svirati ili uvježbati zborske ili pučke pjevače za koji crkveni blagdan ili skladati određenu crkvenu popijevku. Uvijek je rado pomagao nikoga ne odbijajući, pa čak i pred kraj života, kada se bolestan vratio iz zatvora.[129]

Uskraćeno djelovanje – zatvor – posljednje godine života

Na kraju pregleda života i rada Matije Ivšića treba ocrtati i tragičan kraj toga izuzetno vrijednoga čovjeka. Naime, njega je u naponu stvaralačkoga rada grubo uklonila tadašnja komunistička vlast zbog pisma stanovitom kolegi Jesihu u inozemstvo u kojem je pisao da je u zemlji vrlo teška i nepovoljna situacija.[130] Pretpostavljamo da je to bio Pavao Jesih (Zagreb, 1890. – Rim, 1963.), ugledni svećenik, prebendar zagrebačke katedrale, generalni duhovnik Katoličke akcije u Zagrebačkoj nadbiskupiji, javni djelatnik i pisac koji je za vrijeme Drugog svjetskog rata zbog veza s osobama iz HSS-a dospio u Lepoglavski zatvor iz kojeg je izišao tek pred kraj rata. Poslije dolaska komunista na vlast, pred smrtnom pogibli prebjegao je u Austriju 1946. godine, a otud je došao u Rim i nastanio se u Zavodu sv. Jeronima gdje je nastavio plodan svećenički život kao prvi urednik i *spiker* kroz prvih sedam godina ondašnje „Hrvatske sekcije“ Radio Vatikana.

[128] Usp. A. VIDAKOVIĆ, isto, str. 41.

[129] Usp. isto, str. 44.

[130] Usp. V. IVŠIĆ, isto.

UDBA je M. Ivšića 15. svibnja 1950. godine uhitila te je tom prilikom u njegovom stanu učinjen pretres. Sljedeći su dan svi njegovi kolege na čelu s dekanom Jankom Obreškim stali uz njega, poslavši vlasti priopćenje u kojemu stoji:

> *Predmjevamo, da je prof. Matija Ivšić u svakom pogledu ispravan građanin, ispravan profesor, a da se i politički nije o ništa ogriješio, već da je ovo uhapšenje moglo uslijediti vjerojatno temeljem kakvih podlih denuncijacija sa strane nepoćudne okoline, koja se svakom zgodom pokazuje nenaklona prema katoličkom kleru.*[131]

No, ništa nije pomoglo te je 16. siječnja 1951. godine osuđen na Vojnom sudu u Zagrebu (sud. br. 719/50.) na četrnaest godina zatvora s prisilnim radom, na zapljenu imovine i na pet godina gubitka građanskih prava. Optužba je bila: *špijunaža o političkim i ekonomskim prilikama u zemlji*, koje je podatke slao u inozemstvo te *lažna neprijateljska propaganda protiv narodnih vlasti.*[132]

I u zatvoru se bavio skladanjem, a neko mu je vrijeme bilo povjereno vođenje zbora kažnjenika.[133] Te se skladbe, zajedno s ostalima čuvaju u arhivu ICG-a u knjižnici KBF-a na Šalati. Zatvorske je muke proživljavao u Staroj Gradiški. Gotovo cijelu prvu godinu bio je tamo zajedno s nećakom Krešimirom, također svećenikom koji je bio osuđen 1945. godine na trinaest godina zatvora, od kojih je u Staroj Gradiški proveo punih šest (13.12.1945. – 13.12.1951.). Krešimir se u logoru čvrsto držao. Zato je za njega M. Ivšić rado govorio: „Krešimir je čisto vino!“ Krešimirova sestra Nada također je bila u zatvoru, ali u Požegi osamnaest mjeseci, a njihov brat Jurica poginuo je 1944. godine kao mladi domobranski časnik braneći Kostajnicu.[134]

Gotovo dvije godine je u Staroj Gradiški bio s franjevcem svećenikom Anselmom Canjugom, velikanom crkvene glazbe, koji je rođen iste godine kad i M. Ivšić. Osuđen je 1947. kao profesor glazbe na osječkoj gimnaziji na 14 godina zatvora. A. Canjuga zbog neljudskih uvjeta zatvora umire već nakon pet godina, 19. studenoga 1952. godine.[135]

Zbog istih uvjeta robije M. Ivšić se također brzo razbolio. Njegova obitelj se od samog početka zauzimala kod komunističkih vlasti da ga se pusti na slobodu. Nećakinja Vera, kći njegovoga brata Josipa, a Krešimirova i Nadina sestra, liječnica po struci, putovala je s majkom Elizabetom i s bratom Franom u Beograd k „Prezidiumu“ na čelu s dr. Ivanom Ribarom, međutim ništa nije koristilo. Zdravlje mu se sve više i brže pogoršavalo, a bio je teški srčani bolesnik, s komplikacijom bubrega i šećernom bolesti, ekstremno mršav i kahektičan pa nije bilo nikakve nade da bi mogao izdržati i preživjeti cijelu kaznu od 14 godina. Bio je već smješten u „karantenu“

---

[131] Usp. J. OBREŠKI, *Hapšenje profesora Matije Ivšića*, Zagreb, 16. svibnja. 1950. Dokument se čuva na KBF-u u Zagrebu.

[132] Usp. S. KOŽUL, *Deset godina nakon Martirologija Crkve zagrebačke* (1998.-2008.), Zagreb 2008., Društvo za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije „Tkalčić“, str. 226.

[133] Usp. K. s. V. KOLIĆ, isto., str. 11.

[134] Usp. S. KOŽUL: *Spomenica žrtvama ljubavi Zagrebačke nadbiskupije. U prigodi proslave 900. obljetnice postojanja Zagrebačke nad/biskupije*. Zagreb, 1992., NDS, str. 321.-322.; i S. KOŽUL, *Martirologij Crkve zagrebačke*, isto, str. 340.-341.

[135] Usp. M. DEMOVIĆ, *In memoriam Anselmu Canjugi*, u: *Sv. Cecilija*, 1969., XXXIX. god., br. 3., str. 68.-69.

u podrumu gdje su ostali osuđenici čekali smrt. Stoga je Vera odlučila otputovati u Staru Gradišku, ali sa zavjetom devetnice kardinalu Stepincu. U logoru je naišla na kolegu dr. Nikolića te ga zamolila da utječe na upravu logora i upravitelja Kosaka da joj strica puste kući kako bi umro u krevetu. Rekla mu je da on sada u logoru ne predstavlja ništa drugo nego jedan *suhi broj* koji im ne može više ni koristiti niti škoditi.[136]

Nakon povratka u Zagreb Vera je odmah počela devetnicu kardinalu A. Stepincu posjetom njegovu grobu u katedrali, moleći zagovor. Redovito je devet dana išla na misu, uključivši ispovijed, pričest i molitvu krunice. Za nju je uslišanje bilo očito i čudesno. Naime, deveti dan devetnice, 4. listopada 1962. godine stigao je brzojav iz Stare Gradiške na Nadbiskupski duhovni stol, a onda preko Nadbiskupskog duhovnog stola u Ivšićevu kuriju u Novoj Vesi br. 6, gdje mu je rodbina bila privremeno nastanjena (za vrijeme njegove odsutnosti),[137] da je M. Ivšić pušten iz logora i neka se dođe po njega.[138]

Tih je dana Krešimir Ivšić držao pučke misije u Voloderu. Nadbiskup dr. Franjo Šeper dao je automobil pa je njegov službeni vozač Stjepan Kranjčec, koji je i sam jedno vrijeme bio u Staroj Gradiški, pošao autom i s rodbinom po Matiju Ivšića. Vozeći se kući, svratili su u Voloder gdje su se Matija i Krešimir ponovno sreli. Krešimir je primijetio da će stric „pomalo ići kraju."[139]

Tako je nakon dvanaest godina zatvora, teško bolestan, opet bio na slobodi. Vratio se u svoju kuriju. Nećakinja Vera kaže da se nakon povratka iz zatvora „vukao kao sjena" Kaptolom. Ljudi ga više nisu mogli prepoznati zbog narušena izgleda kad je išao u katedralu osobno zahvaliti kardinalu Stepincu za pomilovanje Neba. Na glavnom oltaru zagrebačke prvostolnice, pokraj Stepinčeva groba, uz nazočnost cijele svoje obitelji prikazao je misu zahvalnicu. O očitoj kardinalovoj pomoći svjedoči i mramorna ploča na grobu blaženoga Alojzija Stepinca s natpisom: „HVALA KARDINALU ZA PRIMLJENU MILOST od obitelji Ivšić."[140]

Godine 1963. osnovan je pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu Institut za crkvenu glazbu. Osjećajući da mu se bliži kraj zemaljskoga života, on je 30. prosinca 1962. godine, u vrijeme kad su tekle pripreme za osnivanje Instituta, dao značajan prilog za njegovo osnivanje. Daruje Institutu svoje sobne orgulje i svoju bogatu stručnu knjižnicu.[141]

Svoje zadnje teške bolesničke dane provodi dijelom u Markuševcu, kod bratova sina Krešimira, markuševečkog župnika, a dijelom u Zagrebu. Već se jedva kretao i samo je uz veliki napor mogao držati sv. misu. Tih je dana kod svog nećaka još držao vjeronauk, ispovijedao i vježbao pučko pjevanje. Jednom su ga snage pot-

---

[136] Usp. V. IVŠIĆ, isto.

[137] Iz *Stručnog kartona* M. Ivšića, koji se čuva na KBF-u u Zagrebu, čitamo da je netom prije uhićenja, 15. ožujka 1950. godine živio u istom kućanstvu s udanom šogoricom Elizabetom (r. 1886.), nećakinjom Nadom (r. 1915.), nećakom Franom (r. 1925.), udanom nećakinjom Mirom (r. 1920.) te nećakom Marijanom (r. 1942.).

[138] Usp. V. IVŠIĆ, isto.

[139] Usp. Podatke nam je prenio mons. dr. Stjepan Kožul u pisanom odgovoru na dopis Hrvatskog društva crkvenih glazbenika, Zagreb, 20. rujna 2014., Dokument se čuva u arhivu HDCG-a.

[140] Usp. V. IVŠIĆ, isto.

[141] Usp. T.: *Osnutak i rad Instituta za crkvenu glazbu KBF-a u Zagrebu*, u: *Sv. Cecilija*, 1988., LVIII. god., br. 2.-3., str. 38.

puno napustile te je bio napola promrznut odvezen natrag u Zagreb ne digavši se više iz postelje.[142] Posljednje dane života proveo je na Kaptolu 29.,[143] gdje je postojala ambulanta Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa s dvije uređene prostorije za bolesne bogoslove i svećenike. Izvanredno strpljiv i u najtežim trenutcima bolesti nadao se da će kao svećenik još služiti Crkvi Božjoj. U subotu navečer, samo nekoliko minuta prije svoje blage i smirene smrti, zapitao je svoju sestru Maricu gdje je njegov kalež te s tugom u srcu ustanovio da već mjesecima nije mogao služiti svete mise i da to valjda nikada više neće moći. Tom mišlju i željom za sjedinjenjem sa Spasiteljem predao je dušu Stvoritelju 12. listopada 1963. godine.[144]

Tri dana nakon smrti, 15. listopada, Ivšićevo izmučeno tijelo položeno je u prebendarsku grobnicu na Mirogoju, nasuprot groblju Družbe sestara milosrdnica.[145] U nadgrobnom govoru Albe Vidakovića u ime mnogih pokojnikovih prijatelja, znanaca i poštovatelja, M. Ivšić je oslikan kao izvanredan čovjek, nadaren umjetnik i uzoran svećenik. Nadu i ohrabrenje zasigurno ulijevaju Vidakovićeve riječi:

> *Rastajemo se od njegova umorna i teškim bolestima iscrpljenoga tijela, ali će nam uvijek ostati u neizbrisivoj uspomeni njegov lijepi i plemeniti svećenički lik, a u svakidašnjim i živim izvedbama po korovima i crkvama naše domovine njegove brojne mise, moteti, popijevke i druge skladbe namijenjene časti i slavi Božjoj u svečanoj svetoj liturgiji.*[146]

Umjesto zaključka

- 5. veljače 1894. rođen je Matija pl. Ivšić u Boku kod Siska,
- 1918. M. Ivšić završava Katolički bogoslovni fakultet, zaređen je za svećenika i postavljen za župnog vikara u župi sv. Križa u Sisku,
- 1927. postavljen je za župnika u župi sv. Magdalene u Selima kod Siska,
- 1932. postiže magisterij iz crkvene kompozicije i gregorijanskog pjevanja na Papinskom institutu za crkvenu glazbu u Rimu. Po povratku u Zagreb postavljen je za vjeroučitelja u građanskoj školi na Kaptolu,
- 1933. osniva zbor *Zagrebačka polifonija,*
- 1935. počinje predavati crkvenu glazbu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu,
- 16. siječnja 1951. osuđen na četrnaest godina strogog zatvora u Staroj Gradiški,
- 4. listopada 1962. pušten na slobodu,
- 12. listopada 1963. umire u Zagrebu.

---

[142] Usp. A. VIDAKOVIĆ, isto, str. 45.
[143] Usp. L. BUTURAC, isto, str. 482.
[144] Usp. A. VIDAKOVIĆ, isto, str. 45.
[145] Usp. S. KOŽUL, *Martirologij Crkve zagrebačke*, isto, Zagreb, 1998., str. 341.
[146] Usp. A. VIDAKOVIĆ, isto, str. 40.

Matija plemeniti Ivšić, župni vikar u Sisku (1918.-1927.)

Jelena Blašković, prof.

Matija Ivšić svoje pastoralno djelovanje započeo je u Sisku gdje je služio svoju prvu svetu misu 7. srpnja 1918. godine. U to je vrijeme vladala španjolska groznica od koje su se razboljeli župni vikar Ivšić i ondašnji duhovni pomoćnik Mato Blažević. Tadašnji župnik Mijo Međimorec napisao je u župnu Spomenicu: „Upravo u te dane došlo je još jedno zlo, neka kužna bolest, zvana španjolska groznica. Vrućina, upala pluća i za par dana smrt! Umrlo je ljudi više nego sve četiri godine na bojnim poljima. No jedna je smrt osobito potresla našu župu, smrt kapelana Matije Blaževića. (…) Drugi kapelan je bio mladomisnik, Matija pl. Ivšić iz Boka, koji je svoju svećeničku službu započeo u Sisku. Taj je obolio prvi, a par dana za njim i Blažević. Da bude pažnja veća, dao sam ih, po nalogu liječnika, otpremiti u gradsku Bolnicu. Slabo je bilo obojici, no svi su držali da će Ivšić umrijeti, a Blažević preboliti. Jednog dana reče mi poslije sv. Mise u vojnoj bolnici jedna sestra opatica: Velečasni, mladoj gospodi je vrlo zlo. Gosp. Ivšić će umrijet, samo ga čudo može spasiti. Idite kući, odgovorih joj, molite i čekajte čudo! Ne smije umrijeti! I čudo se dogodilo, ali samo za Ivšića. On se počeo oporavljati, no podlegao je Blažević“.[1] Nakon oporavka od teške bolesti, Matija Ivšić fokusirao se na glazbeno djelovanje. Okupio je zbor u kojem je bilo deset do petnaest djevojaka, a čija je brojka ubrzo narasla na trideset članica. Ivšić je sam napisao 1. siječnja 1919. „Ako će imati tko voditi taj zbor, bit će s vremenom čvrst i stalan. Bude li se svaku godinu pomlađivao, pjevat će za nekoliko godina

Sisačka katedrala

[1] ŽA Sisak, Spomenica I., str. 409; navedeno u Butorac, L. (2004.). Matija pl. Ivšić, svećenik i skladatelj. Tkalčić 8, str. 473.

čitava crkva."[2] Te iste 1919. godine u Sisak dolazi Čeh Franjo Medřicki, orguljaš i skladatelj. On je jako dobro surađivao s župnim vikarom Ivšićem. O uspješnosti Matije Ivšića u vođenju zbora piše u župskoj Spomenici Mijo Međimorec 1929. godine: „U crkvenom životu valja zabilježiti jednu radosnu pojavu. Gospodin Ivšić, sam vrlo glazben, osnovao je prošle godine crkveni pjevački zbor, koji se, Bogu hvala, tako usavršio, da izvodi klasična djela, pače i Misu od Palestrine. Bog plati trud i rad na slavu Njegovi!"[3]

U župnoj Spomenici iz Sela spominje se kako je Matija Ivšić, još kao sisački župni vikar, oko sebe okupio mješoviti zbor od šesnaest do osamnaest pjevača s kojima je naučio lijepi broj klasičnih kompozicija, misa i moteta. Naučeni program sačinjavala su djela Giovannija Pierluigija da Palestrina (misa *Brevis* i *Improperia*), Georga Friedricha Händela, Johanna Sebastiana Bacha, Josefa Rheinbergera, Johanna Gustava Eduarda Stehlea, Franca Kimovca, Josefa Bohuslava Foerstera, Franca Sattnera p. Hugolin, Franje Dugana itd.[4] Zbor je djelovao tijekom pet godina te je nastupao, osim na misama i večernica, npr. na brojnim koncertima u Sisku, u Petrinji, u Samoboru.[5] U Sisku je Matija Ivšić bio župni vikar do 1927. godine.

Matija pl. Ivšić, upravitelj Župe sv. Marije Magdalene u Selima (1927.-1929.)

Odlukom prečasnog F. S. Forka, Matija pl. Ivšić dobio je mjesto župnika u crkvi sv. Marije Magdalene u Selima kod Siska. Na službu je stupio 23. travnja 1927. godine. U Selima je svestrano radio u crkvi, u školi i u ekonomiji. To proljeće 1927. bilo je vrlo vlažno i hladno, zemlju je bilo teško obrađivati, zimski su usjevi propali radi silne vlage, a ljeto je bilo vrlo suho i žarko. Kako je ta godina bila vrlo teška za seljake, Ivšić je imao težak početak, jer je trebalo sve kupiti. Uobičajeno je bilo da se poslije vršidbe pobire župno lukno[6], takozvana *stara dugovina*. Mnogi su odbijali davati lukno i uskraćivali su davanja. Proučavajući spise svojih prethodnika i zbog negodovanja mještana, Matija Ivšić odlučio je zatražiti zamjenu lukna za novčanu vrijednost. Do tada se lukno davalo u obliku kukuruza, pšenice, dva težaka i svaku drugu godinu kao podvoz. Župnik je tada privatno razgovarao sa župljanima o reformi. Reforma se sastojala u tome da se obveze župljana preračunaju u tadašnju vrijednost novca i da se ta suma rasporedi na sve župljane prema poreznoj snazi kako bi svi plaćali bez razlike jer „župnik je službenik svima pa je pravo da ga svi podupiru"[7]. Kako se na područje Sela doselilo mnogo stranaca, najviše Čeha, Zagoraca i drugih, oni su odbijali davati lukno. S vremenom je župnik ostajao bez prihoda. Mještani nisu lako prihvatili prijedlog Ivšićeve reforme s mišlju da će "ako se svi obvežemo drago-

[2] Matija Ivšić, župni vikar, Sisak, dne 10. siječnja 1919. Odj.: Naši dopisi. U: Sv. Cecilija, 13./1919., br. 2, ožu.-tra. 1919., str. 56, navedeno u Butorac, L. (2004.). Matija pl. Ivšić, svećenik i skladatelj. Tkalčić 8, str. 473.

[3] ŽA Sisak, *Spomenica* I., str. 411; navedeno u Butorac, L. (2004.). Matija pl. Ivšić, svećenik i skladatelj. Tkalčić 8, str. 474.

[4] Vidi primjer programa iz 1934. godine. ŽA Sisak, *Spomenica*.

[5] ŽA Sela, *Spomenica*, str. 37-38.

[6] Obvezni godišnji doprinos župljana za uzdržavanje župnika.

[7] ŽA Sela, *Spomenica*, str. 20.

Župna crkva sv. Marije Magdalene, Sela

voljno – da ćemo dati – onda ćemo morati to uvijek snositi."[8] Radićeva je Seljačka stranka s druge strane širila glasine da će se lukno ukinuti i nagovarali su mještane da ignoriraju reformu. Dana 5. prosinca 1927. u općini se sastalo povjerenstvo župljana iz svakog sela i povelo opsežnu raspravu o tome. Usprkos tradiciji župe gdje se lukno daje od 1702. godine, zastupnici su jednoglasno odbili prijedlog. No, 12. ožujka 1928. ipak je prihvaćeno rješenje da župnik dobiva određenu svotu godišnje od župljana. Ta je svota iznosila tadašnjih 26.000,00 dinara godišnje. Bilo je onih koji su se žalili ministru vjere i državnom savjetu, ali nisu uspjeli ništa učiniti. Tom je reformom Ivšić došao do svoje plaće. Prigovori mještana postajali su s vremenom tiši i reforma je bila prihvaćena.

Iste, 1927. godine Matija Ivšić započeo je s obnovom glavnog oltara, propovjedaonice, dvorišnih vrata, zdenca, zida i vrata na cintoru te je obnovio staju za svinje. U isto se vrijeme suočavao sa školskom upravom oko zemljišta za orguljaša. Prema odluci zagrebačkog Kaptola, učitelj-orguljaš imao je pravo na 18 rali zemljišta. Problem je nastao kada je navodno 1918. godine Narodno vijeće izdalo naredbu da učitelj ne mora svirati ako ne želi. Tadašnji učitelj, Siščanin Zvonko Čupak nije svirao, ali je zadržao zemlju, a zemlja je bila vlasništvo škole. Župnik Matija Ivšić predlagao je da se zemljište vrati crkvi za orguljaša, a učitelj bi uživao jednu ral zemlje. Ta je odluka bila djelomično prihvaćena. Naime, 13. travnja 1928. godine pravni je referent odlučio da učitelj dobije sedam rali zemlje, a ostalo ide crkvi za orguljaša. Matija Ivšić nije bio zadovoljan odlukom te je cijeli spor poslao na Državni savjet. Slučaj se riješio deset godina kasnije prema zamisli tadašnjeg župnika Matije Ivšića.

[8] Isto, str. 20.

Prethodnik Matije Ivšića, F. S. Fork, vodio je brigu o glazbenom životu župe. Osigurao bi školovanje onima koje bi prepoznao kao muzikalne i dobre pjevače. Tako je poslao uglednog i razboritog mladića iz Stupna, Stjepana Šimunjeva na glazbeno školovanje u Zagreb. Za nekoliko mjeseci naučio je svirati i mogao je pratiti svetu misu. U to vrijeme crkvene orgulje ponovno su zasvirale. Uz njega je pjevala jedna djevojka koju je on marljivo podučavao. Župnik ga je naknadno poslao u Karlovac u franjevački samostan da bi usavršio svoje glazbeno umijeće. Fork je poslao još jednog mladića iz župe u orguljašku školu, Đuru Blagoju. Tri godine bio je u Celju na školovanju nakon čega je nastavio Konzervatorij u Zagrebu, a u Selima je počeo svirati, umjesto dotadašnjeg Šimunjera, i to baš u vrijeme Matije Ivšića tijekom dvije godine (do 1930. otišao je u vojnu službu).

U ljeto 1927. Ivšić je okupio pjevački zbor i vježbao s njim dva puta tjedno, navečer, uz harmonij. Naučio ih je glazbene note i za kratko vrijeme svladali su tridesetak četveroglasnih pjesama te cijelu latinsku misu Josipa Klička za jedan glas i orgulje. Zbor, od šesnaest pjevača pjevao je u crkvi, ali je nastupao i na zabavama (za sv. Nikolu, Stara godina, pokladnoj zabavi….). Župnik je 1928. godine prestao vježbati zbor jer su pjevači imali „premalo vjerske svijesti.“[9] Prema zapisima iz župne Spomenice na klečanje za misu na blagdan sv. Josipa malo ih se odazvalo.

Početak 1928. godine obilježila je hladna i jaka zima. Temperature su se spustile 25-26 Celzijevih stupnjeva ispod ništice. Tako je bilo tri mjeseca. Župnik je zbog vremenskih uvjeta prestao služiti svetu misu svaki dan te mjesec dana nije propovijedao na nedjeljnim misama. Uz nepovoljne vremenske uvjete, ni vjernici nisu dolazili u crkvu. U župnoj Spomenici, spominje se da je na Valentinovo bilo svega četrnaest do petnaest ljudi. Duhovni život župe bio je siromašan. Slabo su se rađala djeca. Mještani su rijetko dolazili na nedjeljne mise i blagdane, a korizmenu ispovijed obavljalo je manje od 50% vjernika. Uz navedene probleme, poslijeratno vrijeme, stvorio se konkubinat te piše kako „pijanstvo i kletva tereti mladost i starost – muško i žensko.“[10]

Na političkoj sceni toga vremena veliku pažnju plijenio je Stjepan Radić. Svako je selo imalo njegove povjerenike i apostole koji su neumorno radili za stranku. Mnogi su od njih htjeli biti i narodni zastupnici radi financijske isplativosti i potencijalnih novih perspektiva. Skupštine su bile organizirane često za svetke i blagdane, a bile su vrlo posjećene. Znalo se skupiti od pet do deset tisuća ljudi. Prema župnoj Spomenici navodi se da je Stjepan Radić bio prevrtljiv, prema potrebi politike. Zauzimao je strane sukladno političkoj klimi. Jedino je dosljedan bio u prijeziru Crkve i njezinih službenika što je redovito isticao na skupštinama, ismijavajući crkvene hijerarhijske strukture, sakramente, molitvu i post, usprkos činjenici da mu je crvka najviše pomagala; školovala ga je dok je bio u Parizu.

Bilo je mnogo ljudi koji su fanatično slijedili Stjepana Radića. Tako je bilo i u župi Sela. Župnik Matija Ivšić javno je priznao da nije radićevac i da ta stranka radi zlo. U Spomenici piše da se „rugao neuspjesima najjače stranke i nesposobnim za-

[9] Isto, str. 27.

[10] Isto, str. 32-33.

stupnicima (bili su većinom neobrazovani seljaci).“[11] Takvi Ivšićevi postupci bili su netaktični i opasni za njega. Stjepan Radić umire bez sakramenta 8. kolovoza 1928. u Zagrebu. Pretpostavlja se da je misa za njega bila 23. kolovoza 1928. i crkva je bila puna župljana – žalosnog naroda. Prema podacima župnik je pjevao rekvijem.[12] Tada je župnik doživio brojne uvrede od nekih gorljivih radićevaca. Oslovljavali su ga pogrdnim imenima i psovkama te nisu htjeli u crkvu dok je on prisutan. Župnik se nije bojao, nego se mirno suočio sa svojim napadačima iako mu nisu dali govoriti. Fizičkog okršaja nije bilo. Nakon toga slijedila je tužba za tužbom na župnika te se kod Duhovnog stola tražila promjena župnika. Situacija se malo smirila 1929. godine kada je i župnik izrazio želju za premještajem iz župe u Selima, iako je Ivšićeva baka bila iz Sela, a otac mu se othranio u Selima, „i među svoje dođe i svoji ga ne primiše.“[13]

Duhovni rad župnika Matije Ivšića obilježilo je održavanje večernice s pobožnošću krunice svake subote, održavanje pobožnosti Križnoga puta, svibanjskih i listopadskih pobožnosti i održavanje misa zornica svakim danom. Školska su se djeca ispovijedala svaki mjesec.

Kako mu je glazbeno djelovanje bilo važno, 1929. godine Ivšić je kupio harmonij za župnu crkvu od učitelja Josipa Marjanovića iz Siska. Tada je kojih dva mjeseca vježbao djevojke crkvene pjesme nedjeljom i blagdanom. Ali ubrzo je otišao u Rim na studij crkvene glazbe. Zamijenio ga je Ante Dumbović koji je, želeći usavršiti vještinu sviranja, posudio harmonij i vježbao. Tijekom godina dana lijepo je napredovao te je on zamijenio Đuru Blagaja kad je otišao u vojsku. Počeo je vježbati školsku djecu i potpuno je preuzeo orguljašku službu.

RAŞPORED

CRKVENOG KONCERTA

U CRKVI SV. KRIŽA U SISKU 1934.

ŠTO GA PRIREĐUJU KATOLIČKA DRUŠTVA U SISKU

A IZVODI HRV. PJEV. AKADEMSKO UDRUŽENJE IZ ZAGREBA

„ZVIJEZDA“

1) J. S. Bach: (1685–1750) — Priredili iz fuge G-dur — Sviro M. IVŠIĆ

2) I. Ostiac (1550–1600)
a) „CONFIRMA HOC DEUS“
b) „PRAEPARATE CORDA VESTRA“
c) „HAEC DIES“ (osmeroglasno)

3) J. Kerle: (15..–1580)
a) „KYRIE“
b) „SANCTUS“
c) „BENEDICTUS“
d) „AGNUS“ iz mše „Regina coeli“

4) L. T. Victoria: (1545–1611)
a) „O VOS OMNES“
b) „TENEBRAE“
c) „DUO SERAPHIM“

5) Giov. Palestrina: (1525–1574)
a) „ADORAMUS TE CHRISTE“
b) „DOMINE NON SUM DIGNUS“
c) „SURREXIT PASTOR BONUS“
d) „PUERI HEBRAEORUM“

ZBOROVIMA RAVNA: MAESTRO MATIJA IVŠIĆ

OVAJ RASPORED VRIJEDI KAO ULAZNICA — CIJENA 5 D.

POČETAK KONCERTA U 8 SATA ~~POSLIJE-PODNE~~ na veče

ČISTA DOBIT U KORIST POSTRADALIM OD POPLAVE

Program crkvenog koncerta Hrvatskog akademskog udruženja *Zvijezda* u Sisku 1934. godine pod Ivšićevim vodstvom.

Početkom kolovoza 1929. godine Matija Ivšić zamolio je nadbiskupa dr. Antuna Bauera da ga pošalje u Rim u Zavod sv. Jeronima na studij crkvene glazbe. Želja za glazbenim usavršavanjem nije jenjala cijelo vrijeme njegovoga rada u Selima. U župnoj se Spomenici navodi da je u vrijeme rada u župi Selima dvije godine pohađao Glazbeni konzervatorij u Zagrebu. Kako bi dobio dopust za studij u Rimu dogovorio se sa susjednim župnikom, g. Ignacijom Keretićem iz Žažine, da ga mijenja u Selima. Prva godina studija prošla je jako dobro. Ivšić je polučio dobre rezultate i veliki napredak u vještinama u svega osam mjeseci. Poslije prve godine studija vratio se u Sela gdje je proveo četiri mjeseca. Stanje koje

[11] Isto, str. 34.

[12] Isto, str. 34.

[13] Isto, str. 35.

je zatekao bilo je razočaravajuće. Tuča je bila tri ili četiri puta toga ljeta, uništila je usjeve, blago je propalo, pokradeni su hambari i povrh svega toga bila je poplava. Ivšić je tada odlučio dati resignaciju na mjesto župnika. Novom godinom je Duhovni stol prihvatio odluku, a Matiju Ivšića stavio na dispoziciju nakon završetka studija u Rimu.

Djelovanje Matije Ivšića u Sisku i Selima, tijekom jedanaest godina, bilo je obilježeno velikim radom i ustrajnošću, kako na pastoralnom polju tako i na glazbenom. Svojim radom na glazbenom polju posebno se isticao svojim talentom i vještinom zborskog djelovanja. On nije odgajao samo pjevače, već i čitav vjerski puk koji je imao priliku slušati izvedbe duhovnih bisera klasične glazbe. Glazbeni put i ostvareni glazbeni opus svrstavaju Matiju Ivšića u skladatelja osebujne muzikalnosti, ali i strastvenog zagovornika i promicatelja crkvene glazbe.

Matija Ivšić i Cecilijanski pokret

Doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić
Jelica Bojić, prof.

Na području stvaranja i proučavanja crkvene glazbe Matija Ivšić mnogo je učinio, stoga nas ne čudi činjenica što je bio aktivni sudionik u Cecilijanskom pokretu. Pokret, koji je dobio ime po svetoj Ceciliji, djevici i mučenici iz trećega stoljeća, organizirano je nastojanje oko obnove crkvene glazbe započeto u 19. stoljeću. Svrha i cilj pokreta bio je pročišćavanje i produbljivanje crkvene glazbene prakse prema liturgijskim, ideološkim, povijesnim i estetskim kriterijima, obnova crkvenog pjevanja na narodnom jeziku, težnja za što višom umjetničkom razinom u liturgijskoj primjeni orgulja i drugih glazbala te kultiviranje suvremene crkvene glazbe i njezino znanstveno istraživanje. Budući da u povijesti nije uvijek postojala jasna granica između duhovne i svjetovne glazbe, osjećala se duboka potreba te dvije umjetnosti razgraničiti i svaku staviti na svoje mjesto. Takvo teško stanje potrajalo je i u Hrvatskoj sve do pojave *Cecilijanskog pokreta* kada u drugoj polovini 19. st. dolazi do prvog pokušaja crkvene reforme. Doduše, tendencija obnove počinje već od 16. stoljeća u vrijeme Tridentskoga sabora (1545.-1563.), ali ostaje uglavnom na lokalnoj razini sve do 1868., kada je Nijemac cecilijanac Franz X. Witt u Bambergu osnovao *Cecilijansko društvo – Allgemeiner Cäcilienverein für Länder deutscher Zunge* za zemlje njemačkoga govornog područja. Društvo je potvrdio papa Pio IX. 1870. godine. Ono se bavilo njegovanjem i obnovom gregorijanskog pjevanja, klasične polifonije i obnovom crkvene pučke popijevke na narodnom jeziku. Iz Njemačke se brzo širilo po drugim zemljama i po cijeloj katoličkoj Europi te dobilo potvrdu i službeno odobrenje od pape Pija X. (22. 11. 1903.) dokumentom *Motu proprio - Inter pastoralis officii* (*Tra le sollecitudini*), koji je jedan od najznačajnijih pretkoncilskih dokumenata crkvene glazbe.

Također je i u Hrvatskoj još 1877. godine bilo takvih pokušaja zalaganjem prvog urednika časopisa *Sv. Cecilija*[1] Miroslava Cugšverta i prvog glazbenog urednika Ivana pl. Zajca.

[1] Najstariji i nemjerljive vrijednosti, glazbeni časopis u Hrvatskoj *Sveta Cecilija* postaje glasilo u svrhu promicanja *cecilijanske obnove*.

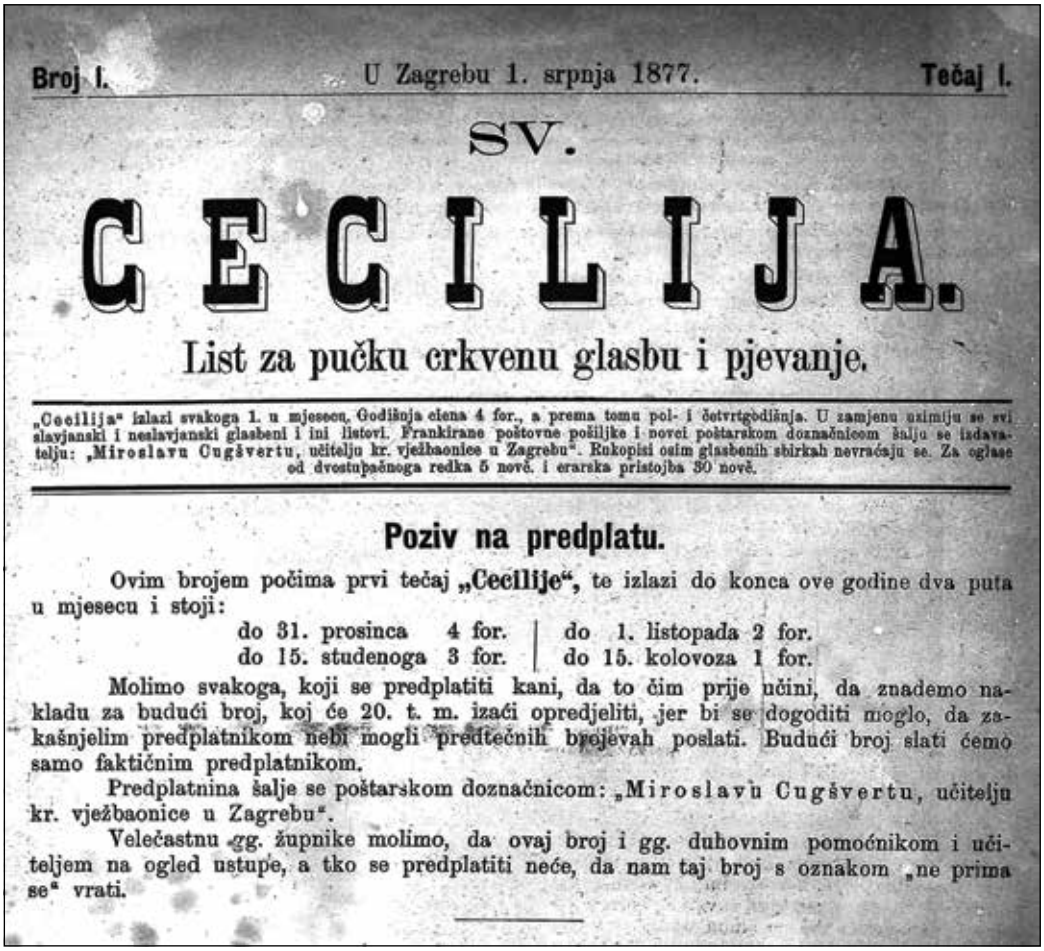

Broj I. U Zagrebu 1. srpnja 1877. Tečaj I.

SV.

CECILIJA.

List za pučku crkvenu glasbu i pjevanje.

„Cecilija“ izlazi svakoga 1. u mjesecu. Godišnja cena 4 for., a prema tomu pol- i četvrtgodišnja. U zamjenu uzimiju se svi slavjanski i neslavjanski glasbeni i ini listovi. Frankirane poštovne pošiljke i novci poštarskom doznačnicom šalju se izdavatelju: „Miroslavu Cugšvertu, učitelju kr. vježbaonice u Zagrebu“. Rukopisi osim glasbenih sbirkah nevraćaju se. Za oglase od dvostupsčnoga redka 5 novč. i erarska pristojba 30 novč.

Poziv na predplatu.

Ovim brojem počima prvi tečaj „Cecilije“, te izlazi do konca ove godine dva puta u mjesecu i stoji:

do 31. prosinca	4 for.	do 1. listopada	2 for.
do 15. studenoga	3 for.	do 15. kolovoza	1 for.

Molimo svakoga, koji se predplatiti kani, da to čim prije učini, da znademo nakladu za budući broj, koj će 20. t. m. izaći opredjeliti, jer bi se dogoditi moglo, da zakašnjelim predplatnikom nebi mogli predtečnih brojevah poslati. Budući broj slati ćemo samo faktičnim predplatnikom.

Predplatnina šalje se poštarskom doznačnicom: „Miroslavu Cugšvertu, učitelju kr. vježbaonice u Zagrebu“.

Velečastnu gg. župnike molimo, da ovaj broj i gg. duhovnim pomoćnikom i učiteljem na ogled ustupe, a tko se predplatiti neće, da nam taj broj s oznakom „ne prima se“ vrati.

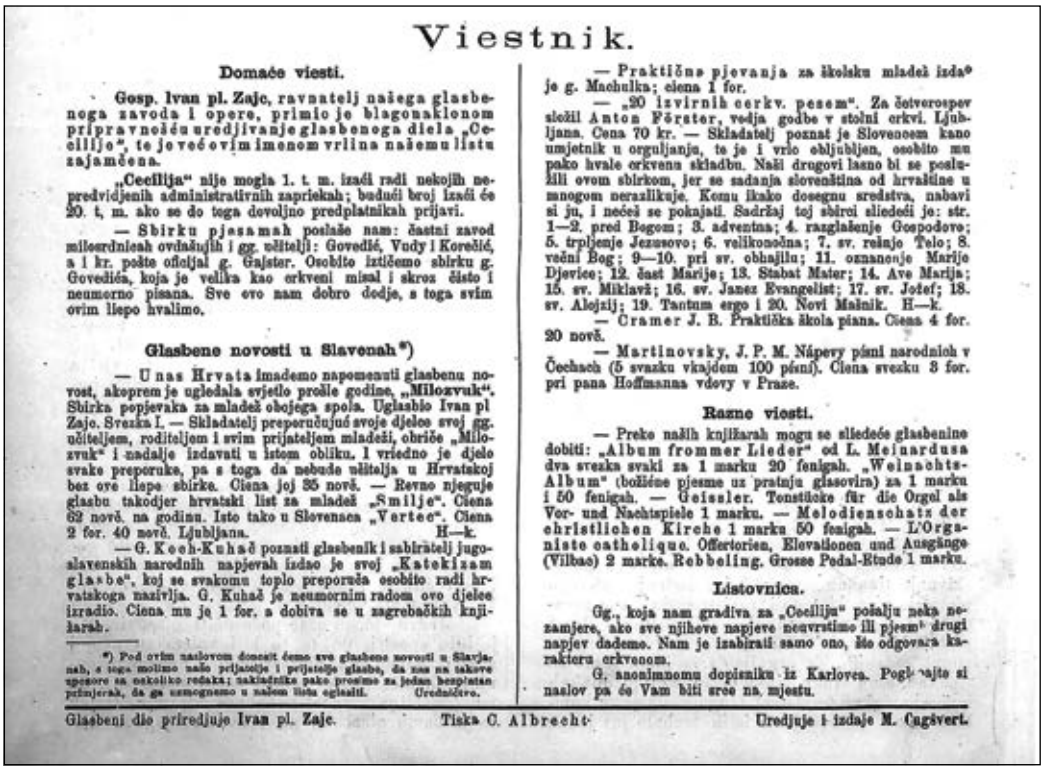

Viestnik.

Domaće viesti.

Gosp. Ivan pl. Zajc, ravnatelj našega glasbenoga zavoda i opere, primio je blagonaklonom pripravnešću uredjivanje glasbenoga diela „Cecilije“, te je već ovim imenom vrlina našemu listu zajamčena.

„Cecilija“ nije mogla 1. t. m. izaći radi nekojih nepredvidjenih administrativnih zapriekah; budući broj izaći će 20. t. m. ako se do toga dovoljno predplatnikah prijavi.

— Sbirku pjesamah poslaše nam: častni zavod milosrdnicah ovdašnjih i gg. učitelji: Govedić, Vudy i Korešić, a i kr. pošte oficijal g. Gajster. Osobito ističemo sbirku g. Govedića, koja je velika kao crkveni misal i skroz čisto i neumorno pisana. Sve ovo nam dobro dodje, a toga svim ovim lepo hvalimo.

Glasbene novosti u Slavenah*)

— U nas Hrvata imademo napomenuti glasbenu novost, akoprem je ugledala svjetlo prošle godine, „Milozvuk“. Sbirka popjevaka za mladež obojega spola. Uglasbio Ivan pl Zajc. Svezka I. — Skladatelj preporučujuć svoje djelce svoj gg. učiteljem, roditeljem i svim prijateljem mladeži, obriče „Milozvuk“ i nadalje izdavati u istom obliku. I vriedno je djelo svake preporuke, pa s toga da nebude učitelja u Hrvatskoj bez ove lepe sbirke. Cena joj 35 novč. — Revno njeguje glasbu takodjer hrvatski list za mladež „Smilje“. Cena 62 novč. na godinu. Isto tako u Slovenaca „Vertec“. Cena 2 for. 40 novč. Ljubljana. H—k.

— G. Koch-Kuhač poznati glasbenik i sabiratelj jugoslavenskih narodnih napjevah izdao je svoj „Katekizam glasbe“, koj se svakomu toplo preporuča osobito radi hrvatskoga nazivlja. G. Kuhač je neumornim radom ovo djelce izradio. Cena mu je 1 for. a dobiva se u zagrebačkih knjižarah.

*) Pod ovim naslovom donesit ćemo sve glasbene novosti u Slavjanah, s toga molimo naše prijatelje i prijatelje glasbe, da nam na takove upozore sa nekoliko redaka; nakladnike pako prosimo za jedan besplatan primjerak, da ga uzmognemo u našem listu oglasiti. Uredničtvo.

— Praktične pjevanja za školsku mladež izdao je g. Machulka; cena 1 for.

— „20 izvirnih cerkv. pesem“. Za četverospev složil Anton Förster, vedja godbe v stolni cerkvi. Ljubljana. Cena 70 kr. — Skladatelj poznat je Slovencem kano umjetnik u orguljanju, te je i vrlo obljubljen, osobito mu pako hvale crkvenu skladbu. Naši drugovi lasno bi se poslužili ovom sbirkom, jer se sadanja slovenština od hrvaštine u mnogom nerazlikuje. Komu ikako dosegnu sredstva, nabavi si ju, i nećeš se pokajati. Sadržaj toj sbirci sliedeći je: str. 1—2. pred Bogom; 3. adventna; 4. razglašenje Gospodovo; 5. trpljenje Jezusovo; 6. velikonočna; 7. sv. rešnje Telo; 8. večni Bog; 9—10. pri sv. obhajilu; 11. oznanenje Marije Djevice; 12. čast Marije; 13. Stabat Mater; 14. Ave Marija; 15. sv. Miklavž; 16. sv. Janez Evangelist; 17. sv. Jožef; 18. sv. Alojzij; 19. Tantum ergo i 20. Novi Mašnik. H—k.

— Cramer J. B. Praktička škola piana. Cena 4 for. 20 novč.

— Martinovsky, J. P. M. Nápevy písní narodních v Čechach (5 svazku vkajdem 100 písní). Cena svezku 3 for. pri pana Hoffmannaa vdovy v Praze.

Razne viesti.

— Preko naših knjižarah mogu se sliedeće glasbenine dobiti: „Album frommer Lieder“ od L. Meinardusa dva svezka svaki za 1 marku 20 fenigah. „Weinachts-Album“ (božićne pjesme uz pratnju glasovira) za 1 marku i 50 fenigah. — Geissler. Tonstücke für die Orgel als Vor- und Nachtspiele 1 marku. — Melodienschatz der christlichen Kirche 1 marku 50 fenigah. — L'Organiste catholique. Offertorien, Elevationen und Ausgänge (Vilbac) 2 marke. Rebbeling. Grosse Pedal-Etude 1 marku.

Listovnica.

Gg., koja nam gradiva za „Cecilju“ pošalju neka nezamjere, ako sve njihove napjeve neuvrstimo ili pjesme drugi napjev dademo. Nam je izabirati samo ono, što odgovara karakteru crkvenom.

G. anonimnomu dopisniku iz Karlovca. Pogledajte si naslov pa će Vam biti sree na mjestu.

Glasbeni dio priredjuje Ivan pl. Zajc. Tiska C. Albrecht. Uredjuje i izdaje M. Cugšvert.

Prvi broj časopisa *Sv. Cecilija*: urednik i izdavač Miroslav Cugšvert – glazbeni urednik Ivan pl. Zajc.

Uoči dana sv.Cecilije, zaštitnice glazbe, u četvrtak dne 21. studenoga 1907. osnovano je u Zagrebu Cecilijino društvo[2] koje je okupilo najuglednije članove vjerskog i kulturnog života, a u načelu je prihvaćalo cecilijanske ideje. Istoga dana bila je u stolnoj crkvi u 9 sati svečana sv. misa, koju je služio pr. g. kanonik dr. F. Suk. Kod sv. mise pjevali su koralisti, pjevači „Vijenca"(nadb. sjemenište) i gimnazijalci, pitomci zbora stolne crkve. Zborom je ravnao v. g. Filip Hajduković, a orgulje svirao organista g. prof. Vatroslav Kolander.[3]

Naši ugledni cecilijanci puni entuzijazma učinili su mnogo da se pučka popijevka spasi; istražili su najstarije zbirke narodnih duhovnih popijevaka, Pavlinsku pjesmaricu,[4] Citharu octchordu,[5] Zbirku Vajković (Vejković, Veljković), Juro (Giuro, Đuro)[6]…

S druge pak strane da bi pučka popijevka u narodu bila brižljivo njegovana i prihvaćena, prema mišljenju Mate Lešćana, trebalo ju je uzeti iz naroda tako da je on osjeća svojom, vratiti je narodu, služiti se više živim folklorom, koji se djelomično nalazi u Cithari, a ne a priori izvodeći glazbene zakone iz Bachovih invencija i estetskih pravila 19. stoljeća, jer samo one crkvene popijevke koje su nikle u narodu, na hrvatskom tlu, nikada ne izumiru, nego se prenose s koljena na koljeno. Melodija treba biti jednostavna, jer tešku melodiju puk lako iskrivi na težim mjestima. Da bi se to izbjeglo, treba skladati jednostavne i lagane popijevke. To je po njegovu mišljenju najveći razlog zašto cilj naših cecilijanaca nije uspio onoliko koliko je morao uspjeti.[7]

Ciljevi i program Cecilijanskog društva bili su sabiranje i oživljavanje autohtonih tradicionalnih crkvenih popijevaka, gajenje i promicanje katoličke crkvene glazbe u svim hrvatskim biskupijama, njegovanje gregorijanskog pjevanja, polifonije, promicanje valjane i već zaboravljene pučke popijevke na hrvatskom i staroslavenskom jeziku, skladanje i harmonizacija novih popijevki u stilu hrvatske glazbe na narodnom jeziku te istovremeno uklanjanje tuđih popijevaka.

---

[2] *Sv. Cecilija*, 1908., II. god., I. sv., str. 1.

[3] *Sv. Cecilija*, isto.
Prvi privremeni predsjednik društva bio je prečasni g. kanonik Franjo Šultajs, a njegovi članovi su: Filip Hajduković, Milan Zjalić, Mirko Novak, Franjo Dugan stariji.

[4] Poznata hrvatska pjesmarica iz 1644. koja se čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu pod signaturom R 3629. Pjesmaricu je 1916. i 1917. obradio Janko Barlè u časopisu Sv. Cecilija. To je zbirka starih hrvatskih popijevaka, nastalih u davno doba, poneke još u srednjem vijeku, a pjevale su se u crkvama diljem sjeverne Hrvatske.

[5] Najopsežniji liturgijsko-glazbeni priručnik, tiskani zbornik latinskih i hrvatskih (kajkavskih) crkvenih napjeva. Izvorno se pojavio u tri izdanja: prvo 1701. u Beču, drugo 1723. u Beču i treće 1757. u Zagrebu. Cithara je razdijeljena na osam dijelova, a sadržava gregorijanske napjeve za misu, velik broj pučkih popijevaka s notama na latinskom i hrvatskom te mali broj bez nota. Godine 1998. u Zagrebu je objavljen faksimilni pretisak Cithare iz 1757. pod uredništvom akademika Milana Moguša i Lovre Županovića u izdanju HAZU, Instituta za crkvenu glazbu Albe Vidakovića, KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog društva crkvenih skladatelja.

[6] Poznate su njegove dvije zbirke crkvenih popijevaka s oznakom: *Iz zbirke Giure Veljkovića* iz 1807., odnosno iz 1816.

[7] Usp. M. LEŠĆAN, Harmonizacija crkvenih popijevaka u pučkom duhu, u: Sv. Cecilija, 1969., XXXIX. god., II. sv., str. 38-41.

Obnova se odvijala uistinu teško, nisu je prihvatili vjernici i svećenici, koji su pomalo zaboravljali da su pjesme tuđinske i da nisu naša baština. Kruna svega i remek-djelo cecilijanskih nastojanja najznačajnije je izdanje *Hrvatskoga crkvenog kantuala* 1934. godine. Njemu su prethodila tri *Vjenčeva* izdanja *Hrvatskih korala* te pjesmarica *Virgini Matri*[8] za potrebe sestara milosrdnica u Zagrebu. Uz ove pjesmarice svakako treba spomenuti i objavljivanje dviju pjesmarica *Magnificat* koje isusovci izdaju za potrebe zavoda u Travniku i za potrebe Dječačkog sjemeništa u Zagrebu: *Hrvatska crkvena pjesmarica Dječačkog sjemeništa* (dionice, Zagreb, 1934., I. izdanje te 1938. II. izdanje na dan sv. Cecilije 22. 11.).[9]

Matija Ivšić je, kao pristaša Cecilijanskog društva, pisao članke, izvještaje i glazbene kritike u časopisima *Sveta Cecilija*, *Ćirilometodski vjesnik*, *Hrvatska Straža*…, držao je tečajeve i priređivao koncerte, nastupao je samostalno kao orguljaš i dirigent te je organizirao cecilijanski festival prigodom tridesetogodišnjice Društva. Bitno je napomenuti i to da se zbog rata od posljednje sjednice Društva održane 1913. članovi nisu uopće uspjeli sastajati sve do 1923. godine. Prema dostupnom izvješću Glavne skupštine Cecilijanskog društva iz 1923., spominje se Matija Ivšić, kao jedan od najagilnijih radnika u Cecilijanskom pokretu na području stvaranja liturgijske crkvene glazbe u Hrvatskoj.[10]

Godine 1933. osnovan je mješoviti zbor *Zagrebačka polifonija* čiji je utemeljitelj bio Matija Ivšić. Zadaća zbora bila je, u duhu Cecilijanskog društva, promicati duhovno-liturgijsku zborsku glazbu. Zbog toga je zbor svaki mjesec organizirao po jedan duhovni koncert, izvodeći pritom djela renesansnih i drugih skladatelja.

Isto tako važno je prisjetiti se povijesnog trenutka, sjednice Cecilijanskog društva održane 3. prosinca 1937. godine kada Matija Ivšić iznosi vrijedne a može se reći i temeljne smjernice društva:

"1. U glasilu *Sv.Cecilija* trebalo bi uz dosadašnji smjer u nizu članaka obraditi:

a) liturgijski glazbeni komentar crkvene godine;

b) sistem teorije gregorijanskog pjevanja: o ritmu, o gregorijanskim formama, crkvene propise itd.;

c) kratku nauku o harmoniji sa posebnim obzirom na stare moduse;

d) muzikološke priloge naših sadašnjih crkvenih glazbenih prilika;

e) iscrpive referate stranih stručnih revija, kao i ostale stručne literature;

f) glazbeni prilog trebao bi biti u prvom redu liturgičan, da se sistematski obradi gregorijanski repertoir za cijelu godinu sa što jednostavnijom pratnjom za naše prilike. Isto tako i višeglasne kompozicije na liturgički tekst. Tu bi trebalo našim crkvenim zborovima za sve prigode u godini lijepih i laganih liturgičkih pjesama, makar i iz starijih autora ili od živućih stranih sa hrvatskim tekstom u bilješci.

---

[8] Crkvenu pjesmaricu Virgini Matri i Hrvatski crkveni kantual naknadnu harmonizaciju i obradu napjeva načinio je Franjo Dugan i članovi Cecilijinskog društva.

[9] Usp. doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić, *Hrvatske crkvene pučke popijevke*, http://www.klanjateljice.hr

[10] Usp. Iz Cecilijina društva, u: Sv. Cecilija, 1923., XVII., god., V. sv., str. 154-155.

2. Organizacija crkvenih zborova dala bi se provesti preko društava katoličke akcije bar u svim većim mjestima…
3. Rukovoditi i pomagati glazbeni studij u malom i velikom sjemeništu. Napose voditi tečaj gregorijanskog korala i zbor polifonije…
4. Pripravljati teren za orguljašku školu, a koju bi mogli fakultativno hospitirati učiteljski pripravnici…
5. Treba osnovati kraj katedrale reprezentativni katedralni pjevački zbor, koji bi na poseban način bio neka praktična škola, u kojoj bi se odgajali i formirali pjevači u liturg. kulturi. Taj bi zbor morao imati strogo religioznu sadržinu i visoko umjetničke pretenzije. Članovi „Reprezentativnog zbora" katedrale bili bi stvarno eksekutiva „Sv.Cecilije" u poslovima organizacije kongresa, festivala, tečajeva, propagande…"[11]

Na uobičajenoj godišnjoj skupštini Društva održanoj 1942. godine izabran je novi predsjednik, prečasni gospodin Krešimir Pećnjak – kanonik, za tajnika je izabran prečasni Marijan Mihelčić – predsjednik Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu; a u širi je odbor ušao Matija pl. Ivšić.

Iako je glazbena djelatnost maestra Ivšića mnogostrana, ipak se najviše ističe njegova zauzetost i nastojanje za dobro pjevanje, nadasve liturgijsko, koje je izraženo u jednom od mnogih predavanja održanog u Zagrebu na trećem katehetskom mjesnom sastanku. U uvodu je predavač istaknuo veliku potrebu i svrhu u odgoju uopće, a u vjerskom pogledu, napose potrebu, lijepoga duhovnog i liturgijskog pjevanja. Liturgijsko je pjevanje preneseno iz sinagoge u kršćansko bogoslužje, i u kršćanskoj se starini ne može ni zamisliti liturgija bez pjevanja. Crkva je u svako doba bila zaštitnica svakog umijeća, a pjevanja napose. U posljednjih osamdesetak godina iz Njemačke i Francuske po cijelom se Katoličkom svijetu proširio snažan i ozbiljan liturgijski pokret pod geslom „Omnia restaurare in Christo" (sve obnoviti u Kristu) kome je krajnji cilj i maksima pape Pia X.

Danas po cijeloj katoličkoj Europi cvatu orguljaške škole za njegovanje duhovne i liturgijske glazbe, niču brojne revije, pišu se učene rasprave itd., a sve to dokazuje jedno: blagotvorno sjeme Pija X. u glasovitom *Motu-proprio* danas je već lijepo stablo, koje sveudilj raste i pruža svoje jake grane. „Međutim upravo je žalosno stanje, u kojem se mi u Zagrebu nalazimo, osobito ovamo poslije svjetskog rata. Pravih orguljaša nismo nikada ni imali, a sada se uvlači krajnji dilentatizam, a gdjegdje i prava letargija. Kraj 30 godišnjega cecilijanskog pokreta idemo stvarno natrag i na gore, pa doista žalimo i za onim predratnim makar i nececilijanskim pjevanjem.

Više je tomu uzroka. Na našim se preparandijama ne uči obligatno orguljanje. Ne uči se po nastavnom programu niti na glazbenom konzervatoriju. Ako se ipak po koji muzičar zanima za crkveno pjevanje, to je više za dokolicu ili možda za koricu kruha nego iz artizma ili po profesiji. Prođemo li nedjeljom i blagdanom po našim crkvama, osim u dvije-tri crkve po jedna misa, svagdje je isto: kojekako-

[11] *Iz Cecilijina društva*, u: *Sv. Cecilija*,1937., XXXI., god., I. sv., str. 34.

ve sladunjave i neozbiljne pjesmice, s malo vrijednim melodijama; mnogo „sola“ beskrajno preludiranje, a od onoga što Crkva nalaže i propisuje ni trune. No, na našim je školskim misama možda najžalosnije. Učitelji pjevanja niti su dužni učiti ni svirati na školskim misama. Često su puta inovjerci, a kako je u većini zavoda poludnevna obuka, nemaš ni kamo sabrati djece u izvanškolsko vrijeme. Imamo premalo crkvi i kapela, te je i u tom pogledu sve stisnuto u određeno vrijeme, tako da ni ne možeš na pr. držati pjevanu sv. misu, kad bi i htio, jer se moraš od oltara brže izgubiti da može doći drugi itd. U tim neprilikama davati neke savjete, skoro je smiješno i besmisleno. No, kad mi se postavilo pitanje: što i kako mislim o tim stvarima? reći ću nekoliko misli.

Prije svega oni zavodi, na kojima je moguće raditi, kao što je, na pr. nadb. gimnazija na Šalati, naši samostani i njihove škole, bogoslovi i slič., a osobito najposjećenije crkve, morale bi biti u tom pogledu pravi uzori. Trebalo bi naći sredstava, te se poskrbjeti za sposobne pjevače i orguljaše, koji bi zato imali i volje i sposobnosti. Red Službe u svakoj crkvi bi trebao biti takav, da se uz tihe sv. mise služe i svečane uz asistenciju. Školske sv. mise bi morale biti uvijek pjevane. Kod izbora reportoira, koji neka bude što manji, morala bi vladati neka suglasnost, osobito na nižim školama, kako bi djeca, kad porastu, znala što više istih pjesama. Ako je ikako moguće, neka su kod pjevanja zaposlena sva djeca, pa i oni sa slabijim sluhom i glasom. Kod počimanja pjevanih sv. misa mnogo je ako sva djeca odgovore: Amen i Et spiritu tuo. Sve je to lijepo, kazat će tko, ali tko će djecu naučiti? – Evo: Na nižim školama imamo još nekoliko ljudi dobre volje. Ti bi se trebali od zgode do zgode sastati radi zajedničkog programa…“[12]

[12] *Kršćanska škola* 39./1935., br. 5., str. 52-54.

Analiza odabranih skladbi Matije pl. Ivšića

Ines Fočić, prof.

Iz bogate ostavštine Matije pl. Ivšića u ovoj smo Monografiji objavili od svega ponešto: zborske skladbe, solo-popijevke, skladbe za orgulje, šesteroglasnu *Misu Majci Božjoj od Kamenitih vrati*. Manji dio već je objavljen u časopisu *Sveta Cecilija* tridesetih godina prošlog stoljeća i u br. 1–2/2014., u časopisu Naša Gospa Lurdska 1936., br. 10., *Glasniku Srca Isusova* 1938., br. 3 i u *Kongresnoj pjesmarici*[1] iz tridesetih godina 20. stoljeća. Sve ostale skladbe su prepisane iz rukopisa.

Našli smo iste pjesme napisane u različitim tonalitetima, preuređene za razne izvođače[2], čak i skladbe kojima je tekst promijenjen neznatno[3] ili u potpunosti[4], a jednu je melodiju M. Ivšić sam objavio u dvije obrade[5], uz vlastitu opasku:

> *Početkom prošloga stoljeća u glazbeno-kompozitorskom svijetu mnogo se je govorilo i pisalo o tkzv. programatskoj muzici. Rekli su, da je sama glazba – zvuk, kao takav i bez teksta kadar proizvesti u slušatelja razna čuvstva. Gornje dvije pjesme imaju istu melodiju pa ipak radi različna teksta i obradbe - djeluju različno. Sličnih pojava imade dosta i u narod. kao i u crkv. glazbi, gdje na istu melodiju pridajemo različne tekstove i rezultat je različan već prema ovom ili onom sadržaju teksta.*

---

[1] *Kongresna pjesmarica*, bez naslova, imena autora i godine, usp. Demović, M. *Rasprave i prilozi iz stare hrvatske glazbene prošlosti*, Glas Koncila, Zagreb 2007., 497. str.

[2] Na primjer, zborska skladba *Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati* napisana je za mješoviti zbor u F-duru (tiskano ciklostilom tridesetih godina 20. stoljeća i u *Svetoj Ceciliji* 1-2/2014.), a također i u D-duru (u *Kongresnoj pjesmarici* iz tridesetih godina 20. stoljeća), a u rukopisu je i u As-duru za četveroglasni muški zbor.

[3] *Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati* objavljena u *Kongresnoj pjesmarici* iz tridesetih godina 20. stoljeća ima naslov *Pjesma Majci Božjoj* te su izmijenjene dvije riječi: umjesto *Zdravo Majko, s Kamenitih vrati* pjesma počinje *Zdravo Majko, sa nebeskih vrati* (tako se može pjevati ne samo 31. svibnja nego i povodom drugih blagdana BDM).

[4] Skladbu *Ti, Kriste, Kralj si vjekova* nalazimo u rukopisu za jednoglasni zbor i orgulje u G-duru, s tekstom *Barjaci kreću Kraljevi* (himan *Vexilla Regis prodeunt* koji se pjeva u čast sv. križa, na Veliki petak, te na blagdan Uzvišenja Svetog Križa 14. rujna).

[5] U *Glasniku Srca Isusova,* 1938., br. 3 jedna do druge objavljene su skladbe *Ave maris Stella* (*Zdravo, zvijezdo mora* - himan u čast Blaženoj Djevici Mariji) i *Puče moj preljubezni* (*Improperia* - prijekori koji se pjevaju na Veliki petak - *Puče moj, što učinih tebi…*). Prva skladba je napisana za glas i glasovir, a druga za mješoviti zbor ili unisono zbor uz pratnju orgulja. Melodija je neznatno, samo u ritmu, promijenjena, harmonijska pratnja malo promijenjena u sadržaju, a potpuno različita u obradi zbog različite tehnike sviranja glasovira (akordička figuracija u pratnji) i orgulja (izdržani akordi u pratnji).

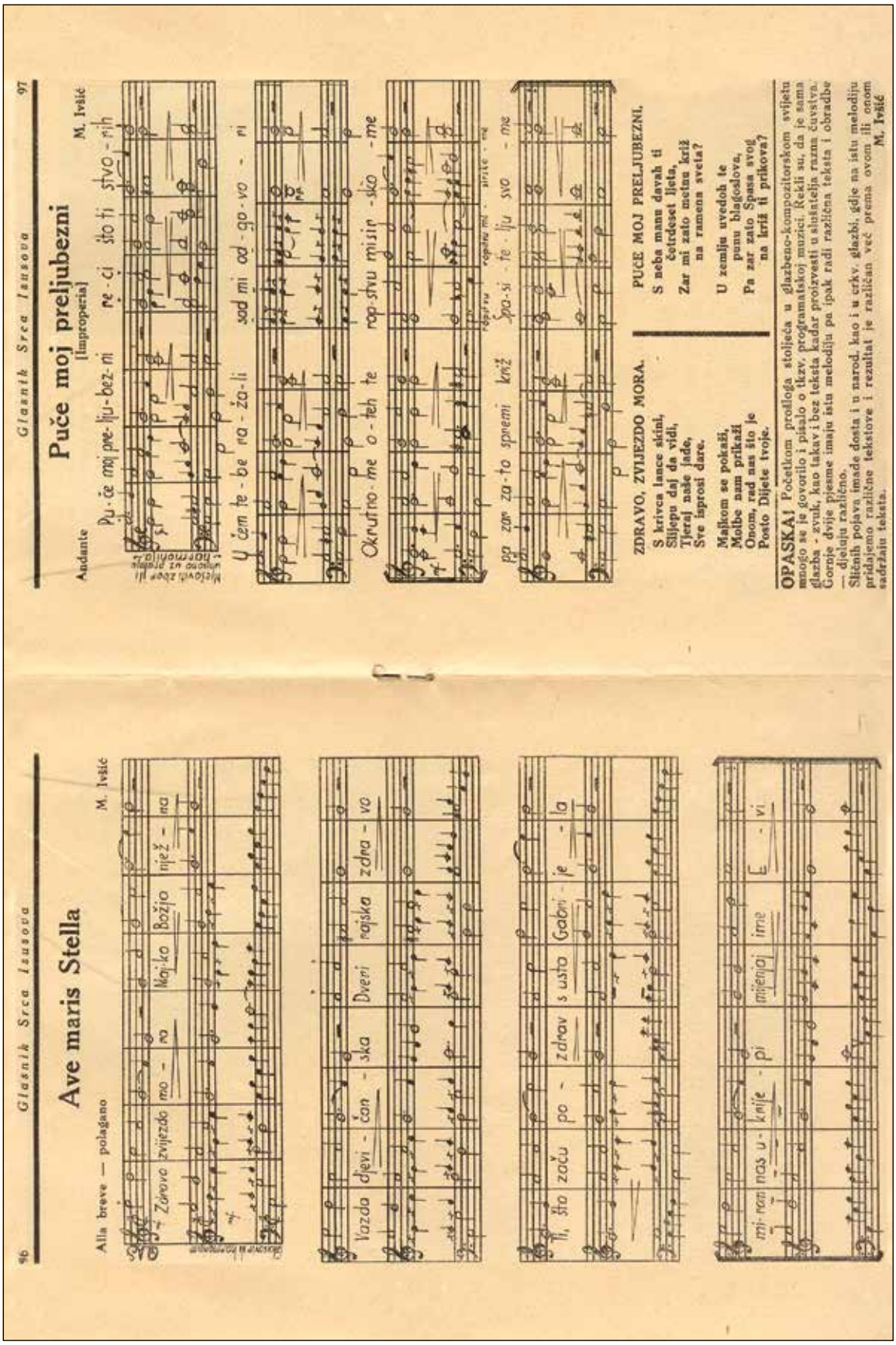

Stranice iz *Glasnika Srca Isusova*, 1938., br. 3 s Ivšićevim skladbama *Ave maris Stella* i *Puče moj preljubezni*

U tablici donosimo, između ostalog, i nadnevke ili godine nastanka ili objavljivanja skladbi. Zbog nedostupnosti svih rukopisnih[6], ali i tiskanih materijala, ove napomene treba promatrati samo okvirno, podložne su promjenama.

U rubrici *komentar* dajemo kraći zapis o obliku, slogu, obradi pjesme i slično, a u posljednjem stupcu (*napomena*) navodimo kad se pojedina skladba pjeva te slične pripomene koje bi mogle pomoći budućim izvođačima. Iz tablice je izdvojeno nekoliko skladbi koje su temeljitije analizirane.

BISERJEM SJAJNIM je pjesma za vjenčanje, kako sam Ivšić navodi u podnaslovu. Objavljena je u *Svetoj Ceciliji* 1939. godine. Tekst koji mladencima zaziva ljubav i milost Božju napisao je Aleksa Kokić (1913. - 1940.), svećenik i pjesnik, bunjevački Hrvat.

Skladana je homofonim slogom u trodijelnom (16+16+16 taktova) da capo obliku **ABA**, za četveroglasni muški zbor i bariton solo.

A dio je u Es-duru, 2/2 mjeri, umjerenom tempu i dinamici (Andante, mf), izvodi ga zbor. To je velika glazbena perioda (8+8 taktova). Ritam je vrlo raznolik: cijele note, polovinke, četvrtinke, osminke, triole, punktirane četvrtinke, stanke... Melodija se penje u valovima, prema prvom vrhuncu (*f1* u 6. taktu), a u drugom dijelu periode postiže konačan vrhunac (*g1* u 14. taktu[7]).

Harmonizacija je obogaćena prohodnim kromatskim tonovima i alteracijama. Nekoliko puta se pojavljuje dominanta dominante (DD). U sedmom taktu DD vodi prema polovičnoj kadenci, ali se u osmom taktu umjesto dominantnog trozvuka nalazi dominantni septakord (*b-d-f-as*). Završna kadenca ove periode ima zanimljiv spoj zaostajalice i prohodnog kromatskog tona u basu (*c-ces*) te uzlaznu zaostajalicu 6-7 u drugom glasu (*g-as*), što sve vodi na dominantni septakord (*b-d-f-as*) iza kojega u zadnjem taktu dolazi nepotpuni tonički kvintakord (bez kvinte) u oktavnom položaju (16. takt: *es-g*).

B dio kontrastira prvom dijelu na više načina. Pjeva solo bariton, a zbor ga prati mumljajući. Sam autor navodi da se „umjesto zbora mogu uzeti orgulje".

Ivšić ovdje napušta osnovni tonalitet i cijeli odlomak piše u G-duru zadržavši 2/2 mjeru. Solo dionica ima raspjevanu melodiju (ambitus: *e-e1*) ujednačenog smirenog ritma (samo polovinke i četvrtinke te dvije cijele note). Poput melodije **A dijela** i ova svoj vrhunac postiže u svojoj zadnjoj trećini (30. takt: *e1*).

Akordička pratnja je ujednačena, prevladava kretanje u polovinkama. Zbor (orgulje) ne pjeva (svira) melodiju solista, samo ju ponegdje podupire kao npr. u 22. taktu zaostajalicu 4-3 ili u 29. taktu anticipira vrhunac (*e1*) koji će bariton otpjevati takt kasnije, te ga zatim melodijski prati prema kraju. Zanimljivo je da se nekoliko puta ne podudaraju metrički i melodijski (tekstovni) naglasci.

---

[6] Neki rukopisi sadrže nadnevke, a neki ne. Čak i za nadnevke koji su pronađeni, pa ih objavljujemo, nismo sigurni jesu li to nadnevci nastanka skladbe ili je riječ o kasnijem prijepisu – zato to ostavljamo daljnjem prikupljanju i istraživanju građe.

[7] U glazbenoj literaturi većina melodija penje se prema svom vrhuncu koji je najčešće i kulminacija tog odlomka (rečenice, periode, stavka…) ako je potpomognuta dinamikom, harmonijom i sl. Takva kulminacija se obično nalazi bliže kraju, odnosno u zadnjoj trećini ili četvrtini oblika da ostane dovoljno vremena za smirenje u kadenci.

Nakon autentične kadence (II.6 – V. – I.) slijedi nepromijenjeni **A dio** (da capo al Fine). Prvi glas kromatski kreće s tona *h* na *b* i u tercnoj srodnosti kromatski nastupa tonički kvintakord Es-dura.

BLAGOSLOVLJEN BUDI BOG OTAC, ulazna pjesma svetkovine Presvetog Trojstva, polifoni je motet za četveroglasni mješoviti zbor a cappella. Objavljen je u časopisu *Sveta Cecilija* 1-2/2014. Pisan je na staroslavenski tekst (hrvatska redakcija), u renesansnom Palestrininom stilu: nema glavne teme, tekst je prokomponiran[8].

Basovska dionica je vrlo zanimljiva i zahtjevna, stalni su skokovi – ne samo uobičajene terce, kvarte, kvinte i oktave kojima vrvi ova skladba, nego se tu nađe i uzlazna mala seksta (9. takt), silazni tercni skokovi koji (19. takt) tvore septakord (*c1-a-f-d*), zatim se, počevši u 22. taktu, melodija s tona *c1* skokovito spušta do *G*.

Dodajmo još da je ovoj dionici namijenjen najveći ambitus: *F – d1* (tercdecima, odnosno oktava + seksta!) što su i gotovo krajnje mogućnosti ovoga glasa. Najviši i najdublji svoj ton bas pjeva u posljednjem dijelu skladbe: *d1* u 42. taktu, a *F* u posljednjem, 51. taktu.

Ostali glasovi kreću se u ambitusu none (sopran: *e1 – f2*; alt: *h – c2*; tenor: *f – g1*). Lako je primijetiti da svaki od četiri glasa ima više prostora za širenje ambitusa silazno, nego uzlazno.

Kulminacije, tj. melodijski vrhunci pojedinih dionica, ne podudaraju se međusobno (to je uobičajeni postupak u polifonim oblicima renesanse da bi se glasovi što više osamostalili), tako da uz basove kulminacije (42. i 51. takt) pronalazimo da tenor ima vrhunac (*g1*) u **B dijelu** na riječi *Sin* (28. takt). Najzahtijevniji je to dio tenorske dionice: od 27. do 29. takta melodija se kreće isključivo u skokovima. Zanimljiv je silazak s vrhunca u dva skoka koji tvore septimu (*g1-c1-a*) dok se istodobno križa s altom.

Alt prvi počinje pjevati u ovom motetu i prvi u raspjevanoj melodiji dolazi do vrhunca (*c2*) u 14. taktu skokom *g1-c2* riječju *blagoslovljen* (**A odsjek**). U posljednjem, **D odsjeku**, kulminira sopran (*f2*) u 43. taktu imitacijom tenorske dionice u oktavi kod riječi *milost.* U tom dijelu je i kulminacija cijele skladbe pa je ostalo dovoljno vremena za konačno smirenje u kadenci (60. takt).

Tekst sadrži četiri stiha[9] te se oblik sastoji od četiri dijela, a u svakom dijelu se isti tekst obrađuje dva puta i to različitim melodijama i različitim načinom skladanja:

A (**a1+a2**)	Blagoslovljen budi Bog Otac
B (**b1+b2**)	jedino čedi že Sin Božji
C (**c1+c2**)	Sveti, također Duh Sveti
D (**d1+d2**) **d3** (proširenje, kadenca)	jako stvori s nami milost svoju milost svoju

[8] Prokomponiran tekst = svaki stih ima svoju melodiju, ništa se ne ponavlja.

[9] *Blagoslovljen budi Bog Otac / i jedinorođeni Božji Sin / i Sveti Duh / za milosrđe koje nam je iskazano.*

A dio počinje imitacijom s reperkusijom A-S-T-B[10] tonovima *g1-c1-c2-f* kojom se opjevava riječ *blagoslovljen,* s kadencom u 9. taktu na molskom kvintakordu *d-f-a*.

Zbor nakon toga istodobno usklikuje *budi Bog* u taktovima 9. i 10. homofono polaganijim tempom te se smiruje u kadenci na riječi *Otac,* u taktovima 11., 12. i 13. sa završnim akordom *c-e-g* (autentična kadenca V. – I.)

Slijedi dio s istim tekstom u obliku slobodne kanonske imitacije koja počinje u 13. taktu dok još traje prethodna kadenca[11]. Reperkusija je B-A-T-S tonovima *c1-g1-f1-c2*. Ova kanonska imitacija ne donosi temu u svom cijelom tijeku (nije stroga ili doslovna), nego samo počinje istom ili sličnom glavom teme, a dalje se nastavlja slobodna polifonija, što je Ivšić dosta često koristio u svojim skladbama. Tema **a2** je diminucijom i variranjem izvedena iz teme **a1** te je time ovaj dio ritamski vrlo razigran, a k tomu je donesen forte i accellerando te značajno kontrastira prethodnom dijelu. I ovaj dio ima smirenje na riječi *Otac* – u 17. i 18. taktu u kadenci, na akordu *g-h-d* (autentična kadenca V. – I.)

B dio se vraća u početni tempo u mf dinamici. Odmah nastupa kanonska imitacija u F-duru (ponovno nije stroga) s istom reperkusijom kao u dijelu **a2**: B-A-T-S, ali dok su tamo parovi glasova imitirali u gornjoj kvinti, ovdje je imitacija u gornjoj terci (sopran u seksti). Kadencira u 24./25. taktu u dominantu, ali ne na akord *c-e-g*, nego nastupa akord *a-c-e* (varava kadenca V. – VI.).

U 25. taktu, dok još sopran pjeva završni ton dijela **b1** (cijela nota *c2*), počinje dio **b2** homofono, troglasno, akordom *f-a-c*. Sopran se priključuje u 27. taktu. Kadenca u 30. taktu ponovno je na molskom kvintakordu *d-f-a* (nepotpun, neočekivano bez kvinte). Sad je to spoj VII.6 – I., a ne varava kadenca.

C dio počinje troglasnim potpunim akordom *d-f-a* na drugoj polovici 30. takta. Poput dijela **b2** i sad se sopran zadržava na zadnjem tonu kadence (*f1*), a bas, tenor i alt započinju novi stih homofono otpjevavši riječ *Sveti* te nastavljaju pjevajući *piano* i *piu accelerando* u slobodnom polifonom slogu. Sopran ulazi, poslije stanke, u 31. taktu, a riječ *Sveti* još će se ponoviti na prijelazu iz 33. u 34. takt i time zaključiti dio **c1**.

Nakon tog zajedničkog završetka sva četiri glasa složno će, počevši sinkopiranim akordom *a-c-f*, izdeklamirati u strogoj homofoniji cijeli stih *Sveti također Duh* i tako ga posebno istaknuti. Time je započeo dio **c2**. U 36. taktu na riječi *Duh* homofonija završava akordom *c-e-g* (autentična kadenca V. – I.) i odmah zatim još jednom svi ponove isti stih, ovoga puta u slobodnoj polifoniji razigranog ritma u pp dinamici do varave kadence G-dura u taktovima 37./38. (spoj akorada *d-fis-a-c* i *g-h-d*, tj. spoj V.7 – VI.).

Završni dio (**D**) počinje u 38. taktu dvoglasno, u slobodnoj polifoniji, unutarnjim glasovima: prvo tenor na *c1*, a zatim alt kvintu više (*g1*). U ovom kratkom ***mf*** dvoglasju (svega tri takta) nalazimo čak i križanje, pripremljenu disonancu i teški

[10] Reperkusija je redoslijed glasova, npr.: alt-sopran-tenor-bas (A-S-T-B).

[11] Lančano povezivanje dijelova je uobičajeni postupak uvođenja novog dijela u motetima Palestrininog stila: dok još traje završna kadenca prethodnog dijela bar jedan glas počinje pjevati novu melodiju.

prohod. Slijedi imitacija ovog dvoglasja u forte dinamici (41. takt) koja podsjeća na dvostruki kontrapunkt, ali nije doslovno provedena. Sopran donosi tenorovu temu u gornjoj oktavi, a bas nakon toga imitira samo početak altovske dionice oktavu ispod soprana, neočekivano stvorivši time na zadnjoj dobi kvartsekstakord, čija se kvarta rješava u sekstakord u sljedećem taktu. Slijedi ponovno disonantno kretanje u vidu prohodnih i zaostajaličnih tonova, što kulminira zaostajalicom septime na sekstu u sopranu (*f2-e2*), uz istovremenu imitaciju kojom bas podvlači melodiju riječi *milost* imitirajući je u donjoj kvinti (43. takt). Svi glasovi zajedno kadenciraju u 45. taktu na akordu *g-h-d* (pikardijska terca).

Na drugom dijelu 45. takta počinje završni **d2** dio, smireniji i u melodijskom i u ritamskom kretanju, ali nastavivši disonancama poput prohodnog terckvartakorda *f-a-h-d* u 45. taktu te zaostajalica u sopranu 9-8 (*d2-c2*) u 46., a 4-3 (*b1-a1*) u 47. taktu.

Kadenca dijela **d2** je u F-duru u čistim akordičkim strukturama funkcija subdominante, dominante i tonike (II. – V. – VI.) u 48. i 49. taktu: *b-d-f-g*, kvintsekstakord na subdominanti poznat kao *sixte ajoutèe*[12] (= dodana seksta) nakon kojega slijedi varava kadenca V.7 – VI. (spoj akorada *c-e-g-b* i *d-f-a*).

Dodana dva takta (dio **d3**) donose potpuno smirenje: tekst *milost svoju* sada donose glavni akordi u mješovitoj (IV. – V. – I.) savršenoj kadenci koja se ritamski proširuje tako da subdominanta traje pola takta, dominanta cijeli (sa zaostajalicom 4-3), a završni tonički kvintakord korona produžuje izvan granica zadnjeg takta.

ČUJ, STVORITELJU MILOSTIV je himan (*Audi, benigne Conditor*) koji se pripisuje Grguru Velikom (6. stoljeće). Pjeva se u korizmi. Na hrvatski jezik ga je preveo Milan Pavelić (1878. – 1939.), svećenik isusovac, pjesnik koji je nadahnuto prepjevao i objavio[13] više od dvjesto crkvenih himana. Oni čine većinu današnjega standardnog prepjeva ovog oblika iz liturgije časova.

Tekst se sastoji od pet kitica te je Ivšić skladao strofnu popijevku, jednostavnu dvodijelnu pjesmu pučkog izraza namijenjenu jednoglasnom zboru uz orgulje koje u četveroglasnom slogu sviraju melodiju u najvišem glasu podupirući tako zbor. Pjesma nije zahtjevna, lako ju je naučiti (ima samo 11 taktova!). Napisana je u Es-duru, u 2/4 mjeri.

Prvi dio pjesme (**A**) sadrži dva stiha (**aa1** = 3+3 takta) u obliku male periode[14].

U trećem taktu **a** dio kadencira varavom kadencom (V. – VI.), a od sljedećeg dijela je odvojen stankom. **a1** kadencira u šestom taktu smirenom plagalnom kadencom (IV. – I.) u g-molu te je također odijeljen stankom od nastavka skladbe.

Drugi dio (**B**) poput dijelova **a** i **a1** počinje uzmahom (osminka), ali su ovdje oba stiha komponirana u jednoj melodijskoj liniji, bez stanke. Ova melodija se pro-

[12] Akord na subdominanti s dodanom sekstom opisao je i dao mu ime J. Ph. Rameau (1683.-1764.) u svojoj knjizi Traitè de l'harmonie (1722.).

[13] Objavljuje u časopisima *Sveta Cecilija* i *Život*, a zatim 1936. u knjizi *Crkveni himni*.

[14] Mala perioda ima 8 taktova (4+4), ali u narodnoj glazbi postoje rečenice s neparnim brojem taktova (3, 5, 7) pa tako i periode od 6 (3+3). Ivšić je ovakvim sažimanjem približio svoj izraz pučkoj pjesmi.

teže kroz pet taktova kadencirajući mješovitom savršenom kadencom u osnovnom tonalitetu (Es-dur).

DESNICA GOSPODNJA je motet za tri ženska glasa (sopran, mezzosopran i alt) i orgulje. Skladan je homofono, s naznakama polifonije, na tekst 118. psalma (16. i 17. redak[15]). Objavljen je u časopisu *Sveta Cecilija* 1-2/2014.

Razlikujemo tri dijela:

- **A dio** (od 1. do 18. takta) je u D-duru, polaganog tempa, u forte dinamici,
- **B dio** (od 19. do 38. takta) je u d-molu, Allegro, u tihoj dinamici (***pp***),
- **C dio** (od 39. do 52. takta) je u D-duru, bržeg tempa od **B dijela**, dinamika raste od tihog do forte, polifono je obrađen.

A dio na početku dva puta donosi tekst *Desnica Gospodnja pokaza snagu:* najprije glasnim akordima, uz djelomičnu potporu orgulja (**a1** = 5 taktova), zatim, još uvijek uz stalno pojačavanje i utišavanje (crescendo i decrescendo), uz stalnu i ravnomjernu orguljsku pratnju koja podcrtava najvišu, sopransku liniju i dalje slavi Božju snagu i svemoć, odnosno uskrsnu pobjedu nad smrću (**a2** = 6 taktova).

U trećem dijelu (**a3** = 7 taktova) je kulminacija, vrhunac **A dijela**. Tekst je *Desnica me Gospodnja uzvisi.* Orgulje se razigravaju najprije prateći melodiju mezzosoprana (12., 13. i 14. takt), a zatim se osamostaljuju i u ritmu i u melodiji. Sopran, u vidu tonskog slikanja[16] riječi *uzvisi,* dostiže svoj vrhunac skokom sekste (*h1-g2*) pokazujući time snagu Božjeg spasenja.

B dio je napisan tako da snažno kontrastira i početnom i završnom dijelu.

Najprije je međustavak (**b1** = 4 takta) u kojem orgulje u brzom tempu, koji je dodatno ubrzan osminskim kretanjem, moduliraju u istoimeni mol (d-mol) završivši varavom kadencom V. – VI. (akordi *a-cis-e* i *b-d-f*) dok glasovi pauziraju.

Sljedeći dio (**b2** = 8 taktova) u najtišoj dinamici počinje bez orgulja, koje će se kasnije postupno i tiho „ušuljati". Tekst *Neću umrijeti, nego živjeti* skladan je, tako da riječ *neću* donosi molski kvintakord, a riječ *umrijeti* durski kvintakord (opet tonsko slikanje, smrt nakon Kristova uskrsnuća nema posljednju riječ!). Orgulje se uključuju podvlačeći zaključni tekst *nego živjeti,* koji je oslikan modulacijom iz d-mola, preko paralelnog F-dura u D-dur.

Međustavak (**b3** = 4 takta) poput **b1** građen je razigranim imitacijama, ali sad ne kreće prema molu, nego velikim skokovima, u duru, najavljuje još jednom tekst *Neću umrijeti, nego živjeti* (**b4** = 5 taktova). Sad je taj tekst s novom melodijskom i harmonijskom obradom, ponovno a cappella, tiho, ali brže i uz potpuni izostanak orgulja.

---

[15] *Gospodnja me uzdigne desnica,/Gospodnja me proslavi desnica!/Ne, umrijeti neću, nego živjeti/i kazivat ću djela Gospodnja.*

[16] Tonsko slikanje se u glazbi pojavljuje još u antičko doba, a procvat doživljava prvo u renesansi (16. stoljeće) kad se u madrigalima opisuju pojedine riječi pomoću tonova, od cvrkuta ptica, oponašanja zvukova lova ili bitke do toga da se pojedine riječi, kao sunce, nebo, vrhunac, raj pjevaju visokim tonovima, a dubina, dno, mrak, pakao opjevavaju dubokim tonovima. Koristi se i u kasnijim razdobljima, poglavito u baroku i romantizmu.

Završni, **C dio** donosi tekst *i kazivati djela Gospodnja* u polifonom slogu mezzoforte. Mezzosopran prvi počinje pjevati taj tekst u 39. taktu i polagano kreće uzlazno. Alt se pridružuje u 40. taktu imitirajući samo ritam glave teme, a melodiju spušta u slobodnoj imitaciji. Sopran se pojavljuje u 42. taktu s glavom teme alta, u gornjoj sekundi. Svi zajedno kadenciraju na dominanti paralelnog mola (*fis-ais-cis*) u 45. taktu (**c1** = 7 taktova).

Dok kadenca traje, orgulje dodaju dominantnu septimu, a sopran se izdvaja donoseći ponovno isti tekst, ovoga puta vodeći ga do novog vrhunca (opet je to skok *h1-g2*). U slobodnoj imitaciji ulaze mezzosopran pa alt te se sve smiruje u usporenoj decrescendo kadenci, uz ponavljanje dviju riječi: *djela* i *Gospodnja* (**c2** = 8 taktova).

DOBRO JE ISPOVIJEDATI SE GOSPODU[17] je motet u dvodijelnom obliku **AB** u kojem se **B** dio ponavlja (**ABB**). Namijenjen je muškom zboru (T1, T2, B1, B2) a cappella pred kojim stoji vrlo zahtjevan muzički materijal.

A dio je napisan tehnikom dvostrukog kontrapunkta, a **B dio** je pisan dijelom polifono, a dijelom homofono.

A dio je u f-molu u 4/4 mjeri, Andante, a sadrži 41 takt u kojemu se javlja tekst *Dobro je ispovijedati se Gospodu.*

Skladbu počinje prvi bas (B1) pjevajući sam cijelu temu (tema **a** = 9 taktova, počinje na dominanti), dok ostale dionice pauziraju. Početak teme obilježen je neuobičajenim disonantnim kretanjem: uzlazna mala sekunda – silazna mala septima – silazna mala sekunda (*c1-des1-es-d*), nakon čega je sekvenca malu sekundu niže koja sadrži skok silazne velike septime (*h-c1-des-c*), a dalje se melodija razvija mirnijim pomacima.

U 9. taktu drugi bas (B2) donosi imitaciju teme **a** u donjoj kvinti (**a1,** na tonu *f*, na tonici). Ovdje je skok septime pretvoren u sekstu da se sačuva tonalitet. B1 za to vrijeme pjeva iznad njega melodiju **b** napisanu tehnikom dvostrukog kontrapunkta[18].

U 17. taktu ponovno se javlja tema **a**, sad ju pjeva drugi tenor (T2), a melodija **b1** je ispod – pjeva ju B2, dok B1 pauzira.

Treći odlomak počinje u 25. taktu melodijom **a1** u dionici T1. Melodija **b'** se s njom isprepliće u križanju glasova (T1 i T2), B1 još pauzira, a B2 donosi novu melodiju (**c**) te zajedno kadenciraju u 33. taktu u kojem prvi put (i samo pola takta!) čujemo četveroglasje jer se lančano u kadencu uključuje B1 donoseći temu **a1'** (**a1** je izmijenjena, tako da umjesto silazne sekste ima uzlaznu tercu), a zatim T1 u 34., a T2 u 35. taktu donose modificirane teme **b1** i **b1'** (**b1'** je u inverziji!), B2 im se pridružuje u 37. taktu novom melodijom (**d**) pa tako **A dio** završava četveroglasno, akordom *c-e-g* (pikardijska terca).

---

[17] Tekst: Ps 92,2 - *Dobro je slaviti Gospodina, / pjevati imenu tvome, Svevišnji.*

[18] Tehnika dvostrukog kontrapunkta je tehnika skladanja dviju dionica koje mogu zamijeniti mjesta: donji glas može postati gornji i obratno. Uz ove dionice mogu se dodati još jedna ili dvije slobodne dionice koje upotpunjuju akordičku strukturu. Koristi se još i trostruki, četverostruki… kontrapunkt, ovisno o tome koliko glasova može biti premještano.

B dio je u tonalitetu dominante, C-duru, u 4/4 mjeri, tempo je Moderato-Allegro, a sastoji se od dviju cjelina: **a** i **b** (**a** se sastoji od tri fraze: **a1**, **a2**, **a3**).

Dio **a1** (od 41. do 46. takta) građen je na tekstu *i pjevati imenu tvomu*. Glasovi imitiraju glavu teme (skokovi uzlazno: *g-c, c-f, c-g, c-f*; reperkusija: B1-T2-T1-B2), a zatim nastavljaju slobodnom polifonijom do kadence (47./48. takt, rallentando) u kojoj se tempo usporava na riječi *Svevišnji* u spoju DD4/3 (*a-c-d-fis*) – D (*g-h-d*).

Dio **a2** započinje četveroglasno, risoluto i homofono riječima *i pjevati,* B2 pri tome ima uzlazni skok *c-f* (48./49. takt) kojeg (kao glavu teme) imitira T1 skokom *c1-g1* (49./50. takt) u jasnim harmonijama tonika → subdominanta → dominanta.

Dio **a3** (51., 52. i 53. takt) penje melodiju do vrhunca (T1: *c1-e1-a1*), a smiruje se u 53. taktu u kojem vanjski glasovi (T1 i B2) silaze u paralelnim decimama, a unutarnji (T2 i B1) uzlaze na završni nepotpuni akord (*d-d1-f1-f1*).

Prvi glas (T1) je vodeći glas u **B a** dijelu gdje, poput sve većih valova, u sekvenci postiže tri vrhunca dok ne dosegne najviši ton (ton *a1* u 52. taktu) i kulminaciju na riječi *pjevati*.

Na drugoj polovici 53. takta počinje novi, četveroglasni završni odlomak (**b**) u kojem se naglašava isti tekst – *imenu tvome Svevišnji*:

- čistim homofonim slogom
- ujednačenim ritmom i melodijom
- crescendo od p do f u samo tri takta (od 53. do 56.)
- podcrtan harmonizacijom: *g-h-d* (imenu tvome, 53. i 54. takt)
  f-a-d (Sveviš-, 55. takt)
  e-gis-h (-nji, 56. takt, uz zastoj na koroni)
  = frigijska kadenca (a-mol)
- sporim tempom (Largo) s decrescendom (od 57. do 60. takta)
  uz smirenu harmonizaciju u C-duru : VI. - VI.6 - IV.2 - V.4/3 - I.

JEZUŠEV SLATKI SPOMINEK je skladba homofonog sloga za četveroglasni mješoviti zbor u Es-duru, ¾ mjeri, polaganom tempu. Objavljena je u časopisu Sveta Cecilija 1-2/2014. Pisana je kao strofna pjesma dvodijelnog oblika **AB** (8+8 taktova) u kojoj se drugi dio ponavlja (**ABB**).

Tekst je himan Imena Isusova (*Jesu, dulcis memoria*) kojeg je u 12. stoljeću spjevao sv. Bernard iz Clairvauxa, ali Ivšić nije uzeo štokavski prijevod (*Na Isusov se spomen sam),* nego je uglazbio prijevod na kajkavski književni jezik 17. stoljeća. Taj prijevod je napravio Boltižar (Baltazar) Milovec (1612.-1678.), isusovac, odličan govornik (prozvan *Cicero Croaticus*) i hrvatski vjerski pisac (kajkavski molitvenici). Objavio ga je u svojoj knjizi *Dušni vrt, duhovnim cvetjem nasađen*, 1664. koja osim proznih molitava sadrži i stihovane himne.

Svaki stih ove pjesme ima svoju melodiju koja je od sljedeće odvojena stankom. Poput pučkih pjesama, u jednostavnim melodijskim valovima kreću se melodije prema tekstovnim vrhuncima i zajedno postižu kulminaciju u 11. taktu (*f2*).

Harmonizacija je ujednačena, nenapadna, a bogata. Čujemo mnoštvo različitih sekstakorada, nekoliko terckvartakorada, zatim je tu i dominantni nonakord (3. takt: V.9/7 – *b-d-f-as-c*) i njegov obrat (2. takt: V.10/2 – *as-b-d-f-c*), a svoje mjesto je dobio i kadencirajući kvartsekstakord (15. takt) te alterirani septakord drugog stupnja, u funkciji dominante dominante (8. takt, *f-a-c-es*).

KLANJAM TI SE SMJERNO je skladba u Es-duru u 2/2 mjeri za dva glasa (sopran i alt), uz pratnju orgulja. Pisana je u polifonom stilu tehnikom imitacije. Po obliku je strofna pjesma. Nastala je na hrvatski prepjev poznatog himna Adoro te devote, što ga je spjevao Sveti Toma Akvinski u 13. stoljeću, a preveo Milan Pavelić (1878.-1939.).

Tekst sadrži sedam strofa po četiri stiha. Melodijski su stihovi podijeljeni u tri cjeline **ABC.**

A		**B**	**C**	
12 taktova od 1. do 12. takta		6 taktova od 13.do 18. t.	12 taktova od 19. do 24. takta (2x)	
6	6	6	6	6
a	**a**	**b**	**c**	**c**
dva stiha se pjevaju na istu melodiju		jedan stih	melodija se dva puta ponavlja s istim tekstom	

A dio počinje silaznim rastavljenim toničkim, durskim kvintakordom (*b-g-es*) u sopranu dvaput ponavljajući riječ *klanjam* (glava teme). U drugom taktu alt imitira u donjoj sekundi samo glavu teme (*as-f-d*, smanjeni kvintakord sedmog stupnja), čime odmah donosi križanje glasova. Slijedi slobodna polifonija u kojoj se glasovi isprepliću preskačući jedan drugoga do kadence u šestom taktu na tonici.

Nakon stanke ovih šest taktova se ponavlja donoseći drugi stih. (**a a**).

Središnji dio (**B**) je dvostruko kraći od prvog i zadnjeg dijela. Melodija i ovdje počinje dvjema polovinkama i nastavlja četvrtinkama, ali sad je kretanje uzlazno i postupno, glasovi se ne križaju, a kadenciraju na dominanti (*b-d-f*). I ovaj dio počinje imitacijom, ali sad se glava teme (*as-b-c*) imitira u donjoj seksti (*c-d-es*) sa zaostatkom od jednog i po takta.

C dio je također pauzama odijeljen od prethodnog dijela. Donosi posljednji stih koji se dvaput ponavlja s neizmijenjenom melodijom (znak repeticije) te se tako simetrično zaokružuje oblik (**A** i **C** dio sadrže dvaput isti tematski materijal: **aa**, odnosno **cc**).

I ovaj dio počinje sopranom. Sad je to skok uzlazne kvarte (*b-es*: dominanta – tonika) na melodijski vrhunac (*es*) dodatno istaknut ligaturom preko taktne crte. U istom taktu, na drugoj dobi, alt odgovara kvintu niže (*es-as*: tonika – subdominanta). Bez križanja, uz sinkopirani i komplementarni ritam i ukrasne osminke sve se smiruje u unisonu.

Iako je skladba pisana polifono, primjećujemo da ima neke značajke koje ne nalazimo u polifonim oblicima, kao što je odvajanje dijelova pauzama nakon pojedinih kadenci, simetričnost cjelina, ponavljanje odlomaka.

KRALJICE NEBA, RADUJ SE je polifona svečana skladba namijenjena pjevanju u uskrsnom vremenu. Tekst je antifona BDM[19] (*Regina coeli laetare*) koja sadrži četiri stiha (svaki je opjevan novim melodijama). Iza svakog stiha se kao refren ponavlja usklik *Aleluja*. Skladba je napisana u miksolidijskom modusu u 4/4 mjeri za dva jednaka glasa (sopran i alt) i orgulje. Objavljena je u časopisu *Sveta Cecilija* 1933., br. 2.

uvod	orgulje (Polagano)
A	Kraljice neba, raduj se (Andante, ***mf***)
pripjev	Aleluja (Veselo, ***f***)
B	jer koga si bila dostojna nositi (Vrlo polagano, ***p***)
pripjev	Aleluja (Veselo, ***f***)
C	uskrsnu kako je rekao (Polagano, ***f***)
pripjev	Aleluja (Veselo, ***f***)
D	moli za nas Boga (Polagano, ***pp***)
pripjev	Aleluja (Veselo, ***f***)

Orgulje počinju polaganim tempom donoseći uvodni preludij od četiri takta (početni uzlazni motiv uvoda glasovi će kasnije ponoviti svakim usklikom *Aleluja)*. Nakon uobičajene miksolidijske kadence (spoj akorada *c-e-g* i *g-h-d*) u petom taktu počinje pjevati sopran (mf), a orgulje ga prate svirajući u tom taktu njegovu melodiju, ali kad se u šestom taktu priključi alt, orgulje se osamostaljuju te se svatko od tri sudionika sam ističe dok ne dođu u zajedničku kadencu u 9. taktu.

Slijedi pripjev *Aleluja* u bržem tempu forte. Početni uvodni motiv zajedno donose sopran i orgulje, a zatim ga imitira alt u donjoj terci dok orgulje naglašavaju ovaj odlomak svirajući cijelo vrijeme melodije pjevačkih dionica.

Drugi stih donosi novu temu u imitaciji u donjoj kvinti. Imitacija je slobodna, imitira se samo glava teme. Treći stih (f) i četvrti (pp) također su dobili nove melodije koje se razvijaju u slobodnoj polifoniji, a kad nakon četvrtog stiha čujemo ponovno pripjev *Aleluja* znamo da je ova prekrasna skladba došla do svog kraja.

[19] *Regina coeli – Kraljice neba* je jedna od četiri marijanske antifone (*Alma Redemptoris Mater – Slavna Majko Spasitelja*; *Ave Regina caelorum – Rajska kruno, rajska slavo*; *Regina coeli – Kraljice neba; Salve Regina – Zdravo, Kraljice*) koje se pjevaju svakodnevno u povečerju u liturgiji časova određenog vremena.

O, ISUSE, NEBESA SJAJ je homofona skladba napisana u D-duru, 2/2 mjeri za četveroglasni mješoviti zbor a cappella. Tekst (*Jesu, decus angelicum*) je dio himna *Na Isusov se spomen* sam što ga je u 12. stoljeću napisao sv. Bernard iz Clairvauxa, a početkom 20. st preveo isusovac Milan Pavelić (1878. - 1939.).

Skladba je napisana u trodijelnom obliku **ABA** (**aabaa** = 16+8+16 taktova).

A		**B**	**A**	
16 taktova		8 taktova	16 taktova	
8	8	8	8	8
a	**a1**	**b**	**a1'**	**a1'**
a = dva stiha **a1** = nova dva stiha koji se pjevaju na istu melodiju		dva stiha	**a1'** = dva stiha ponavlja se ista melodija s istim tekstom	

A dio počinje istovremenim usklikom svih glasova "O" koji traje cijeli takt (čest postupak u renesansi, poput Palestrininih moteta koji počinju tom rječju), a zatim se ističe sopranska dionica koja valovitom melodijskom linijom, uz ujednačenu akordičku pratnju ostalih dionica, vodi do polovične kadence u 6. i 7. taktu (V. 6/4 - 5/3). U osmom, završnom taktu ove fraze (**a**), svi glasovi pauziraju, a u 9. taktu melodija počinje istu rečenicu, ali s različitom kadencom (modulacija u dominantni A-dur) tvoreći tako veliku glazbenu periodu (**a a1** = 8+8 taktova).

B dio je skraćen, ima samo dva stiha, odnosno osam taktova. Već na početku čujemo subdominantni akord (*g-h-d*) koji nastupa nakon dominante (opet renesansni prizvuk) kontrastirajući prethodnom odsjeku. Također kontrastira i laganim polifonim osamostaljenjem dionica te sopranskim silaznim kretanjem na početku, umjesto dosadašnjih uzlaznih valova. I ovaj dio (**b**) završava generalnom pauzom (ovdje traje samo pola takta).

Završni **A dio** podsjeća na **a1,** ali ostaje u D-duru i završava mješovitom kadencom (IV.7 - V.7 - I.) u kojoj svaki od ovih akorada traje cijeli takt. Označen znakom za repeticiju, ovaj se dio doslovno ponavlja (isti tekst i ista melodija) tvoreći tako dvostruku (ili ponovljenu) rečenicu, a ne periodu.

Općenito gledajući, ovo je strofna pjesma s refrenom: **A dio** sadrži tri različite kitice teksta, a poslije svake od njih dolazi **B dio** s uvijek istim tekstom (*O, Djevin cvijete…*) tako da možemo zaključiti da pjesma predstavlja takozvani dvostruki oblik – može se protumačiti i kao dvodijelni oblik: **strofa A** (**aa**, 8+8) i **refren B** (**ba**, 8+8 uz repeticiju zadnjih 8 taktova = **baa**, 8+8+8).

Pjesma donosi i zanimljivosti poput ritma „pobjedničke trompete" na tonu *a* u tenorskoj dionici u 28. taktu koja, dok ostali glasovi miruju u kadenci, ističe tekst *sva ti čast…* a nakon toga svi zajedno otpjevaju *i kraljevska u raju vlast*.

Skladba je objavljena u *Kongresnoj pjesmarici* iz tridesetih godina 20. stoljeća, *Hrvatskoj crkvenoj pjesmarici* iz 1967. i u *Svetoj Ceciliji* 1–2/2014.

OVDJE JE SADA polifona je skladba u D-duru za dva ženska glasa (sopran i alt) i orgulje, polaganog tempa. Napisana je u trodijelnom obliku **aba** (7 + 5 + 9 taktova).

Skladbu započinje alt uz orgulje pjevajući početak skale (od *d1* do *a1*), a sopran takt kasnije taj početni niz melodijski, ali ne i ritamski, imitira na intervalu kvinte (od *a1* do *d2*), tako da zajedno donose cijelu D-dur skalu (od *d1* do *d2*). U početku orgulje u najdubljem glasu sviraju melodiju koja sliči altu podupirući ga u oktavi (od *d* do *a*, od 1. do 3. takta), zatim se u 3. i 4. taktu potpuno osamostaljuju, a od 5. do 7. takta udvostručavaju melodiju soprana. Ovaj dio završava kadencom na dominanti.

Slijedi kratki orguljski most od četiri dobe izveden iz **a** teme poput inverzije: silazna skala u najdubljoj dionici. To je uvod u temu **b** dijela koju pjeva sopran silazeći od *e2* (8. takt) punktiranim ritmom, kojim je alt počeo skladbu, ali odmah nakon toga (9. takt) nastavlja svoju temu iz **a** dijela. Alt nastupa u razmaku none (*d1*), također donoseći svoju početnu temu. Obje su melodije izmijenjene, ali se jasno prepoznaje srodnost **a** i **b** dijela, a kontrast se očituje u kadenci (h-mol).

U 11. i 12. taktu orgulje plagalnom kadencom (akordi *g-h-d* i *d-fis-a*) uvode u završni dio skladbe koji je repriza **a** dijela, uz proširenje od dva takta zbog kadence. U 19. taktu kadenca počinje spojem V. - IV. (*a-cis-e* i *g-h-d*) i dalje nastavlja postupno prema tonici tekstom *na tom oltaru.*

Tekst ovog dvoglasnog moteta je stara prepjevana popijevka *Ovde je vezda* iz prvog izdanja *Cithare octochorde* (1701.) koja se pjevala „Na podiganje Svetoga Oltarskoga Sakramenta"[20] u zagrebačkoj stolnoj crkvi.

PJESMA MAJCI BOŽJOJ KAMENITIH VRATI ili **PJESMA MAJCI BOŽJOJ** nastala je na tekst dr. Svetozara Rittiga (1873.-1961.), svećenika i crkvenog povjesničara, župnika crkve Sv. Marka u Zagrebu, koju je uz pomoć Joze Kljakovića i Ivana Meštrovića umjetnički obogatio i obnovio.

Napisana je za četveroglasni mješoviti zbor. Kao i mnoge druge skladbe, i ovu je Ivšić prepisao u više tonaliteta, čak i različito obradio te nalazimo rukopis u F-duru pa je u *Sv. Ceciliji* br. 1-2, iz 2014., u F-duru i objavljena. Uz to postoji i obrada za muški četveroglasni zbor u As-duru. U ovoj knjizi ju ponovno donosimo u D-duru – kako je tiskana u *Kongresnoj pjesmarici* iz tridesetih godina 20. stoljeća. Zborovođe mogu odabrati koja im je varijanta prikladnija, prema glasovnim mogućnostima njihova zbora. Namijenjena je za izvođenje prigodom procesije i liturgijskog obreda 31. svibnja, na spomendan Majke Božje Kamenitih vrata, ali se može pjevati i u drugim prigodama slavlja BDM jer se početni tekst *Zdravo, Majko, s Kamenitih vrati* lako može promijeniti u *Zdravo, Majko, sa nebeskih vrati* (kako nalazimo u jednom prijepisu i u *Kongresnoj pjesmarici*).

Pisana je kao jednostavna pučka strofna pjesma homofonog sloga u dvodijelnom obliku **AB** i sadrži 40 taktova u 2/2 mjeri.

---

[20] *Cithara octochorda*, Zagreb 1757. Faksimilni pretisak; HAZU, ICG „Albe Vidaković", HDCG, Zagreb 1998., 229. str.

Prvi dio (**A**) sadrži melodiju od 10 taktova koja se ponavlja u neizmijenjenom obliku, ali s drugom kiticom teksta (**aa**, 10+10). Harmonijska struktura je vrlo pregledna i jednostavna unutar osnovnog tonaliteta (D-dur).

B dio ponavlja i melodiju i tekst znakom repeticije (**bb**, 10+10). Na samom početku su dva takta u 3/2 mjeri, da se izbjegnu mogući pogrešni naglasci teksta. Pojavljuje se dominantni tonalitet (A-dur), a u 24./25. taktu u spoju dominanta - subdominanta osnovnog D-dura (*a-cis-e* i *g-h-d* - kao i obično i ovdje se poigrava s modalitetom!) bas skače septimu uzlazno (*A-g*) da bi se kroz sljedeća tri akorda strmoglavio do *D* (tonički akord *d-fis-a*). Slijedi disonantni harmonijski niz: SM5/3 (III: *fis-a-c*) – VD7 (IV.7: *g-h-fis*) – MD7 (V.7: *a-cis-e-g*) i nepotpuni tonički kvintakord (*d-fis*) kojim završava skladba.

Na isti ovaj tekst Ivšić je skladao i polifoni motet za dva jednaka glasa i orgulje u C-duru (objavljen je u *Svetoj Ceciliji* 1933., br. 1.).

ZASTAVA KRISTA KRALJA danas je poznata kao **ZASTAVA NAS SVETA VODI** jer je u pjesmarici (PGPN[21] – 754) nazvana po prvom stihu koji se ponavlja u svih šest strofa (samo u drugoj strofi je izmijenjena u *Zastava nas Krista vodi*). U 2/4 je mjeri i ima izrazit karakter koračnice. U rukopisima je nalazimo u D-duru, a u PGPN je u C-duru, da se mnogim zborovima olakša unisono pjevanje. Pjesmarica Slavimo Boga (SB-372) također ima ovu pjesmu naslovljenu Zastava nas sveta[22]. Stihove je napisao Petar Grgec (1890. - 1962.), hrvatski književnik i katolički javni radnik.

Melodija je napisana u obliku jednostavne trodijelne pjesme, ali ne u simetričnom obliku (**ABA**[23]), već je to velika trodijelna pjesma **ABC,** sa simetričnim brojem taktova (16+16+16). Nedostatak reprize **A** dijela nadoknađuje se ponavljanjem melodijske građe unutar dijelova **A** i **C** (periode).

A dio sadrži jednu kiticu teksta (četiri stiha) u kojoj se ništa od teksta ne ponavlja. Napisan u obliku velike periode **a a1** (8+8 taktova) s autentičnim kadencama: u osmom taktu na tonici (*c-e-g*), a u 16. modulira u dominantu (*g-h-d*).

Melodija kojom počinju glazbene rečenice je sastavljena od tonova toničkog kvintakorda u silaznom kretanju (*g-e-c*).

B dio (bc) kontrastira dijelovima **A** i **C** svojom neperiodičnom strukturom. Sastoji se od dva stiha: **b =** *Znademo za kim stupamo*, **c** = *vođa je nama svevišnji Bog*.

Riječ *znademo* na početku **b** dijela pojavljuje se dva puta zaredom s istim ritmom, ali različitim tonovima: prvo dvotaktna fraza na tonici (*c2*), a zatim ponovljena na dominanti (*g1*) te se razvija u rečenicu koja kadencira na tonici (tercni položaj – *e1*).

B dio nastavlja karakter koračnice u obliku tonalne sekvence 4+4 takta (**c c1**) za kvartu uzlazno. Prva četiri takta melodija se kreće od *c1* do *g1* i kadencira na

[21] PGPN = *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*, hrvatska liturgijska pjesmarica, Zagreb, 1983.

[22] Nažalost, obje pjesmarice imaju pogreške u prepisivanju: u 27. taktu je alterirani ton *fis1*, a u rukopisima taj ton nije alteriran, kao ni u Kantualu PGPN koji na tom mjestu ispravno donosi *f1*, a ne *fis1*.

[23] ABA je najupotrebljavaniji oblik jer sadrži reprizu, ali u skladbama s tekstom često se, zbog potrebe isticanja teksta, koristi oblik ABC.

dominanti (spojem molske subdominante i dominante: *as-c-f* i *g-h-d*), a zatim se ponavlja od *f1* do *c2* i kadencira na tonici (spojem povećanog sekstakorda i tonike: *des-f-h* i *c-e-g*).

C dio zaključuje pjesmu tekstom *Hrvat će uvijek ostati uz Krista Kralja svog* koji melodiju što se netom popela do *c2* sada spušta, potpomognutu s dvije sekundarne dominante, do konačne mješovite kadence (IV. – V. 6/4 - 5/3 – I.). Melodija se repetira s istim tekstom i harmonizacijom, ali prva je kadenca bila nesavršena (tercni položaj, *e1*), a završna kadenca je savršena (oktavni položaj, *c1*).

Slušajući cijelu pjesmu, uočavamo da je skladana kao **strofna pjesma s refrenom**:

A dio je melodija koja kod svakog ponavljanja ima novu kiticu teksta, iako svaki put započinje istim stihom.

B+C dijelovi zajedno tvore pripjev (refren) – to je melodija koja se iza svake od šest kitica ponavlja, s istim tekstom.

A		**B**		**C**	
16 taktova		16 taktova		16 taktova	
8	8	8	4 + 4	8	8
a	**a1**	**b**	**c c1**	**d**	**d1**
velika perioda		velika rečenica	sekvenca	velika perioda	
4 stiha		1 stih	1stih (2x)	2 stiha (2x)	
A = uvijek nova kitica teksta		**B+C** = refren = jedna kitica teksta koja se stalno ponavlja poslije **A dijela**			

MISA MAJCI BOŽJOJ OD KAMENITIH VRATI napisana je za šesteroglasni mješoviti zbor a cappella (sopran, alt, tenor I., tenor II., bas I. i bas II.) na staroslavenski tekst[24].

Na naslovnici čitamo posvetu: *Preuzvišenom gospodinu nadbiskupu dr. Antunu Baueru, prvoborcu za Vjeru i Domovinu, za istinitu kulturu i svaki napredak, posvećuje za vječnu spomen svoju staroslavensku misu "M. B. od Kamenih vrati" duboko odan i zahvalan Autor, Zagreb, 13. 6. 1934.*

Misa se sastoji se od šest stavaka:

Gospodi pomiluj
Slava
Věruju
Svet – Blagosloven
Aganče I.
Aganče II.[25]

Skladana je po uzoru na Palestrininu *Misu Papae Marcelli* te ima isti odabir glasova (sopran, alt, dva tenora i dva basa) i sličan tonalni izričaj.

[24] Hrvatska redakcija staroslavenskog jezika.

[25] *Gospodine (Kyrie) – Slava (Gloria) – Vjerovanje (Credo) – Svet (Sanctus) i Blagoslovljen (Benedictus) – Jaganjče (Agnus Dei).*

Posveta mise *Majci Božjoj od Kamenitih vrati* nadbiskupu A. Baueru

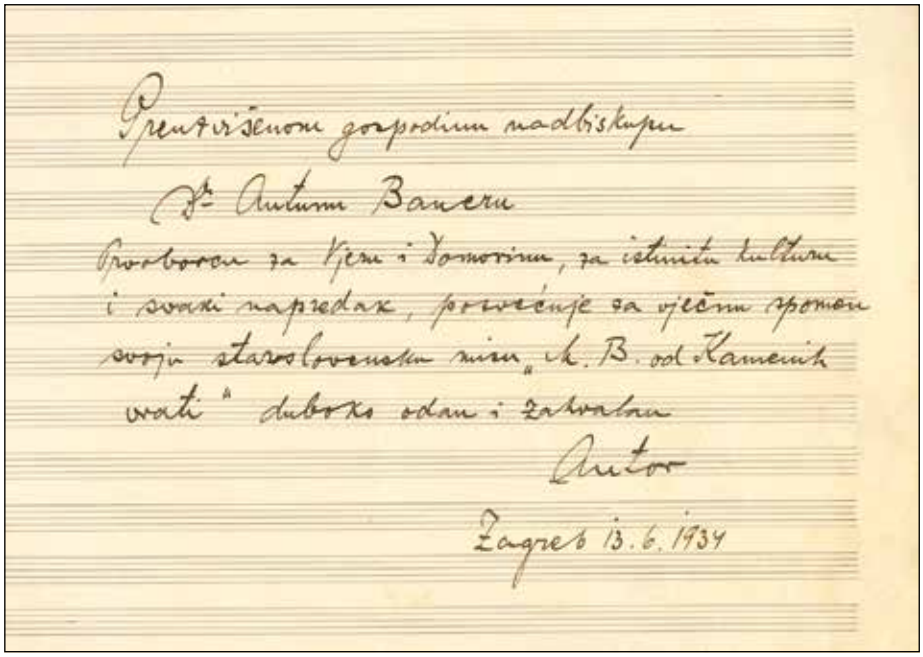
Preuzvišenom gospodinu nadbiskupu
Dr. Antunu Baueru
Prvoborcu za Vjeru i Domovinu, za istinitu kulturu
i svaki napredak, posvećuje za vječnu uspomenu
svoju staroslovensku misu „k. B. od Kamenitih
vrati" duboko odan i zahvalan
Autor
Zagreb 13. 6. 1934

Već u prvom stavku (*Gospodi*) Ivšića upoznajemo kao vrsnog polifoničara koji zna iskoristiti sve mogućnosti tog stila. Stavak je u trodijelnom obliku ABA u kojem pratimo bogatu polifonu razradu raspjevanih samostalnih dionica kao i umjerene kontraste modalnog i tonalnog te polifonog i homofonog izraza.

Još od Palestrininog vremena uobičajeno je da se *Slava* i *Vjerovanje* skladaju bez svećenikova zapjeva tako da i Ivšić počinje *Slavu* riječima *I na zemlji mir*, a *Vjerovanje* tekstom *Otca vsemogućago*. Oba stavka su prokomponirana. Počinju smirenom homofonijom, a kasnije se izmjenjuju homofono i polifono skladani odsjeci, te odsjeci u kojima dio zbora pauzira, ponegdje su ubačeni neočekivani akordi ili slijedovi akorada, a sve u cilju da ovi dugački stavci ne postanu zamorni nego zanimljivi kako za pjevače tako i za slušatelje. Neki dijelovi su posebno zanimljivi.

Izdvajamo tonsko slikanje u stavku *Věruju*: u odsjeku *snide s nebes* riječ *snide* skladatelj opisuje silaznim skokovima (od 56. takta: oktava *d1-d* u basu, *f1-f* u tenoru, *d2-d1* u sopranu), a tekst *I vzide na nebo* oslikava uzlazna melodija (od 95. takta: sopran pjeva *g1-h1-c2-f2*, tenor1 *e-a-h-c1*, bas1 *c-g-a*).

Posebno se doimlje dio od 74. do 87. takta *Raspet že za ni pri Pontijscem Pilatje, mučen i pogreben bist.* Ovu tmurnu i tragičnu rečenicu oslikava tamna boja muškog zbora (soprani i alti cijelo to vrijeme pauziraju). Odlomak počinje izmjeničnim donjim polustepenom prvo u dionici B1 (*c1-h-c1*), a zatim taj uzdah preuzimaju T1 (*f1-e1-f1*), B2 (*g-fis-g*) i T2 (*c1-h-c1*) te zajedno, ujednačenim mirnim ritmom nastavljaju u gotovo posve homofonom slogu do zajedničke kadence u 86. taktu. Završni akord je, međutim durski (*e-gis-h*) jer smrt neće imati zadnju riječ! I dok B2 još jednom, kao u nevjerici ponavlja *i pogreben bist* iznad njega već odzvanjaju zvonki ženski glasovi u raspjevanoj polifoniji gdje se uzlaznim kvartnim skokom oslikava tekst *I vaskrse*: prvo sopran (*h1-e2*), a zatim alt (*e1-a1*). Jedan za drugim ovom se uskrsnom veselju pridružuju svi ostali glasovi.

U liturgiji se riječ *Amen* čuje mnogo puta, a najupečatljivije ju doživljavamo kad se pjeva na kraju *Slave* (i *Vjerovanja* – u vremenima prije Drugog vatikanskog sabora kad se još pjevalo).

Slava završava odlomkom *Amen* u forte dinamici (od 90. do 99. takta) koji počinje polifonim kretanjima melodija, a zatim sve završava homofono s ležećim tonom dominante koji se proteže kroz puna četiri takta (sopran i tenor 1: oktava *g2-g1*) uz usporavanje (ali ne ritardandom nego ritamskim usporavanjam cijelim notama, čak akordom koji zauzima cijela dva takta), te neočekivano kratkim (četvrtinka) završnim akordom.

Amen u stavku *Věruju* je duži, traje čak 18 taktova (od 150. do 166.)

Stavak *Svet* vrlo je znalački obrađen, do zadnjeg detalja veličanstven. Umjerenog je tempa, svečanog ugođaja. Počinje polifono brojnim usklicima *Svet*, a odsjek *Gospod Bog Sabaot* kontrastira smirenijim kretanjem. Melodija se pokreće riječima *plna sut nebesa* od 24. takta tonskim slikanjem riječi *nebesa*: bas 1 pjeva uzlaznu sekstu (*e-c1*), a nakon toga uzleta spušta melodiju na riječ *zemlja*, nakon čega pauzira. Imitiraju ga ostali glasovi, svaki od njih (izuzev soprana) će pauzirati prije teksta *slavi tvojeje* da se taj tekst posebno istakne, a da što radosnije zazvuči tu je i prividno ubrzanje (pomoću ritma).

Smirena i polagana *Osana va višnjih* u forte dinamici predstavlja izvrstan kontrast, a njoj se suprotstavlja *Blagosloven* za nijansu sporijim tempom, smirenom polifonijom i četveroglasjem (S-A-T-B). Odlomak *gredi va ime Gospodnje* počinju dvoglasno alt i tenor, a nakon četiri takta se uključuje prvo bas pa sopran. Na kraju je ista Osana, ponovno forte i *piu largo*.

Aganče I. donosi tekst *Aganče Boži, vzemljej grehi mira, pomiluj nas.*

Tekst *Aganče II.* je *Aganče Boži, vzemljej grehi mira, daruj nam mir.*

Palestrina je u svojim misama u zadnjem stavku (*Agnus Dei II.*) imao običaj dodavati jedan glas. Ivšić je, slijedeći svoj uzor (Palestrina: *Missa Papae Marcelli*) u stavku *Aganče II.* dodao još jedan sopran.

Aganče I. ima 41. takt. Prvi dio stavka je skladan tehnikom imitacije. Počinje tenor II. cijelom notom (slog *A-*) te nastavlja bogato ritmiziranom melodijom (*-ganče*), imitiraju ga ostali glasovi. Reperkusija je: T2-A-B2-T1- B1-S. Drugi dio (*vzemljej grehi mira*) također je polifono obrađen, a zadnji dio (*pomiluj nas*) se na kraju smiruje u polaganoj mirnoj kadenci (polovinke).

Aganče II. je sedmeroglasan, ima 50 taktova. Počinje sopranima (S1-S2), zatim upotpunjuje zvuk do četveroglasja (T1-B1). Prvih dvanaest taktova uglavnom je četveroglasje u kojem se izmjenjuju boje glasova, a onda kulminira u potpunom sastavu. Zadnji dio počinje peteroglasno (bez oba tenora) rječju *daruj* (39. takt), a završna kadenca (od 45. takta do 50.) smireno, u sedmeroglasju ponavlja *daruj nam mir*.

Spomenimo da Matija Ivšić u ovoj Misi nije pokazao samo svoju zavidnu vještinu polifonog skladanja nego je tu vidljivo i znanje rada s motivom: neki se motivi mogu prepoznati u različitim dijelovima stavka s različitim tekstom.

Jedan od prepoznatljivijih je motiv postupnog silaznog kretanja u rasponu kvinte, a počinje punktiranim ritmom kojeg je lako uočiti – četvrtinka s točkom iza koje slijede tri osminke i četvrtinka.

U stavaku *Gospodi pomiluj* prvi put ga čujemo počevši već od 2. takta u silaznom i kasnije u inverznom, uzlaznom obliku.

U *Slavi* ovaj motiv nalazimo: kao silazni niz u 9., 10., 12., 15.... taktu, u inverziji: u taktovima 34., 35., te uz variranje, proširenje ili skraćivanje u još nekoliko taktova.

U *Věruju* se pojavljuje i kao silazni niz i u variranom obliku mnogo puta u odlomku *Amen* (od 150. takta).

Naći ćemo ga u oba oblika i u stavku *Svet* (od 29. takta).

U *Aganče I.* na početku je u variranom obliku (od 2. takta), pa skraćenom, a kasnije i u poznatom nam silaznom kretanju (od 27. takta).

Nije izostao ni u *Aganče II.*: sopran 1 tim motivom pjeva riječ *Aganče* u 3. taktu (*c2-b1-a1-g1-f1*), bas 2 i alt riječ *Boži* (11. i 15. takt), a u promijenjenom obliku i u drugim taktovima.

Naravno, što više i dublje zavirujemo u note i slušamo tonove i suzvučja, sve više i više toga otkrivamo. Stoga ćemo jedan stavak opširnije analizirati.

GOSPODI POMILUJ je napisan u trodijelnom obliku **ABA** u vrlo razrađenom polifonom stilu. Ivšić nam ovdje podastire svoje znalačko umijeće vođenja motiva kroz imitacije u šesteroglasju.

Stavak započinje provedbom teme koja je sastavljena od dva motiva (**a** i **b**). Motiv **a** pripada riječi *Gospodi* te se sastoji od tri tona (polovinka s točkom i če-

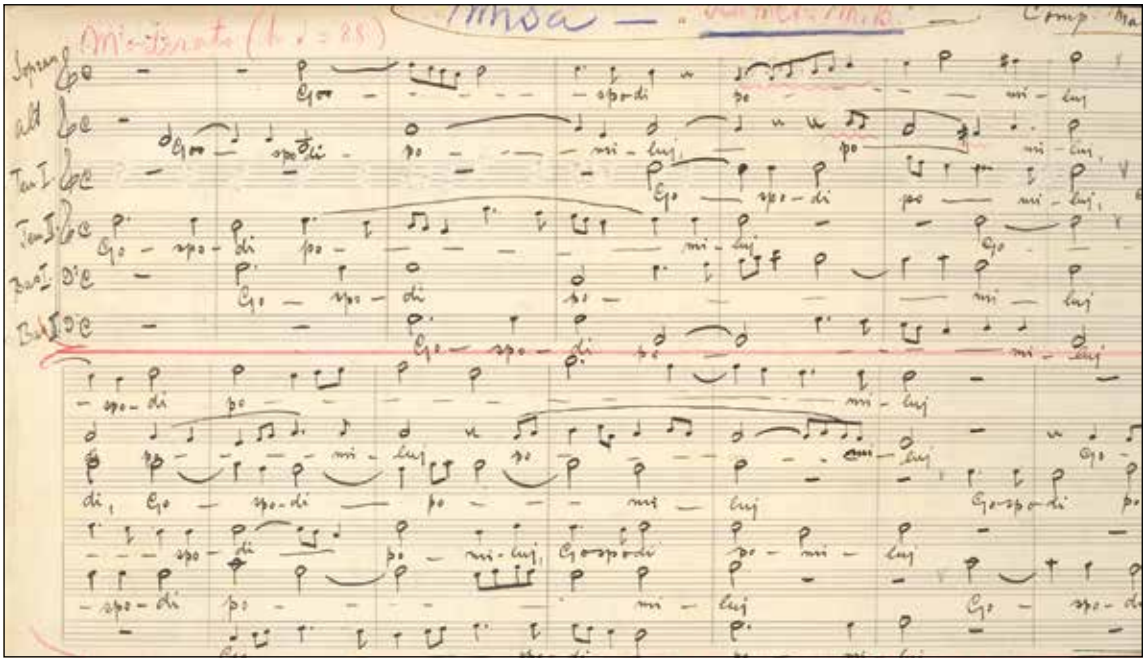

Misa *Majci Božjoj od Kamenitih vrati, Gospodi pomiluj*, autograf

tvrtinka na ponovljenom tonu, zatim skok silazne terce na polovinku[26]) a motiv **b** pripada slogu *po*-(miluj) i predstavlja silazni uzastopni niz tonova u rasponu kvinte (pet tonova koji su ritmizirani: četvrtinka s točkom, tri osminke, četvrtinka). Tenor II. (T2) prvi donosi ovu temu baš ovako kako je opisana. Ostali glasovi će ju pomalo promijeniti, ali ipak ne toliko da je ne možemo prepoznati i slijediti. Glasovi se u ovoj provedbi nižu reperkusijom T2-A-B1-S-B2-T1.

Motiv **a** (*Gospodi*) nakonT2 (*d1-d1-h*) donosi alt u primi (ponovno *d1-d1-h*), a u sopranu je ta terca (d2-h1) oktavu više i ukrašena osminkama (2. takt). Preostala tri glasa pjevaju izmijenjeni motiv (**a'**) koji je sačuvao ritam, ali umjesto tercnog skoka i treći slog ima isti ton: B1 (*g-g-g*), B2 (*g-g-g*) i u 4. taktu T (*d1-d1-d1*).

Motiv **b** (*po-*)na početku pjeva T2 dva puta za redom: od 2. takta (*d1-c1-h-a-g*) pa od trećeg (*g1-f1-e1-d1-c1*), a u 5. taktu B2 pjeva isti motiv oktavu niže (*g-f-e-d-c*). Ovaj motiv ćemo čuti i u inverziji (**b'**) u 4. taktu ga pjeva B1 (*g-a-h-c1-d1*), a u 5. sopran oktavu gore (*g1-a1-h1-c2-d2*). Alt i T1 imaju samo dijelove motiva **b**. Slijedi raspjevana polifonija do kadence u 14. i 15. taktu (akordi *g-h-d* i *a-c-e*) koju čujemo u četveroglasju (pauziraju T1 i B1).

Druga provedba počinje dvoglasno (T1 i B1 koji su pauzirali u prethodnoj kadenci) pjevaju motiv **a1** (proizašao je iz motiva **a** - ritam je isti, a umjesto tercnog skoka je prohodni ton). Takav motiv donose B1 (14. takt: *c1-h-a*), sopran (17. takt: *c2-h1-a1*) i B2 (19. takt: *c1-h-a*). T1 ima varirani motiv u diminuciji (14.t.), a A (15.t.) i S (20. t.) variraju motiv **a'** - tri ista tona (*g-g-g*) ovdje su okružili izmjenični tonovi (*g1-f1-g1-a1-f1-g1*). Motiv **b** nalazimo samo u B2 (22. takt: *c1-h-a-g-f*) u cijelosti. Ova provedba je ujedno i završni dio odsjeka **A** (plagalna kadenca u 23./24. taktu: akordi *f-a-c* i *c-e-g*).

Odsjek **B** (*Hrste pomiluj*) traje od 25. do 48. takta. Počinje troglasno (S-T1-B1) slobodnom polifonijom, a zatim se uključuju jedan za drugim i ostali glasovi (T2-B2-A). Nakon toga jedan za drugim glasovi prvo pauziraju, a zatim zapjevaju riječ *Kriste* te je tako uvijek iznova naglase. Prvu kadencu čujemo u 39. taktu (akord *d-f-a*), nakon nje je generalna stanka (pola takta), a zatim još jednom zaziv *Hrste pomiluj*. Sad je to homofonija u dugim notnim vrijednostima (prevladavaju cijele note) koja donosi kadencu u C-duru (od 40. do 45. takta: I. - IV. - V. - VI. - IV. - I.). Neočekivano se javlja modulacija u dominantni G-dur (od 45. do 48. takta: IV. - V. s izmjeničnim 6/4 - I.).

Završni **A** odsjek počinje u 49. taktu donoseći poznate motive **a1**: T2 (*c1-h-a*) i A (*e1-d1-c1*), u 53. taktu S (*c2-h1-a1*) i B1 (*a-g-f*), te u 56. opet A (*g1-f1-e1*). Ukrašeni **a1** donosi B2 u 49. taktu, a motiv **a1'** pjeva T1 u 51. taktu (*d1-d1-c1*) i B2 u 59. (*c-H-H*). Ima tu još poigravanja s motivom, npr. u 62. taktu alt donosi **a1** u diminuciji, a sopran u 61. ima variranu inverziju **a1**.

Iz silaznog motiva basa (49. i 50. takt: četvrtinke *c1-h-a-g-f*) inverzijom i diminucijom je nastao motiv **b1** (uzastopni niz u razmaku kvinte sa slogom *po-*

[26] Riječ *Kyrie* (*Gospodine*) na početku stavka *Kyrie eleison* u renesansnom polifonom stilu često je ritmizirana upravo ovakvim, punktiranim ritmom (polovinka s točkom - četvrtinka - polovinka).

sličan motivu **b,** ali je ritam različit: **b1** sadrži četiri osminke i jednu polovinku ili četvrtinku). Svaki od šest glasova će otpjevati motiv **b1**: T2 (50. takt: *a-h-c1-d1-e1*), A (51. takt: *c1-d1-e1-fis1-g1*), S (55. takt: *a1-h1-c2-d2-e2*), B1 (56. takt: *c-d-e-f-g*), B2 (60. takt: *A-H-c-d-e*), T1 (61. takt: c1-d1-e1-f1-g1).

Poput početnog **A** odsjeka i ovaj je dvodijelan: dok traje kadenca prvog dijela (64. takt, akord *g-h-d*) lančano se nadovezuje završni odlomak. Reperkusija je T2-A-B1-S-B2-T1, a jasno čujemo da se radi o reminiscenciji: Ivšić nam još jednom podastire sam početak stavka, uz neznatne promjene (usporedi taktove od 1. do 5. i od 64. do 68.), a posljednja tri takta donose plagalnu kadencu (*f-a-c* → *c-e-g*) sa završetkom u tercnom položaju.

PRELUDIJ I FUGA U G-MOLU *te* **PRELUDIJ I FUGA U F-DURU** za orgulje dvije su instrumentalne skladbe uvrštene u monografiju.

Skrenut ćemo pozornost na **Preludij u F-duru**. Trodijelnog je oblika **ABA**. Prvi dio je smirenog ugođaja i već daje naslutiti što će se kasnije odvijati. Srednji dio doživljavamo u bržem tempu ali radi se o naglom prijelazu s polovinskog i četvrtinskog kretanja na motorički zalet u šesnaestinkama. Pravo iznenađenje međutim nastupa u 26. taktu kad se šesnaestinke stišaju i presele u sopransku dionicu, a srednji glas donese prelijepu melodiju popularne Ivšićeve skladbe *O, Isuse, nebesa sjaj*.

Nadamo se da će se obje skladbe naći na repertoaru marljivih orguljaša i ponovno zaoriti u našim crkvama.

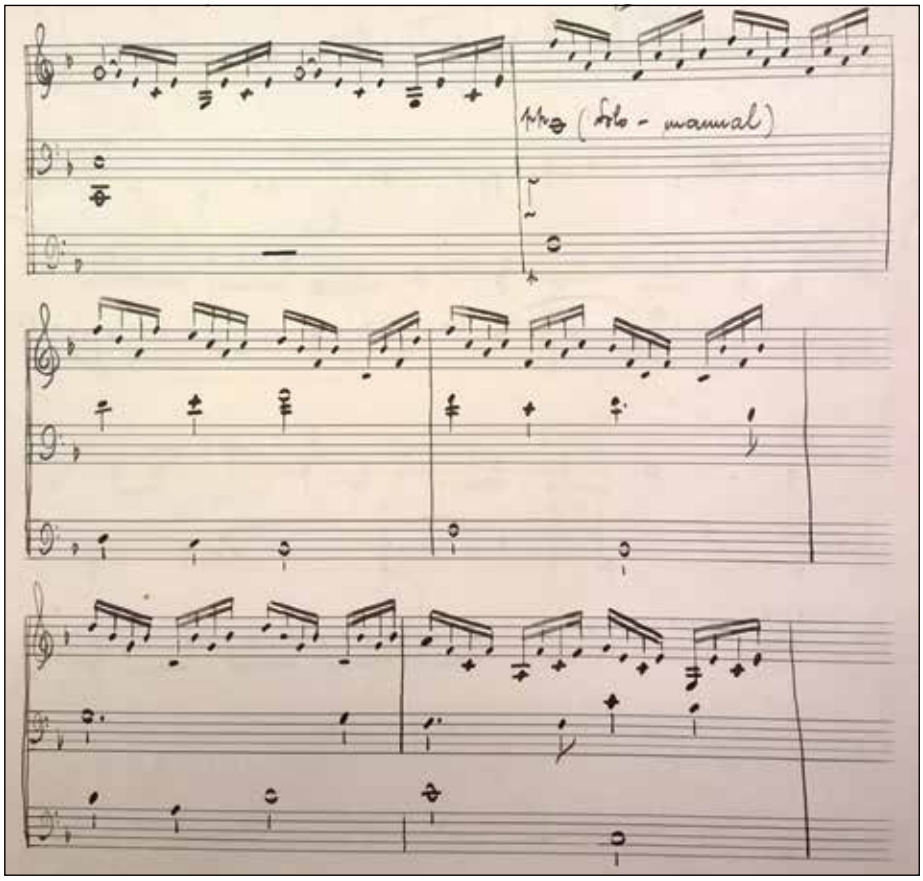

Preludij i fuga u F-duru, početak teme *O Isuse, nebesa sjaj* u *solo-manualu*, autograf

Analiza odabranih skladbi Matije pl. Ivšića

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
1.	**Ave Maria**	solo glas i orgulje	latinski i hrvatski tekst, *Zdravo, Marijo*	30. 12. 1933., *posvećeno preuzv. gđi E. Švrljuga*	–	solo-pjesma, oblik ABA, A: Moderato – *Ave Maria;* B: accel. – *Benedicta;* A1: Moderato – *Sancta Maria,* Es-dur, 2/2 mjera, 60 taktova, (postoje i prijepisi u drugim tonalitetima)	antifona BDM, veći dio teksta je prema Evanđelju po Luki
2.	**Bijelog dana eto k nama**	za jednoglasni zbor i orgulje	*Iam lucis orto sidere,* autor nepoznat, najkasnije 8.st., slobodniji prijevod: Milan Pavelić, (1878.-1939.), isusovac i pjesnik, prevoditelj ckvenih himana, tekst je objavljen u časopisu *Život* 1929., br. 5.	4. 5. 1950. (Ivšić je uhićen 15. 5. 1950.)	–	Strofna pjesma oblika *a b1 c b2* u kojem se melodija *b* ponavlja, ali drukčije harmonizirana. Ujednačenim ritmom se kreću četvrtinke (jedan slog = jedan ton), a ritam zastaje u kadencama svaki peti takt. Na kraju je proširenje od tri takta (kadenca – *Kyrie eleison*). Melodija počinje uzl. skokom *e-a* koji je harmoniziran akordom *a-c-e.* Ima ambitus undecime (*c1-f2*), završni akord je neočekivano nastupio kromatski (*h-d-f-g → e-gis-h*). 2/2 mjera, 23 takta (20+3), (donosimo veliku sekundu niže od originala).	liturgija časova, himan Jutarnje; Milan Pavelić je u *Crkvenim himnima,* 1936. prepjevao isti himan pod naslovom *Već sunce se porodilo*; u dječjim molitvenicima nalazimo ga u ovom, slobodnijem prijevodu
3.	**Biserjem sjajnim*[2]**	četveroglasni muški zbor (T1, T2, B1, B2) i bariton solo (moguće i s orguljama)	Aleksa Kokić (1913.-1940.), svećenik i pjesnik, Hrvat, Bunjevac	–	*Sveta Cecilija* 1939., br. 6.	ABA (da capo) oblik, A dio je raznolikog ritma, u Es-duru, izvodi ga zbor, B dio – solo dionica: raspjevana mirna melodija u G-duru, 2/2 mjera, 48 taktova (16+16+16)	pjesma za vjenčanje
4.	**Blagoslovljen budi Bog Otac***	četveroglasni mješoviti zbor	hrvatska redakcija staroslavenskog jezika; *Blagoslovljen budi Bog Otac,* *i jedinorođeni Božji Sin,* *i Sveti Duh za milosrđe* *koje nam je iskazano*	–	*Sveta Cecilija* 1-2/2014.	polifoni motet, sadrži četiri stiha, nema glavne teme, tekst je prokomponiran, sastoji se od četiri dijela, a u svakom se dijelu jedan stih obrađuje dva puta, basova dionica je prepuna skokova, ambitus: *F-d1*, od 27. do 29. takta: tenor ima zahtjevnu melodiju: skokovi *d1-g1-c1-a* uz križanje s altom, F-dur, 4/4 mjera, 51 takt	ulazna pjesma svetkovine Presvetog Trojstva
5.	**Cantantibus organis**	glas i orgulje	*Dok su glazbala svirala, djevica Cecilija u srcu svome Bogu jedinomu pjevaše…*	–	–	solo pjesma, raspon melodije je od *d1* do *a2*, ali je M.I. sam ponudio u 28. taktu mogućnost pjevanja oktavu niže (pa je vrhunac *f1*), orguljska pratnja je djelomice samostalna, a na pojedinim mjestima podupire pjevača, F-dur, 4/4 mjera, 44 takta	liturgija časova, antifona, II. Večernja spomendana Svete Cecilije, 22. studenog

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
6.	**Čuj, Stvoritelju milostiv***	jednoglasni zbor i orgulje	*Audi, benigne Conditor* Grgur Veliki? 6. st., prepjevao: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	8. 12. 1962. (napisao po povratku iz zatvora)	–	strofna popijevka u duhu pučkih napjeva, oblik AB (6+5), Es-dur, 2/4 mjera, 11 taktova, (donosimo i u C-duru)	himan, nedjeljnja Večernja korizme
7.	**Desnica Gospodnja***	tri jednaka glasa (S,MS,A) i orgulje	Ps 118, 16.17, *Gospodnja me uzdigne desnica, Gospodnja me proslavi desnica! Ne, umrijeti neću, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.*	–	*Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	motet sadrži tri odsjeka: prva dva su obrađena homofono, a treći polifono, tonskim slikanjem opisuje se riječ *uzvisi* – skokom sekste *h1-g2*, orgulje i glasovi povremeno se odvajaju i samostalno pjevaju/sviraju, D-dur, 4/4 mjera, 52 takta	uskrsna skladba
8.	**Divnoj dakle tajni ovoj**	dva jednaka glasa i orgulje	*Tantum ergo*, sv. Toma Akvinski, 13.st., prepjevao: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	*na sv. Šimuna i Judu Tadeja*, 28. 10. 1932.	*Sveta Cecilija* 1933., br. 1.	motet, polifona obrada, razigrana, kanonska imitacija, strofna pjesma oblika ABA, Es-dur, 4/4 mjera, 26 taktova	himan *Pange lingua gloriosi* – 5. i 6. kitica, Večernja svetkovine Tijelova
9.	**Divnoj dakle tajni ovoj**	četveroglasni muški zbor (T1,T2,B1,B2)	*Tantum ergo*, sv. Toma Akvinski, 13. st., prepjevao: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	25. 4. 1934.	–	polifoni motet, svečanog ugođaja, strofna pjesma oblika ABC (= tri stiha), nakon 2. strofe je kadenca (*Amen* = 4 takta), G-dur, 4/4 mjera, 38 taktova (34+4)	himan *Pange lingua gloriosi* – 5. i 6. kitica, Večernja svetkovine Tijelova
10.	**Dobro je ispovijedati se Gospodu***	četveroglasni muški zbor (T1,T2,B1,B2)	Ps 92,2, hrvatska redakcija staroslavenskog jezika, *Dobro je slaviti Gospodina, pjevati imenu tvome, Svevišnji*	25. 8. 1935.	–	polifoni motet, oblik ABB, A dio je u f-molu, B dio u C-duru, počinje neobičnim disonantnim kretanjem melodije (*c1-des1-es-d*), koristi kromatiku, modulacije, križanje glasova, dvostruki kontrapunkt, završava homofono, 4/4 mjera, 60 taktova	vrijeme kroz godinu
11.	**Dođi, Duše Presveti**	jednoglasni zbor i orgulje	posljednica *Veni,Sancte Spiritus,* prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.– 1939.)	–	*Sveta Cecilija* 1940., br. 6.	strofna jednostavna skladba osebujnog oblika: (3+4+2,5+4,5+4 taktova) u kojoj se ističu neočekivani, ali dobrodošli disonantni akordi u 12. i 13. taktu, F-dur, 2/2 mjera, 18 taktova	svetkovina Pedesetnice, Duhovi
12.	**Došao je višnji Vladar**	dva glasa i orgulje	himnički prepjev: M. Pavelić, DI, (1878. – 1939.)	1932.	–	polifoni motet raspjevanih melodija koje u stalnim imitacijama donose radost dolaska višnjega Kralja koji će pravedno suditi pucima, F-dur, 4/4 mjera, 34 takta	ulazna pjesma svetkovine Bogojavljenja, 6. siječnja

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
13.	**Ecce Saccerdos Magnus**	četveroglasni mješoviti zbor	*Evo veliki svećenik koji se u svoje dane svidio Bogu,* usp. Sir,44,20-21 (*zato mu je Gospod zakletvom obećao da će blagosloviti narode…*) i Sir,45	–	*Sveta Cecilija* 1937., br. 6.	homofoni motet u obliku trodijelne pjesme ABC s refrenom (A-R-B-R-C-R), (Refren: *Ideo jure jurando = zato je Gospodin pod zakletvom…*), strofe su u polaganom tempu, a refren je nešto brži, 96 taktova, 2/2 mjera, D-dur (osim dijela B koji je u tonalitetu subdominante, G-duru)	slavlje ispovijedalaca, liturgija časova, antifona druge Večernje, pjeva se za doček biskupa
14.	**Exurge Domine**	dva četveroglasna mješovita zbora	Ps 44,24-27, *Probudi se, zašto spavaš, Gospodine? Zašto lice svoje skrivaš, zaboravljaš bijedu i nevolju našu?...*	–	*Sveta Cecilija* 1932., br. 2. *Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	dvozborni motet s homofonim i polifonim dijelovima; zborovi naizmjenično pjevaju ulazeći lančano u kadenci drugog zbora, a počevši u 21. taktu od jednoglasja do osmeroglasja ulaze redom B-T-A-S prvo pjevači drugog, a zatim prvog zbora; isto i od 33. takta, F-dur s prizvukom modaliteta, 4/4 mjera, 41 takt	napisana kao ulazna antifona osme nedjelje prije Uskrsa, odnosno druge prije korizme (*Sexagesima*), danas se može pjevati u vremenu kroz godinu
15.	**Gda su serca puna tuge**	četveroglasni mješoviti zbor	Josip (Joža) Kirin (1855.–1940.), kajkavski tekst: *Gda su serca puna tuge v suncu videt kmične luge, kelih cvetu se otpira, k Tvemu Kipu svet se zbira. Vsaki tu blaženstvo čuti, kažeju se v nebo puti….*	24. 4. 1950.	–	strofna pučka popijevka, neparni taktovi imaju ritamsko kretanje u četvrtinkama i osminkama, a u parnim taktovima je uvijek zastoj – dvije polovinke, oblik ABA (*a1,a2,b,a2,a2*), A je mala perioda (4+4), B je mala rečenica (4), reprizni A sadrži malu rečenicu koja se s istim tekstom ponavlja (4+4), D-dur, 4/4 mjera, 20 taktova	pjesma u čast Blažene Djevice Marije
16.	**In te Domine speravi**	četveroglasni muški zbor (T1,T2,B1,B2)	Ps 31,2, *Tebi se, Gospodine utječem, o da se ne postidim nikada: u svojoj me pravdi izbavi!*	–	–	polifoni motet, tri stiha, tri odsjeka, vješto se kreće između tonaliteta i modusa, 2/2 mjera, 59 taktova, zanimljivo nadmetanje glasova u imitacijama, u srednjem dijelu silazna sekvenca s imitacijom	molitva u nevolji, pjeva se na Veliki petak, vrijeme kroz godinu
17.	**Jezušev slatki spominek***	četveroglasni mješoviti zbor ili jednoglasni zbor i orgulje	*Jesu, dulcis memoria,* Sveti Bernard iz Clairvauxa, 12. st., 1664. prepjevao Boltižar (Baltazar) Milovec, DI, (1612. – 1678.)	21. 8. 1949.	*Sveta Cecilija* 1-2/2014.	homofona popijevka u kojoj se drugi dio ponavlja – ABB, jednostavna melodija popraćena je ujednačenom ali i vrlo bogatom harmonizacijom, nonakord, treći obrat nonakorda, DD, zaostajalice... Es-dur, 3/4 mjera, 16 taktova, (donosimo i u C-duru)	liturgija časova, vrijeme kroz godinu, himan *Na Isusov se spomen sam: Jezušev slatki spominek, kak žeđnu hladni napitek, več nego med, i vse sladek, njegov ljubljeni pominek.*
18.	**Klanjam ti se smjerno***	za dva glasa (S,A) i orgulje	*Adoro te devote,* sveti Toma Akvinski, 13. st., prepjev: M. Pavelić, DI, (1878. – 1939.)	siječanj 1937.	–	strofna pjesma, ABC oblik, (aabcc = 12+6+12 taktova) polifonija, imitacije, križanje glasova, simetričnost, ponavljanje i odvajanje cjelina odudaraju od značajki polifonih oblika, Es-dur, 2/2 mjera, 30 taktova	himan Presvetom oltarskom sakramentu

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
19.	**Kog zemlja, more, zvjezdan svod**	troglasni ženski zbor (S, MS, A) i orgulje	*Quem terra, pontus, sidera,* sv. Venancije Fortunat, 6. st., prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	–	–	polifoni motet dvodijelnog oblika, G-dur, 4/4 mjera, 74 takta, prvi dio pjevaju solo soprani, pa solo alti uz orgulje, koje se često osamostaljuju od glasova, (1. i 2. strofa), a drugi dio (3., 4. i 5. strofa) je troglasna polifonija s vrlo uspjelim imitacijama u kojima se čuju prethodne teme, završna, 5. strofa (*Sva slava…*) je u trodijelnom obliku kojem je srednji dio homofon, u 34. taktu orgulje sviraju sekstakord s povećanm sekstom (*as-c-fis*) vraćajući G-dur	pjesma u čast BDM, može se pjevati u došašću
20.	**Kraljice neba raduj se***	za dva glasa (S,A) i orgulje	*Regina coeli laetare,* autor nepoznat	–	*Sveta Cecilija* 1933., br.2.	polifona svečana skladba, sadrži četiri stiha različito obrađena, a iza svakog je isti pripjev razigrane melodije u slobodnoj kanonskoj imitaciji (*Aleluja*), miksolidijski modus, 4/4 mjera, 44 takta	antifona BDM vazmenog vremena, Povečerje, liturgija časova
21.	**Kraljice neba, raduj se**	četveroglasni muški zbor (T1,T2,B1,B2)	*Regina coeli laetare,* autor nepoznat	1963.	–	polifoni motet ABBA, A dio (od 1.-14. takta) počinje poput fuge s dvoglasnom temom (B1+B2=dux), u 5. taktu je odgovor (T1+T2=comes), tonalno kolebanje uz alteracije, kromatiku, B dio (15.-29. i 30.-44.) također donosi složenu polifoniju, posljednji A ima promijenjen završetak (*Aleluja*)	antifona BDM vazmenog vremena, Povečerje, liturgija časova
22.	**Krasotom većom sunce sja**	tri jednaka glasa (S,MS,A)	*Pascale mundo gaudium,* ambrozijanski himan, (4. ili 5. st.), prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.-1939.)	1940.	–	strofna pjesma, ABA oblik, polifoni motet koji i riječima i glazbom širi uskrsnu radost, C-dur, 4/4 mjera, 42 takta	jedan od triju himana nastalih iz većeg himna *Aurora Lucis Rutilat*, liturgija časova, slavlje apostola, uskrsno vrijeme
23.	**Kyrie; O, Bože silan, istinit**	četveroglasni mješoviti zbor	*Rector potens, verax Deus,* sveti Ambrozije Milanski?, 4. st. prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.-1939.)	10. 10. 1947.	–	strofni oblik pjesme, prvi stavak mise, *Gospodine smiluj se*, s tropom, modalni prizvuk podcrtan uporabom spoja V. – IV., 2/2 mjera, 18 taktova	*Gospodine smiluj se*, tropiran himnom Šestoga časa iz Liturgije časova
24.	**Nebeskih dvora radosti**	za jednoglasni zbor i orgulje	*Coelestis aulae gaudium,* tekst iz *Male službe Srcu Isusovu*, prepjev: M. Pavelić, DI, (1878. – 1939.)	5. 6. 1940.	*Sveta Cecilija* 1940., br. 6.	strofna popijevka s refrenom, dvodijelan oblik AB u kojem A sadrži strofe (3), a B refren, A je perioda od 10 taktova (5+5), s logičnim harmonijskim kretanjem, uz iznenadan nastup D/III (*fis-a-d*, 7. takt) gdje bas pjeva p2 (*es-fis*), Es- dur, 4/4 mjera, 20 taktova (donosimo i u C-duru)	liturgija časova, himan, pjesma u čast Presvetog Srca Isusova

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
25.	**O da mogu kao Herub Božji**	za dva glasa i orgulje	dr. Ivan Evanđelist Šarić (1871.–1960.), nadbiskup vrhbosanski	–	*Sveta Cecilija* 1933., br. 1.	motet, oblik strofne pjesme, sadrži tri kitice teksta, svaka počinje usklikom *O, da mogu*, svaki stih jedne kitice je polifono obrađen (imitacije), F-dur uz tonalnu nestabilnost (*upotreba tonova h i b*), 4/4 mjera, 24 takta	može se pjevati za klanjanje
26.	**O Kriste, slavo anđela nebeskih**	četveroglasni mješoviti zbor	*Christe, sanctorum*, Raban Mauro, 9. st,. prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	4. 3. 1950.	–	homofona vedra popijevka ABC oblika (5+5+6) sa zastojima u kadencama, D-dur, 3/4 mjera, 16 taktova	liturgija časova, himan, Sv. Mihael, Gabrijel i Rafael, arkanđeli, 29. rujna
27.	**O, Isuse, nebesa sjaj***	četveroglasni mješoviti zbor ili jednoglasni zbor i orgulje	*Jesu, decus angelicum* (dio himna *Na Isusov se spomen sam*) Sv. Bernard iz Clairvauxa, 12. st., prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	siječanj 1937.	*Kongresna pjesmarica*, *Hrvatska crkvena pjesmarica*, 1967., *Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	homofoni motet, oblik ABA (16+8+16), strofna pjesma s refrenom, pa se može tumačiti kao dvodijelni oblik A=16 t. = strofa, BA=24t. = refren, D-dur, 2/2 mjera, 32 takta, (donosimo i u C-duru) *Ivšić : "Mogu se pjevati svi himni osmerci"*	liturgija časova, Večernja ponedjeljka u vazmenom vremenu, Jutarnja svetkovine Krista Kralja, pričesna pjesma vremena kroz godinu
28.	**O, Isuse, o Spase naš**	četveroglasni mješoviti zbor ili jednoglasni zbor i orgulje	*Jesu, Redemptor omnium*, autor nepoznat, 6. st. prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	21. 12. 1961.	–	homofona strofna pjesma (sedam kitica) mirnog ujednačenog ritma i melodije, Es-dur, 2/2 mjera, 12 taktova, (donosimo i u C-duru)	liturgija časova, himan, Večernja Božića, može se pjevati kao pričesna pjesma u božićnom vremenu
29.	**O, najljepša**	za glas i orgulje	Zdenka Seunik- Jušić (1905. – 1989.), hrvatska književnica i pjesnikinja iz Zagreba	–	–	strofna solo-pjesma oblika ABC, A dio donosi usklik *O, najljepša, ti do vijeka,* prevladavaju polovinke, B dio je pokretljiviji (četvrtinke), u C dijelu se tri puta zaziva Marijino ime sekvencom uzlazno za sekundu te se na riječi *nebeski (sjaj)* postiže vrhunac (tonsko slikanje), raspon melodije je decima (od *fis1* do *a2*), u drugoj strofi samo B dio ima novi tekst, D-dur, 2/2 mjera, 37 taktova	skladba za izvanliturgijsku uporabu, posvećena Blaženoj Djevici Mariji
30.	**Ovdje je sada***	za dva glasa (S,A) i orgulje	prepjev teksta iz CO (1701.) *Ovde je vezda*	–	*Sveta Cecilija* 1933., br. 3. *Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	polifoni motet polaganog tempa, oblik aba (7+5+9 taktova), D-dur, 4/4 mjera, 21 takt	pričesna pjesma

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
31.	**Pjesma Majci Božjoj Bistričkoj**	za solo sopran, violinu i orgulje, *"Violinu može zamijeniti klarinet – a može biti i bez solo instrumenta"* – M. I.	Jeronim Korner (1909. – 1976.), hrvatski svećenik i pjesnik	svibanj 1936.	*Naša Gospa Lurdska 1936., br. 10.*	strofna solo-pjesma oblika AB u kojoj se drugi dio ponavlja (ABB), orgulje počinju uvod, a violina dodaje peti glas, slobodnim imitacijama, sopran ima smirenu melodiju koju obogaćuju dvije triole, e-mol, na samom početku kolebanje prema frigijskom modusu uporabom tona *f* umjesto *fis*, 2/2 mjera, 28 taktova	J. Korner je napisao i druge stihove Majci Božjoj Bistričkoj, najpoznatiji su: *"Dušo duše hrvatske, Isusova Mati / Sunce naših stradanja ne prestani sjati"*
32.	**Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati*** ili **Pjesma Majci Božjoj**	četveroglasni mješoviti zbor	mons. dr. Svetozar Rittig (1873. – 1961.), svećenik, crkveni povjesničar i političar	–	*Kongresna pjesmarica*, *Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	jednostavna homofona strofna pjesma dvodijelnog oblika AB (10+10 taktova) s repeticijama (AABB = 40 taktova), u A-dijelu se melodija doslovno ponavlja s novim tekstom, u B-dijelu oba puta je isti tekst, D-dur, 2/2 mjera, 40 taktova	u *Kongresnoj pjesmarici* je objavljena u D-duru, s naslovom *Pjesma Majci Božjoj,* a u *Sv.Ceciliji* 2014. u F-duru, pjeva se 31. svibnja ili slavlja BDM
33.	**Pjesma Majci Božjoj kod Kamenitih vrata**	za dva glasa i orgulje	mons. dr. Svetozar Rittig (1873. – 1961.)	–	*Sveta Cecilija* 1933., br. 1.	strofna pjesma oblika ABA, svaki dio je polifono obrađen, A dio imitira u inverziji (slobodna kanonska imitacija), C-dur, 4/4 mjera, 31 takt, već od prvog takta orgulje unose izvjesnu tonalnu nestabilnost tonovima as, fis, b, kasnije modulacijama	pjeva se 31. svibnja, ima isti tekst kao *Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati*, a melodije su različite
34.	**Puče moj preljubezni**	za mješoviti zbor ili zbor unisono uz pratnju orgulja	*Popule meus*, grčki izvor, Jeruzalem, 4. st., *Puče moj preljubljeni,* *reci što učinih tebi ili u čem ražalostih tebe?* *Odgovori meni?,* himnički prepjev M. Pavelić, DI, (1878. – 1939.)	–	*Glasnik Srca Isusova*, 1938. (gdje je istodobno objavljena i pjesma *Ave maris stella* s istom melodijom, a različite obrade)	strofna pjesma, dvodijelni oblik AB (aaba), C-dur, 4/4 mjera, 32 takta, (donosimo i u As-duru), neznatno izmijenivši ritam objavio ju je s tekstom *Zdravo zvijezdo mora* u obliku solo pjesme uz opasku: *"imaju istu melodiju pa ipak radi različna teksta i obrade – djeluju različno"*	*Improperia* (= prijekori), popijevka muci Gospodnjoj, pjeva se na Veliki petak, obred klanjanja križu
35.	**Quem vidistis**	za solo glas i orgulje	*Koga vidjeste, pastiri, koga vidjeste, recite, navijestite, recite tko se pojavi na zemlji?*	–	–	solo pjesma s refrenom ABCB, brzog tempa, razigranog ritma i melodije, G-dur, 4/4 mjera, 54 takta	liturgija časova, antifona, Jutarnja Božića
36.	**Regina coeli**	četveroglasni mješoviti zbor i orgulje	*Kraljice neba, raduj se, aleluja!* autor nepoznat	3. 5. 1949.	–	polifoni motet oblika ABCD s imitacijama kao u fugi, npr. A dio: B-T-A-S (dux-comes-dux-comes), kao temu je uzeo jednostavni gregorijanski napjev *Regina coeli*; u sva četiri odlomka na kraju je *Aleluja* (I. ili II.) redom: I.- II.-II.-I. F-dur, C-dur, 4/4 mjera, 71 takt	antifona BDM vazmenog vremena, Povečerje, liturgija časova

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod…)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija… tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
37.	**Slavna Majko Spasitelja**	jednoglasni zbor uz orgulje ili mješoviti četveroglasni zbor	*Alma Redemptoris Mater*, Hermann iz Reichenaua, 11. st., prepjev: M. Pavelić, DI, (1878. – 1939.)	10. 10. 1947.	br. 590. PGPN, 1983.	strofna popijevka bliska pučkom pjevanju, poznata je, pjeva se u mnogim župama, dvodijelni oblik ab (7+8 taktova), F-dur, 2/2 mjera, 12 taktova, postoji prijepis s istom harmonizacijom, s tekstom književnice Z. Seunik-Jušić *O Marijo Majko sveta čista kruno…*	antifona slavlja BDM, pjeva se od došašća do Svijećnice, Povečerje, liturgija časova
38.	**Sv. Josipu**	za dva glasa (S,A) i orgulje	*Te, Ioseph, celebrent agmina caelitum,* Girolamo Casanate (1620.-1700.), tal. kardinal, prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.-1939.)	–	*Sveta Cecilija* 1939., br. 6.	motet u obliku strofne pjesme (ABB) u kojoj je prvi dio (A) polifono, a drugi (B) homofono obrađen, B dio se doslovno ponavlja s istim tekstom, F-dur, 2/2 mjera, 29 taktova	himan sv. Josipa, liturgija časova, prva i druga Večernja na svetkovinu svetog Josipa 19. ožujka
39.	**Tebe, Bože, hvalimo**	jednoglasni zbor uz orgulje	*Te Deum laudamus,* sv. Niceta? ili sv. Ambrozije? 4. st. prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.–1939.)	19. 10. 1939.	–	jednostavna strofna homofona popijevka pučkog izraza, raspon melodije: *e1-c2*; harmonizacija kreće iz prirodnog a-mola (eolski modus) i koleba između a-mola i paralelnog C-dura, dodiruje i G-dur, a završava frigijskom kadencom (spoj akorada *d-f-a* i *e-gis-h*), koristi i kromatiku (*g-gis*) u orguljskoj pratnji, 4/4 mjera, 18 taktova	liturgija časova, pjesma zahvalnica, pjeva se na kraju obreda u svečanim prilikama, najčešće na Silvestrovo, 31. prosinca
40.	**Ti, Kriste, Kralj si vjekova**	četveroglasni mješoviti zbor	*Te saeculorum principem,* Vittorio Genovesi, DI, (1887.–1967.) prepjev: M. Pavelić, DI, (1878.– 1939.)	–	*Kongresna pjesmarica*	homofona strofna pjesma s refrenom, oblik AB (16+16), F-dur, 2/2 mjera, 32 takta, refren je izgrađen kao sekvenca sekundu više: *Sva slava…* se deklamira na *c2*, a *i Ocu s Duhom…* na *d2*, a zatim melodije silaze; ova ista skladba ali zapisana u G-duru u rukopisu ima i tekst *Barjaci kreću Kraljevi – Vexílla regis pródeunt,* sv. V. Fortunat, 6. st. – koji se pjeva u Velikom tjednu i na blagdan Uzvišenja sv. Križa 14. rujna	liturgija časova, Večernja svetkovine Krista Kralja, u kalendar opće Crkve svetkovinu Krista Kralja je uveo papa Pio XI. 1925. godine, pjesmu je M. Ivšić skladao povodom proslave obljetnice prvih veza Hrvata s papom (641.-1941.)
41.	**Uskrsnu Pastir dobri**	tri jednaka glasa (S,MS,A) i orgulje	*Surrexit pastor bonus, Uskrsnu Pastir dobri koji život svoj položi za ovce svoje, aleluja*	13. 4. 1943.	–	Motet, ABC s refrenom, nakon svakog dijela ponavlja se ista *Aleluja*, A i C dio su građeni polifono, imitacije, B dio pjeva jedan glas uz orgulje, Es-dur, 2/2 mjera, 54 takta, (donosimo i u C-duru)	pričesna pjesma 4. vazmene nedjelje, (Nedjelja Dobrog Pastira)
42.	**Utvrdi, Bože**	četveroglasni mješoviti zbor	Ps 68, 29-30, hrvatska redakcija staroslavenskog jezika, *Pokaži, Bože, silu svoju kojom se boriš za nas iz Hrama svojega u Jeruzalemu! …*	–	–	polifoni motet, 4/4 mjera, 63 takta, spretno i stalno izaziva kontraste kako u tempu i dinamici tako i u melodijama i harmonizaciji, završna kadenca je frigijska (spoj akorada *d-f-a* i *e-gis-h*) sa silaznom melodijom soprana *a-g-f-e* što ostavlja dojam nedorečenosti	*Offertorium* (prinosna pjesma) danje mise za Duhove

R.br.	Naslov skladbe	Izvođači	Tekst (autor, jezik, prijevod...)	Napisano[1]	Objavljeno	Komentar (oblik, slog, obrada, melodija... tonalitet, mjera, broj taktova)	Napomena
43.	**Uzmite, jedite**	tri jednaka glasa (S,MS,A) i orgulje	Vladimir Rožman, (1874. – 1920.), pseudonim V. Gjurin, autor mnogih prekrasnih pobožnih stihova i prepjeva	3. 8. 1945.	*Sveta Cecilija* 1-2 /2014.	motet dvodijelnog oblika (8+10), prvih 8 taktova se pjeva unisono uz orguljsku pratnju, poput uvoda, slijedi troglasna imitacija: isti početak melodije i teksta imitira se slobodno prvo u donjoj, a zatim u gornjoj terci, s kulminacijom uz vrhunac u sopranu (14. takt: *g2*), G-dur, 2/2 mjera, 18 taktova, (donosimo i u Es-duru)	pričesna pjesma
44.	**Vsklikujete Bogu sva zemlja**	peteroglasni mješoviti zbor (S,A,T1,T2,B)	Ps 100, 1-3a, hrvatska redakcija staroslavenskog jezika, *Kliči Gospodinu, sva zemljo! Služite Gospodinu u veselju! Pred lice mu dođite s radosnim klicanjem! Znajte da je Gospodin Bog!*	1. 9. 1937., posvetio *svom učitelju i prijatelju prof. Franji Duganu*	–	peteroglasni motet Palestrininog stila, ali novije harmonizacije uz septakorde, kromatiku, niz paralelnih sekstakorada, u melodijama nalazimo skokove, ljestvične nizove, osminke u uzlaznim sekvencama, četiri stiha čine četiri odsjeka, koji su obrađeni imitacijama, a posljednji odsjek sve smiruje u homofonom slogu plagalnom kadencom (I.-VI.-IV.-I.), *jako Gospod ta jest Bog*, 61 takt, 2/2 mjera	poziv na Božju hvalu
45.	**Zastava Krista Kralja* (Zastava nas Sveta vodi)**	jednoglasni zbor uz orgulje ili mješoviti četveroglasni zbor	Petar Grgec (1890. – 1962.), hrvatski književnik i katolički javni radnik	–	br. 754. PGPN 1983., br. 372. *Slavimo Boga*, 1982.	strofna pjesma s refrenom, oblika ABC: A-dio ima uvijek novi tekst – iako svaka od šest strofa počinje istim stihom *Zastava nas sveta vodi* (osim 2. kitice: *Zastava nas Krista vodi*), a B i C dijelovi se zajedno ponavljaju kao pripjev, uvijek s istim tekstom: *Znademo, znademo za kim stupamo...*, C-dur, 2/4 mjera, 48 taktova	himan Katoličke akcije, *"Dozvolom duhovne Oblasti nadbiskupije zagrebačke od 5. 5. 1935. god. br. 3431"*

[1] Neki rukopisi sadrže nadnevke, a neki ne. Čak i za nadnevke koji su pronađeni, pa ih objavljujemo, nismo sigurni jesu li to nadnevci nastanka skladbe ili je riječ o kasnijem prijepisu – to ostavljamo daljnjem prikupljanju i istraživanju građe.

[2] Skladbe označene * opširnije su analizirane u prethodnom odlomku.

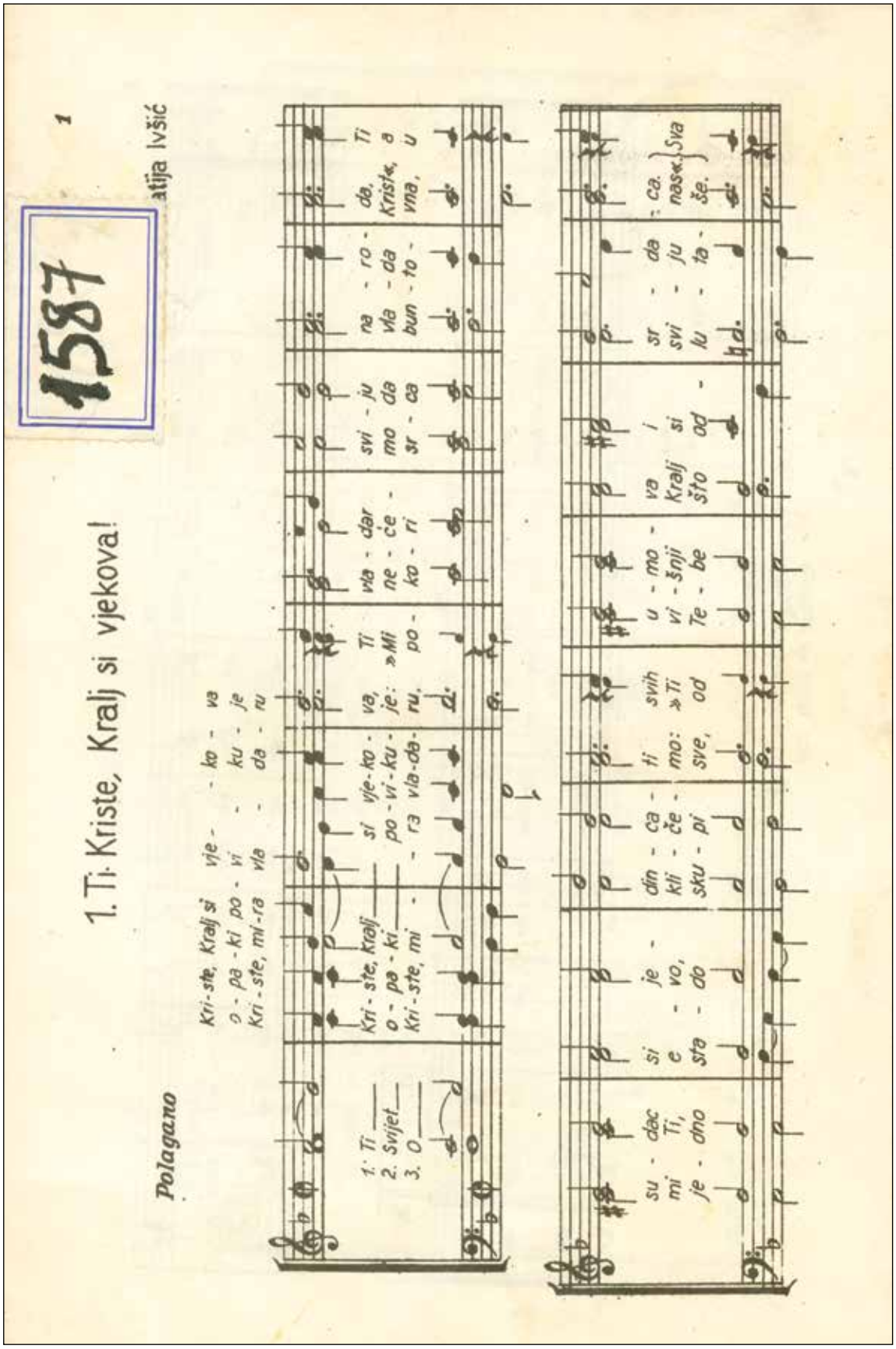

Skladbe M. Ivšića u *Kongresnoj pjesmarici* (str. 97-102)

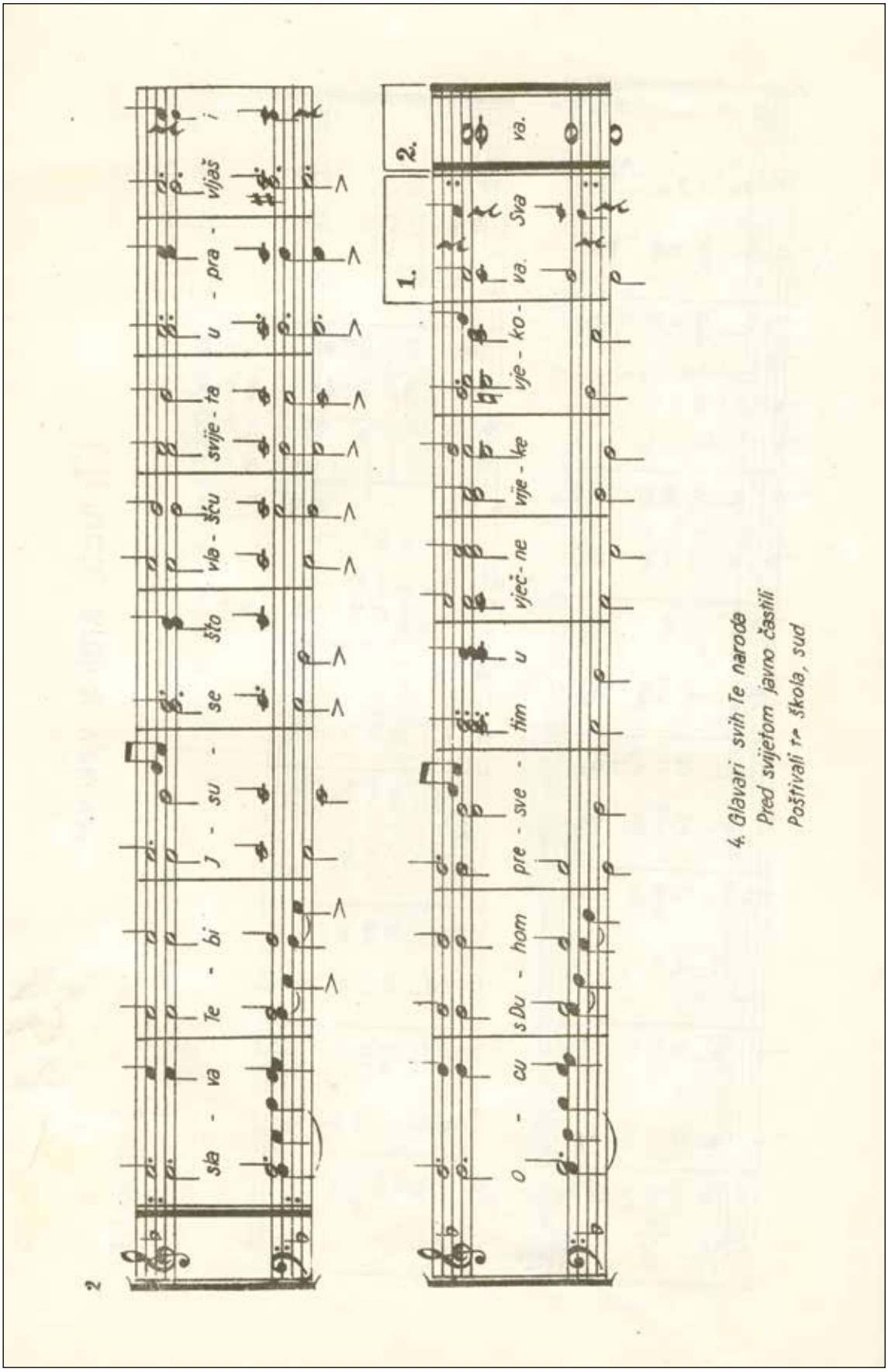
2
sla - va Te - bi J - su - se što vla - šću svje - ta u - pra - vljaš i
O - cu s Du - hom pre - sve - tim u vječ - ne vje - ke vje - ko - va. Sva va.
1.
2.
4. Glavari svih Te naroda
Pred svijetom javno častili
Poštivali te škola, sud

14

Pro - phe - tas. Et u - nam san-ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec-

cle - si - am. Con - fi - te - or u - num bap - ti - sma in re - mis - si - o - nem pec - ca -

to - rum. Et ex - pec - to re - sur - rec - ti - o - nem mor - tu - o - rum. Et vi - tam ven -

tu - ri sae - cu - li. A - - - - - - - - - - men.

9. Isuse, nebesa sjaj

Matija Ivšić

1. O J - su - se, ne - be - sa sjaj i dra - gi u - hu u - go -
2. Tko ku - ša Te - - be, glad i žeđ sve ve - ča hva - ta nje - ga
3. O J - su - se, o ra - ju sam, kog sna - dom, čežnjom do - zi -

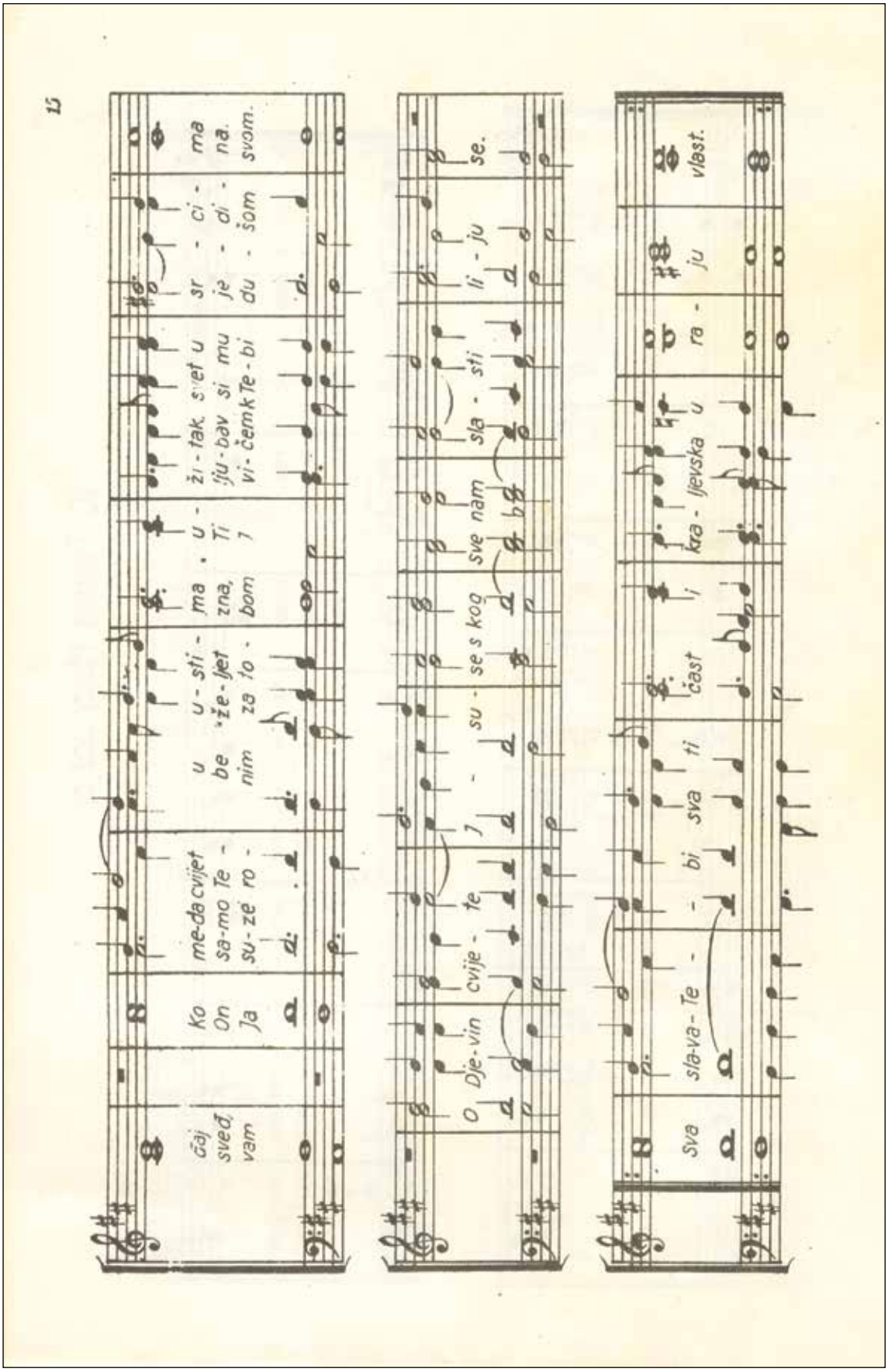
15
Gaj sveđ vam
Ko On Ja
me-da cvijet sa-mo Te - su-ze ro -
u be nim
u - sti - že - ljet za to -
ma na, bom
u - Ti ?
ži - tak, svet u ju - bav si mu vi - čem k Te - bi
sr je du
- ci - di - šom
ma na. svom.
O Dje - vin
cvije - te
J - su - se s kog
sve nam
sla - sti
li - ju
se.
Sva sla - va - Te - bi sva ti čast i kra - ljevska u ra - ju vlast.

10. Pjesma Majci božjoj

Matija Ivšić

1. Zdra - vo Maj - - ko, sa ne - be - skih vra - ti, na nas po - gled
2. Tko se Te - - bi, Maj - ko, žar - ko mo - li, o - zdra - vljaš mu
3. Di - gni du - - šu u ne - be - ske sfe - re, i o - ba - sjaj

mi - li svoj o - bra - ti, ti si u - zor iz ne - be - skog ra - -
ra - ne sve i bo - li i kad lju - di po - moć već ne mo - -
svjetlom Bo - žje vje - re u - žgi sr - ca sta - ra, u - žgi mla - -

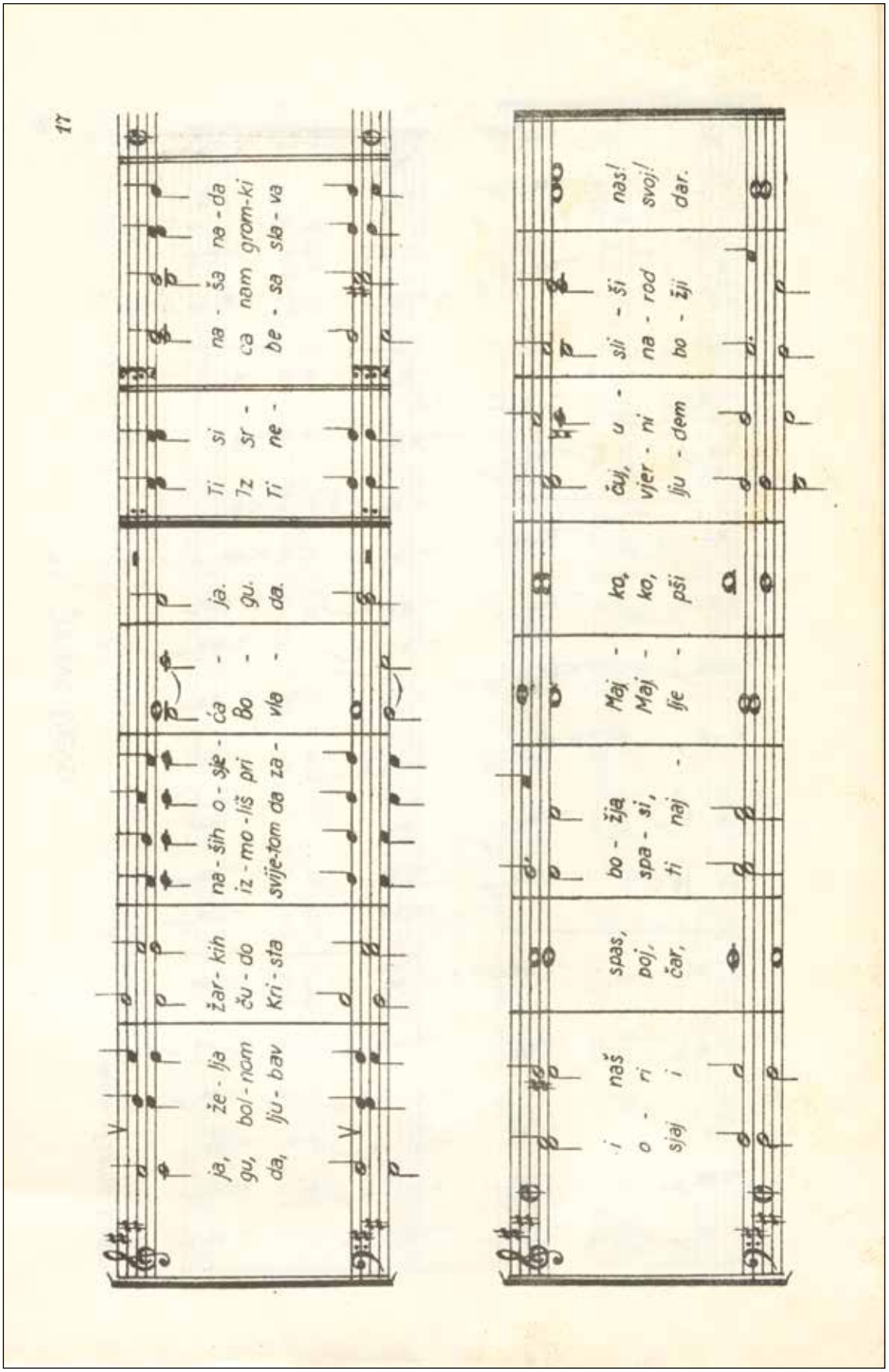
17
ja, že - lja žar - kih na - ših o - sje - ća - ja. Ti si na - šu na - da
gu, bol - nom ču - do iz - mo - liš pri Bo - gu. Iz sr - ca nam grom - ki
da, lju - bav Kri - sta svije - tom da za - vla - da. Ti ne - be - sa sla - va
i naš spas, bo - žja Maj - ko, čuj, u - sli - ši na - ši!
o - ri poj, spa - si, Maj - ko, vjer - ni na - rod svoj!
sjaj i čar, ti naj - lje - pši lju - dem bo - žji dar.

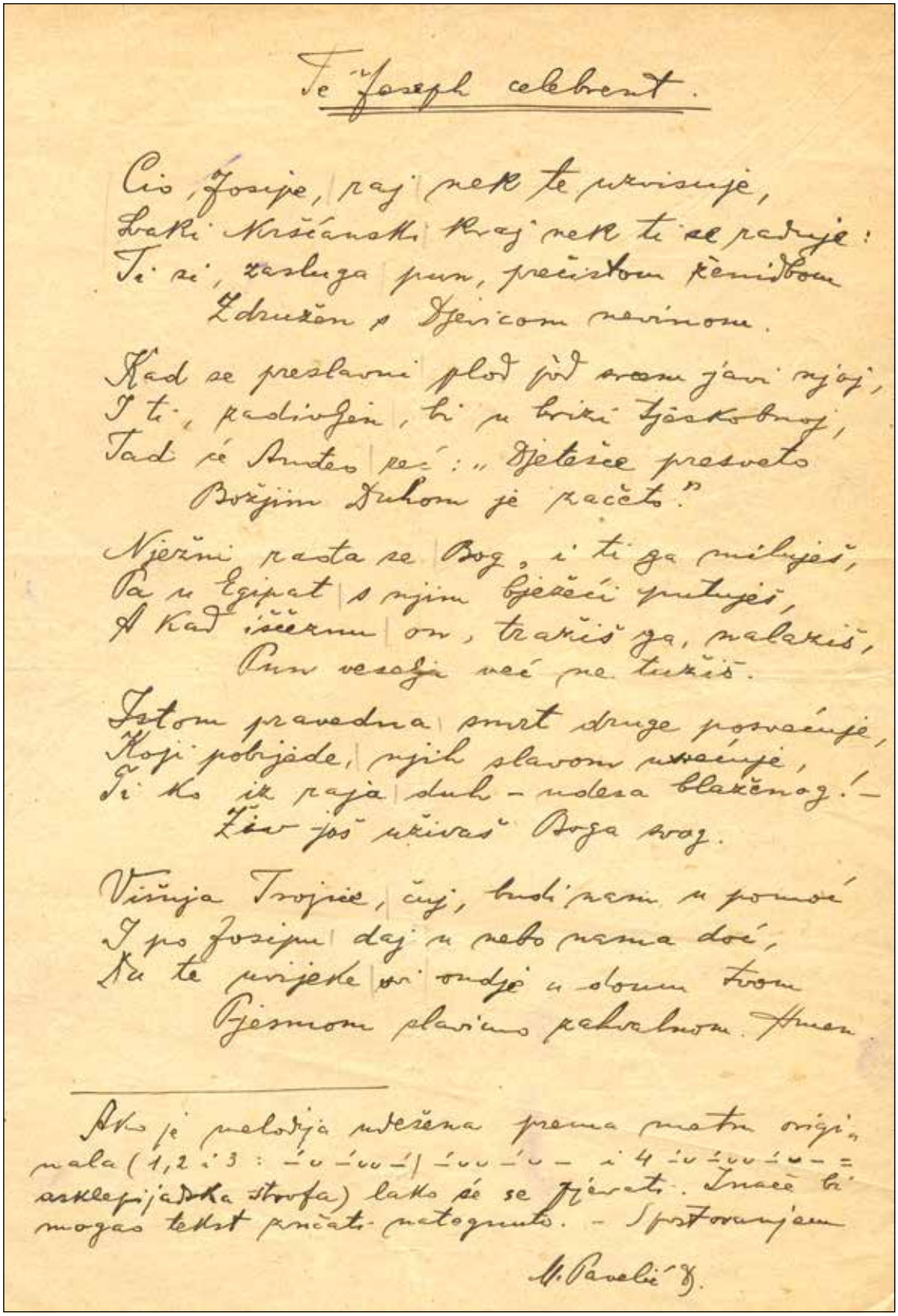

Te Joseph celebrent.

Cio, Josipe, raj neka te uzvisuje,
Svaki Kršćanski kraj neka ti se raduje:
Ti si, zasluga pun, prečistom ženidbom
Združen s Djevicom nevinom.

Kad se preslavni plod pod svom javi njoj,
I ti, radivojen, bi u brizi tjeskobnoj,
Tad će Anđeo reć: „Djevičce presveto
Božjim Duhom je začeto."

Nježni rasta se Bog, i ti ga miluješ,
Pa u Egipat s njim bježeći putuješ,
A kad iščezne on, tražiš ga, nalazeš,
Pun veselja već ne tužiš.

Istom pravedna smrt druge posvećuje,
Koji pobijede, njih slavom uvećuje,
Ti ko ih raja duh – nadesa blaženog! –
Živ još uživaš Boga svog.

Višnja Trojice, čuj, budi nam u pomoć
I po Josipu daj u nebo nama doć,
Da te prijeđe vi ondje u slavnu tvom
Pjesmom slavimo pohvalnom. Amen.

Ako je melodija uvežana prema metru originala (1,2 i 3: – ∪ – ∪∪ – | – ∪∪ – ∪ – i 4 – ∪ – ∪∪ – ∪ – = asklepijadska strofa) lako će se pjevati. Inače bi mogao tekst pročati netogmuto. – S poštovanjem

M. Pavelić '8.

Rukopis Milana Pavelića s njegovim prepjevom himna *Te, Joseph celebrent* pronađen u ostavštini M. Ivšića.

Sakralni opus maestra Matije Ivšića

Prof. mr. art. Miroslav Martinjak

Tek kad se pomno zavirilo u glazbenu ostavštinu M. Ivšića otkriveno je pravo blago sakralnih skladbi koje je skladatelj skladao uglavnom na liturgijske teme i tekstove na latinskom i hrvatskom jeziku. Gledajući cjelokupni opus možemo zaključiti da se nije posvetio posebno jednom liturgijskom obliku, već se okušao u raznim liturgijsko-glazbenim oblicima: od jednostavne pučke popijevke do skladbi motetskog oblika, od dvoglasja do osmeroglasja, odnosno doppiacora. Isto tako Ivšić pokazuje vještinu u pisanju skladbi za orgulje. Najočitija je i vidljiva na prvi pogled ljubav prema polifoniji što je očito plod njegovoga studija u Rimu na Papinskom institutu za crkvenu glazbu. Oduševio ga je G. P. da Palestrina u svim svojim fazama skladanja i to od klasičnog moteta do kasnijih polifonih skladbi na tekstove iz biblijske *Pjesme nad pjesmama.* Ta tehnika polifonije uočljiva je u Ivšićevim skladbama, jedino što njega više privlači tonalni ugođaj za razliku od renesansne modalne estetike koju zastupaju Palestrina i njegovi suvremenici u svom stvaralaštvu. Premda ni ta tvrdnja ne treba biti apsolutna jer i pojedini harmonijski postupci M. Ivšića upućuju na njegovo dobro poznavanje modaliteta kao harmonijskog izraza renesansne polifonije. To je često vidljivo u kadencama gdje radije upotrebljava IV.-I. nego V.-I. da bi stvorio ugođaj lidijskog ili miksolidijskog modusa (motet: *Exurge Domine*; *Gospodi, pomiluj* iz šesteroglasne mise; *Angelus Domini*; *O sacrum convivium*) ili njihovih srodnih ljestvica hipolidijskog ili hipomiksolidijskog modusa. U pojedinim skladbama upotrebljava stare ključeve da bi se i na taj način približio estetici stare glazbe i prisjetio se rimskog studija gdje su se stari C ključevi redovito upotrebljavali u pedagoškom radu i u najjednostavnijim harmonijskim zadacima.

Iz pojedinih polifonih skladbi vidljivo je da je maestro jako dobro svladao u Rimu i naučio se vrlo vješto služiti polifonom tehnikom na zavidnoj razini. Vještina tehnike napose dolazi do izražaja u šesteroglasnoj misi kao i u skladbama *Utvrdi, Bože* gdje vješto barata modalnim sustavom i napose u tematski zahtjevnoj skladbi *Dobro je ispovijedati se Gospodu* u kojoj odstupa od uobičajenih tema i želi pronaći nešto kompliciraniji izraz u polifonom izražavanju, služeći se kromatikom i zanimljivim modulacijama. Općenito u polifonim skladbama gradi vrlo

jasnu tematiku kadikad s dugim frazama već kako određuje liturgijski tekst, a samo polifono tkanje po svim je pravilima stroge kontrapunktske tehnike s kojom se jednako dobro snalazi bilo u dvoglasnim skladbama, bilo u četveroglasnom, šesteroglasnom ili osmeroglasnom slogu. Tu je ostao vjerni prenositelj briljantne polifone tehnike rimske škole na čelu s Palestrinom i kasnije s mnogim vrijednim promicateljima crkvenoglazbene tehnike skladanja. Očito je da je ljubav prema polifoniji u njega usadio njegov rimski profesor kontrapunkta i fuge Cesare Dobici, ali i drugi poznati polifoničari kao Edgardo Carducci pod čijim je utjecajima M. Ivšić u Rimu stekao briljantnu tehniku polifone kompozicije.

Kako je već rečeno, u Ivšićevu glazbenom opusu pronalazimo, uz polifoniju, homofone kompozicije mnoštva pučkih popijevaka, himni, sekvenci pa i solo pjesama. Ima tu i poznatih tekstova pučkih popijevaka kao što su: *Uzmite jedite*, *Ovdje je sada*, *Ti Kriste kralj si vjekova*, *Klanjam ti se smjerno* koje je M. Ivšić želio ponovno zaodjenuti u vlastite melodije bilo homofonog ili polifonog stila. Raznolikost skladateljskih oblika od polifonih skladbi do najjednostavnijih pučkih popijevki i himničkih napjeva svjedoči da je skladatelj dobro poznavao liturgijsko glazbene potrebe i prema tome usmjeravao svoje skladateljsko umijeće. I sam je bio voditelj zbora pod imenom *Zagrebačka polifonija* u zagrebačkoj prvostolnici i znao je iz iskustva da svi liturgijsko-glazbeni oblici, od jednostavnih pučkih popijevaka, himana, antifona do zahtjevnih polifonih skladbi i misa, mogu dobro doći u liturgijskim slavljima. U liturgijskoj sferi svi ti oblici mogli su se koristiti i utkati u liturgijska slavlja.

Iz cjelokupnoga glazbenog opusa Matije Ivšića možemo zaključiti da je stvarao glazbu za konkretne liturgijske potrebe. Nije se nosio s principom umjetnost radi umjetnosti, nego principom *umjetnost u službi konkretne liturgije*, ili, što će Drugi vatikanski sabor naglasiti, da je glazba službenica liturgije – *ancilla liturgiae*. Kao skladatelj nije se služio eksperimentiranjem, nego provjerenim glazbenim tehnikama i metodama. Služeći se tonalnim, a dijelom i modalnim sustavom, melodije su mu raspjevane i ugodne za svako uho, prilagođene određenom liturgijskom tekstu koji određuje ritmiku glazbe. Možemo reći, uzevši sve u obzir, da je taj Ivšićev glazbeni opus i danas prikladan za liturgijsku upotrebu kako u jednostavnijim liturgijskim slavljima tako i u onim najsvečanijim u kojima i glazba ima pravo, uz sve ostale simbole i geste, zablistati u svom punom sjaju i ljepoti.

Moja sjećanja na svećenika maestra Matiju Ivšića

Marija Ivšić, rođ. Kovačić

Sjećanja na dragog teca Matiju vezana su uz moje najranije djetinjstvo. Bilo mi je svega šest godina, no slika je sasvim svježa: u seoskom dvorištu prepunom cvijeća, u stolcu za ljuljanje zadovoljno se opušta starica. Taj je stolac bio predmet divljenja za svu djecu. Nikada ranije nešto takvo nismo vidjeli. Rado smo odlazili gledati staricu kako se njiše. A taj je stolac bio poklon teca Matije voljenoj majci, koju je redovito posjećivao u rodnom selu Boku. Kuća mojih roditelja nalazila se u blizini. Mama me često slala u posjet teti Marici, majci teca Matije i sestri moga djeda Ivana Kovačića, s tanjurom kolača. Gotovo uvijek sam tamo susretala i teca Matiju.

Nakon završene pučke škole u Boku, nastavila sam školovanje u gimnaziji u Sisku. Putovanje do Siska nije bilo nimalo lako jer nije bilo struje, a ni cesta nije bila izgrađena. No, nije to putovanje bilo najveći problem. Puno više muka zadavalo mi je to što su me prozvali ustaškom unukom. Razlog takvog odnosa prema meni bilo je političko opredjeljenje moga drugog djeda Mije Jakopovića. On je, kao vođa mjesnog ogranka Seljačke stranke, surađivao sa Stjepanom Radićem. Dolaskom komunista na vlast bio je osuđen i zatvoren u kaznionicu Stara Gradiška.

Čuvši za probleme koji su me snašli, tetec Matija odmah me pozvao k sebi u Zagreb. Kao kanonik stanovao je u kuriji Zagrebačke nabiskupije u Novoj Vesi br. 6. S njim je živjela sestra Marica koja mu je vodila kućanstvo.

Boravak u kuriji pun je lijepih uspomena. Tetec Matija koristio je svaku prigodu da nas nečemu nauči. Osobito rado pamtim njegov savjet o kruhu: „Kad jedete kruh nikako nemojte laktove držati na stolu. Kruh se diže na ruke, jer nas je podigao na noge!“

S velikom radošću slušala sam ga kako svira na klaviru ili orguljama i sklada crkvenu glazbu. U posjete je često dolazio i maestro Vidaković. Jako me veselilo kad su zajedno svirali i pjevali.

Tetec Matija uvijek je rado pomagao, osobito svojim najbližima. Nakon mene, k sebi je pozvao i sina svoga pokojnog brata sa suprugom, tetom Elzom i petero već odrasle djece. Jedan njihov sin, Krešimir Ivšić, također je bio svećenik. U kuriji su

kasnije boravila i tri studenta. Jedan od njih bio je student medicine i moj budući suprug Josip Ivšić. Kao i mama teca Matije, i ja sam rodila osmero djece.

Kod teca Matije neko je vrijeme boravio i moj otac. Bilo mu je 12 godina kad je umro moj djed. Velečasni Matija Ivšić, koji ja tada bio župni vikar u Sisku, odmah ga je pozvao k sebi na župni dvor. Vrlo je brzo otkrio dječakove glazbene sposobnosti i počeo ga poučavati. Nakon godine dana moj je otac tako dobro svirao klavir i orgulje da se tetec Matija ponosio njime i divio mu se. Nažalost, prilike su bile takve da se otac morao vratiti kući kako bi pomagao majci na imanju i glazbeno je obrazovanje prekinuto. Otac je bio jako nesretan i često je govorio kako mu je majka „upropastila život".

Nakon udaje, teca Matiju dugo nisam vidjela. U svoju kuriju na Novoj Vesi vratio se pred kraj života, nakon 12 godina robije u Staroj Gradiški. Bio je smrtno bolestan. Posjetila sam ga sa suprugom i svojih šestero djece. Jako nam se obradovao. Taj posjet ujedno je bio i oproštaj, jer je nakon samo nekoliko dana tetec Matija preminuo.

Napustio nas je iznimno dobar svećenik, koji je s ljubavlju mnogima pomagao.

Dragi naš tetec Matija, neka Ti je vječna hvala i slava na nebesima!

Matijin oproštaj s glazbom

Vlatko Bilić, dipl. ing.

Bila je godina 1963., početak godine, zima na izmaku. Nas osam mladića, studenata, pjevača u zborovima Bazilike Srca Isusova u Palmotićevoj, u Zagrebu, koji smo se, za svoju dušu, udružili u strogo privatni oktet *Milopoj*, okupili smo se u prostorijama zbora. Svrha je bila da se upoznamo sa skladbom *Kraljice neba, raduj se* preč. Matije Ivšića, koju smo namjeravali izvesti na Bijelu nedjelju, u Pazinu, na pontifikalnoj misi biskupa mons. Dragutina Nežića. To naše gostovanje uredio je otac našega člana Hrvoja Defara, inače orguljaš crkve u Pazinu. Na taj nastup, prvi u javnosti, odvažili smo se jer smo na našemu repertoaru osim pretežno lakih i zabavnih skladbi, dalmatinskih klapskih i hrvatskih narodnih u umjetničkoj obradi, imali u pričuvi i nešto crkvene glazbe da smo mogli pjevati pod misom – ako se pruži prilika. A ovo je bila sjajna prilika i trebalo je pokazati se na očekivanoj visini. Za ordinarij pripremili smo staroslavensku misu K. Kukle, uz još neke liturgijske skladbe na staroslavenskom.

Na našu žalost, morali smo priznati da tehnički zahtjevi skladbe *Kraljice neba, raduj se* nadilaze naše amaterske mogućnosti. Od svake dionice zahtijevala je velik opseg glasa, a bila je napisana u stilu, rekao bih bliskom polifoniji, s čestim solo nastupom jedne dionice, dakle, laički rečeno bila je „rijetka“, a amateri vole “guste“ note, bez isticanja pojedine solo dionice. Naš umjetnički savjetnik bio je član okteta Želimir Puškarić, kasnije poznati profesionalni glazbenik i solist, tenor. On je bio zaslužan da se nismo dali zanijeti oduševljenjem, nego smo na vrijeme odustali. Tako je ta skladba ostala do dana današnjega ne samo neizvedena, nego i nepoznata. U više navrata slao sam izvornik i moj prijepis raznim autoritetima za crkvenu glazbu, ali nikad mi nitko nije ništa odgovorio. Kad sam nedavno saznao da se priprema monografija o preč. Matiji Ivšiću, još sam jednom pokušao. Iskaligrafirao sam note i poslao posredno, preko č. s. Cecilije Pleša uredništvu. Urednik je note sa zadovoljstvom primio. A onda se ispostavilo da su onaj izvornik i moj prijepis ipak u ono davno doba stigli u Knjižnicu KBF-a i da nisu izgubljeni.

Inicijativa da za to gostovanje pribavimo neku novu i nepoznatu skladbu potekla je od člana Ignacija Borovića. Njegova, tada zaručnica, a danas supruga Nada

Krömpler stanovala je sa svojom obitelju u istoj kuriji kao i preč. Matija Ivšić. Obitelj je bila u prijateljskim odnosima s preč. Matijom i Nada se odvažila zamoliti ga da za naš oktet napiše neku, za to crkveno vrijeme prikladnu skladbu. On je pristao, iako je nedugo prije toga, 4. listopada 1962., pušten s robije, što mi nismo znali, i trebao mu je mir i oporavak. Napisao je *Kraljice neba, raduj se*. Kad je meni kao arhivaru okteta javljeno da mogu doći po note, došao sam u kuriju i predstavio se preč. Matiji. Tada sam ga prvi put vidio. Bio je vidljivo slab i boležljiv. Sjeli smo za stol i on je preda me stavio arak notnoga papira. Na lijevoj stranici bila je njegovom rukom ispisana polovica skladbe, a na drugoj sam ja, po njegovim uputama, napisao drugu polovicu. Pokupio sam zatim note, oprostio se i otišao. Više ga nisam vidio.

Ta bi zborska skladba preč. Matije dakle bila zadnje njegovo djelo, tako sam mislio donedavno. Međutim, otkrilo se da je on uspio napisati još jednu skladbu prije svoje prerane smrti 15. listopada 1963. kao posljedice neljudskih uvjeta na robiji. Iako zadnje djelo autora ima uvijek posebnu važnost, a ova naša *Kraljice neba, raduj se* to nije, nastala je ipak zaslugom našega amaterskog okteta, i u tome je njezina važnost za nas. I zato smijemo opravdano očekivati da ćemo je uskoro čuti u kvalitetnoj izvedbi profesionalnoga izvođačkog tijela. Uskrsno vrijeme nije daleko.

Sjećanja oca Zvonka Marije Mirka Pšaga

Faksimil u nastavku napisao je osobno četiri dana prije smrti o. Zvonko Marija Mirko Pšag u 91. godini života

INSTITUT ZACRKVENU GLAZBU - BOGOSL. FAKULT.
U ZAGREBU, VLAŠKA 38 u ZAGREBU

M O J E S J E Ć A N J E na
na prof . MATIJU IVŠIĆ

Ovih mojih nekoliko rečenica nadovezuje m
na dopis o.dr. BONAVENTURU DUDA
f ra njevca u Zagrebu, Kaptol 9
JA I p. JER SMO BILI TADA STUDENTI / isto
godište(tj. 1924)).
... ja imam najljepše sjeća nje n Mo m. Ivšića
uz koju = malu iznimku n. primjer.
Kada je on bio malo nervozan , što i ja
doživio kod jednog ispita , a bio je prisutan
također p. d. Duda: na koncu ispitivanja
maestro Ivšić je ocjenivao: .....
došao je red na mene: Zvonimir= mirko Pšag

" ... VRLO DOBAR (tj. 4). Svi bili kontrra jedno=
glasno: ON ZNADE ZA ODLIČAN (tj. 5) ON ZNADE ZA ODLIČAN
ODLIČAN ! a

. "pater Zvonko Mirko znade za

Prof. će:" ...E ZA ODLIČAN ZNA_

znade samo dragi bog! ... Konačno na koncu godišta
ipak sam DOBIO OCJENU "ODLINAN.= onače bilo je
sve O.K. =kako se kaže među studentima. . Inače je
i s moje strane svs bio "O.K. Bogu hvala idxx itd.
Malo sam u "cajt= notu" pa stv r skraćujem

Osijek, 6. 12. 2014. = o. Zvonko

II. DIO

Skladbe

Jednoglasne zborske skladbe
uz orguljsku pratnju

Čuj, Stvoritelju milostiv

Audi, benigne Conditor,
- Grgur Veliki - ?, 6. st.,
himan nedjeljne Večernje u korizmi,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
8. XII. 1962.

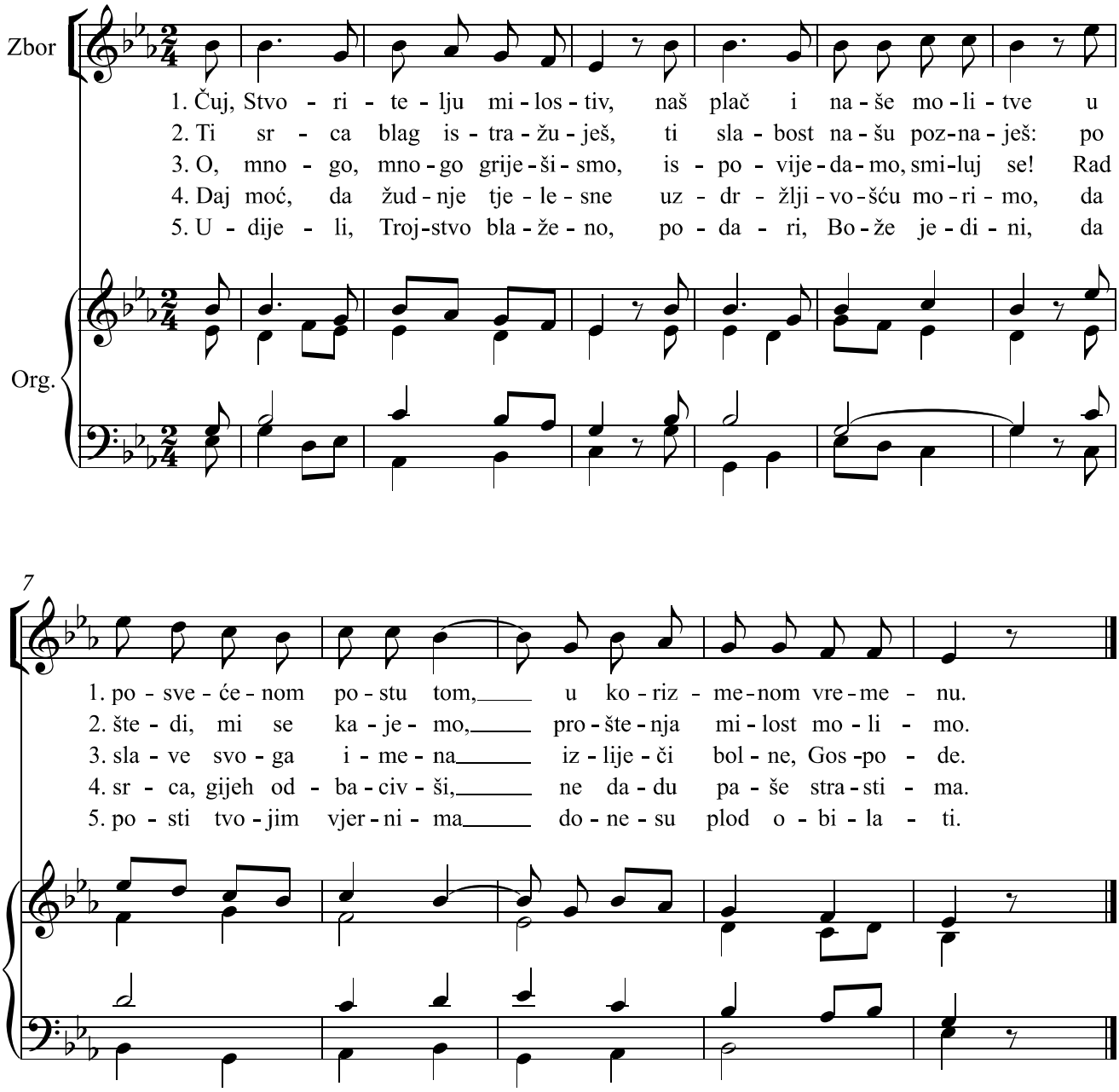

Čuj, Stvoritelju milostiv*

Audi, benigne Conditor,
- Grgur Veliki - ?, 6. st.,
himan nedjeljne Večernje u korizmi,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
8. XII. 1962.,
*izvorno u Es-duru

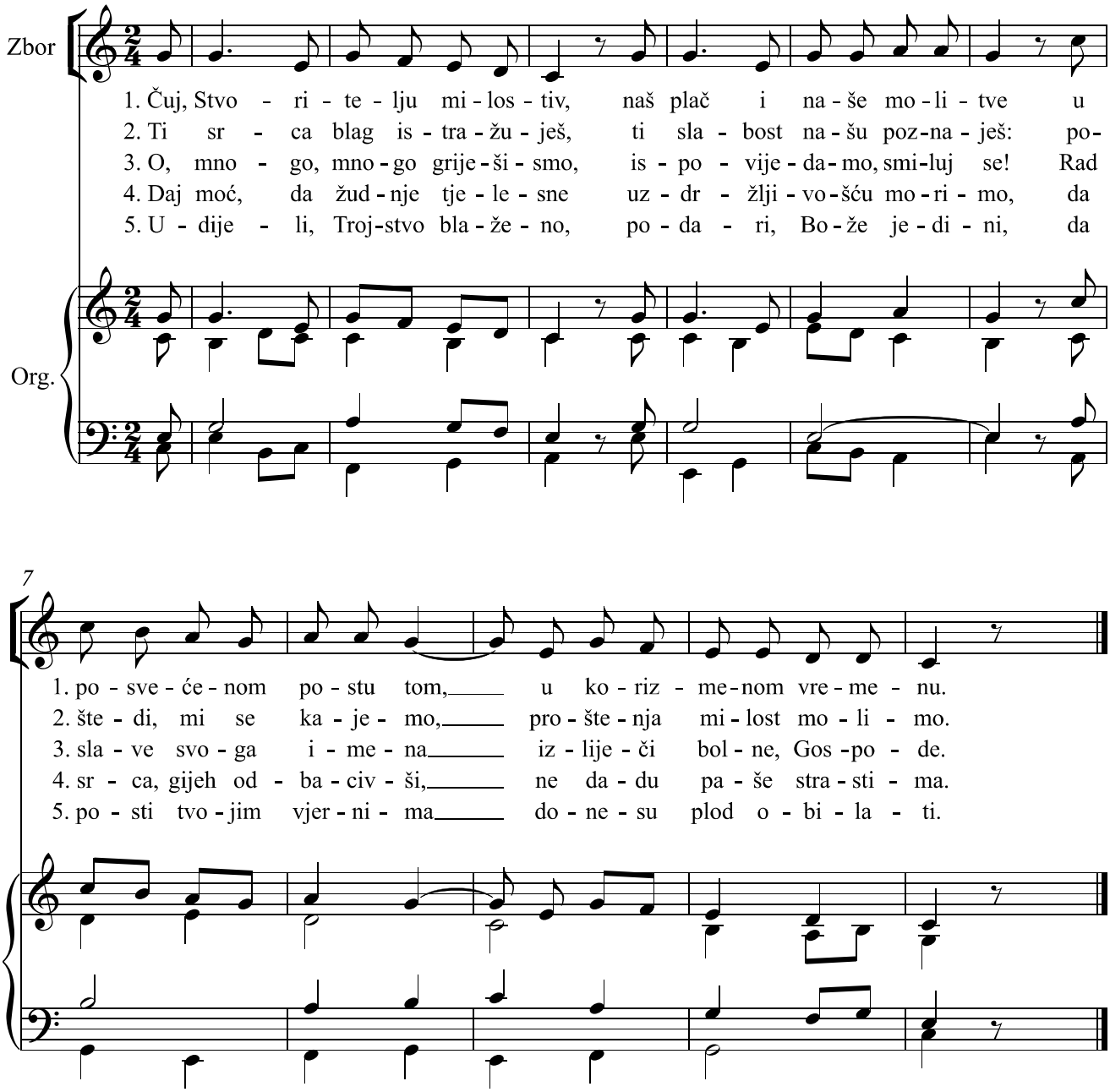

Dođi, Duše Presveti

Veni, Sancte Spiritus,
posljednica svetkovine Pedesetnice,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1940., br. 6.

Moderato

mf *f*

Zbor

1. Do - đi, Du-še Pre sve - ti, sa ne - ba nas po - sje - ti
3. Tje - ši - te-lju ta-ko blag, ti ne - be - ski go - ste drag,
5. Sja - ju svjet la bla-že - nog, sjaj u sr - cu pu - ka svog,
7. Ne - či - ste nas u - mi - vaj, su - ha sr - ca za - li - vaj,
9. Svim što vje-ru i - ma - ju, što se u te u - fa - ju,

Org.

8

1. zra - kom svo - je mi - lo - sti. 2. Do - đi, O - če u - bo - gih, dje - li -
3. pun mi - li - ne, hla - de tih. 4. U - mor - ni - ma od - mo - re, u vru -
5. na - pu - ni nam du - šu svu. 6. Bez bo - žan-stva tvo - je - ga čov - jek
7. vi - daj ra - ne ra - nje - nim. 8. Mek - šaj ću - di ka - me - ne, za - grij
9. se - dam svo - jih da - ra daj. 10. Daj nam kre-post za - slu - žnu i smrt

13

f

2. te - lju da - ra svih, do - đi sr - ca svje - tlo - sti.
4. ći - ni la - ho - re, raz - go - vo - re ža - los - nih.
6. je bez i - če - ga, to - ne sav u cr - nom zlu.
8. gru - di le - de - ne, ne daj na - ma pu - tem zlim.
10. lije - pu, bla - že - nu, daj vje - ko - vit svi - ma raj.

Nebeskih dvora radosti

Coelestis aulae gaudium,
himan *Male službe Srcu Isusovu*,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
5. VI. 1940.,
Sv. Cecilija 1940., br. 6.

Andante

mf

Zbor

1. Ne - be - skih dvo - ra ra - do - sti, ti sja - ju sla - ve O - ca
2. O, mi - lje sr - ca, I - su - se, za - pa - li plam u sr - cu
3. Ti, Sr - ce bla - go, lju - be - zno, što go - riš za nas, glas mi

Org.

5

1. svog, što do - đe da se žr - tvu ješ rad čo - vje - čan - stva ne - volj - nog!
2. mom da mo - gu pje - vat do - stoj - no Bo - žan - stve - no - mu Sr - cu tvom.
3. čuj, ti ból - no si od lju - ba - vi: i me - ne bije - dna po - mi - luj.

10

Pripjev - accelerando **rall.**

O, Sr - ce Spa - sa I - su - sa, ti pri - ja - te - lju ne - vi -

15

nih, nek či - sta sr - ca lju - be te, ti bu - di kra - ljem sr - cȃ svih.

Nebeskih dvora radosti*

Coelestis aulae gaudium,
himan *Male službe Srcu Isusovu*,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
5. VI. 1940.,
Sv. Cecilija 1940., br. 6.,
* izvorno u Es-duru

Andante

mf

Zbor

1. Ne - be - skih dvo - ra ra - do - sti, ti sja - ju sla - ve O - ca
2. O, mi - lje sr - ca, I - su - se, za - pa - li plam u sr - cu
3. Ti, Sr - ce bla - go, lju - be - zno, što go - riš za nas, glas mi

Org.

5

1. svog, što do - đe da se žr - tvu - ješ rad čo - vje - čan - stva ne - volj - nog!
2. mom da mo - gu pje - vat do - stoj - no Bo - žan - stve - no - mu Sr - cu tvom.
3. čuj, ti ból - no si od lju - ba - vi: i me - ne bije - dna po - mi - luj.

10

Pripjev - accelerando **rall.**

O, Sr - ce Spa - sa I - su - sa, ti pri - ja - te - lju ne - vi -

15

nih, nek či - sta sr - ca lju - be te, ti bu - di kra - ljem sr - câ svih.

Tebe, Bože, hvalimo

Te Deum laudamus,
- sv. Niceta ili sv. Ambrozije (4. st.)
liturgija časova, pjesma zahvalnica,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 19. X. 1939.

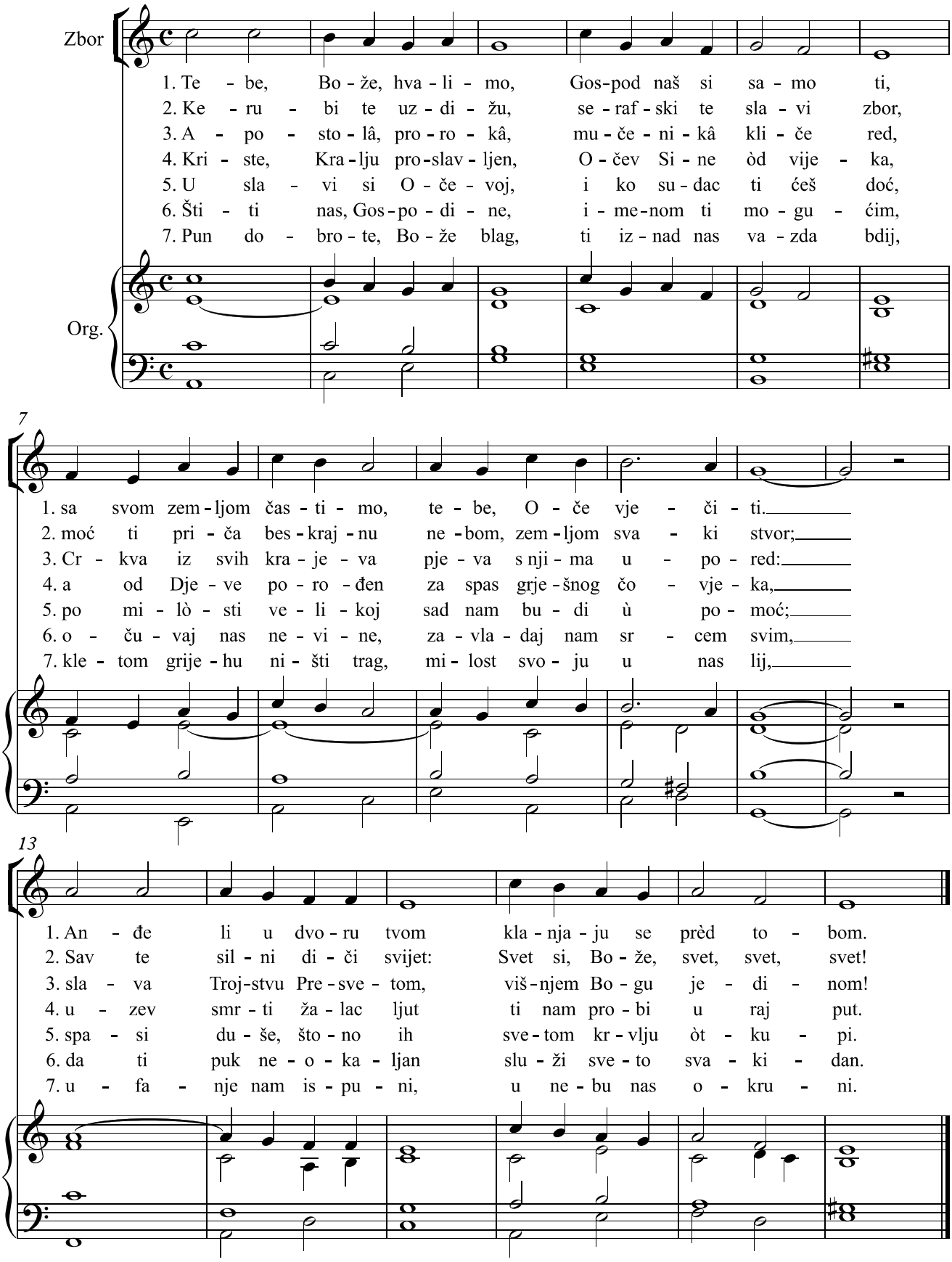

Bijelog dana eto k nama

Iam lucis orto sidere
- autor nepoznat (najkasnije 8. st.)
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.),
Život 1929., br. 5.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 4. V. 1950.,
izvorno za veliku sekundu više

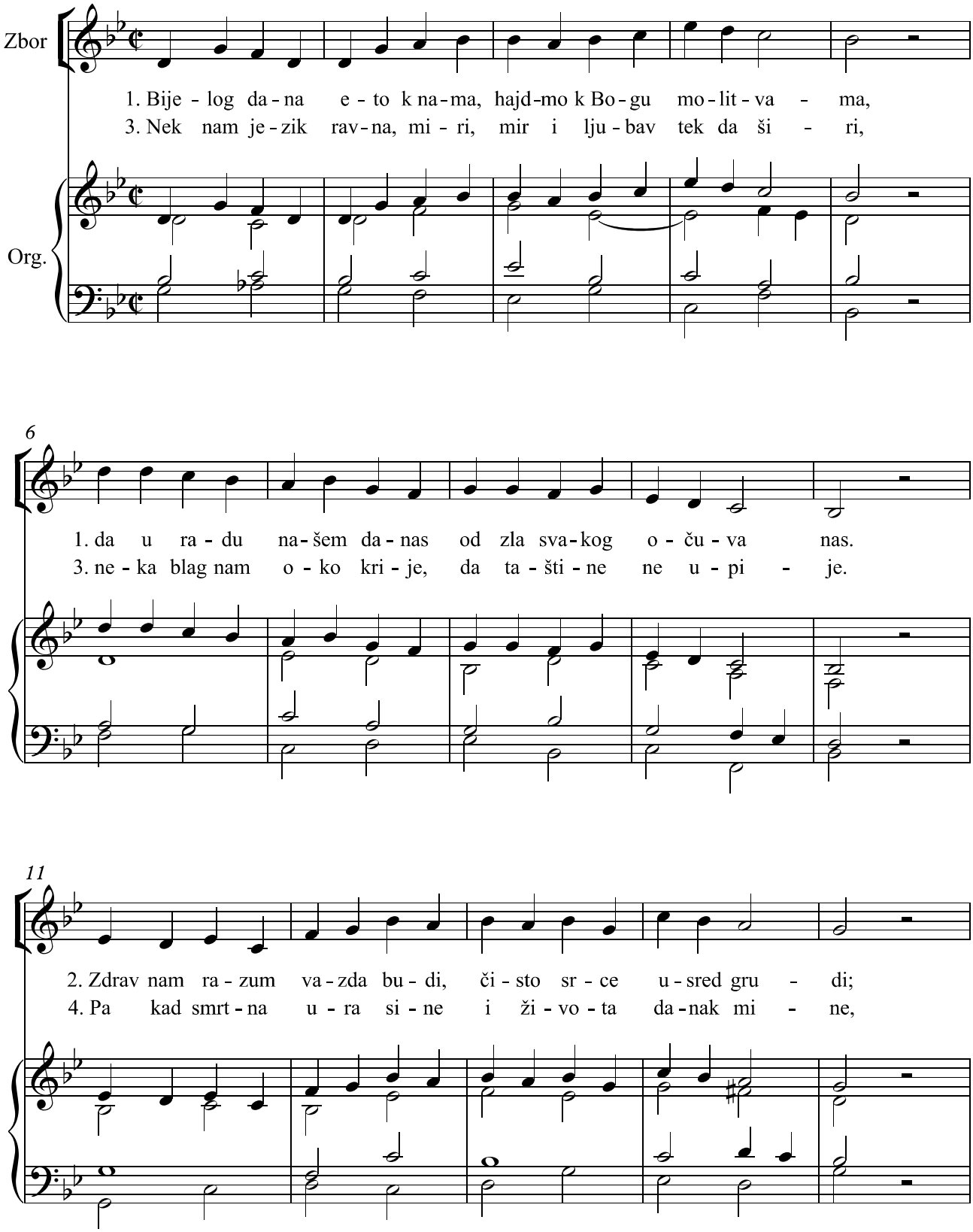

16

2. trije - zno - šću u pi - lu, je - lu sa - ta - ri - mo o - bijest tije - lu.
4. za - sjat će - mo u bje - li - ni sla - već Bo - ga na vi - si - ni.

21

Ky - ri - e, e - lei - son!

Solo pjesme

Ave Maria

za srednji glas uz pratnju orgulja
s latinskim i hrvatskim tekstom
(posvećeno preuzv. gđi E. Švrljuga)

Usp. Lk 1,28

Matija Ivšić (1894.-1963.),
30. XII. 1933.

Moderato

p *mf*

MS. solo

A - ve, A - - -
Zdra - vo, zdra - - -

Org.

Ped.

7

f

ve, A - ve Ma - - ri - a
vo, zdra - vo Ma - - ri - jo,

13

gra - ti - a ple - na Do - mi - nus te - cum
mi - lo - sti pu - na, Go - spo - din s to - bom,

19

accel.

be - ne - dic - ta tu in mu - li e ri - bus, in

bla - go - slov - lje - na ti me - đu že - na - ma, me - đu

Ped.

24

mu - li - e - ri - bus,

že - na - ma

Ped.

29

et be - ne - dic - tus fruc - tus, et be - ne - dic -

i bla - go - slov - ljen plod, i bla - go - slov -

33

rall.

tus fruc - tus ven - tris tu - i Je - sus.

ljen plod u - tro - be tvo - je I - sus.

38 **A tempo** *mf*

San - - cta

Sve - - ta,

44

Ma - - - ri - a, Ma - ter De - i o - ra pro

Ma - - - ri - jo, Maj - ko Bo - žja mo - li za nas

50

no - bis pro no - bis pec - ca - to - ri - bus nunc et in ho - ra nunc

grje - šni - ke, mo - li za nas grje - šni - ke sa - da i na čas, sa

55

et in ho - ra mor - tis nos - trae. A - - - men.

da i na čas smr - ti na - še. A - - - men.

Pjesma Majci Božjoj Bistričkoj

Violinu može zamijeniti i klarinet - a može biti i bez solo instrumenta. (M. Ivšić)

Jeronim Korner
(1909.-1976.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., svibanj 1936.,
Naša Gospa Lurdska 1936., br. 10.

Alla breve

Violina

MS. solo

Org.

p

7

1. Nek ti je sla - va, o Ma - ri - jo či - sta,
2. Tvo - ja su sla - va sve ra - dos - ti du - ha,
3. O, Maj - ko dra - ga, o Dje - vi - ce bije - la,
4. Što prije - stol u - ze u bis - trič - kom kra - ju
5. Da di - že ne - bo i hra - mo - ve sjaj - ne,

13

1. jer ti si Maj - ka I - su - sa Kri - - sta,
2. na tvom je dla - nu sjaj raj - skog ru - - ha,
3. nek ži - vi mi - lost tvo - je - ga tije - - la.
4. da lije - ka pru - ža na - še - mu va - - ju,
5. ta - mo gdje ni - ču mi - los - ti taj - - ne,

17

1. jer ti si ljep - - ša od an - đe -
2. jer ti si, Dje - - vo, vla - da - ri -
3. Nek ži - vi vječ - - no po - niz - nost
4. da si - pa ru - - že ko zo - ra
5. gdje Gos - pod vla - - da u kra - ljev -

21

1. la bije - - lih i Gos - pod
2. ce ne - - ba, jer ti si
3. ti sve - - ta, što si - đe
4. sve ja - - sne, da vo - di
5. stvu svo - - me i gdje - se

25

3

1. s to - bom ra - dos - ti dije - - li.
2. Maj - ka ne - bes - kog hlje - - ba.
3. med nas od dav - nih lje - - ta.
4. du - še u dvo - re kras - - ne.
5. sil - ne ra - dos - ti lo - - me.

O, najljepša

Zdenka Seunik - Jušić
(1905.-1989.)

Matija Ivšić (1894.-1963.)

Largo

S. solo

O, naj - ljep - ša, o naj - ljep - ša, ti do vije - ka,

Org.

8 **Agitato**

13 ***p***

1. u - tje - ho ži - vo - tu kru - - - tu,
vječ - no sun - ce na mom pu - - - tu.
2. Ne - ka tvo - ja lju - bav si - - - ne,
po svem svije - tu iz - nad me - - - đa!

18 **Agitato**

22 **Molto sostenuto**

p

Ma - ri - jo, Ma - ri - jo,

27

Ma - ri - jo ne-bes-ki sja - ju.

Quem vidistis

Koga vidjeste, pastiri, koga vidjeste, recite, navijestite, recite tko se pojavi na zemlji?
Rođenoga vidjesmo i zborove anđeoske kako hvale Gospodina, aleluja.
Recite što naime vidjeste? Recite i navješćujte Kristovo rođenje.

Antifona Jutarnje Božića

Matija Ivšić (1894.-1963.)

Allegro

S. solo

Quem vi-dis - tis, quem vi-dis - tis pa - sto - - res,

Org.

5

quem vi-dis- tis, di - ci - te, an-nun-ti - a- te, di - ci- te, di - ci-te in ter - ris quis ap -

Refren - molto cantabile

10

pa - ru - it? Na - tum vi-di-mus na - tum vi-di-mus et

16

cho - ros an - ge - lo - rum, et cho-ros an - ge - lo - rum col-lau-dan - tes, col-lau

21

Alla breve

dan - tes Do - mi- num, al - le - lu - ia, al - le-lu - ia, al - le-

27

Fine Allegretto

- lu - ia, al - le - lu - ia. Di - ci - te quid - nam vi - dis - tis?

32

rall.

ponoviti refren

Di - ci-te et an-nun-ti - a - te Chri-sti na - ti-vi - ta - tem.

Cantantibus organis

Dok su glazbala svirala,
djevica Cecilija u srcu svome
Bogu jedinomu pjevaše govoreći:
Neka srce moje i tijelo moje Gospodine bude neokaljano
da se ne smetem.
U dvodnevnim i trodnevnim postovima
moleći povjeravaše Gospodinu
ono čega se bojala,
da se ne smete.

Spomendan Sv. Cecilije, dj. i muč.,
22. studenog,
antifona II. Večernje

Matija Ivšić (1894.-1963.)

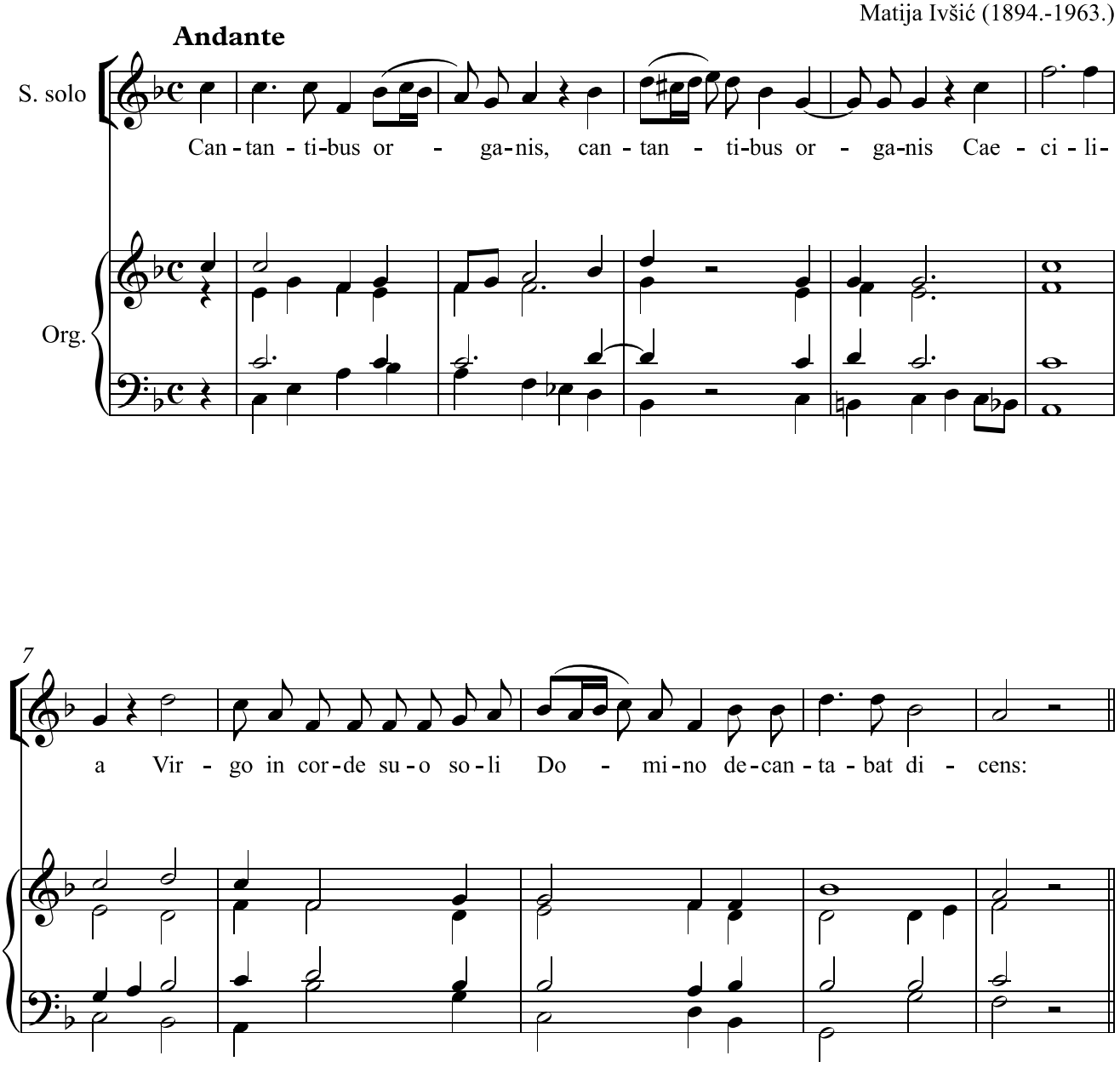

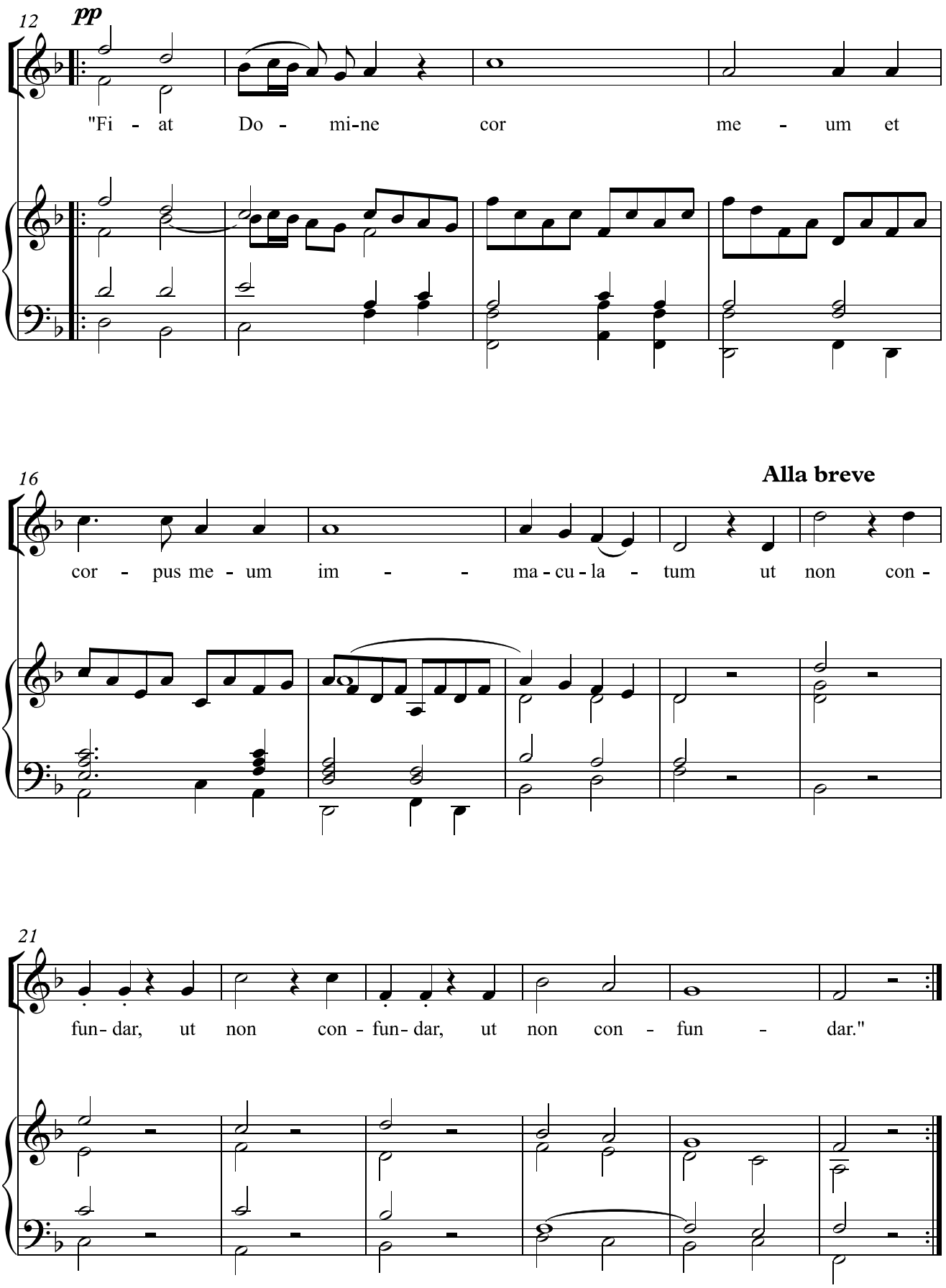
12
pp
"Fi - at Do - mi-ne cor me - um et
16
Alla breve
cor - pus me - um im - - ma - cu - la - tum ut non con -
21
fun- dar, ut non con - fun- dar, ut non con - fun - dar."

27

Bi-du-a - nis et tri-du-a - nis je - ju - ni-is o-rans com-men-da -

31

bat Do-mi-no quod ti-me - bat ut non, non, non con -

37

fun-dar, ut non, non, non con-fun-dar, ut non con - fun - dar.

8va

Dvoglasne zborske skladbe
uz orguljsku pratnju

Došao je višnji Vladar

ulazna pj. svetkovine Bogojavljenja,
himnički prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.),
Sv. Cecilija 1931., br. 6.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
1932.

Polagano

S

A

Do - ša - o

Org.

6

Do - ša - o je viš - nji Vla - dar

je viš - nji Vla - dar, viš - nji Vla - dar od dav - ni -

11

od dav - ni - ne o - - - - be - ćan, pre - pun

- - - ne o - - - be - ćan,

15

mo - ći i gos - pod - stva vječ -

pre - pun mo - - ći i gos - pod - stva

19

brže

- nom kru - nom o - - vjen - čan. Sla -

vječ - nom kru - nom o - - - vjen - čan.

23

- va, sla - - - - va vijek Kra -

Sla - - va, sla - - - va vijek Kra -

27

a tempo

lju tom nek bu - - de, su - dom pra - ved

- lju tom nek bu - de, su - dom pra - ved -

31

nim on će su - dit lju - - de.

nim on će su - dit lju - - - de.

Kraljice neba, raduj se

Regina coeli, laetare,
antifona B. D. Marije vazmenog vremana,
Povečerje, liturgija časova

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1933., br. 2.

Polagano

S
A

Preludij

Org.

Andante

Veselo

5 *mf* Kra - lji - ce ne - ba, ra - - - duj se, *f* al-le-lu -

Kra - lji - ce ne - ba, ra - duj se,

mf

10 ja, al - le - lu - ja, al - le - lu - ja,

al-le-lu - ja, al - le - lu - ja, al-le - lu - ja,

p

Vrlo polagano

p

15 jer ko - ga si bi - la do - stoj - na no - si - ti,

Veselo

f

al - le - lu -

jer ko - ga si bi - la do - stoj - na no - si - ti,

20 ja, al - le - lu - ja al - le - lu - ja,

al - le - lu - ja, al - le - lu ja, al - le - lu - ja,

Polagano

f

25 us - kr - snu ka - ko je re - ka - o, re - ka - o,

Veselo

f

al - le - lu -

us - kr - snu ka - - ko je re - ka - o,

30 ja, al - le - lu - ja, al - le - lu - ja.

al-le-lu - ja, al - le - lu - ja, al-le - lu - ja.

pp

Polagano **Veselo**

35 Mo - li za nas Bo - - ga, *f* al-le-lu -

pp

Mo - li za nas Bo - ga

40 ja, al - le - lu - ja, al - le - lu - ja.

al-le-lu - ja al - le - lu - ja al-le - lu - ja.

Ovdje je sada

Ovde je vezda,
- Cithara octochorda 1701.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1933., br. 3.

Polagano

S

1. Ov - dje je sa - da Sin ži - vo - ga Bo - ga,
2. Ov - dje je sa - da hra - na svi - ju
3. Ho - di - te a - mo, bla - guj - te tu

A

1. Ov - - dje je sa - da Sin ži - vo - ga
2. Ov - - dje je sa - da hra - na svi - ju
3. Ho - - di - te a - mo, bla - guj - te tu

Org.

6

1. Bo - ga, ov - dje je sa - da svje - tlost
2. gla - dnih, ov - dje je sa - da pi - lo
3. hra - nu, mi - lo - šću Bo - žjom na - ma

1. Bo - ga, ov - dje je sa - da svje -
2. gla - dnih, ov - dje je sa - da pi -
3. hra - nu, mi - lo - šću Bo-žjom na -

11

1. sve - ga svije - ta, ov - dje je sa -
2. svi - ju žed - nih, ov - dje je sa -
3. gla - dnim da - nu, da nam se du -

1. tlost sve - ga svije - ta, ov - - dje je sa -
2. lo svi - ju žed - nih, ov - - dje je sa -
3. ma gla - dnim da - nu, da nam se du -

16

1. da sva ne - be - ska si - la, si - la na tom ol - ta - ru.
2. da u - tje - ha svih tu - žnih na tom ol - ta - ru.
3. še s I - su - som sa - sta - nu po tom ol - ta - ru.

1. da sva ne - be - ska si - la na tom ol - ta - ru.
2. da u - tje - ha svih tu - žnih na tom ol - ta - ru.
3. še s I - su - som sa - sta - nu po tom ol - ta - ru.

Klanjam ti se smjerno

Adoro te devote
- sv. Toma Akvinski (oko 1225.-1274.),
himan Presvetom oltarskom sakramentu,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
siječanj 1937.

S

1. Kla - njam, kla-njam ti se smjer - no taj-ni Bo - že naš,
2. Vid i, vid i o - pip, o - kus va-ra - ju se tu,
3. Ra - nâ, ra - nâ ka - o To - ma ja ti ne vi - dim,

A

1. Kla - njam, kla-njam ti se smjer - no taj-ni Bo-že naš,
2. Vid i, vid i o - pip, o - kus va-ra-ju se tu,
3. Ra - nâ, ra - nâ ka - o To - ma ja ti ne vi - dim,

Org.

7

1. što pod, što pod pri - li - ka - ma tim se sa - kri - vaš,
2. al' za, al' za čvr - stu vje - ru do - sta je što čuh;
3. i - pak, i - pak Bo - gom svo - jim pri-zna-jem te s njim,

1. što pod, što pod pri - li - ka - ma tim se sa - kri - vaš,
2. al' za, al' za čvr - stu vje - ru do - sta je što čuh;
3. i - pak, i - pak Bo - gom svo - jim pri-zna-jem te s njim,

13

1. sr - ce ti se mo - je cije - lo pre - da - je,
2. vje - ru - jem u sve - mu Kri - stu Bo - gu svom,
3. daj, da vje - ra mo - ja u - vijek ži - vlje sja,

1. sr - ce ti se mo - je cije - lo pre - da - je,
2. vje - ru - jem u sve - mu Kri - stu Bo - gu svom,
3. daj, da vje - ra mo - ja u - vijek ži - vlje sja,

19

1. jer dok pro - ma tra te, svijest mu pre - sta - je.
2. I - sti - ne nad o - vom ne - ma I - sti - nom.
3. da se u - fam u te, da te lju - bim ja.

1. jer dok pro - ma tra te, svijest mu pre - sta - je.
2. I - sti - ne nad o - vom ne - ma I - sti - nom.
3. da se u - fam u te, da te lju - bim ja.

O, da mogu kao kerub Božji

dr. Ivan Evanđelist Šarić
(1871.-1960.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1933., br. 1.

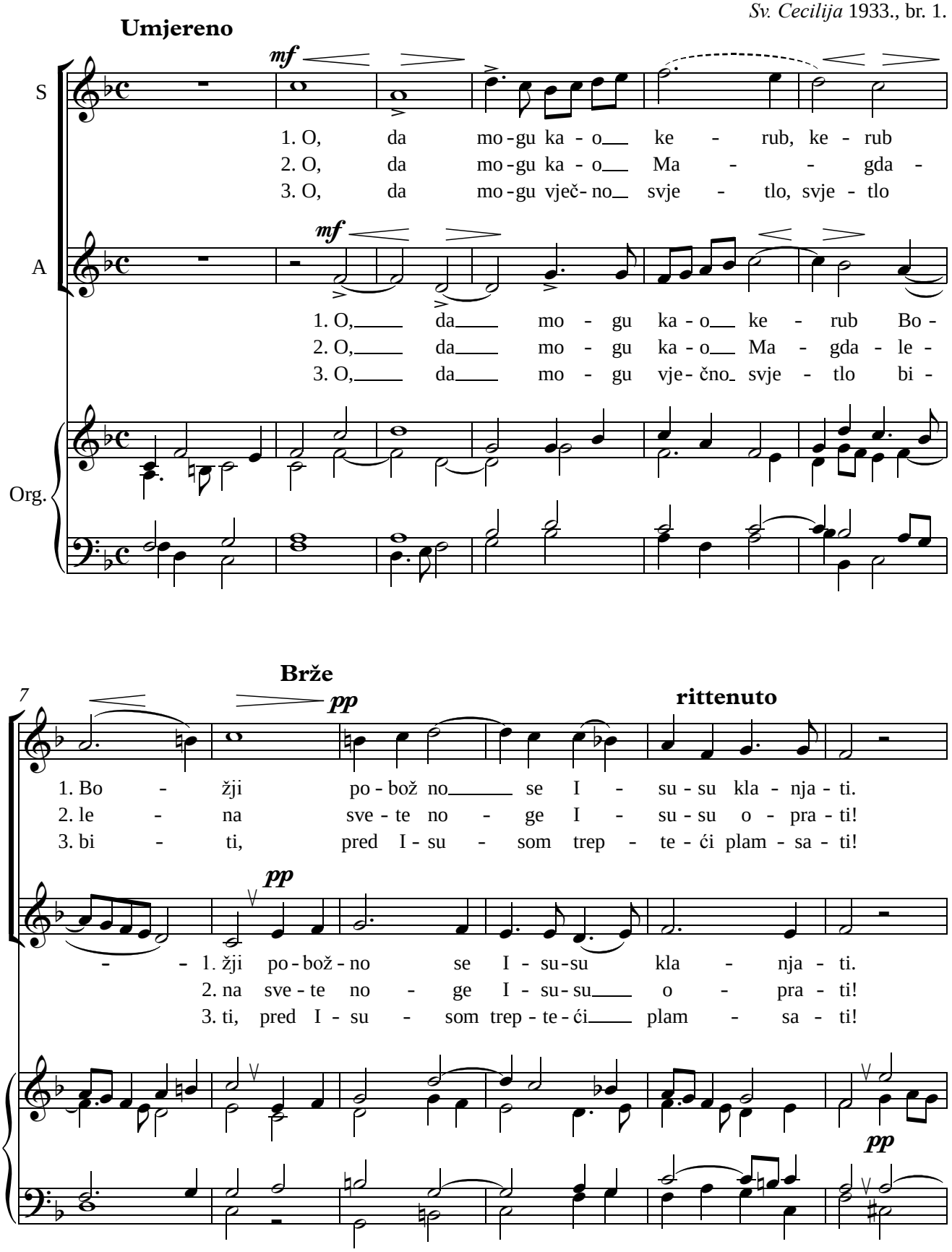

A tempo

13

f

1. O, da mo - gu k'o Ma - ri - ja Dje -
2. O, da mo - gu k'o lju - blje - ni I -
3. O, da mo - gu ta - ber - na - kul bi -

f

1. O, da mo - gu k'o Ma - ri - ja Dje -
2. O, da mo - gu k'o lju - blje - ni I -
3. O, da mo - gu ta - ber - na - kul bi -

19

p

1. va nad ko - ljev - kom I - su - su, I - su - su pje - va - ti.
2. van na I - su - sa, I - su - sa gla - vu na - sla - nja - ti!
3. ti pa I - su - sa dan i noć, dan i noć ču - va - ti!

p

1. va nad ko - ljev-kom I - su - su pje - va - ti.
2. van na I - su - sa gla - vu na - sla - nja - ti!
3. ti pa I - su - sa dan i noć ču - va - ti!

Divnoj dakle

Tantum ergo
- sv. Toma Akvinski (oko 1225.-1274.)
(5. i 6. kitica himna *Pange lingua gloriosi*),
Večernja svetkovine Tijelova,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
"Zgb., na sv. Šimuna i Judu Tadeja, 28. X. 1932.",
Sv. Cecilija 1933., br. 1.

Polagano

S
1. Di - vnoj da-kle taj - ni
2. Bo - gu O-cu, Bo - gu

A
1. Di - vnoj
2. Bo - gu

Org.

6
1. o - voj kla - njaj - mo se smjer - no mi,
2. Si - nu hva - la s pje - smom ra - dos - nom,

1. da - kle taj - ni o - voj kla - njaj - mo se smjer - no mi,
2. O - cu, Bo - gu Si - nu hva - la s pje-smom ra - dos - nom,

Brže

11

f

1. sta - ri za - kon žr - tvi no - - - voj
2. sla - vi - mo im ve - li - či - - - nu,

f

1. sta - ri za - kon žr - tvi no -
2. sla - vi - mo im ve - li - či -

14

Polaganije

1. nek se sa - da u - klo - ni,
2. ča - sti - mo ih du - šom svom,

- - 1. voj nek se sa - da u - klo - ni,
- - 2. nu, ča - sti - mo ih du - šom svom,

Tempo primo

18 *mf*

1. vje - ra du - ši čo - vje - ko voj nek spo -
2. k Du - hu Sve - tom nek se vi - nu gla - si

mf

1. vje - ra du - ši čo - vje - ko - voj nek
2. k Du - hu Sve - tom nek se vi - nu gla -

22

1. zna - nje do - pu - ni.
2. s di - kom jed - na - kom. A - men.

1. spo - zna - nje do - pu - ni.
2. si s di - kom jed - na - kom. A - men.

Pjesma Majci Božjoj kod Kamenitih vrata

mons. dr. Svetozar Rittig
(1873.-1961.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1933., br. 1.

Polagano i svečano

S

1. Zdra - vo! Zdra - vo, Maj - ko s Ka - me - ni -
2. Tko se, tko se te - bi, Maj - ko, žar -
3. Di - gni, di - gni du - šu u ne - bes -

A

1. Zdra - vo!
2. Tko se,
3. Di - gni,

Org.

7

1. tih vra - ti, na nas po - gled mi - li svoj o -
2. ko mo - li, o - zdrav - ljaš mu ra - ne sve i
3. ke sfe - re i o - ba - sjaj svje - tlom Bo - žje

1. Zdra - vo, Maj - ko s Ka - me - ni - tih vra - ti, na nas po - gled svoj o -
2. tko se te - bi, Maj - ko žar - ko mo - li, o - zdrav - ljaš mu ra - ne,
3. di - gni du - šu u ne - bes - ke sfe - re i o - ba - sjaj svje - tlom

12

1. bra - ti. Ti si u - zor iz ne - bes-kog ra - ja, ra - ja, že - lja
2. bo - li. I kad lju - di po - moć već ne mo - - gu, bol-nom
3. vje - re. U - žgi sr - ca sta - ra, u - žgi mla - da, mla - da, lju - bav

1. bra - ti. Ti si u - zor iz ne - bes - kog ra - ja,
2. bo - li. I kad lju - di po - moć već ne mo - gu,
3. vje - re. Už - gi sr - ca sta - ra, už - gi mla - da,

18

1. žar - kih na - ših o - sje-ća - ja. Ti si, ti si na - ša
2. ču - do iz - mo - liš pri Bo - gu: iz sr - ca nam
3. Kri - sta svije-tom da za-vla - da ti, ne - be - sa

1. že - lja žar - kih na ših o-sje-ća - ja. Ti
2. bol - nom ču - do iz mo-liš pri Bo - gu: iz
3. lju - bav Kri - sta svije - tom da za-vla - da, ti,

24

1. na da i naš spas, Bo - žja Maj -
2. grom - ki o - ri poj, spa - si, Maj -
3. sla - va, sjaj i čar, ti, naj - ljep -

1. si, ti si na - ša na - da i naš
2. sr - - ca nam grom - ki o - ri
3. ne - - be - sa sla - va, sjaj i

28

1. ko, čuj! U - - - - sli - ši nas!
2. - ko, vjer - - - ni na - rod svoj!
3. - ši lju - - - dem Bo - žji dar!

1. spas, Bo - žja Maj - ko, čuj! U - sli - ši nas!
2. poj, spa - si, Maj - ko, vjer - ni na - rod svoj!
3. čar, ti, naj - ljep - ši lju - dem Bo - žji dar!

Sv. Josipu

Te, Joseph, celebrent,
- Girolamo Casanate (1620.-1700.),
himan Večernje svetkovine sv. Josipa, 19. III.,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1939., br. 6.

Andante (𝅗𝅥 = ***60***)

Org.

6 *mf*

1. Ci - o, Jo - si - pe, raj nek te uz - vi - su - je.
2. Kad se pre - slav - ni plod pod sr - cem ja - vi njoj,
3. Nje - žni ra - đa se Bog, i ti ga mi - lu - ješ,

1. Ci - o, Jo - si - pe raj nek te uz - vi - su - je.
2. Kad se pre-slav - ni plod pod sr-cem ja - vi njoj,
3. Nje - žni ra - đa se Bog, i ti ga mi - lu - ješ,

12

1. Sva - ki kr - šćan-ski kraj nek ti se ra - du - je.
2. i ti, za - div-ljen, bi u bri - zi tje - skob - noj.
3. pa u E - gi - pat s njim bje - že - ći pu - tu - ješ,

1. Sva - ki kr - šćan - ski kraj nek ti se ra - du - je.
2. i ti, za - div - ljen, bi u bri - zi tjes - kob - noj.
3. pa u E - gi - pat s njim bje - že - ći pu - tu - ješ,

17 **Polaganije**

p

1. Ti si za - slu - ga pun
2. Tad će An - đe - o reć
3. a kad iš - čez - nu on,

pp

21

accel.

1. pre - či - stom že - nid - bom zdru - -
2. ”Dje - te - šce pre - sve - to Bož - -
3. tra - žiš ga, na - la - ziš, pun

1. pre - či - stom že - nid - bom zdru -
2. ”Dje - te - šce pre - sve - to Bož -
3. tra - žiš ga, na - la - ziš, pun

25

1. žen s Dje - vi - com ne - vi - nom, ne - vi - nom.
2. jim Du - hom je za - če - to, za - če - to.”
3. ve - se - lja već ne tu - žiš, ne tu - žiš.

ne - vi - nom.
za - če - to.”
ne tu - žiš.

Troglasne zborske skladbe

Uskrsnu pastir dobri

Surrexit pastor bonus

pričesna pjesma
4. vazmene nedjelje

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 13. IV. 1943.

Andante

S 1

U - skr - snu pa-stir do -

Sur - re - xit pa stor bo -

S 2

U - skr - snu pa - stir do - bri, u - skrs - nu

Sur - re - xit pa - stor bo - nus, sur - re - xit

A

U - skr - snu pa - stir do - bri, u -

Sur - re - xit pa - stor bo - nus, sur -

Org.

5

bri, u - skr - snu pa - stir do - bri, pa-stir do - bri,

nus, sur - re - xit pa - stor bo - nus, pa-stor bo - nus,

pa-stir do - bri, u - skr - snu pa-stir do - - bri,

pa-stor bo - nus, sur - re - xit pa-stor bo - - nus,

skr - snu pa-stir do - bri, u - skr - snu pa-stir do - bri,

re - xit pa-stor bo - nus, sur - re - xit pa-stor bo - nus,

11 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le -

a - le - lu - ja a - le - lu - - ja, a - le -

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja

15

lu - ja a - le - lu - ja!

lu - ja a - le - lu - ja, a - le - lu - ja!

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja!

19 **Sostenuto**

23 **Polagano, jednoglasno**

Koj' ži - vot svoj po - - lo - ži, koj' ži - vot
Qui a - ni-mam su - am po - su - it, qui a - ni-

27

svoj po - - lo - ži za ov - ce svo - je,
mam su - am po - su - it pro o - vi - bus su - is,

31 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

36

Polagano i tiho

a - le - lu - - ja! I za sta - do svo - -
Et pro gre - ge su - -

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja! I za sta - do svo -
Et pro gre - ge su -

a - le - lu - ja! I za sta - do svo -
Et pro gre - ge su -

42

- - je, za sta - do svo - je um - ri - je,
o mo - ri dig - na - tus est,

je, za sta - do svo - je um - ri - je, za sta - do svo - je um - ri - je,
o mo - ri dig - na - tus est, mo - ri dig - na - tus est,

- - je, za sta - - do svo - je um - ri - je,
o, mo - - ri dig - na - tus est,

47 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le -

a - le - lu - ja a - le - lu - - ja, a - le -

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja,

51

lu - ja, a - le - lu - - - - ja!

lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja!

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja!

Uskrsnu pastir dobri*

Surrexit pastor bonus

pričesna pjesma
4. vazmene nedjelje

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 13. IV. 1943.,
*izvorno u Es-duru

Andante

S 1

U - skr - snu pa-stir do -
Sur - re - xit pa-stor bo -

S 2

U - skr - snu pa - stir do - bri, u - skrs - nu
Sur - re - xit pa - stor bo - nus, sur - re - xit

A

U - skr - snu pa - stir do - bri, u -
Sur - re - xit pa - stor bo - nus, sur -

Org.

5

bri, u - skr - snu pa - stir do - bri, pa-stir do - bri,
nus, sur - re - xit pa - stor bo - nus, pa-stor bo - nus,

pa-stir do - bri, u - skr - snu pa-stir do - - bri,
pa-stor bo - nus, sur - re - xit pa-stor bo - - nus,

skr - snu pa-stir do - bri, u - skr - snu pa-stir do - bri,
re - xit pa-stor bo - nus, sur - re - xit pa-stor bo - nus,

11 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le -

a - le - lu - ja a - le - lu - - ja, a - le -

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja

15

lu - ja a - le - lu - ja!

lu - ja a - le - lu - ja, a - le - lu - ja!

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja!

19 **Sostenuto**

23 **Polagano, jednoglasno**

Koj' ži - vot svoj po - - lo - ži, koj' ži - vot

Qui a - ni-mam su - am po - su - it, qui a - ni-

27

svoj po - - lo - ži za ov - ce svo - je,

mam su - am po - su - it pro o - vi-bus su - is,

31 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja,

36

Polagano i tiho

a - le - lu - - ja! I za sta - do svo - -
Et pro gre - ge su - -

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja! I za sta - do svo -
Et pro gre - ge su -

a - le - lu - ja! I za sta - do svo -
Et pro gre - ge su -

42

- - je, za sta - do svo - je um - ri - je,
o mo - ri dig - na - tus est,

- je, za sta - do svo - je um - ri - je, za sta - do svo - je um - ri - je,
o mo - ri dig - na - tus est, mo - ri dig - na - tus est,

- - je, za sta - - do svo - je um - ri - je,
o, mo - - ri dig - na - tus est,

47 **Allegro**

a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le -

a - le - lu - ja a - le - lu - - ja, a - le -

a - le - lu - ja, a - le - lu - - ja,

51

lu - ja, a - le - lu - - - - ja!

lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja!

a - le - lu - ja, a - - le - lu - - ja!

Uzmite, jedite

Vladimir Rožman,
pseud. *V. Gjurin*
(1874.-1920.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 3. VIII. 1945.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

Jednoglasno

1. Uz - mi - te, je - di - te, mo - je vam tije - lo to je,
2. Spa - si - telj re - če to, nje - go - va riječ bi do - - sta,
3. Da - nas, kroz vje - ko - ve u Cr - kvi i - sto bi - - va:
4. Ka - da nas ži - ća put ho - će da ja - dom smr - - vi,

Org.

9 *Troglasno (S, MS, A)*

1. uz - mi - te, pij - te
2. tije - lo i sve - ta
3. među na - ma, sret - ni
4. šti - ta gle Kri - sto -

1. uz - mi - te, uz - mi - te, pij - te svi:
2. tije - lo i sve - ta krv, sve - ta krv
3. među na - ma, sret - ni smo, sret - ni smo,
4. šti - ta gle Kri - sto - va, Kri - sto - va:

1. uz - mi - te, pij - te svi:
2. tije - lo i sve - ta krv
3. među na - ma sret - ni smo,
4. šti - ta gle Kri - sto - va:

14

1. svi: e - vo vam kr - vi mo - - je!
2. krv u_____ taj čas na mah po - - sta!
3. smo, i - ma - mo Kri - sta ži - - va!
4. va: tije - la mu, sve - te kr - - vi!

1. e - vo vam kr - - - vi mo - - je!
2. u taj čas na - - - mah po - - sta!
3. i - ma - mo Kri - - - sta ži - - va!
4. tije - la mu, sve - - - te kr - - vi!

1. e - vo vam kr - - vi, kr - vi mo - je!
2. u____ taj čas na_____ mah, na_____ mah po - sta!
3. i - ma - mo Kri - - sta, Kri - sta ži - va!
4. tije - la mu, sve - - te, sve - te kr - vi!

Uzmite, jedite*

Vladimir Rožman,
pseud. *V. Gjurin*
(1874.-1920.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 3. VIII. 1945.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.,
*izvorno u G-duru

Jednoglasno

1. Uz - mi - te, je - di - te, mo - je vam tije - lo to je,
2. Spa - si - telj re - če to, nje - go - va riječ bi do - - sta,
3. Da - nas, kroz vje - ko - ve u Cr - kvi i - sto bi - - va:
4. Ka - da nas ži - ća put ho - će da ja - dom smr - vi,

Org.

9 *Troglasno (S, MS, A)*

1. uz - mi - te, pij - te
2. tije - lo i sve - ta
3. međ na - ma, sret - ni
4. šti - ta gle Kri - sto -

1. uz - mi - te, uz - mi - te, pij - te svi:
2. tije - lo i sve - ta krv, sve - ta krv
3. međ na - ma, sret - ni smo, sret - ni smo,
4. šti - ta gle Kri - sto - va, Kri - sto - va:

1. uz - mi - te, pij - te svi:
2. tije - lo i sve - ta krv
3. međ na - ma sret - ni smo,
4. šti - ta gle Kri - sto - va:

14

1. svi: e - vo vam kr - vi mo - je!
2. krv u_____ taj čas na mah po - sta!
3. smo, i - ma - mo Kri - sta ži - - va!
4. va: tije - la mu, sve - te kr - - vi!

1. e - vo vam kr - - - vi mo - - je!
2. u taj čas na - - - mah po - - sta!
3. i - ma - mo Kri - - - sta ži - - va!
4. tije - la mu, sve - - - te kr - - vi!

1. e - vo vam kr - - vi, kr - vi mo - je!
2. u___ taj čas na_____ mah, na_____ mah po - sta!
3. i - ma - mo Kri - - sta, Kri - sta ži - va!
4. tije - la mu, sve - - te, sve - te kr - vi!

Desnica Gospodnja

Ps 118, 16.17.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

Polagano

S: De - sni - ca Go - spod-nja po - ka - za sna - gu,

MS: De - sni - ca Go - spod-nja po - ka-za sna - gu,

A: De - sni - ca Go - spod-nja po - ka - za sna - gu,

Org.

6

de - sni - ca Go - spod-nja po - ka - za sna - gu.

de - sni - ca Go - spod - nja po - ka - za sna - gu.

de - sni - ca Go - spod-nja po - ka - - za sna - gu.

12

De - sni - ca me Go - spod-nja uz - vi - si, uz - vi - si, uz - vi - si.

De - sni - ca me Go - spod - nja uz - vi - si, uz - vi - - si.

De - sni ca me Go - spod - nja uz - vi - si, uz - vi - si, uz - vi - si.

19

Allegro

Sostenuto

23

pp

Ne - ću u - mrije - ti, ne - ću u - mrije - ti, ne - go - ži -

pp

Ne - ću u - mrije - ti, ne - ću u mrije - ti, ne - go

pp

Ne - ću u - mrije - ti, ne - ću u - mrije - ti, ne - go ži -

pp

29

Brže

p

- vje - ti. Ne-ću

p

ži - vje - ti. Ne-ću

p

- vje - ti. Ne - ću

p

35

prema kraju accel.

u - mrije - ti, ne-go ži - vje - ti

mf

u - mrije - ti, ne-go ži - vje - ti i - ka - zi - va-ti dje -

mf

u - mrije - ti, ne-go ži - vje - ti. i ka - zi - va-

mf

41

mf

i ka-zi-va-ti dje-la Go - spod-nja, i ka-zi-va-ti dje-

- la Go - spod-nja, dje - la Go-spo-nja, i ka-zi-va

ti dje-la Go-spod-nja, dje - la Go-spod-nja, i ka-

47

rall.

- la Go - spod-nja, dje-la Go - - spod - nja.

ti dje - - la, dje-la Go - spod-nja, Go-spod-nja.

zi-va-ti dje - la, dje-la Go-spod-nja, Go - spod-nja.

p

Krasotom većom sunce sja

Paschale mundo gaudium.
- ambrozijanski himan (4.-5. st.),
jedan od triju himana nastalih
iz većeg himna *Aurora Lucis Rutilat.*
Slavlje apostola, liturgija časova
u vazmenom vremenu,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 1940.

S
1. Kra - so-tom ve - ćom sun - ce sja svud
3. Sva sla - va O - cu vječ - no - mu i

MS
1. Kra - so-tom ve - ćom sun - ce sja, svud ši-reć ra - dost u -
3. Sva sla - va O - cu vječ - no - mu i us-kr-slo - mu Si -

A
1. Kra - so-tom ve - ćom sun - ce sja svud ši - reć ra - dost
3. Sva sla - va O - cu vječ - no - mu i us - kr-slo - mu

5
1. ši - reć ra - dost us - kr - snu, kra - so - tom ve - ćom sun - ce sja,
3. us - kr slo - mu Si - nu mu, sa Tje - ši - te - ljem Pre - sve - tim,

1. skr - snu, us - kr - snu, kra - so - tom ve - ćom sun - ce sja,
3. nu mu, Si - nu mu sa Tje - ši - te - ljem Pre - sve - tim,

1. us - kr - snu, kra - so - tom ve ćom, kra - so - tom
3. Si - nu mu sa Tje - ši - te - ljem, sa Tje - ši-

9
1. *kitica*
1. kra - so - tom ve - ćom sun - ce sja svud ši - reć ra - dost us - kr -
3. sa Tje - ši - te - ljem Pre - sve - tim u vječ - ne vije - ke

1. kra - so - tom ve - ćom, svud ši - reć ra - dost us - - kr -
3. sa Tje - ši - te - ljem u vječ - ne vije - ke vje - - -

1. ve - ćom sun - ce sja svud ši - reć ra - dost us - - - kr -
3. te - ljem Pre - sve - tim u vječ - ne vije - ke vje - - -

Fine

13 3. *kitica*

snu. vje - ko - va. 2. Na sve - tom tije - lu Kri - sto - vu,

snu. - ko - va. 2. Na sve - tom tije - lu, tije - lu Kri-

snu. - ko - va. 2. Na sve - tom tije - lu, tije - lu Kri -

19

na sve - tom tije - lu Kri - sto - vu ko zvijez - de ra - ne sije -

sto - vu, na sve-tom tije - lu, na sve - tom tije - lu Kri - sto - vu ko

- sto - vu, na sve-tom tije - lu Kri - sto - vu ko zvijez - de ra - ne

24

- va - ju kom a - - po - sto - li di - ve se, svim vjer -

zvijez - de ra - ne sije - va - ju kom a - po - sto - li di - ve se, svim

sije - va - ju, kom a - po - sto - li di - ve se, svim vjer -

28 D.C. al Fine

- - - no pri - po - vije - - - da - ju.

vjer - no pri - po - vije - - - da - - ju.

- no pri - po - vije - da - ju, svim vjer - no pri - po - vije - da - ju.

Kog zemlja, more, zvjezdan svod

Quem terra, pontus, sidera
- sv. Venancije Fortunat
(oko 530.-oko 600.),
Služba čitanja slavlja BD Marije,
Jutarnja srijedom u došašću,
prepj. Milan Pavelić, DI
(1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.)

Soprani

1. Kog zem-lja, mo-re, zvjez-dan svod uz-vi - su-ju, na-vje - šću-ju, na-

Org.

6

1. vje - šću - ju, Vla - da - ra tri - ju svje - to - va, Vla-

11

1. da - ra tri - ju svje-to - va u kri - lu no - si Ma - ri - ja.

17 *Alti*

2. Kom sun - ce, mje - sec, sva - ki stvor kroz vje - ko - ve se kla - nja - ju, kroz

22

2. vje - ko - ve se kla - nja - ju, tog no - si Dje - va, tog no - si Dje - va pod

28

2. sr - cem, pod sr - cem, u tije - lu pu - nu

31

2. mi - lo - sti.

36

Troglasno (S, MS, A)

3. O Maj - ko,
4. Ne - bes - ki

3. O Maj - ko, Gos - po bla - že - na, Bo - žan - - ski
4. Ne - bes - ki glas te u - sre - ći, Duh Gos - - pod-

3. O Maj - ko, Gos - po bla - že - na, Bo -
4. Ne - bes - ki glas te u - sre - ći, Duh

40

3. Gos - po bla - že - na, Bo - žan - ski svije - ta gra - di -
4. glas te u - sre - ći, Duh Gos - pod - nji te o - sje -

3. svije - ta gra - - - di - telj, Bo - žan - ski svije - ta
4. nji te o - - - sje - ni, Duh Gos - pod - nji te

3. žan - ski svije - ta gra - di - telj, Bo - žan - ski svije - ta
4. Gos - pod - nji te o - sje - ni, Duh Gos - pod - nji te

43

3. telj, Bo - žan - ski svije - ta gra - di - telj,
4. ni, Duh Gos - pod - nji te o - sje - ni,

3. gra - di - telj, Bo - žan - ski svije - ta gra - di - telj, u
4. o - sje - ni, Duh Gos - pod - nji - te o - sje - ni, iz

3. gra - di - telj, Bo - žan - ski svije - ta gra - di - telj,
4. o - sje - ni, Duh Gos - pod - nji te o - sje - ni,

47

3. u či - joj ru - ci sav je svijet, u te-be se za
4. iz te - be do - đe Spa - si - telj o - če-ki-van iz

3. či - joj ru - ci sav je svijet, u či - joj ru - ci sav je
4. te - be do - đe Spa - si - telj, iz te - be do - đe Spa - si -

3. u či - joj ru - ci sav je svijet, u či - joj ru - ci sav je svijet, u
4. iz te - be do - đe Spa - si - telj, iz te - be do - đe Spa - si - telj, o -

52

3. tvo - - - ri - o, za - tvo - ri - o.
4. na - - - - ro - da, od na - ro - da.

3. svijet, u te - be se za - tvo - ri - o, za - tvo - ri - o.
4. telj, o - če - ki - van iz na - ro - da, od na - ro - da.

3. te - be se za - tvo - ri - o, u te - be se za - tvo - ri - o. 5. Sva_ sla-va
4. če - ki-van od na - ro - da, o - če - ki - van od na - ro - da.

57

5. Sva_ sla-va te - bi, I - su - se, sva_ sla-va

5. Sva_ sla-va te - bi, I - su - se, sva_ sla-va te - bi, I - su-se,

5. te - bi, I - su se, sva sla-va te - bi, sva sla-va te -

61

Fine

5. te - bi, sva_ sla-va te - bi, I - su - se,

5. sva_ sla-va te - - bi, sva_ sla-va te - bi, I - su - se,

5. bi, sva_ sla-va te - bi, I - su - se,

65

5. kog ro - di Dje - va Ma - ri - ja i O - cu s Du-hom pre - bla -

5. kog ro - di Dje - va Ma - ri - ja i O - cu s Du-hom pre - bla -

5. kog ro - di Dje - va Ma - ri - ja i O - cu s Du-hom pre - bla -

70

Dal 𝄋 al Fine

5. gim u vječ - ne vije - ke vije - - ko - va.

5. gim u vječ - ne vije - ke vje - ko - va.

5. gim u vječ - ne vije - ke vje - - ko va. Sva_ sla-va

Skladbe za muški zbor

Dobro je ispovijedati se Gospodu

Usp. Ps 92,2

Matija Ivšić (1894.-1963.),
25. VIII. 1935.

Andante

p

1

B 1

Do - bro je, do - bro je is - po-

B 2

7

vije - da - ti se Gos - po - du, do - bro je,

Do - bro je, do -

12

do - bro je is - po - vije - da - ti se Gos - po -

- bro je is - po - vije - da - ti se Gos - po -

17

T 1

T 2

Do - bro je, do - bro je is - po-

B 1

du,

B 2

du, do - bro je do - bro je is - po-

23

Do - bro je, do -

vije - da - ti se Gos - po - du, do - bro je,

vije - da - ti se Gos - po - du, do - bro je, do - bro

28

bro je, is - - po - vije - da - ti se Gos - po -

do - bro je is - po - vije - da - ti se Gos - po -

je is - po - vije - da - ti se Gos - - - po -

33

du, do - bro je, do - bro je is - po -

du, do - bro je, do - bro

do - bro je, do - bro je i -

du, do - bro

38 ritenuto rallent.

vije - - - da - ti se Gos - po - du

je is - po - vije - da - ti se Gos - po - du

- - spo - vije - da - ti se Go - spo - du i

je is - po - vije - da - ti se Gos - po - du

42 Moderato - Allegro

i pje - va - ti i - me - nu

i pje - va - ti i - - me - nu tvo -

pje - va - ti, pje - va - ti i - me - nu tvo -

i pje - - va - ti i - me - nu tvo -

47 rall. risoluto

tvo - mu, Sve - viš - nji, i pje - va - ti, i pje - va - ti, i

- mu, Sve - viš - nji, i pje - va - ti, i pje - va - ti i

- mu, Sve - viš - nji, i pje - va - ti, i

mu, Sve - viš - nji, i pje - va - ti i pje - va - ti i

52

p *mf* *f*

pje - va - ti i - me - nu tvo - me, SVe - viš - nji,

p *mf* *f*

pje - va - ti i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji.

p *mf* *f*

pje - va - ti i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji,

p *mf* *f*

pje - va - ti i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji,

Largo

57

mf

rall.

1. 2.

i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji. nji.

mf

i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji. nji.

mf

i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji i - nji.

mf

i - me - nu tvo - mu, Sve - viš - nji. nji.

In te Domine speravi

Tebi se, Gospodine, utječem,
o, da se ne postidim nikada:
u svojoj me pravdi izbavi!
(Ps 31,2)

Moderato

Matija Ivšić (1894.-1963.)

T 1 — In te Do -

T 2 — In te Do - mi-ne spe - ra - vi, in te

B 1

B 2 — In te Do - mi-ne spe - ra - - - vi, in te

7

- mi - ne spe - ra - - - vi, spe - ra - - -

Do - mi-ne spe - ra - vi, spe - ra - - - - vi, spe - ra -

In te Do - mi-ne spe - ra vi, spe - ra -

Do - mi-ne spe - ra - vi, in te Do - mi - ne spe - ra -

13

- vi,

- vi, in te Do - mi - ne spe - ra - vi,

- vi, in te Do - mi - ne spe - ra - - -

vi, in te Do - mi - ne spe - ra - vi, in te Do -

19

riten.

in te Do - mi - ne spe - ra - vi,

Mosso

spe - ra - vi, in te Do - mi - ne spe - ra - vi, non con - fun - dar

- - vi, in te Do - mi - ne spe - ra - vi, non con-

mi - ne spe - ra - vi, spe - ra - vi,

25

non con - fun - dar in ae-

in ae - ter - - - - - - num, in ae -

fun - dar in ae - ter - num, non

non con - fun - dar in

30

ter - - - - - - - - num,

ter - - - - - - - - num,

con - - fun - - dar in ae - ter - num, in ae -

ae - ter - num,

35 **Sostenuto** **Andante** *pp*

non con-fun-dar in ae - ter-num, in ae - ter -

in ae-ter - num, non con - fun-dar in ae - ter num, in ae - ter -

ter - num, non con - fun-dar in ae - ter-num, in ae- ter - -

non con - fun-dar in ae - ter - num, in ae - ter -

41 **Meno mosso** *mf*

num, in ju - sti - ti - a tu - a,

mf

num, in ju - sti - ti - a tu - a, in

mf

num, in ju - sti - ti - a tu - a,

mf

num, in ju - sti - ti - a tu - a, in ju - sti - ti -

46

in ju - sti - ti - a tu - a, in ju - sti - ti - a, in

ju - sti - ti - a tu - a, in ju - sti - ti -

in ju - sti - ti - a tu - a

a tu - a, in ju - sti - ti - a tu - a li - be - ra me,

52

ju - sti - ti - a, in ju -

a tu - a li - be - ra me, in ju - sti - ti -

li - be - ra, li - be - ra, in ju - sti - ti -

li - be - ra me,

56

sti - ti - a tu - a li - be - ra me.

a tu - a li - be - ra me.

a tu - a li - be - ra me.

li - be - ra me, li - be - ra me.

Kraljice neba, raduj se

Regina coeli, laetare,
antifona B. D. Marije
vazmenog vremana,
Povečerje, liturgija časova

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 1963.

T 1
T 2

Kra - lji - ce ne - - - - ba, ra - duj

B 1
B 2

f

Kra - lji - ce ne - ba, ra - - - duj

Kra - lji - ce ne - - - - ba, ra - duj

5

f

Kra - lji - ca ne - ba, ra - duj se, ra - duj

se, Kra - lji - ce ne - ba, ra - duj se,

se, Kra - lji - ce ne - ba ra - duj

Più mosso

se, a - le - lu - - - ja, a - le - lu - ja.

9

se, a - le - lu - - - ja, a - le - lu - ja.

a - le - lu ja, a - le - lu - ja.

se, a - le - lu ja, a - le - lu - ja.

15

Jer kog si dos - toj - na

Jer kog si dos - toj - na bi - la no - sit, bi -

Jer kog si dos - toj - na bi - la no - - - sit,

Jer kog si dos - toj - na bi - la no - - sit,

21

bi - la no - sit, no - sit. a - le - lu - - -

- la no - sit, no - sit. a - le - lu - - -

jer kog si dos - toj - na bi - la no - sit, a - le - lu - - -

bi - la no - sit, bi - la no - sit, a - le - lu - ja, a - le - lu -

27

ja, a - le - lu - ja.

ja, a - le - lu - ja. Us - krs - nu ka - ko

ja, a - le - lu - ja. Us - krs - nu ka - ko je re -

ja, a - le - lu - ja. Us - krs - nu ka - ko je

33

Us - krs - nu ka - ko je re - - - - - ka -

je re - ka o, ka - ko je re - ka - o ka - ko je re - ka -

ka - o, us - krs - nu ka - ko je re - ka - o, ka - ko je re - ka - o,

re - ka - o, us - krs - nu ka - ko je re - ka - o, ka - ko je re - ka

39

o, a - le - lu - - - ja, a - le - lu - ja.

o, a - le - lu - - - ja, a - le - lu - ja.

a - le - lu - - - ja, a - le - lu - ja.

o, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja.

45

Mo -

Mo -

Mo - li se Bo - gu za nas, mo -

Mo - li se Bo - gu za nas, mo-li se Bo - gu za nas,

li se ti za nas, a - le -

50

li se Bo - gu ti za nas, ti za nas, a - le -

- li se Bo - gu za nas, a - le -

mo - li se Bo - gu za nas, a - le -

lu - - - - ja, a - le lu - - ja.

54

lu - - - - ja, a - le - lu - - ja.

lu - - - - ja, a - le - lu - - ja.

lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja.

Divnoj dakle

Tantum ergo,
- sv. Toma Akvinski (oko 1225.-1274.),
(5. i 6. strofa himna *Pange lingua gloriosi*),
Večernja svetkovine Tijelova,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
25. IV. 1934.

Andante

T 1

1. Div - noj dak-le taj - ni o - voj kla -
2. Bo - gu O-cu, Bo - gu Si - nu hva -

T 2

1. Div - noj dak - le taj - ni o - voj kla - njaj-
2. Bo - gu O - cu, Bo - gu Si - - nu hva - la

B 1

1. Div - noj dak-le taj - ni o - voj kla - njaj -
2. Bo - gu O-cu, Bo - gu Si - nu hva - la

B 2

1. Div - noj dak - le taj - ni o - voj kla -
2. Bo - gu O - cu, Bo - gu Si - nu hva -

7

rall.

1. - njaj - mo se smjer - no mi, sta - ri za - kon žrt -
2. - la s pjes - mom ra - dos - nom, sla - vi - mo im ve -

1. mo se smjer - no mi, sta - ri za - kon žrt - vi
2. s pjes - mom ra - dos - nom, sla - vi - mo im ve - li -

1. mo se smjer - no mi, sta - ri za
2. s pjes - mom ra - dos - nom, sla - vi - mo

1. - njaj - mo se smjer - no mi, sta - ri za - kon žrt -
2. - la s pjes - mom ra - dos- nom, sla - vi - mo im ve -

14

rall.

f

1. - vi no - - voj nek se sa - da
2. - li - či - - nu, ča - sti - mo ih

f

1. no - - - - - - voj nek se sa -
2. či - - - - - - nu, ča - sti- mo

f

1. kon žrt - vi no - - - voj nek se sa -
2. im ve - li - či - - - nu, ča - sti - mo

f

1. vi no - - - - voj, nek se sa -
2. li - či - - - - nu, ča - sti - mo

21

Moderato

1. u - - klo - ni, vje - ra du - ši čov - je-
2. du - šom svom, k Du - hu Sve - tom nek se

1. - da u - klo - ni, vje - ra du - ši čov - vje-ko -
2. ih du - šom svom, k Du - hu Sve - tom nek se vi -

1. da u - klo - ni, vje - ra du - - ši
2. ih du - šom svom, k Du - hu Sve - - tom

1. da u - klo - ni, vje - ra du - ši čov - je -
2. ih du - šom svom, k Du - hu Sve-tom nek se

28

1. ko - voj nek spo - zna - nje do -
2. vi - nu gla - - si s di - kom jed -

1. voj - nek spo - zna - nje
2. nu gla - - - si s di - kom

1. čov - je - ko - voj nek spo - zna - nje do - -
2. nek se vi - nu gla - si s di - kom je - - -

1. ko - voj nek spo - zna - nje do -
2. vi - nu gla - si s di - kom jed -

33

rall.

1. - pu - ni.
2. - na - kom. A - - - - - men.

1. do - pu - ni.
2. jed - na - kom. A - - - - - men.

1. - pu - ni.
2. - na - kom. A - - - - - men.

1. - pu - ni.
2. - na - kom. A - - - - - men.

Biserjem sjajnim

(Pjesma za vjenčanje)

Aleksa Kokić
(1913.-1940.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1939., br. 6.

Andante

mf

T 1
T 2

Bi - ser - jem sjaj - - nim mi - lo - sti Tvo - -

B 1
B 2

4

je ži - vo - ta cije - log pro - spi im pu - pu -

pro - spi im pu -

pro - spi im pu -

8

te, te, pje - va - juć pjes - me lju - ba - vi svo - -

te, te,

12

Fine

je ču - vaj ih Bo - že stvar - no - sti kru - te.

16 *mf* *Bariton solo*

Svud ne - ka pra - ti bla - go - slov, sre - ća nji -

pp

Orgulje ili zbor mumljajući

21

ho - va sr - ca ne - vi - na, mla - da, lju -

25

bav im bi - la žar - ča i ve - ća, ras -

29 **Da Capo al Fine**

la im vje - ra i cva - la na - - da.

Skladbe za mješoviti zbor

Slavna Majko Spasitelja

Alma Redemptoris Mater
- Hermann iz Reichenaua
(Hermannus Contractus/
Herman Hromi) (1013.-1054.),
antifona B. D. Marije
od došašća do Svijećnice,
Povečerje, liturgija časova,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 10. X. 1947.

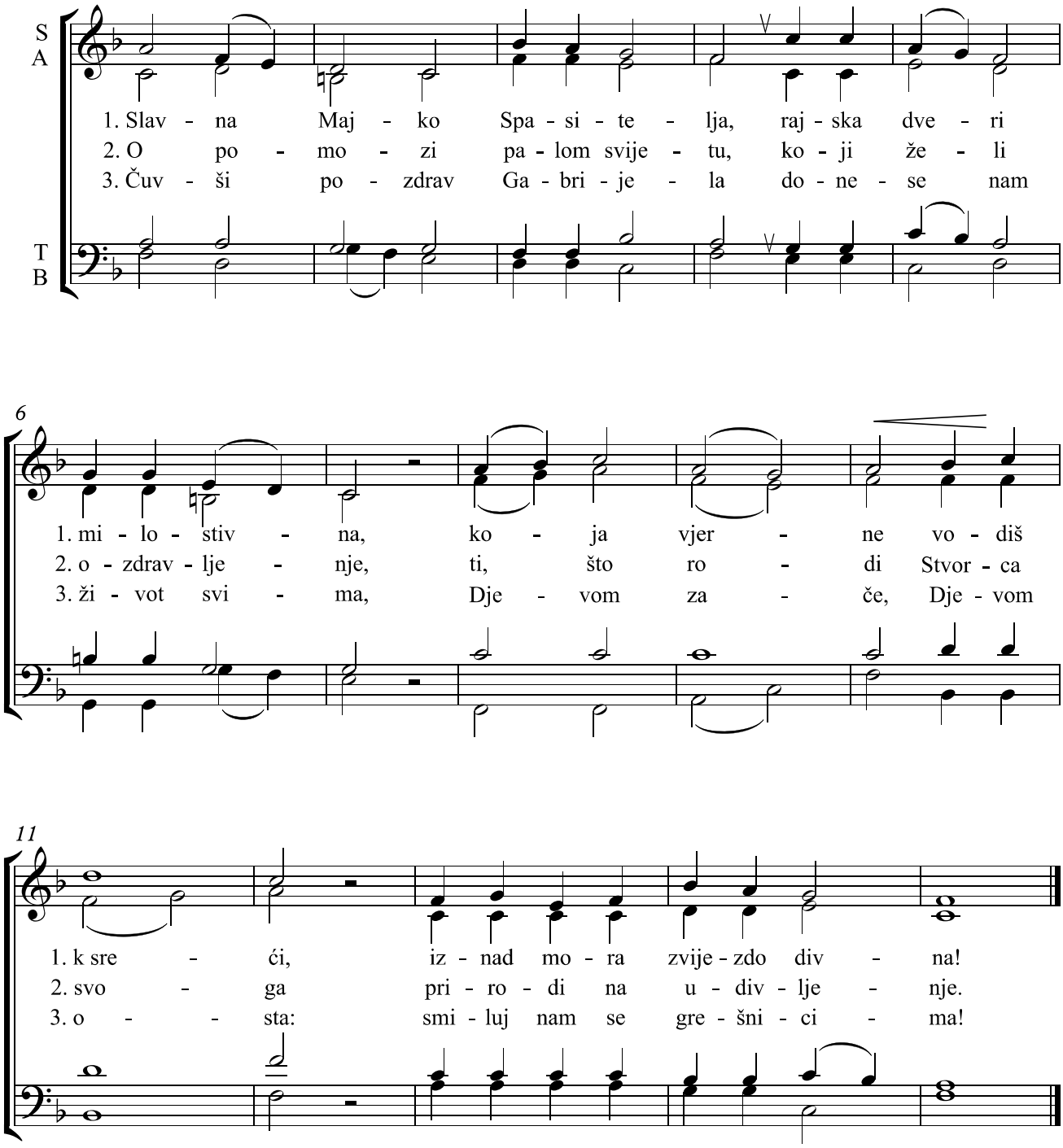

O Isuse, o Spase naš

Jesu, Redemptor omnium
- autor nepoznat, 6. st.,
himan Večernje Božića,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
21. XII. 1961.

S

1. O I - su - se, o Spa - se naš, kog pri - je sva - ke svje - tlos-
2. Ti sjaj - no svje - tlo O - če- vo, ti na - do ro - da ljud - sko-
3. O, Stvor - če svije - ta, sje - ti se da ra - đa - juć se ne - ka-
4. Svje - do - či to nam o - vaj dan, što svi - će sva - ke go - di-
5. Sve zvije - zde, zem - lja, mo - ra sva i sva - ki stvor ga poz - drav-
6. A i mi ko - je u - mi - o val bla - žen kr - vi pre - sve-
7. Sva sla - va te - bi, I - su - se, kog ro - di Dje - va Ma - ri -

A

1. O I - su - se, o Spa - se naš, kog pri - je sva - ke svje - tlos-
2. Ti sjaj - no svje - tlo O - če - vo, ti na - do ro - da ljud - sko-
3. O, Stvor - če svije - ta, sje - ti se da ra - đa - juć se ne - ka-
4. Svje - do - či to nam o - vaj dan, što svi - će sva - ke go - di-
5. Sve zvije - zde, zem - lja, mo - ra sva i sva - ki stvor ga poz - drav-
6. A i mi, ko - je u - mi - o val bla - žen kr - vi pre - sve-
7. Sva sla - va te - bi, I - su - se, kog ro - di Dje - va Ma - ri -

T
B

6

1. ti Bo - žan - stvom se - bi jed - na - ka ne - bes - ki O - tac po - ro - di.
2. ga, čuj mol - be što se uz - di - žu iz gru - di tvo - jim slu - ga - ma!
3. da ti na - še tije - lo o - bu - če u tije - lu čis - te Dje - vi - ce.
4. ne, od O - ca da si do - ša - o, Ot - ku - pi - telj nam je - di - ni.
5. lja u no - voj pje - smi ka - o dan, kad po - če no - vo spa - se - nje.
6. te o da - nu tvo - jeg ro - đe - nja svim sr - cem hva - lu pje - va - mo.
7. ja i O - cu s Du - hom pre - bla - gim u vje - čne vije - ke vje - ko - va.

1. ti Bo - žan - stvom se - bi jed - na - ka ne - bes - ki O - tac po - ro - di.
2. ga, čuj mol - be što se uz - di - žu iz gru - di tvo - jim slu - ga - ma!
3. da - ti na - še tije - lo o - bu - če u tije - lu čis - te Dje - vi - ce.
4. ne, od O - ca da si do - ša - a Ot - ku - pi - telj nam je - di - ni.
5. lja u no - voj pje - smi ka - o dan, kad po - če no - vo spa - se - nje.
6. te, o da - nu tvo - ga ro - đe - nja svim sr - cem hva - lu pje - va - mo.
7. ja i O - cu s Du - hom pre - bla - gim u vje - čne vije - ke vje - ko - va.

O Isuse, o Spase naš*

Jesu, Redemptor omnium
- autor nepoznat, 6. st.,
himan Večernje Božića,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
21. XII. 1961.,
* izvorno u Es-duru

Zbor

1. O I - su - se, o Spa - se naš, kog pri - je sva - ke svje - tlos -
2. Ti sjaj - no svje - tlo O - če - vo, ti na - do ro - da ljud - sko -
3. O, Stvor - če svije - ta, sje - ti se da ra - đa - juć se ne - ka -
4. Svje - do - či to nam o - vaj dan, što svi - će sva - ke go - di -
5. Sve zvije - zde, zem - lja, mo - ra sva i sva - ki stvor ga poz - drav -
6. A i mi ko - je u - mi - o val bla - žen kr - vi pre - sve -
7. Sva sla - va te - bi, I - su - se, kog ro - di Dje - va Ma - ri -

Org.

6

1. ti Bo - žan - stvom se - bi jed - na - ka ne - bes - ki O - tac po - ro - di.
2. ga, čuj mol - be što se uz - di - žu iz gru - di tvo - jim slu - ga - ma!
3. da ti na - še tije - lo o - bu - če u tije - lu čis - te Dje - vi - ce.
4. ne, od O - ca da si do - ša - o, Ot - ku - pi - telj nam je - di - ni.
5. lja u no - voj pje - smi ka - o dan, kad po - če no - vo spa - se - nje.
6. te o da - nu tvo - jeg ro - đe - nja svim sr - cem hva - lu pje - va - mo.
7. ja i O - cu s Du - hom pre - bla - gim u vje - čne vije - ke vje - ko - va.

Puče moj preljubezni

Prijekori I.

mješoviti zbor ili jednoglasno

Popule meus
- izvor grčki, Jeruzalem, 4. st.,
Veliki petak, obred klanjanja križu,
himnički prepj. Milan Pavelić, DI
(1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Glasnik Srca Isusova, 1938., br. 3.

Andante

1. Pu - če moj pre - lju - bez - ni, re - ci, što ti stvo - rih?
3. S ne - ba ma - nu da - vah ti če - tr - de - set lje - ta,
5. Od - go - vo - ri, pu - če moj, re - ci mi da zna - dem,
7. O - cat me - ni pru - ži ti, da mi že - đu ga - si,

1. Pu - če moj pre - lju - bez - ni, re - ci što ti stvo - rih?
3. S ne - ba ma - nu da - vah ti če - tr - de - set lje - ta,
5. Od - go - vo - ri, pu - če moj, re - ci mi da zna - dem,
7. O - cat me - ni pru - ži ti, da mi že - đu ga - si,

1. Pu - če moj pre - lju - bez - ni, re - ci, što ti stvo - rih?
3. S ne - ba ma - nu da - vah ti če - tr - de - set lije - ta,
5. Od - go - vo - ri, pu - če moj, re - ci mi da zna - dem,
7. O - cat me - ni pru - ži ti, da mi že - đu ga - si,

1. Pu - če moj pre - lju - bez - ni, re - ci, što ti stvo - rih?
3. S ne - ba ma - nu da - vah ti če - tr - de - set lje - ta,
5. Od - go - vo ri, pu - če moj, re - ci mi da zna - dem,
7. O - cat me - ni pru - ži ti, da mi že - đu ga - si,

9

pp

1. U čem te - be ra - ža - lih? Sad mi od - go - vo - ri!
3. zar mi za - to me - tnu križ na ra - me - na sve - ta?
5. ot - krij, što je tre - ba - lo, da ti još - te da - dem?
7. ko - pljem gru - di pro - bo - de o - nom, što te spa - si!

1. U čem te - be ra - ža - lih? Sad mi od - go - vo - ri!
3. zar mi za - to me - tnu križ na ra - me - na sve - ta?
5. ot - krij, što je tre - ba - lo, da ti još - te da - dem?
7. ko - pljem gru - di pro - bo - de o - nom, što te spa - si!

1. U čem te - be ra - ža - lih? Sad mi od - go - vo - ri!
3. zar mi za - to me - tnu križ na ra - me - na sve - ta?
5. ot - krij, što je tre - ba - lo, da ti još - te da - dem?
7. ko - pljem gru - di pro - bo - de o - nom, što te spa - si!

1. U čem te - be ra - ža - lih? Sad mi od - go - vo - ri!
3. zar mi za - to me - tnu križ na ra - me - na sve - ta?
5. ot - krij, što je tre - ba - lo, da ti još - te da - dem?
7. ko - pljem gru - di pro - bo - de o - nom, što te spa - si!

17

mf

2. O - krut - no - me o - teh te rop - stvu
4. U zem - lju u - vè - doh te pu - nu
6. Ko svoj lije - pi vi - no - grad za - sa -

2. O - krut - no - me o - teh te rop -
4. U zem - lju u - vè - doh te pu -
6. Ko svoj lije - pi vi - no - grad za -

2. O - krut - no - me o - teh te rop - stvu
4. U zem - lju u - vè - hoh te pu - nu
6. Ko svoj lije - pi vi - no - grad za - sa -

2. O - krut - no - me o - teh te rop - stvu,
4. U zem - lju u - vè - doh te pu - nu,
6. Ko svoj lije - pi vi - no - grad za - sa -

22

2. mi - sir - sko - mu, pa zar za - to
4. bla - go - slo - va, pa zar za - to
6. dih ja te - - be, a ti ro - dom

2. stvu mi - sir - sko - mu, pa zar za - to
4. nu bla - go - slo - va, pa zar za - to
6. sa - dih_____ ja te - be, a ti ro - dom

2. mi - - sir - sko - mu, pa zar za - to spre -
4. bla - - go - slo - va, pa zar za - to Spa -
6. dih_____ ja te - be, a ti ro - dom u

2. rop - stvu mi - sir - sko - mu, pa zar za - to
4. pu - nu bla - go - slo - va, pa zar za - to
6. dih_____ ja_____ te - be, a ti ro - dom

27

2. spre - mi križ Spa - si - te - lju svo - mu?
4. Spa - sa svog na križ ti pri - ko - va?
6. u - ro - di od kog sr - ce ze - be:

2. spre - mi križ Spa - si - te - lju svo - mu?
4. Spa - sa svog na križ ti pri - ko - va?
6. u - ro - di od kog sr - ce ze - be:

2. - mi križ Spa - - si - te - lju svo - mu?
3. - sa svog na_____ križ ti pri - ko - va?
4. - ro - di od_____ kog sr - ce ze - be:

2. spre - mi križ Spa - si - te - lju svo - mu?
4. Spa - sa svog na križ ti pri - ko - va?
6. u - ro - di od kog sr - ce ze - be:

Puče moj preljubezni*

Prijekori I.

jednoglasni zbor

Popule meus
- izvor grčki, Jeruzalem, 4. st.,
Veliki petak, obred klanjanja križu,
himnički prepj. Milan Pavelić, DI
(1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Glasnik Srca Isusova, 1938.,
*izvorno za veliku tercu više

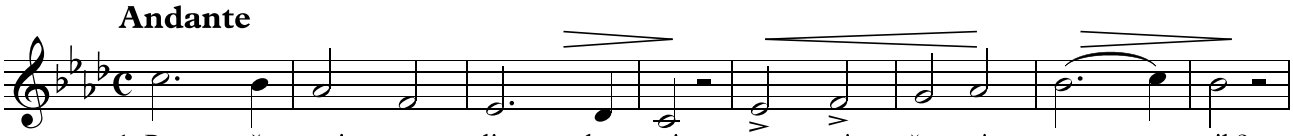

1. Pu - če moj pre - lju - bez - ni, re - ci, što ti stvo - rih?
3. S ne - ba ma - nu da - vah ti če - tr - de - set lje - ta,
5. Od - go - vo - ri, pu - če moj, re - ci mi da zna - dem,
7. O - cat me - ni pru - ži ti, da mi že - đu ga - si,

1. U čem te - be ra - ža - lih? Sad mi od - go - vo - ri!
3. zar mi za - to me - tnu križ na ra - me - na sve - ta?
5. ot - krij, što je tre - ba - lo, da ti još - te da - dem?
7. ko - pljem gru - di pro - bo - de o - nom, što te spa - si!

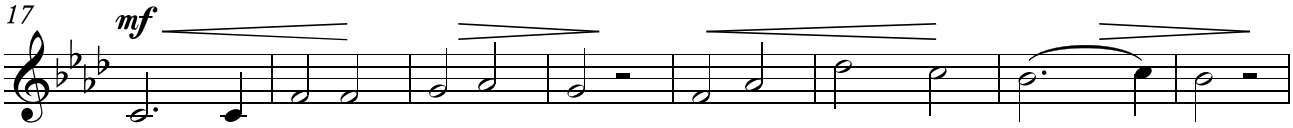

2. O - krut - no - me o - teh te rop - stvu mi - sir - sko - mu,
4. U zem - lju u - vè - doh te pu - nu bla - go - slo - va,
6. Ko svoj lije - pi vi - no - grad za - sa - dih ja te - be,

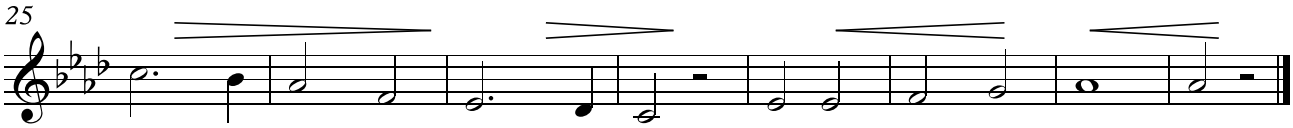

2. pa zar za - to spre - mi križ Spa - si - te - lju svo - mu?
4. pa zar za - to Spa - sa svog na križ ti pri - ko - va?
6. a ti ro - dom u - ro - di od kog sr - ce ze - be:

Blagoslovljen budi Bog Otac

Introitus, ulazna pjesma
svetkovine Presvetoga Trojstva

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

S
Bla - go - slov-

A
Bla - go - slov - ljen, bla - go - slov - ljen, bla - go - slov-

T
Bla - go - slov - ljen, bla - go - slov -

B

7 **Polaganije** **accel.**
ljen, bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - - tac,
ljen, bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - tac,
ljen, bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - - tac,
Bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - - tac, bla -

14
bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - tac,
bla - go - slov - ljen bu - di Bog O - tac,
bla - go - slov ljen bu - di Bog O - tac,
go - slov - ljen bu - di Bog O - - tac, je -

19 **A tempo** *mf*

je - di - no če - di že Sin Bo - -

mf

je - di - no če - di že Sin Bo - žji, Sin Bo -

mf

je - di - no če - di že Sin Bo - žji, Sin Bo -

di - no če - di, je - di - no če - di že Sin Bo -

25 **piu accel.**

žji, je - di - no če - di že Sin Bo - žji,

p

žji, je - di - no če - - di že Sin Bo - žji. Sve -

p

žji, je - di - no če - di že Sin Bo - žji, Sve -

p

žji, je - di - no čе - di že Sin Bo - žji, Sve -

31 *p*

Sve - ti ta - ko - đe Duh, Sve - ti ta - ko - đe

ti ta - ko - đe Duh, Sve - ti, Sve - ti ta - ko - đe

ti, Sve - ti ta - ko - đe Duh, Sve - ti, Sve - ti ta - ko - đe

ti ta - ko - đe Duh, Sve - ti, Sve - ti ta - ko - đe

36

pp

Duh, Sve - ti ta - ko - đe Duh

pp *mf*

Duh, Sve - ti ta - ko - đe Duh ja - ko stvo - ri s na - mi mi -

pp *mf*

Duh, Sve - ti ta - ko - đe Duh, ja - ko stvo - ri s na - mi mi -

pp

Duh, Sve - ti ta - ko - đe Duh

Polaganije

41

f

ja - ko stvo - ri s na - mi mi - - lost svo - ju, ja - ko

- lost svo - - - ju, mi - lost svo - ju ja - ko

- lost svo - ju, ja - ko stvo - ri s na - mi mi - lost svo - ju, ja -

f

ja - ko stvo - ri s na - mi mi - lost svo - ju, ja -

46

stvo - ri s na - mi mi - lost svo - ju, mi - lost svo - ju.

stvo - ri sna - mi mi - - lost svo - ju, mi - lost svo - ju.

- ko stvo - ri s na - mi mi - lost svo - ju, mi - lost svo - ju.

ko stvo - ri s na - mi mi - lost svo - ju, mi - lost svo - ju.

Regina coeli

Antifona B. D. Marije
vazmenog vremana,
Povečerje, liturgija časova

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 3. V. 1949.

Moderato

S
A
T
B
Org.

mf
Re - gi-na coe - li lae-

f
p
Ped.

4

mf
Re - gi-na coe - li lae-

mf
Re - gi-na coe - li lae - ta - re, al - le - lu -

ta - - - - re, al - le - lu - ia, al - le - lu -

8

mf

Re - gi-na coe - li lae - ta - - - re,

ta - re, al-le-lu - ia, al - le - lu - ia,

ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - - - ia, re-

ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - - - ia.

I.

Allegro

12

re - gi-na coe - li lae-ta - re, lae - ta - re,

re - gi-na coe - li lae - ta - re, al-le - lu -

gi-na coe-li lae-ta - re, re - gi-na coe - li lae - ta - re, al-le-lu - ia, al -

re - gi-na coe - li lae - ta - re,

f

16

al - - le - lu - ia.

- ia, al-le-lu - ia, al - le-lu - ia, al - le - lu-

- le-lu - ia, al - le - lu - ia, al - - le-lu - ia,

al-le-lu - ia, al - le - lu - ia, al-le-lu - ia, al - le-lu-

f

21

rall.

al - le - lu - ia, al - - - le - lu - ia.

ia, al-le - lu - ia, al - - - le - lu - ia.

al-le-lu - ia, al - le-lu - ia, al - - le - lu - ia.

ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

26

Qui - a quem

Qui - a quem me-ru-i - sti por - ta - re,

Qui - a quem me - ru - i - sti por - ta - re, al - le - lu -

Qui - a quem me-ru - i - sti por - ta - re,

mf

II.

31

me - ru - i - sti por - ta - re, al-le-lu - ia,

al - le-lu - ia, al - le-lu - ia, al-le-lu - ia, al - le-lu - ia,

ia, al - le - lu - ia, al - le-lu - ia, al-le - lu - ia, al - le - lu - ia, al-le-

al - le-lu - ia, al - le - lu - ia, al-le-

36

al - le-lu - ia, al - le - lu - ia.

al - le - lu - ia, al - le - lu - ia. Re-su-re - xit,

lu - ia, al - le - lu - ia. Re-su-re - xit, re-su-re___ xit,

lu - ia, al - le - lu - ia.

41

Re-su-re - xit, si-cut di - xit, re-su-re - xit si - cut, si - cut di -

re - su - re - xit si-cut di - xit, re-su - re - xit si - cut di -

re - su - re - xit,___ re - su - re-xit si - cut di - xit, si - cut di -

Re-su - re - xit, re-su - re-xit si-cut di - xit, si - cut di -

45

II.

xit, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

xit, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

xit, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

xit, al - le - lu - ia, al -

49

al - le - lu - ia.

al - le - lu - ia. O - ra pro_

al - le - lu - ia. O - ra pro_ no - -

le - lu - ia. O - ra pro_ no - - bis, o -

p

54

pp

O - ra pro no - - bis, o -

no - - - bis, o - ra, o - - ra, o -

- bis, o - ra pro no - bis De - um, De - - um, o -

ra pro no - bis De - um, o - ra De - um, o -

I.
Allegro

58

ra pro no - bis De - um. al -

ra pro no - bis De - um. al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

ra pro no - bis De - um. al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

ra pro no - bis De - um. al - le - lu - ia, al -

63

- le - lu - ia.

al - - le - lu - ia, al - le - - lu -

al - le - lu - ia, al - - le - lu - ia,

le - - lu - ia, al - le - lu - ia, al - - le - lu -

f

67

rall.

al - le - lu - ia, al - - - le - lu - ia.

ia, al - le - lu - ia, al - - - le - lu - ia.

al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - - le - lu - ia.

ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

Utvrdi, Bože

Pokaži, Bože, silu svoju,
silu kojom se, Bože, boriš za nas
iz Hrama svojega u Jeruzalemu!
Nek' ti kraljevi darove donose!
Ps 68, 29-30

offertorium, prinosna pjesma
danje mise Pedesetnice.

Matija Ivšić (1894.-1963.)

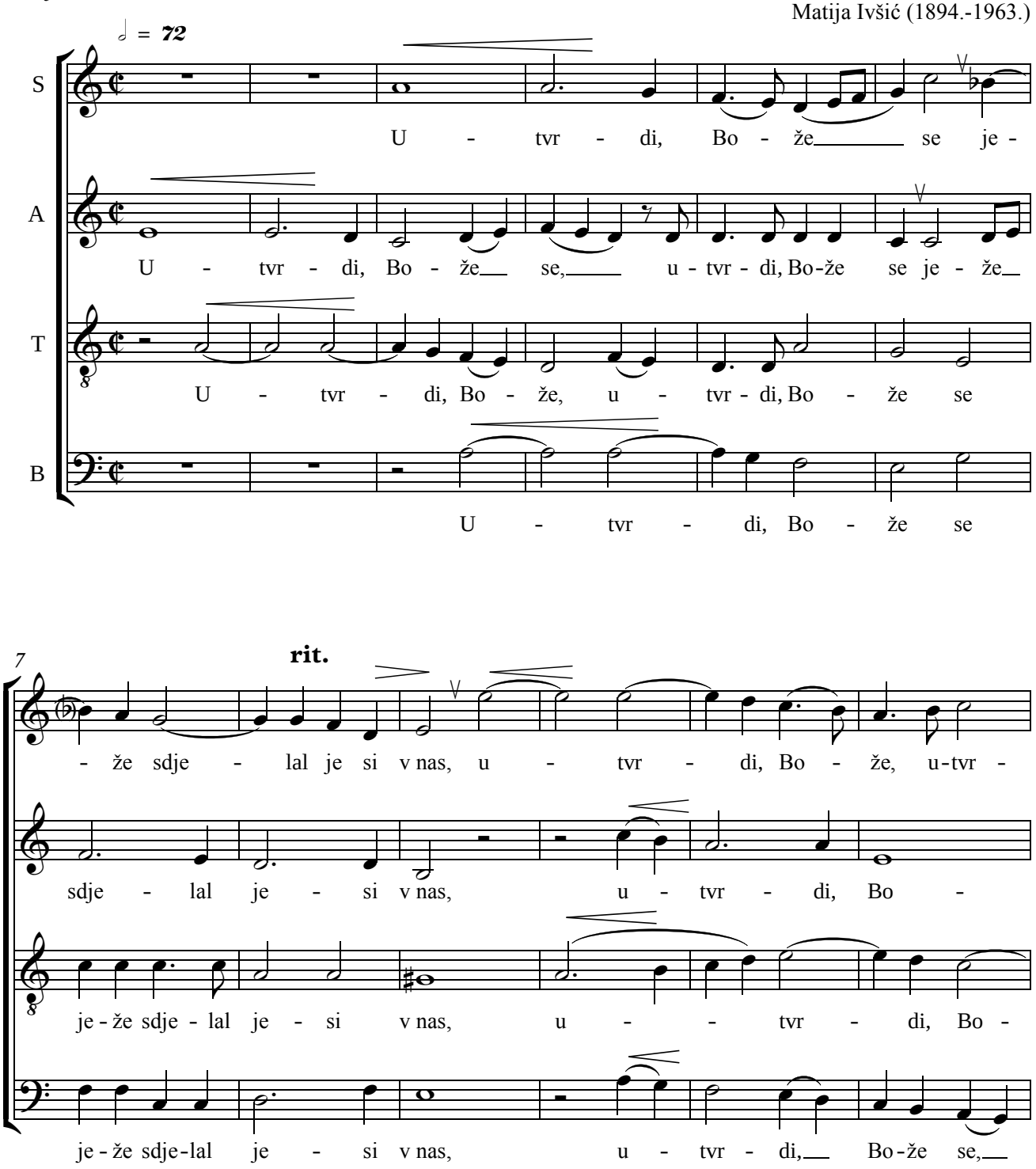

13

rall. accel.

ppp

di, Bo - že se je - že sdje - lal je - si v nas

ppp p

že, Bo - - že se je - že sdje - lal je - si v nas ot Cr -

ppp

- že, Bo - že se je - že sdje - lal je - si v nas

ppp p

u - tvr - di, Bo - že se je - že sdje - lal je - si v nas ot Cr -

19

p mf

ot Cr - kve tvo - je-je, ot Cr-kve tvo - - je -

mf

kve tvo - je-je ot Cr - kve tvo - je-je, ot Cr - kve tvo - je-

p mf

ot Cr - kve tvo - je-je, ot Cr-kve, ot Cr-kve tvo-je -

mf

kve tvo - je-je, ot Cr - kve tvo - je-je, ot Cr-kve tvo-je -

24

marcato ff

je ja - že jest v Je-ru - so - - lim - je, v Je-ru - so - lim-

je, ot Cr-kve tvo - je - je ja-že jest v Je - ru - so - - lim-

je, ot Cr-kve tvo-je - je ja-že jest v Je-ru-so - lim - je, v Je-ru - so - lim-

je, ot Cr-kve tvo-je - je ja - že jest v Je-ru - so - - lim-

30

Allegro

pp ff pp

je, ja - že jest v Je - ru - so - - - - - lim - je te -

pp ff pp

je, ot Cr - kve tvo - je - je ja - že jest v Je-ru-so - lim - je te -

pp ff

je, ot Cr - kve tvo - je - je ja-že jest v Je - ru-so - lim - je

pp ff pp

je, ot Cr - kve tvo - je - je ja-že jest v Je-ru - so - lim - je te -

35

bje pri - - - ne-sut ce - sa-ri da - - - -

- bje pri - ne - sut ce - sa - ri da - ri,

pp

te-bje pri - ne - sut ce - sa - ri da - ri, ce - sa - ri da-

- - bje, te - - bje pri-ne - sut ce-sa-ri da - ri, da -

41

Polagano

ri,

p

te - bje pri - - - ne-sut ce - sa-ri da - -

p

ri, te - bje, te - bje pri - ne - sut ce - sa - ri da - ri,

p

ri, te - bje pri - - - - ne - sut ce-sa - ri da-

Polaganije

47

mf

te - bje pri - ne - sut, te - bje, te - bje pri -

mf

ri, te - bje, te - bje pri - ne-sut ce -

mf

te - bje pri - ne - sut, te - - - bje pri -

mf

ri, te - bje, te - - bje pri - ne-

53

Allegro

f

- ne - sut ce - sa-ri da - ri, al -

f

- sa - ri da - ri, al - - le - lu - ia,

f

ne-sut ce - sa-ri da - ri, al - - le - lu-ia, al -

f

sut ce - sa - ri da - ri, al -

58

rall.

markirati svaku notu i ritardando

- le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

al - - - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

le - lu - ia, al - - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

-le - lu - ia, al - - le - lu - ia.

O, Isuse, nebesa sjaj

Jesu, decus angelicum
- sv. Bernard (1090.-1153.),
dio himna *Jesu dulcis memoria*
(*Na Isusov se spomen sam*),
Večernja ponedjeljka u vazmenom v.,
Jutarnja svetkovine Krista Kralja,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., siječanj 1937.,
Kongresna pjesmarica,
Hrvatska crkvena pjesmarica 1967.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

Alla breve

S
1. O, I - su - se, ne - be - sa sjaj, ti drag si u - hu u - go - đaj,
2. Tko ku - ša te - be, glad i žeđ sve ve - ća hva - ta nje - ga sveđ,
3. O, I - su - se, o, ra - ju sam, kog s na - dom, čež - njom do - zi - vam.

A
1. O, I - su - se, ne - be - sa sjaj, ti drag si u - hu u - go - đaj,
2. Tko ku - ša te - be, glad i žeđ sve ve - ća hva - ta nje - ga sveđ,
3. O, I - su - se, o, ra - ju sam, kog s na - dom, čež - njom do - zi - vam.

T
1. O, I - su - se, ne - be - sa sjaj, ti drag si u - hu u - go - đaj,
2. Tko ku - ša te - be, glad i žeđ sve ve - ća hva - ta nje - ga sveđ,
3. O, I - su - se, o ra - ju sam, kog s na - dom, čež - njom do - zi - vam.

B
1. O, I - su - se, ne - be - sa sjaj, ti drag si u - hu u - go - đaj,
2. Tko ku - ša te - be, glad i žeđ sve ve - ća hva - ta nje - ga sveđ,
3. O, I - su - se, o, ra - ju sam, kog s na - dom, čež - njom do - zi - vam.

8

1. ko me - da cvijet u u - sti - ma, u - ži - tak svet u sr - ci - ma.
2. on sa - mo te - be že - ljet' zna, ti lju - bav si mu je - di - na.
3. Ja su - ze ro - nim za to - bom i vi - čem k te - bi du - šom svom.

1. ko me - da cvijet u u - sti - ma, u - ži - tak svet u sr - ci - ma.
2. on sa - mo te - be že - ljet' zna, ti lju - bav si mu je - di - na.
3. Ja su - ze ro - nim za to - bom i vi - čem k te - bi du - šom svom.

1. ko me - da cvijet u u - sti - ma, u - ži - tak svet u sr - ci - ma.
2. on sa - mo te - be že - ljet' zna, ti lju - bav si mu je - di - na.
3. Ja su - ze ro - nim za to - bom i vi - čem k te - bi du - šom svom.

1. ko me - da cvijet u u - sti - ma, u ži - tak svet u sr - ci - ma.
2. on sa - mo te - be že - ljet' zna, ti lju - bav si mu je - di - na.
3. Ja su - ze ro - nim za to - bom i vi - čem k te - bi du - šom svom.

16 **Pripjev**

O, Dje-vin cvije - te, I - su - se, s kog sve nam sla - sti

O, Dje-vin cvije-te, I - - su - se, s kog sve nam sla - sti

O, Dje - vin cvije-te, I - su - se, s kog sve nam sla-sti

O, Dje-vin cvije - te, I - su - se, s kog sve nam sla - sti

23

li - ju se, sva sla - va te - bi, sva ti

li - ju se, sva sla - va te - bi, sva ti

li - ju se, sva sla - - va te - bi,

li - ju se, sva sla - va te - - bi, sva ti

28

čast i kra - ljev-ska u ra - ju vlast.

čast i kra - ljev - ska u ra - ju vlast.

sva ti čast i kra - ljev-ska u ra - ju vlast.

čast i kra - ljev-ska u ra - ju vlast.

O, Isuse, nebesa sjaj*

Jesu, decus angelicum
- sv. Bernard (1090.-1153.),
dio himna *Jesu dulcis memoria*
(*Na Isusov se spomen sam*),
Večernja ponedjeljka u vazmenom v.,
Jutarnja svetkovine Krista Kralja,
prep. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., siječanj 1937.,
Kongresna pjesmarica,
Hrvatska crkvena pjesmarica 1967.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.,
*verzija u C-duru

Alla breve

Zbor

1. O, I - su - se, ne - be - sa sjaj, ti drag si u - hu
2. Tko ku - ša te - be, glad i žeđ sve ve - ća hva - ta
3. O, I - su - se, o, ra - ju sam, kog s na - dom, čež - njom

Org.

6

1. u - go - đaj, ko me - da cvijet
2. nje - ga sveđ, on sa - mo te
3. do - zi - vam. Ja su - ze ro

11

1. u u - sti - ma, u - ži - tak svet u sr - ci - ma.
2. be že - ljet' zna, ti lju - bav si mu je - di - na.
3. nim za to - bom i vi - čem k te - bi du - šom svom.

16 **Pripjev**

O, Dje - vin cvije - te, I - su - se, s kog

21

sve nam sla - sti li - ju se,

25

sva sla - va te - bi, sva ti čast i

29

kra - ljev - ska u ra - - ju vlast.

Jezušev slatki spominek

Iesu, dulcis memoria,
- sv. Bernard (1090.-1153.),
prepj. Boltižar Milovec,
Dušni vrt, duhovnim
cvetjem nasađen 1664.,
Večernja srijede vremena kroz godinu,
II. i IV. niz.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb. 21. VIII. 1949.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

Polagano

mf

S
A

1. Je - zu - šev sla - tki spo - mi - nek, kak žeđ - nu hla - dni na - pi - tek,
2. Ni - štar ne le - pše spe - va - ti, ve - se - le - je po - slu - ša - ti,
3. O, Je - zuš, ki te če - ka - ju, u - fa - nje si ki i - šče - ju,
4. Je - zik ne - mre zgo - vo - ri - ti, ru - ka pi - smom stol - ma - či - ti,

T
B

9

1. več ne - go med, i vse sla - dek, nje - gov lju - blje - ni po - mi - nek.
2. ni - štar ne sla - je mi - sli - ti, neg te - be Je - zuš di - či - ti.
3. sla - dek i ki te pro - si - ju, vse do - bro, ki te naj - de - ju.
4. ki sku - si, zna pre - mi - sli - ti, kaj___ je Je - zu - ša lju - bi - ti.

Jezušev slatki spominek*

Iesu, dulcis memoria,
- sv. Bernard (1090.-1153.),
prepj. Boltižar Milovec,
Dušni vrt, duhovnim
cvetjem nasađen 1664.,
Večernja srijede vremena kroz godinu,
II. i IV. niz.

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb. 21. VIII. 1949.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.,
* izvorno u Es-duru

Polagano

mf

Zbor

1. Je - zu - šev sla - tki spo - mi - nek, kak žeđ - nu hla - dni na - pi - tek,
2. Ni - štar ne le - pše spe - va - ti, ve - se - le - je po - slu - ša - ti,
3. O, Je - zuš, ki te če - ka - ju, u - fa - nje si ki i - šče - ju,
4. Je - zik ne - mre zgo - vo - ri - ti, ru - ka pi - smom stol - ma - či - ti,

Org.

9

1. več ne - go med, i vse sla - dek, nje - gov lju - blje - ni po - mi - nek.
2. ni - štar ne sla - je mi - sli - ti, neg te - be Je - zuš di - či - ti.
3. sla - dek i ki te pro - si - ju, vse do - bro, ki te naj - de - ju.
4. ki sku - si, zna pre - mi - sli - ti, kaj___ je Je - zu - ša lju - bi - ti.

Ti, Kriste, Kralj si vjekova

Te saeculorum principem
- Vittorio Genovesi
(1887.-1967.),
Večernja svetkovine
Krista Kralja,
prepj. Milan Pavelić,
DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Kongresna pjesmarica

1. Kralj si vje - ko - va,
2. svih te na - ro - da
3. mi - ra vla - da - ru,
4. ru - ke ši - re - ći,
5. kru - ha, vi - na lik

Polagano

S
A

1. Ti, Kri - ste, Kralj si vje - ko - va, ti vla - dar
2. Gla - va - ri svih te na - ro - da pred svije - tom
3. O, Kri - ste, mi - ra vla - da - ru, po - ko - ri
4. Ti za - to, ru - ke ši - re - ći, sa kri - ža
5. Ta za - to kru - ha, vi - na lik na žr - tve -

T
B

6

1. svi - ju na - ro - dâ, ti su - dac si je -
2. jav - no ča - sti - li, a mi ti, e - vo,
3. sr - ca bun - tov - na, u jed - no sta - do
4. vi - siš kr - va - vog i pro - bi - je - no
5. ni - ku kri - je te, i s pro - bo - de - nih

11

1. din - ca - ti svih u - mo - va i sr - da - ca.
2. kli - če - mo: "Ti viš - nji Kralj si svi - ju nas!"
3. sku - pi sve od te - be što od - lu - ta - še! Sva
4. su - li - com u pla - mu Sr - ce ot - kri - vaš.
5. gru - di ti spas dje - ci tvo - joj iz - vi - re.

17 *Pripjev*

sla - va te - bi, I - su - se što

21

vla - šću svije - tom u - prav - ljaš i

25

O - cu s Du - hom pre - bla - gim u

29

1. 2.

vječ - ne vije - ke vje - ko - va. Sva va.

Zastava Krista Kralja

Petar Grgec
(1890.-1962.)

Matija Ivšić (1894.-1963.)

Andante

mf

S
A

1. Za - sta - va nas sve - ta vo - di po - bjed - ni - ka Kri - sta,
2. Za - sta - va nas sve - ta vo - di po - bjed - ni - ka Kri - sta,
3. Za - sta - va nas Kri - sta vo - di kroz ze - malj - ske ja - de,
4. Za - sta - va nas sve - ta vo - di Kri - sta, na - šeg Kra - lja,
5. Za - sta - va nas sve - ta vo - di Kri - sta po - bjed - ni - ka,
6. Za - sta - va nas sve - ta vo - di Kri - sta po - bjed - ni - ka,

T
B

9

1. mu - če - nič - ka krv se na njoj ka - no sun - ce bli - sta.
2. mi - lost Bož - ja s nje se sja - ji i ne - du - žnost či - sta.
3. s ne - bes - kog su svo - da na njoj is - pi - sa - ne na - de.
4. Krist je vla - dar sveg ži - vo - ta, Spa - si - telj ze - ma - lja.
5. hram je Bo - žji na - ša du - ša, mi smo Bo - žja sli - ka.
6. po svem svije - tu ne - ka bu - de Kri - stu Kra - lju di - ka!

Pripjev

17

Zna - de - mo, zna - de - mo za kim

* *Dozvolom duhovne Oblasti nadbiskupije zagrebačke od 5. 5. 1935. god. br. 3431*

22

stu - pa - mo. Vo - đa je na - ma

27

Sve - viš - nji Bog, vo - đa je na - ma Sve - viš - nji Bog!

33

f

Hr - vat će u - vijek o - sta - ti uz Kri - sta

38

1. 2.

Kra - lja svog. svog.

O, Kriste, slavo anđela nebeskih

Christe, sanctorum
- Raban Mauro (oko 776.-856.),
Sv. Mihael, Gabrijel i Rafael, arkanđeli (29. IX.),
himan liturgije časova
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 4. III. 1950.

Maestoso

S: 1. O, Kri - ste, sla - - - vo An - đe -
A: 1. O, Kri - ste, sla - vo An - - đe -
T: 1. O, Kri - ste, sla - vo An - đe - la
B: 1. O, Kri - ste, sla - vo An - đe - la

4

ff
la ne - bes - kih: Stvor - če i Spa - se
ff
la ne - bes - kih: Stvor - če i Spa - se
ff
ne - bes - kih: Stvor - če i Spa - se
ff
ne - bes - kih: Stvor - če i Spa - se

8

ljud-skih na - raš - ta - ja, mi - los-tiv po-daj na-ma stić

ljud-skih na - raš - ta - ja, mi - los - tiv po-daj na-ma stić

ljud-skih na - raš - ta - ja, mi - los - tiv po-daj na-ma stić

ljud-skih na - raš - ta - ja, mi - los-tiv po-daj na-ma stić

13

u dvo - re raj - sko - ga kra - - ja.

u dvo - re raj - sko - ga kra - - ja.

u dvo - re raj - sko - ga kra - ja.

u dvo - re raj - sko - ga kra - - ja.

Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati

mons. dr. Svetozar Rittig
(1873.-1961.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Kongresna pjesmarica

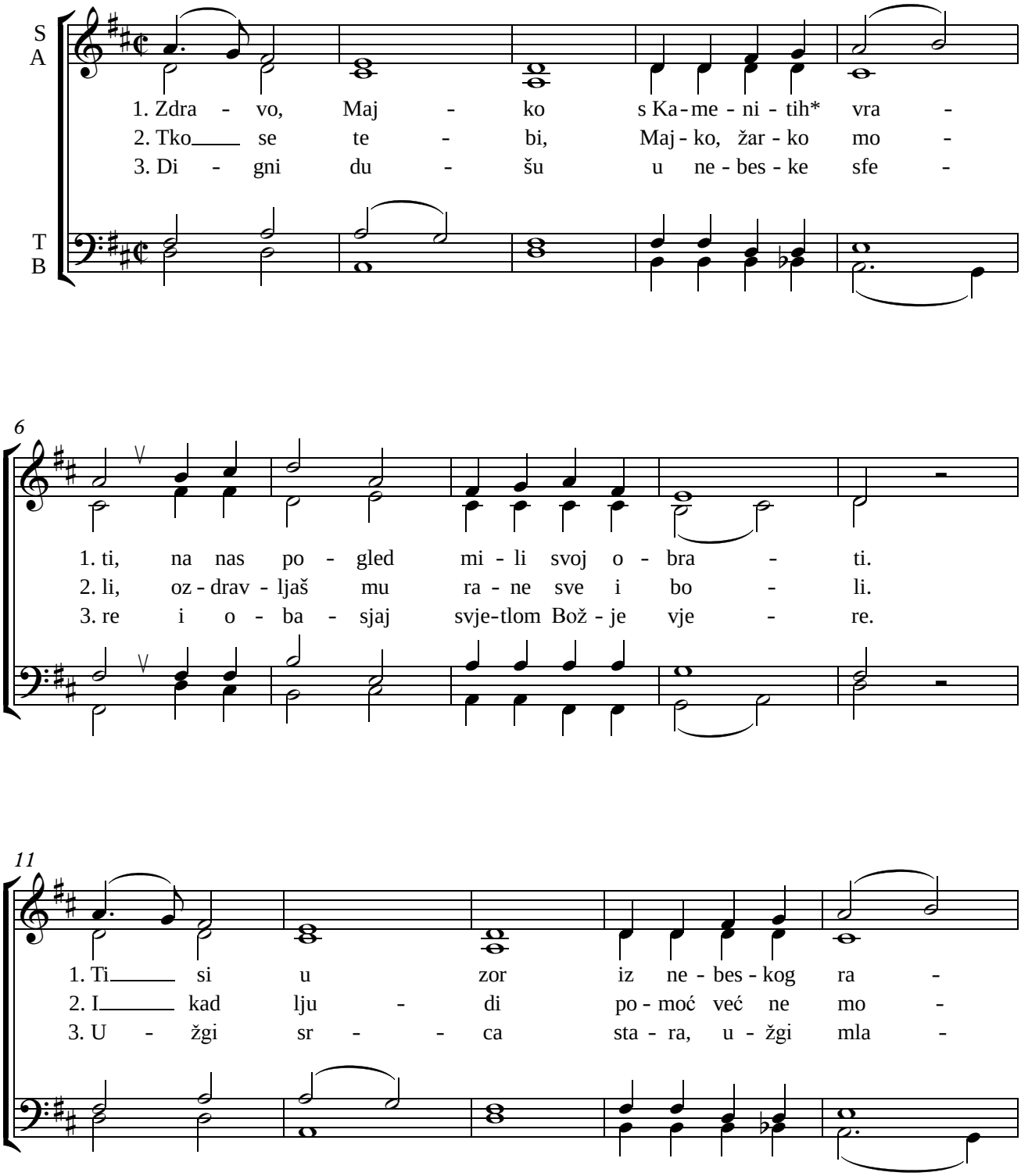

* ili: "sa nebeskih vrati" (*Kongresna pjesmarica*)

16

1. ja, že - lja žar - kih na - ših o - sje - ća - ja. 1. Ti si
2. gu, bol-nom ču - do iz - mo - liš pri Bo - gu: 2. iz sr -
3. da, lju - bav Kri - sta svije-tom da za - vla - da, 3. ti, ne -

22

na ša na - da i naš spas, Bo - žja
ca nam grom - ki o - ri poj, spa - si,
be - sa sla - va, sjaj i čar, ti, naj -

26

1. Maj - ko, čuj, u - sli - ši nas!
2. Maj - ko, vjer - ni na - rod svoj!
3. lje - pši lju - dem Bo - žji dar.

Kyrie; O, Bože silan, istinit

Rector potens, verax Deus
- sv. Ambrozije? (337./339-397.),
himan Šestoga časa,
prepj. Milan Pavelić, DI (1878.-1939.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 10. X. 1947.

Declamando

f *ff* *mf*

S
A

1. Ky - ri - e, Ky - ri - e; O, Bo - že si - lan, i - sti - nit,
2. Chri - ste, Chri - ste; U - ga - si pla - men raz - do - ra,
3. Ky - ri - e, Ky - ri - e; Po - dije - li, O - če mi - lo - stiv,

T
B

8

1. što vla - daš re - dom sve - mir - skim, što ju - tro pu - niš bli - sta-
2. u - ti - šaj va - tru po - žu - da, po - klo - ni zdrav - lje tje - le-
3. i Si - ne jed - nak O - cu svom, što s njim i Du - hom Pre - sve-

13

e - le - - i - son.

1. njem a po - dne o - gnjem pla - me - nim,
2. sno i pra - vi po - koj sr - da - ca,
3. tim u kra - ju vla - daš vje - či - tom,

e - le - i - son.

Gda su serca puna tuge

Josip (Joža) Kirin
(1855.-1940.)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 24. IV. 1950.

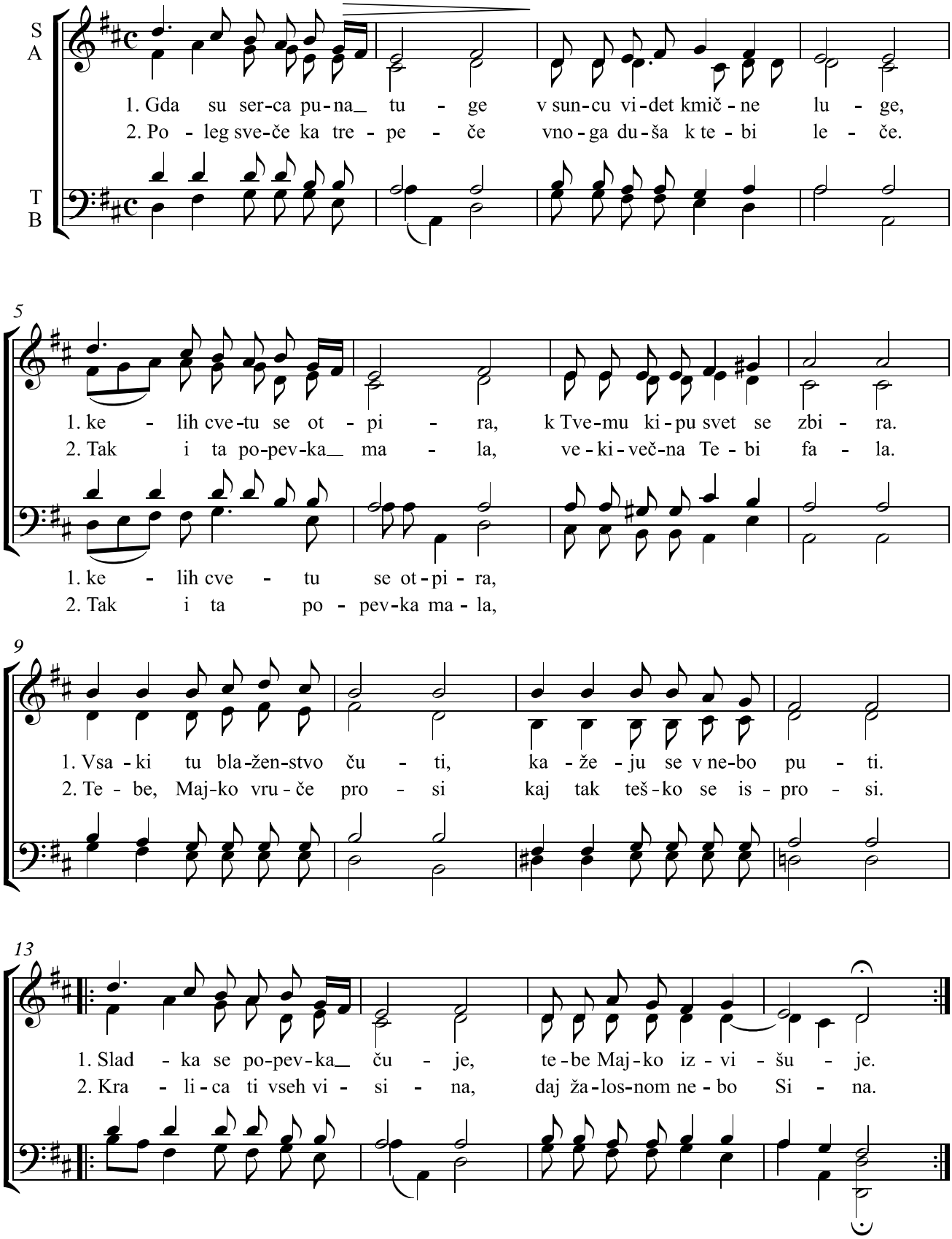

Ecce sacerdos magnus

Evo veliki svećenik
koji se u svoje dane svidio Bogu.
Zato je Gospodin pod zakletvom učinio
da on raste za svoj narod.
Dao mu je blagoslov sviju naroda,
i utvrdio je svoj zavjet nad njegovom glavom.
Slava Ocu...

Usp. Sir 44, 20-21 i 45,
antifona II. Večernje
slavlja priznavalaca,
pjeva se za doček biskupa

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1937., br. 6.

Alla breve - polagano

f Ec - ce Sa - cer - dos mag - nus, ec -

S
A

Ec - ce Sa- cer - dos mag - nus, ec -

f Ec - - ce Sa - cer - dos mag - nus, ec -

T
B

Ec - ce Sa - cer - dos mag - nus, ec -

8 ce Sa - cer - dos mag - nus *p* qui in di -

ce Sa- cer - - - - dos mag - nus qui in di -

ce Sa-cer - dos mag - - - nus *p* qui in

- ce Sa-cer-dos mag - - nus qui in di -

15

e - bus su - - is pla - cu - it De - o.

e - bus su - is pla - cu - it De - o.

di - e - bus su - is pla - cu - it De - - o.

e - bus su - - - is pla - cu - it De - o.

Nešto brže

22

mf I - de - o ju - re ju - ran - do, *f* i - de - o ju -

I - de - o ju - re ju - ran - do, i - de - o ju -

I - de - o ju - re ju - ran - do, *f* i - de - o ju -

mf

I - de - o ju - re ju - ran - do, i - de - o ju - re ju -

29

re ju - ran - do fe - cit il - lum Do - mi - nus cre - sce -

re ju - ran - do fe - cit il - lum Do - mi - nus cre - sce -

re ju - ran - do fe - cit il - lum Do - mi - nus cre - sce -

ran - - do fe - cit il - lum Do - mi - nus cre - sce -

37

Fine Declamando

re, cre - sce - re in ple - bem su - am. Be - ne-

re, cre - sce - re in ple - bem su - am. Be - ne -

re, cre - sce - re in ple - bem su - am. Be - ne -

re, cre - sce - re in ple - bem su - am. Be - ne -

44

dic - ti - o - nem om - ni - um gen - ti - um

dic - ti - o - nem om - ni - um gen - ti - um

dic - ti - o - nem om - ni - um gen - ti - um de -

dic - ti - o - nem om - ni - um gen - ti - um

51

de - dit il - li et te - sta - men - tum su - um

de - dit il - li et te - sta - men - tum su - um con -

dit il - li et te - sta - men - tum su - um

de - dit il - li et te - sta - men - tum su - um

58 con - fir - ma - vit su - per ca - put e - jus.

- fir - ma - vit su - per ca - put e - jus.

con - fir - ma - vit su - per ca - put e - jus.

Ideo jure jurando

con - fir - ma - vit su - per ca - put e - jus.

Polaganije

66 Glo - ri - a Pa - tri et Fi - - li -

Glo - ri - a Pa - tri et Fi - - - - li -

Glo - ri - a Pa - tri et Fi - - li - -

Glo - ri - a Pa - - - tri et Fi - li -

70 o et Spi - ri - tu - i San - cto.

o et Spi - ri - tu - i San - cto.

o et Spi - ri - tu - i San - cto.

Ideo jure jurando. Fine.

o et Spi - ri - tu - i San - cto.

Vsklikujete Bogu sva zemlja

"Svom učitelju i prijatelju prof. Franji Duganu"

Kliči Gospodinu, sva zemljo!
Služite Gospodinu u veselju!
Pred lice mu dođite s radosnim klicanjem!
Znajte da je Gospodin Bog!
(Ps 100, 1-3a)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 1. IX. 1937.

Moderato

S: Vskli - ku - je - te Bo - gu sva zem - lja, vskli - ku-

A: Vskli - ku - je - te Bo - gu sva zem - lja, vskli - ku-

T I: Vskli - ku - je - te Bo - gu

T II

B

7

je - te Bo - gu sva zem - lja, vskli - ku - je - te

je - te Bo - gu sva zem - lja, vskli -

sva zem - lja, vskli - ku - je - te,

Vskli - ku - je - te Bo - gu, vskli - ku - je -

Vskli - ku - je - te Bo - gu, vskli - ku -

13

Bo - gu sva zem - lja, ra -

ku - je - te Bo - gu sva zem - lja, ra - - bo -

vskli - ku - je - te Bo - gu sva zem - lja, ra - -

te Bo - gu sva - zem - lja, ra - - bo -

je - te Bo - gu sva zem - lja, ra - - bo - taj -

19

- bo - taj - te, ra - - - bo - taj - te

- taj - te, ra - bo - taj - te,

-bo - taj - te, ra - - bo - taj - te Gos - po - de - vi

- taj - te, ra - - bo - taj - te, ra - -

te, ra - - bo - taj - te, ra - bo - taj -

25

Andante

Gos - po - de - vi va ve - se - lji,

ra - bo - taj - te Gos - po - de - vi va ve - se - lji,

va ve - se - lji, va ve - se - lji, vni - dje - te pred

-bo - taj - te Gos - po - de - vi va ve - se - lji, vni - dje - te pred njim

te Gos - po - de - vi va ve - se - lji, vni - dje - te pred

31

vni - dje - te pred

njim v ra - dost, pred njim v ra - dost, vni - dje - te pred

v ra - - - - - - dost,

njm v ra - - - - dost, vni - dje - te pred njim

36

vni - dje - te pred

njim v ra - dost, vni-dje - te pred njim v ra - dost, vni -dje - te pred njim

njim v ra - - dost, vni - dje - te pred njim

vni - dje - te pred njim v ra - dost, vni - dje -

v ra - - - - dost, v ra - dost,

42

njim v ra - dost, vni - dje - te pred njim

v ra - - - - dost, vni - dje - te pred

v ra - - - - - - dost,

te pred njim, vni-dje - te v ra - dost, vni - dje -

vni - dje - te v ra - dost, vni - dje - te pred

47

v ra - - - - - - - - - -

njim v ra - dost, v ra - - - - - - -

vni - dje-te pred njim v ra - - - - - dost, v ra -

te pred njim v ra - - - - - dost, v ra -

njim v ra - dost, vni - dje - te pred njim v ra -

52

accel.

mf

dost, ja - ko Gos - pod

mf

dost, ja - ko Gos - pod

pp

dost, ja - ko Gos - pod ta jest Bog, ja - ko Gos - pod

pp

dost, ja - ko Gos-pod ta jest Bog, ja - ko

pp

dost, ja - ko Gos - pod ta jest Bog,

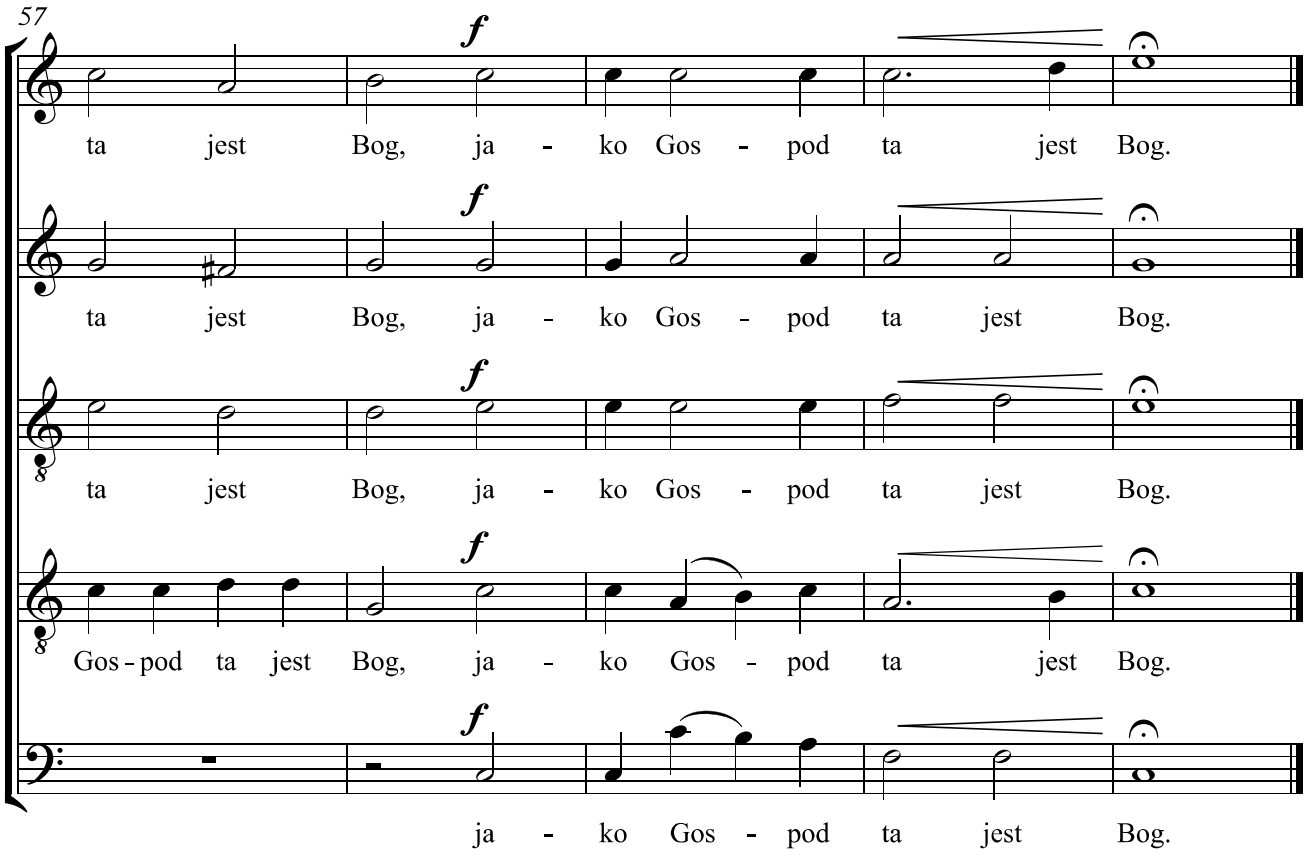
57
f
ta jest Bog, ja - ko Gos - pod ta jest Bog.
f
ta jest Bog, ja - ko Gos - pod ta jest Bog.
f
ta jest Bog, ja - ko Gos - pod ta jest Bog.
f
Gos - pod ta jest Bog, ja - ko Gos - pod ta jest Bog.
f
ja - ko Gos - pod ta jest Bog.

Exsurge Domine

Dvostruki mješoviti zbor

Preni se! Što spavaš Gospode?
Probudi se! Ne odbacuj nas dovijeka!
Zašto lice svoje sakrivaš, zaboravljaš bijedu?
Trbuh nam se uza zemlju prilijepio:
Ustani, u pomoć nam priteci i izbavi nas!
(Ps 44, 24-27)

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Sv. Cecilija 1932., br. 2.,
Sv. Cecilija 2014., br. 1.-2.

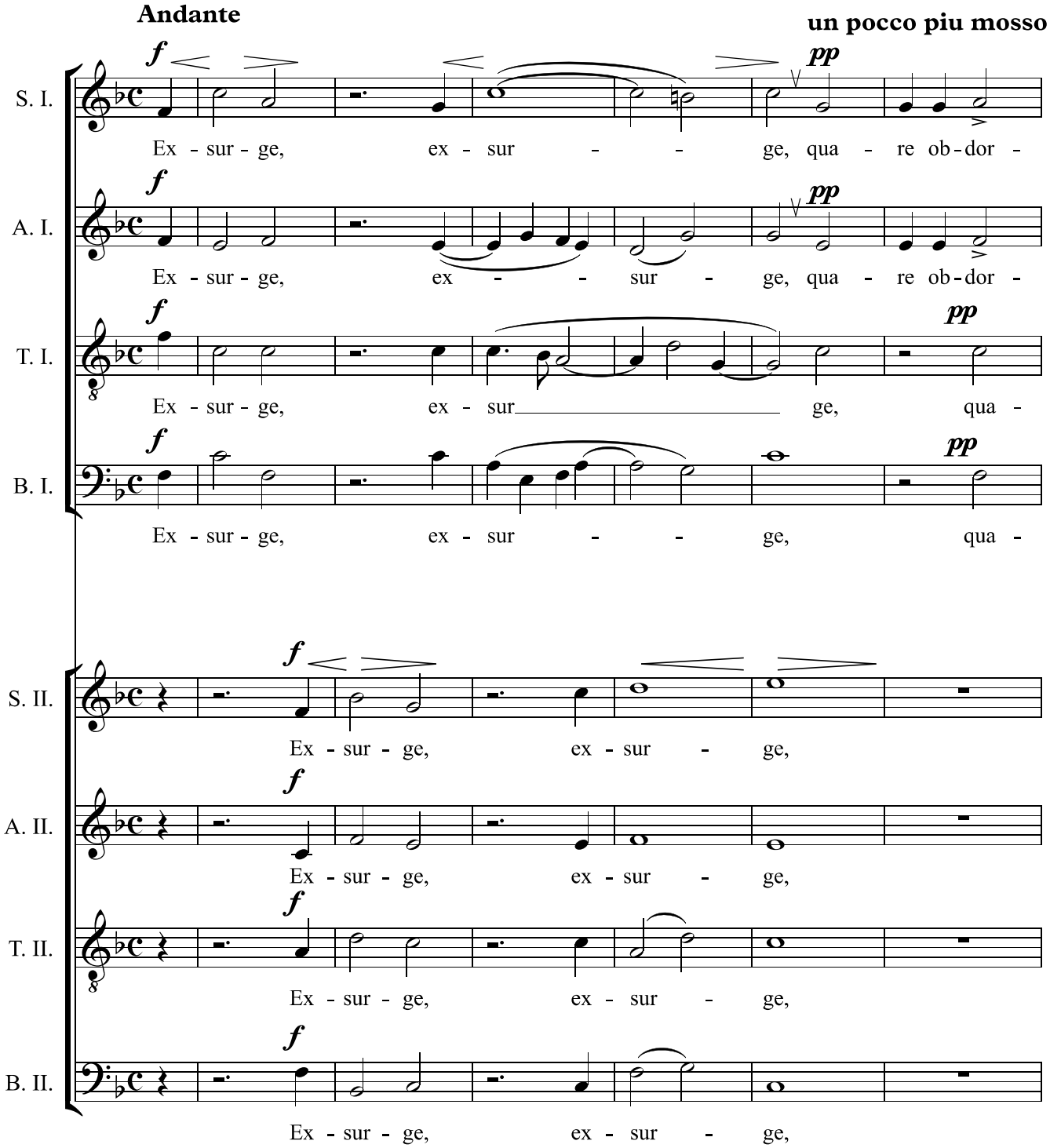

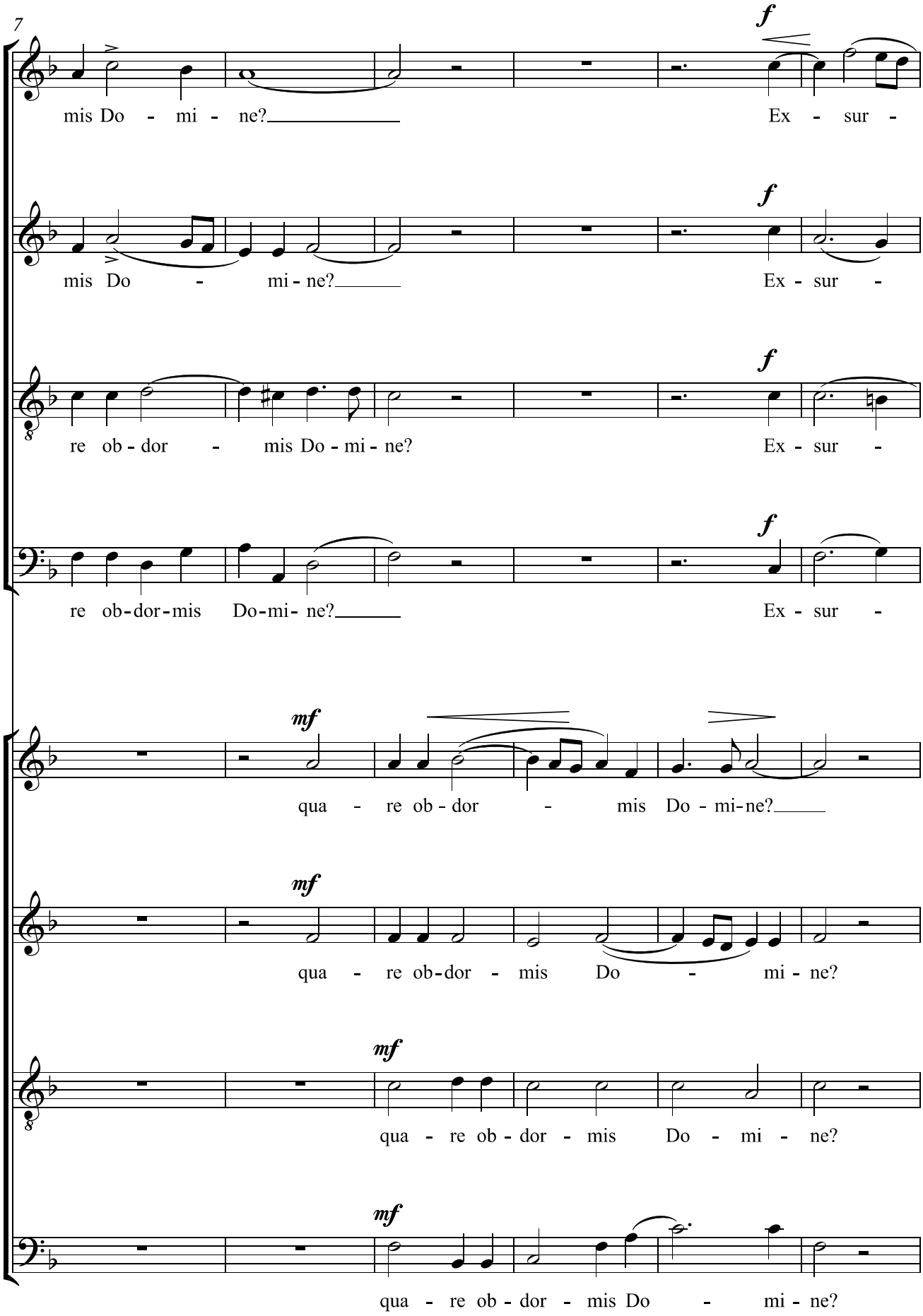
7
f
mis Do - mi - ne? Ex - sur -
f
mis Do - mi - ne? Ex - sur -
f
re ob - dor - mis Do - mi - ne? Ex - sur -
f
re ob-dor-mis Do-mi- ne? Ex - sur -
mf
qua - re ob - dor - mis Do - mi-ne?
mf
qua - re ob-dor - mis Do - mi - ne?
mf
qua - re ob - dor - mis Do - mi - ne?
mf
qua - re ob - dor - mis Do - mi - ne?

13

- ge, Qua-re fa - ci - em tu - am_

ge, Qua-re fa - ci - em tu-am a -

- ge, Qua-re fa - ci-em_____ tu-am

ge, Qua-re fa - ci - em___ tu - am___

et ne - re-pel - las in_____ fi - nem.

et ne - re - pel - las in fi - nem.

et ne - re - pel - las in fi - nem.

et ne - re - pel - las in fi - nem.

20

a-ver - tis,

ver - tis,

a - ver - tis, ad -

a - ver - tis, ad - hae - sit in

o-bli - vi - sce - ris tri - bu - la - ti - o-nem

o-bli - vi - sce - ris tri - bu-la-ti - o - nem

o - bli - vi - - sce - ris

o-bli - vi - sce-ris tri-bu - la - ti - o - nem no - stram.

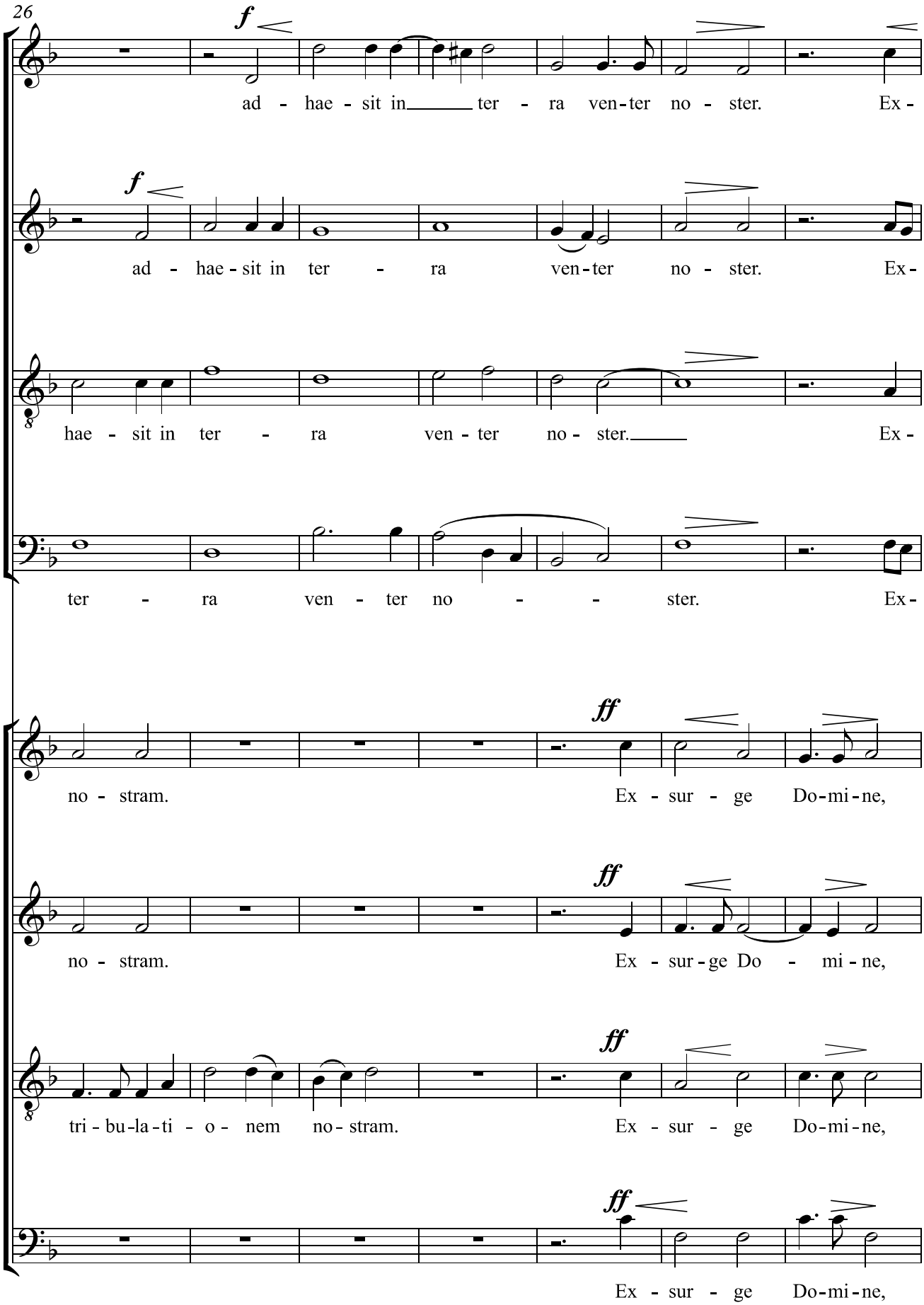
26
f
ad - hae - sit in ter - ra ven-ter no - ster. Ex -
f
ad - hae - sit in ter - ra ven-ter no - ster. Ex -
hae - sit in ter - ra ven - ter no - ster. Ex -
ter - ra ven - ter no - - ster. Ex -
ff
no - stram. Ex - sur - ge Do-mi-ne,
ff
no - stram. Ex - sur - ge Do - mi - ne,
ff
tri - bu-la-ti - o - nem no - stram. Ex - sur - ge Do-mi-ne,
ff
Ex - sur - ge Do-mi-ne,

33

sur - ge Do - mi - ne,

sur - ge Do - mi - ne,

sur - ge Do - mi - ne, et

sur - ge Do - mi - ne, et li -

ad - - - iu - va

ad - - - iu - va

ad - iu - va

ad - - iu - va nos,

37

crescendo e rall.

et li - be - - ra nos!

et li - - - be - ra nos!

li - be - ra nos, et li - be - ra nos!

- be - ra nos, et li - be - ra nos!

nos, et li - be - ra - - - - nos!

nos, et li - - be - ra nos!

nos, et li - - - - - be - ra nos!

et li - - - be - ra nos!

Orguljske skladbe

Preludij i fuga u g - molu

Matija Ivšić (1894.-1963.),
preludij: Zgb., na Tri Kralja 1939.,
fuga: Zgb., 8. I. 1939.

Con brio

Man.

Ped.

4

7

10

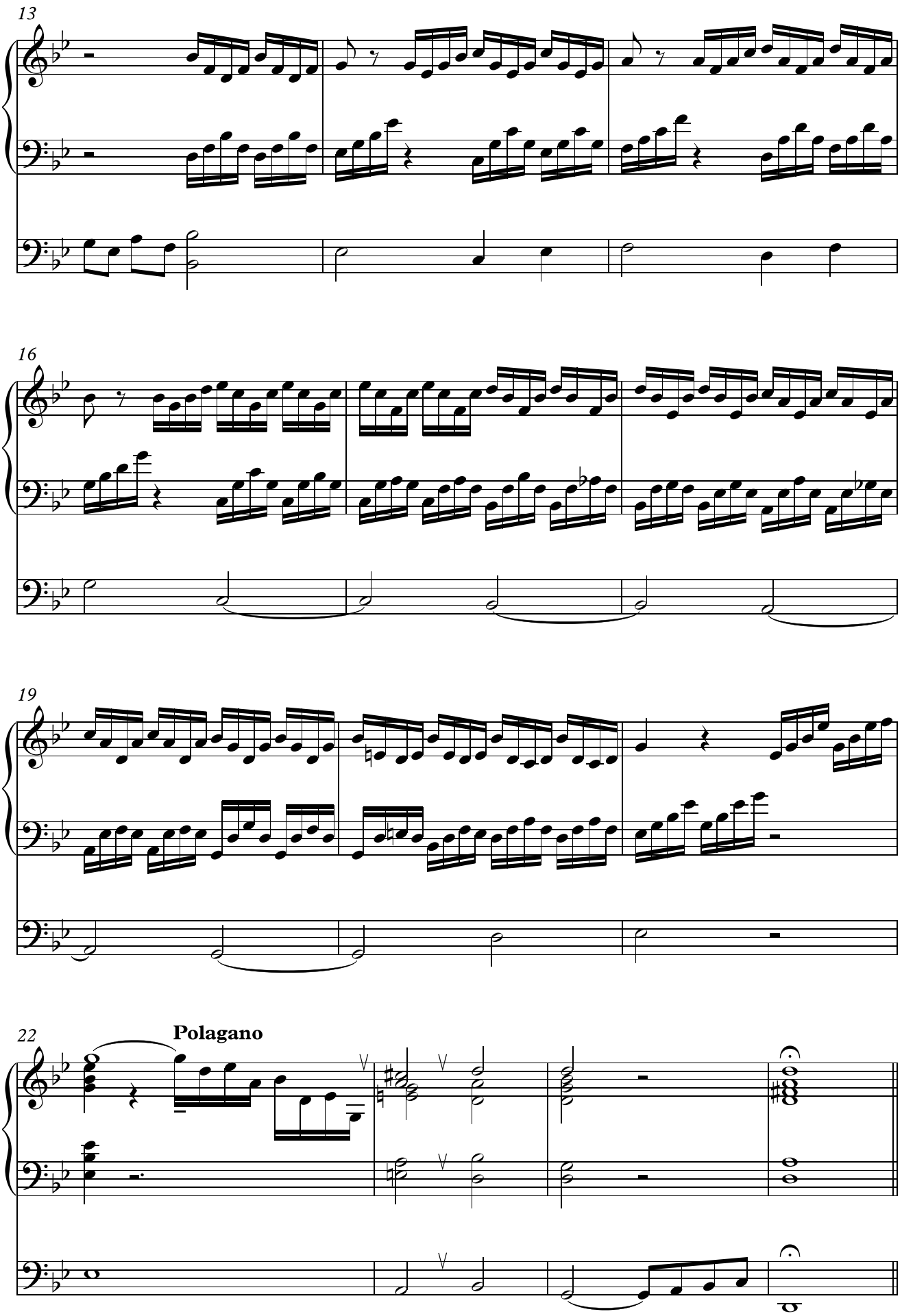
13
16
19
22
Polagano

26 *Fuga*

29

32

35

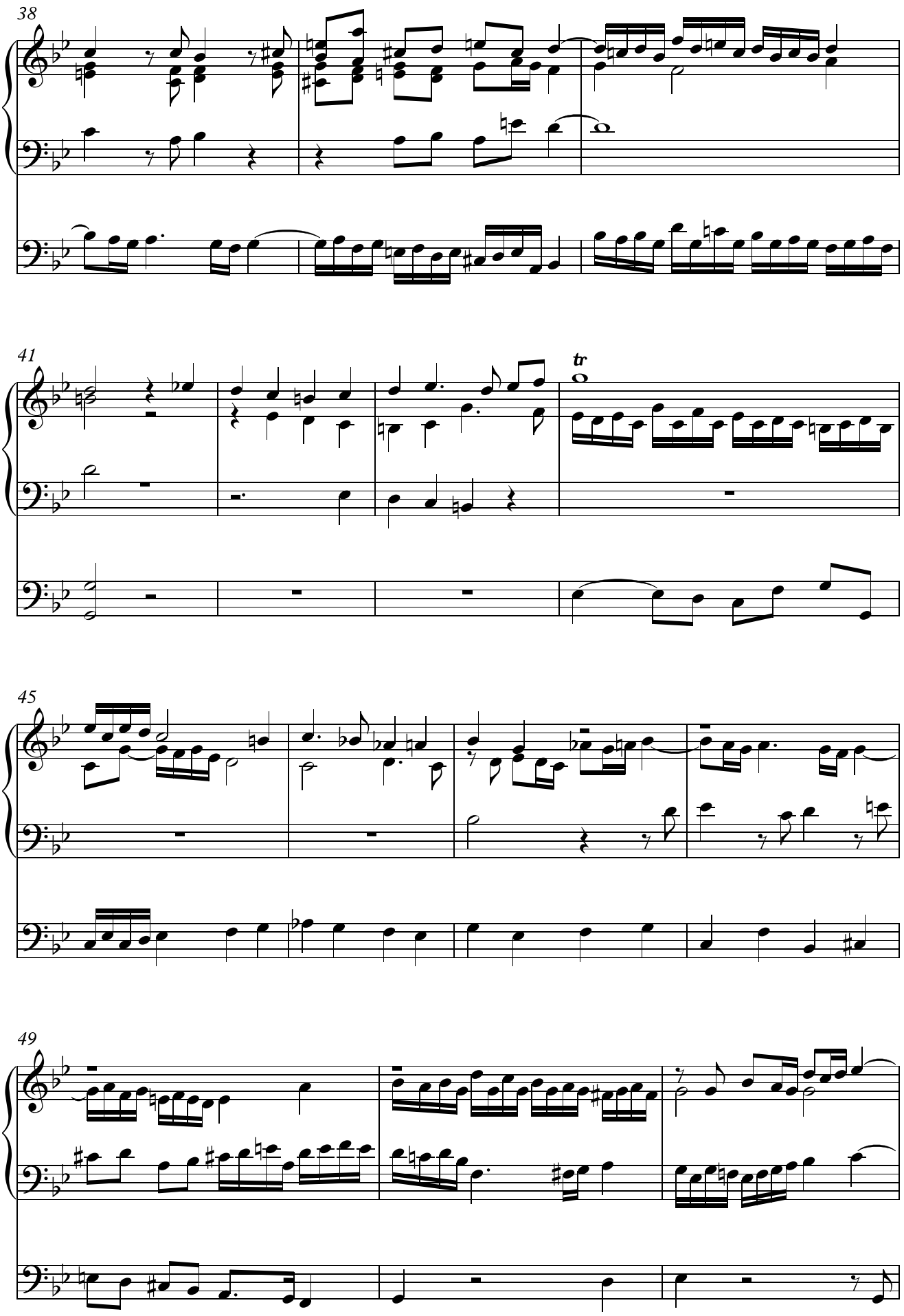
38
41
tr
45
49

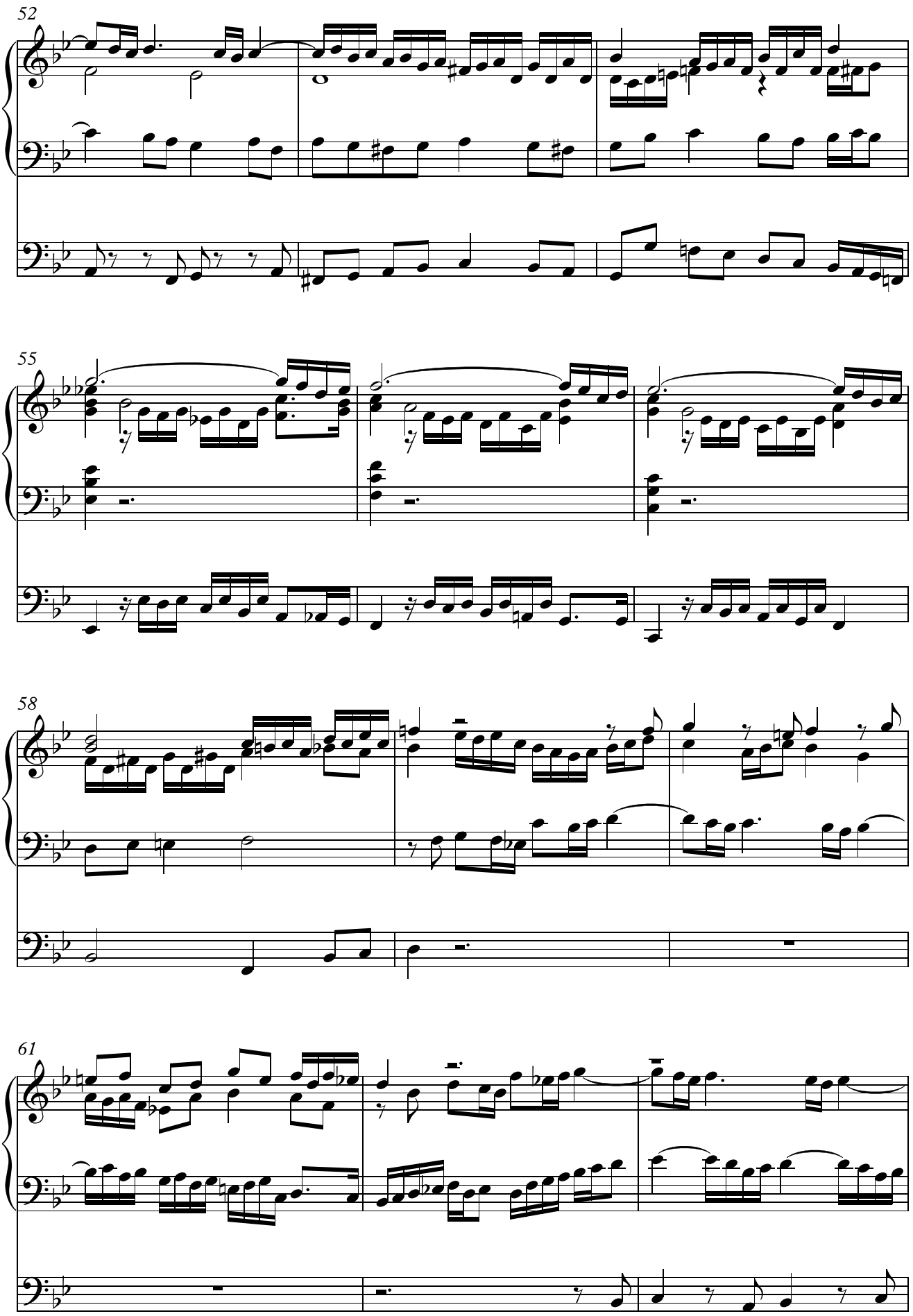
52
55
58
61

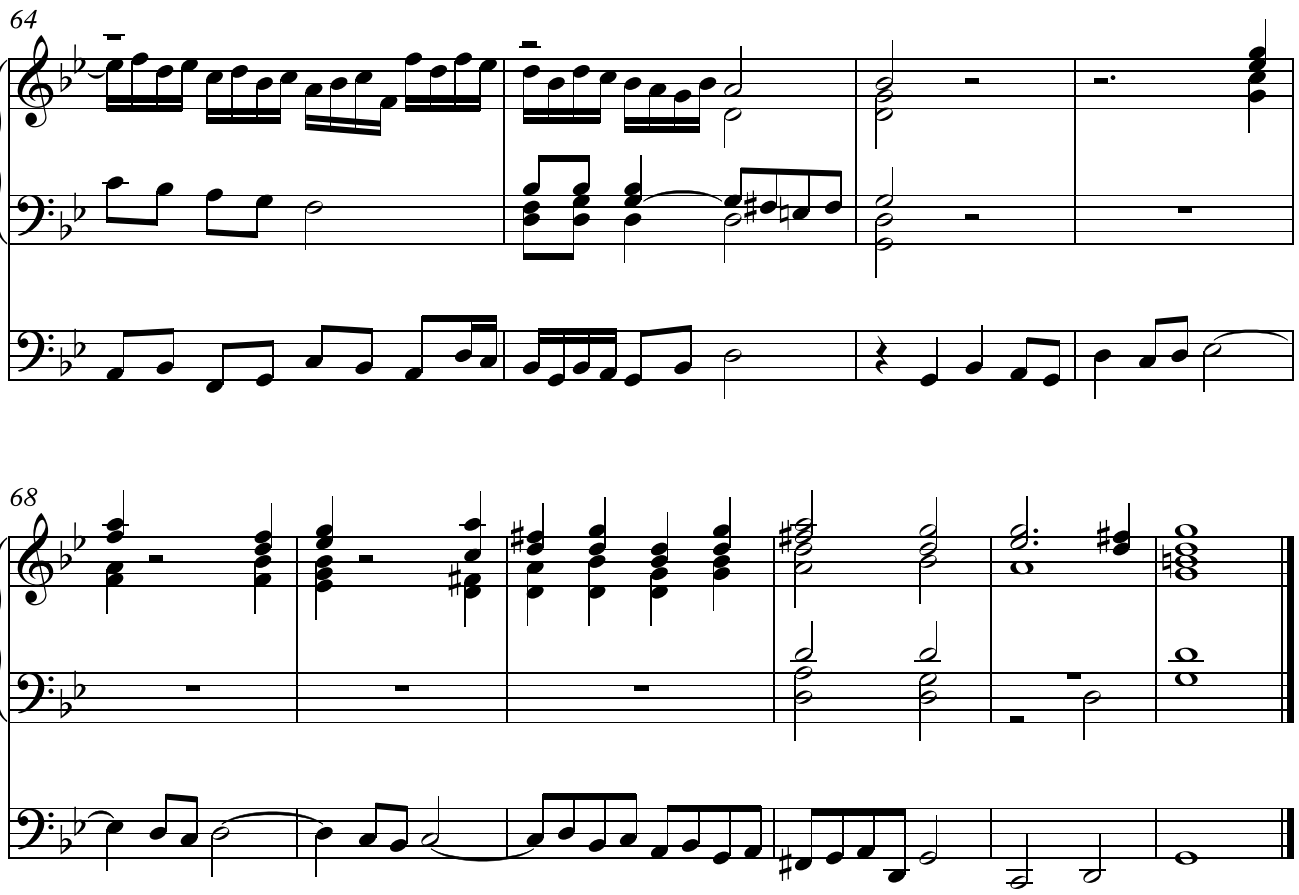
64
68

Preludij i fuga u F - duru

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zgb., 1940.

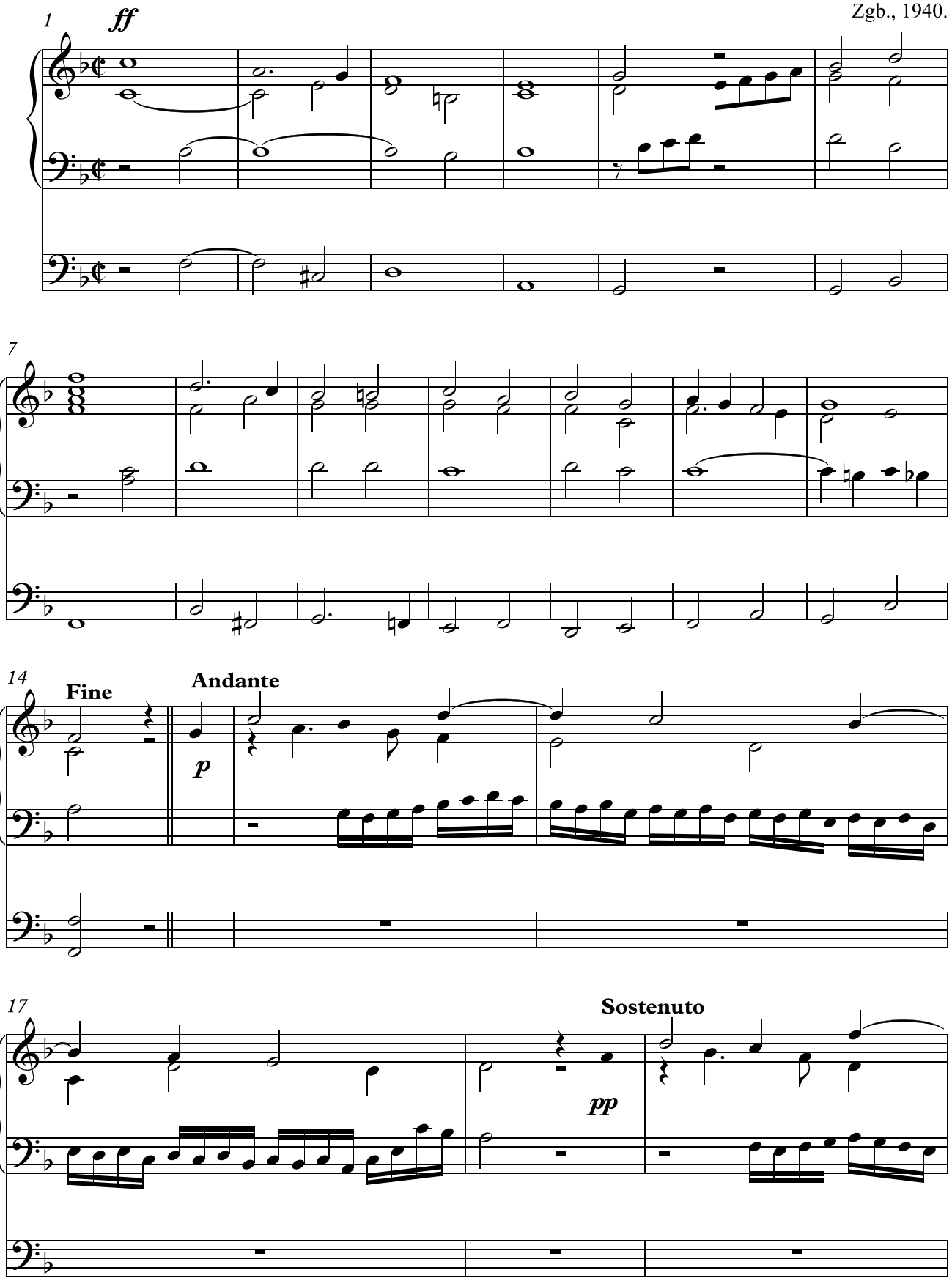

20

23

26

Moderato

pp

solo - manual

29

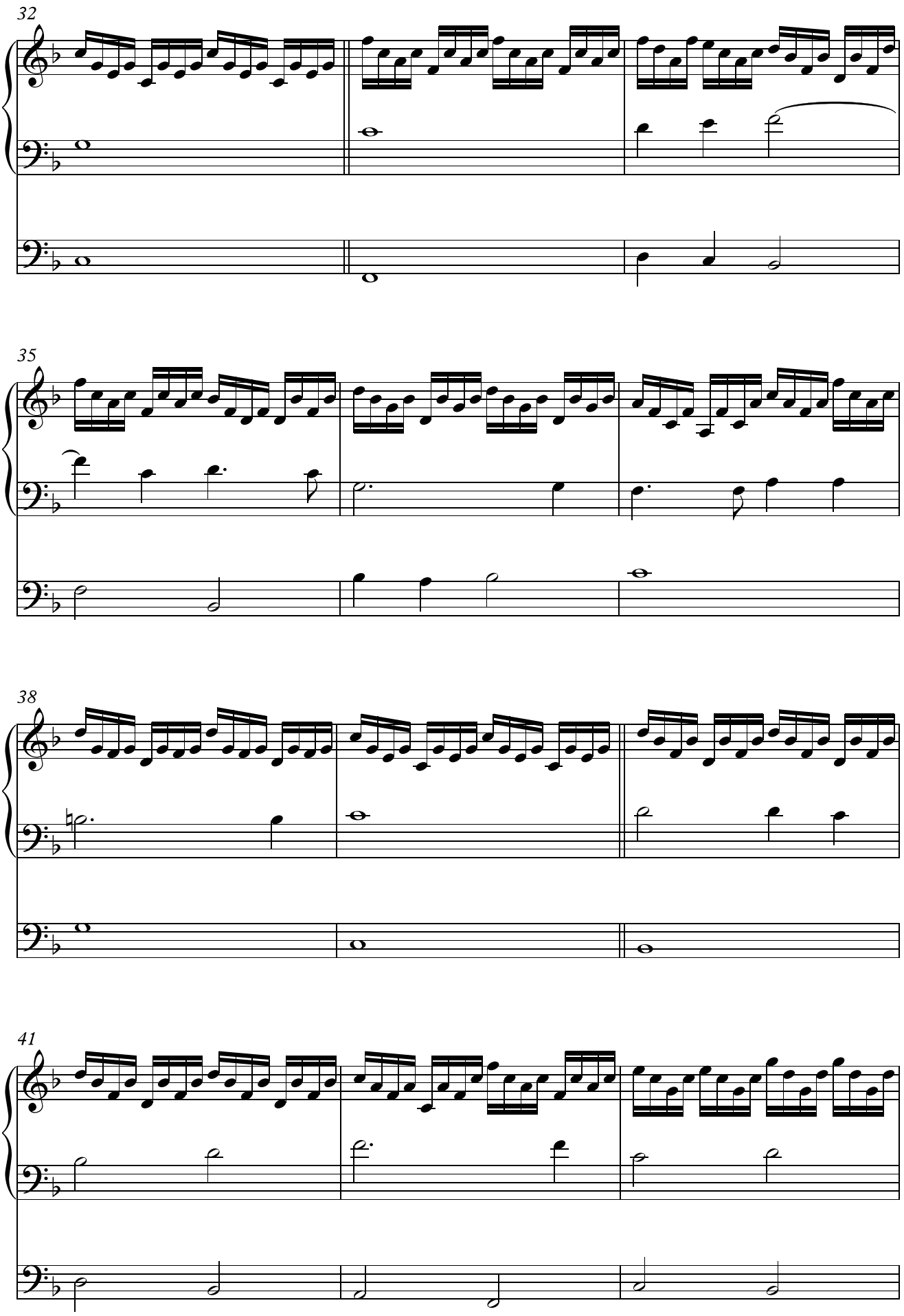
32
35
38
41

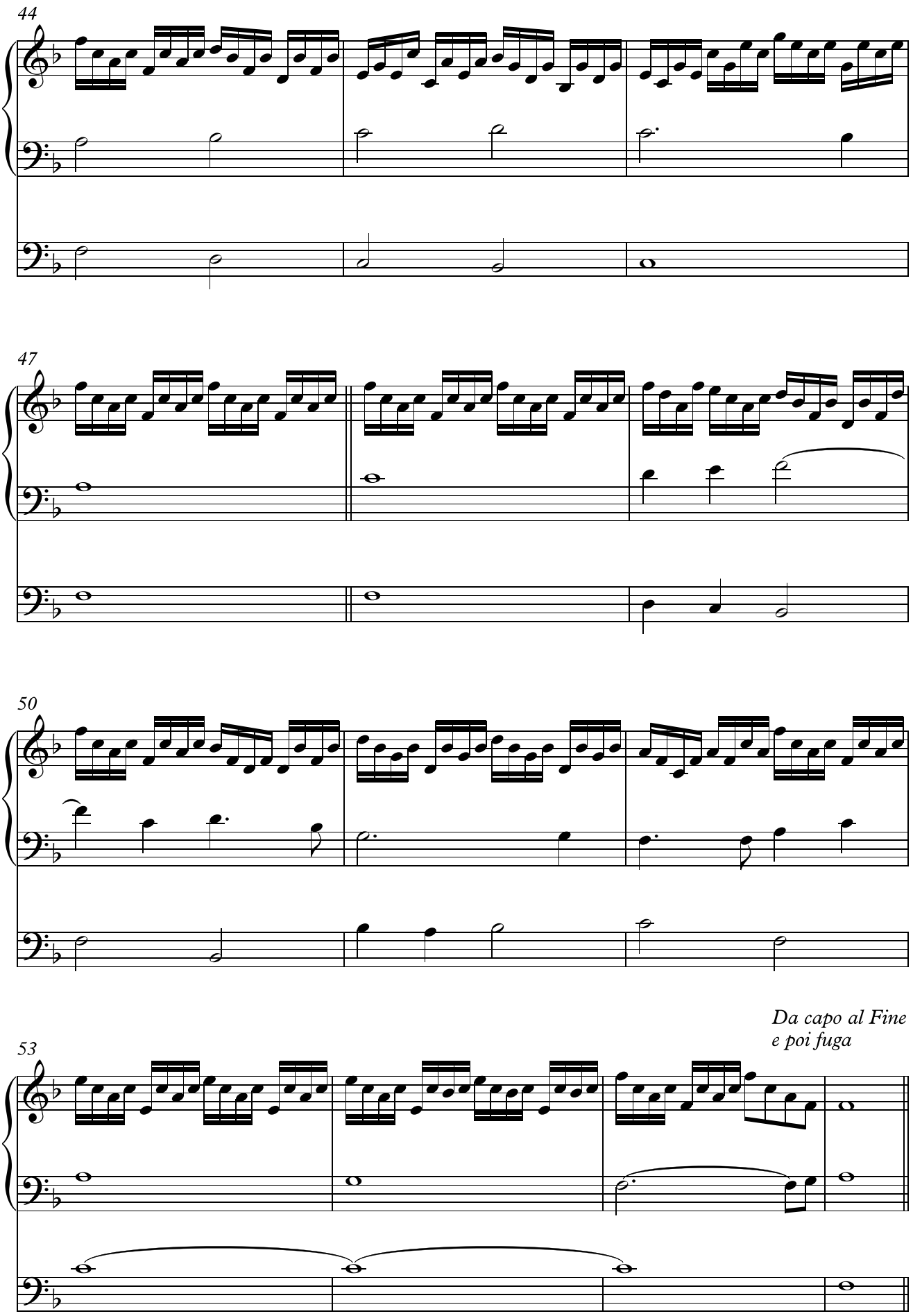
44
47
50
53
Da capo al Fine
e poi fuga

57 *Fuga* **Allegretto**

62

66

70

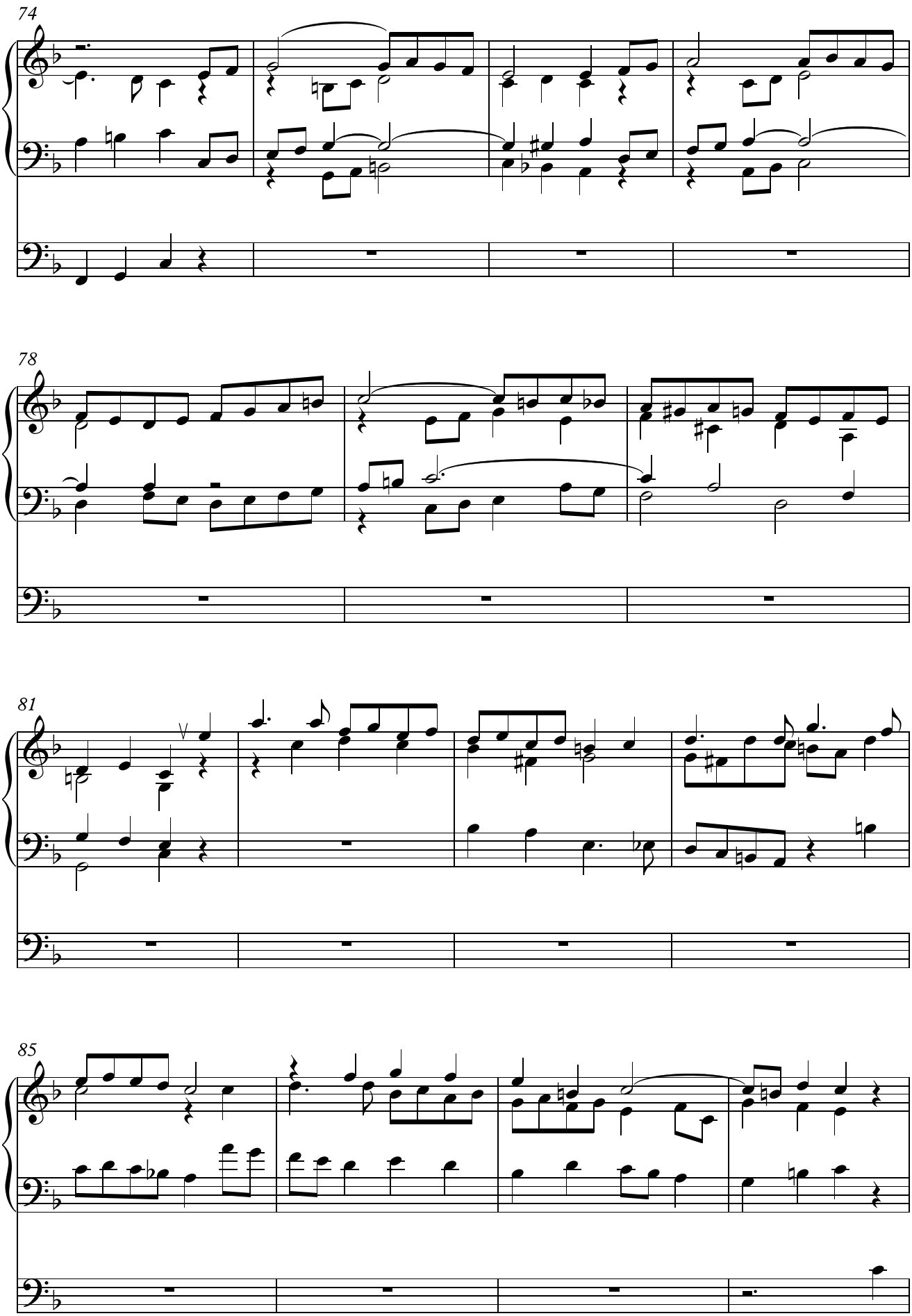
74
78
81
85

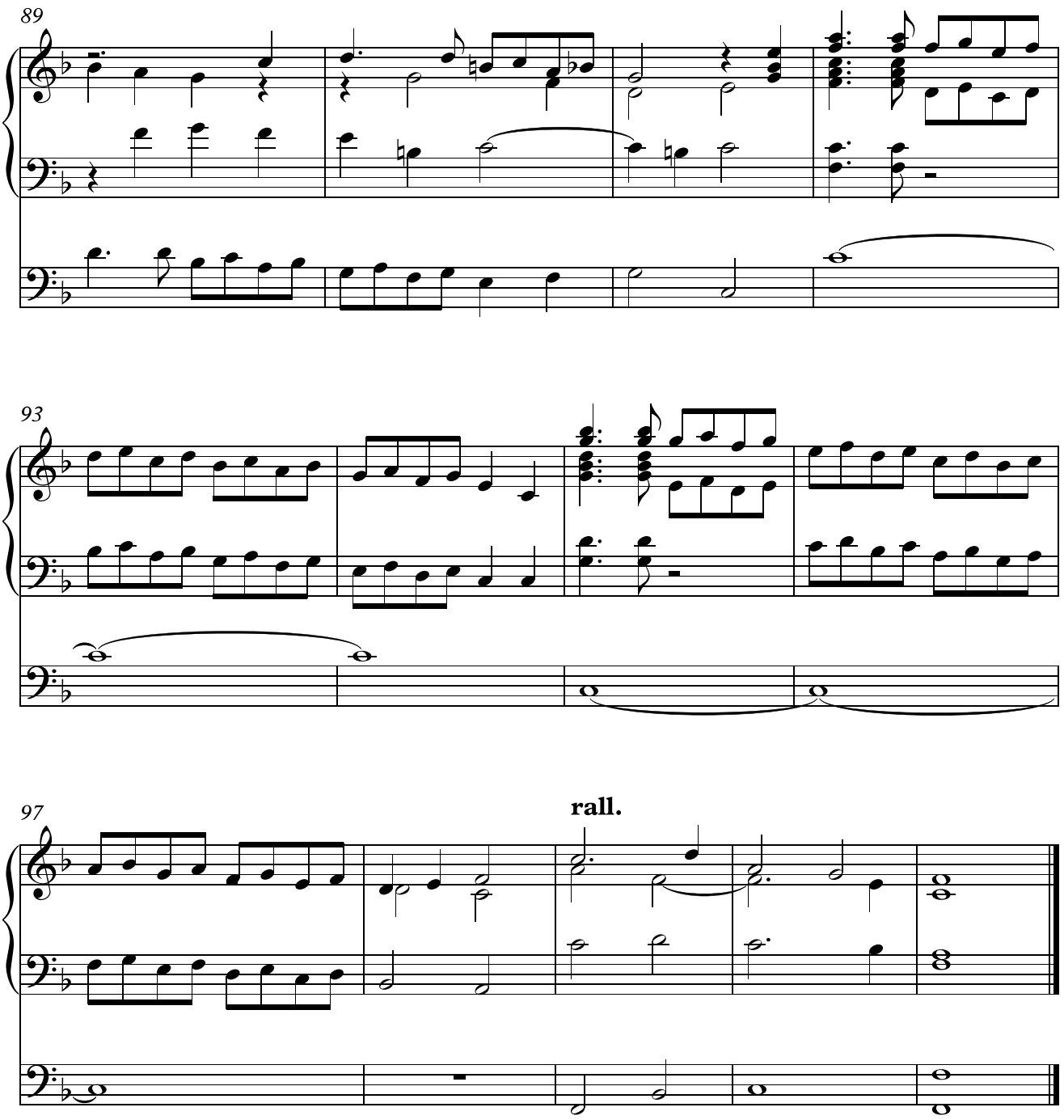
89
93
97
rall.

Misa Majci Božjoj od Kamenitih vrati

MISA MAJCI BOŽJOJ OD KAMENITIH VRATI

Gospodi pomiluj

Matija Ivšić (1894.-1963.),
Zagreb, 13. 1. 1934.

Andante (♩ = 88)

Sopran: Go - - - spo - di po - -

Alt: Go - spo - di po - - mi - luj, po -

Tenor I.: Go - spo - di,

Tenor II.: Go - spo - di po - - - - mi - luj,

Bas I.: Go - spo - di po - - - -

Bas II.: Go - spo - di po - -

6

- mi - luj, Go - - - spo - di po - -

- mi - luj, Go - spo - di po - - mi-

po - mi - luj, Go - - spo - di, Go - spo - di

Go - - - - - - - spo - di

- mi - luj, Go - - spo - di po - -

- mi - luj, Go - -

11

- - - - - - - mi - luj,

luj, po - - - mi - luj, Go -

po - - - mi - luj, Go - spo - di po -

po - mi - luj, Go - spo - di po - mi - luj,

- - - - mi - luj, Go - spo - di

- - spo - di po - mi - luj,

16

Go - spo - di po - mi - luj,

- - spo - di po - - mi - luj, Go -

- - mi - luj,

Go - - - spo - di po - mi - luj,

po - - mi - luj, po - - - - mi - luj,

Go -

20

po - - - mi - luj!

spo - di po - - - - - mi - luj!

po - - - mi - luj!

po - - mi - luj!

po - - - mi - luj!

- spo - di po - mi - luj, po - - - mi - luj!

25 **Adagio (♩ = 66)**

Hr - - - - - - - ste po - - - mi -

Hr - ste po - mi - luj,

Hr - - - - - ste po - mi - luj, Hr -

Hr - - ste po - mi - luj,

Hr - ste po - mi - luj,

Hr - ste po - mi - luj,

31

luj, Hr - ste po - mi - luj,

Hr - - ste po - - mi - luj,

- - ste po - mi - - - luj,

Hr - ste po - mi - luj,

Hr - ste po - mi - - luj,

Hr - ste po - - mi - luj, Hr -

36

Hr - ste po - - mi - luj, Hr - ste

Hr - - ste po - mi - luj, Hr - ste, Hr -

Hr - ste po - - mi - luj, Hr - ste, po - mi -

Hr - ste po - mi - luj,

Hr - ste po - mi - luj, Hr - - ste

ste, Hr - ste po - mi - luj, Hr - ste, Hr -

43

po - - - - - - - - mi - luj!

ste po - mi - luj, po - mi - luj!

luj, po - mi - - luj, po - mi - - luj!

Hr - - - ste po - mi - luj!

po - mi - - luj, po - mi - - luj!

ste po - mi - luj, po - mi - luj!

49 **Andante (♩ = 100)**

Go - spo - di po - - mi - luj, po - mi -

Go - spo - di po - mi

Go - spo - di po - - - - mi - luj, po - mi -

Go - - spo - di po - - mi - luj, po - mi -

54

Go - spo - di po - - - - mi - luj, po - mi -

luj, Go - spo - di po - mi -

luj, Go - - - spo - di po - mi - luj, po - mi - luj,

luj,

Go - spo - di po - - mi - luj, po - mi -

luj,

59

luj, Go - spo - di po - mi -

luj, Go - spo - di po - mi -

Go - spo - di po - - mi - luj, po - mi -

Go - spo - di po - mi - luj, po - mi - luj, po - mi - luj,

luj, Go - spo - di po - mi - luj,

Go - spo - di po - - - - mi - luj, po - mi -

64

luj, Go - - - - - spo - di po -

luj. Go - spo - di po - - - - mi - luj,

luj. Go -

Go - spo - di po - - - - - - - mi -

Go - spo - di po - mi - luj, po -

luj. Go - - spo - di po -

68

rall.

- - - mi - luj, po - - - mi - luj!

Go - spo - di po mi - luj!

- spo - di po - - - - mi - luj!

luj, po - mi - luj!

- - mi - luj!

- - - mi - luj, po - mi - - luj!

Slava

Mosso (♩ = 120)

S. I na zem - lji mir člo - vě - kom bla - - go-vo-

A. I na ze - mlji mir člo - vě-kom bla - go-vo -

T. I. I na zem - lji mir člo - vě - kom bla - go - vo -

T. II.

B. I. I na ze - mlji mir člo - vě-kom bla - go - vo -

B. II.

77

Sostenuto

p lje - ni - ja. Hva - lim te, *mf* hva - lim

p lje - ni - ja. Hva - - lim te, *mf* hva - - lim

p lje - ni - ja. Hva - - - lim te,

p Hva - lim te, hva - lim te, *mf* hva-lim

p lje - ni - ja. Hva - - - - lim

p Hva - lim te,

83

A tempo

te, hva - lim te.

te, hva - - lim te. Bla -go -

hva - - - - lim te. Bla - - go - slov - lja-

te, hva - - lim te. Bla - go - slov - lja-

te, hva - lim te. Bla - - go -

hva - - - - lim te.

88

accel. **Polaganije**

Kla - - nja - jem ti se. Sla - vo - slo - vim te.

slov - lja - jem te. Sla - vo - slo -vim te. Hva -

jem te. Kla - nja -jem ti se. Sla - vo - slo -vim te.

jem te. Hva -

slov - lja - jem te. Kla - nja -jem ti se. Sla - vo - slo - vim te.

Kla - - nja -jem ti se. Sla - vo - slo -vim te.

93

p

Hva - li vzda - jem te - bě ve - li - ki - je ra - di sla - vi

li vzda-jem te - bě ve - li - ki - je ra - di sla - vi tvo -

- li vzda-jem te - bě ve - li - ki - je ra - di sla - vi tvo -

p

Hva - li vzda-jem te - bě ve - li - ki - je ra - di

97

tvo - je - je. Go - spo - di Bo-že, Ce - sar - ju ne-be -

je. Bo - - že, Ce - sar-ju ne - be -

Go - spo-di Bo - že, Ce - - sar - ju - ne-be -

je - je. Go - spo - di Bo - že, Ce - sar - ju ne-be -

sla - vi tvo - je - je.

Go - spo - di Bo - - - - že, Ce - sar - ju ne - be -

102

ski, Bo - že Ot - če vse - mo - gi. Go - - spo - di

ski, Bo - že Ot - če vse - mo - gi. Go -

ski, Bo - že Ot - če vse - mo - gi.

ski. Go - - spo - di Si -

Bo - že Ot - če vse - mo - gi.

- ski, Go - - spo - di

107

rall. Polagano

Si - ne je - di - no - ro - dni,

- spo - di Si - ne je - di - no - ro - dni, pp I - su -

pp I - su - se Hr -

- ne je - di - no - ro - dni, pp I - su - se Hr -

pp Si - ne je - di - no - ro - - dni, I - su - se

112

A tempo

p

I - su - se Hr - ste.

se Hr - - ste.

- - ste. *p* Go - spo - di Bo - že, A -

- - ste.

p

Go - spo - di Bo - že, A - gan - če

p

Hr - - - ste. Go - spo - di Bo - že, A - gan -

117

Polaganije

p

Vzem - ljej grě - hi mi -

p

Vzem - ljej grě -

- - - gan - če Bo - ži, Si - ne O - tač.

p

Vzem-ljej grě -

Bo - ži, Si - ne O - - tač.

če Bo - ži, Si - ne O - tač.

122

ra, po - mi-luj nas.

hi mi - ra, po - mi - luj nas. Vzem-ljej grě - hi

p

Vzem - ljej grě - hi

- hi mi - ra, po - mi - luj nas.

p

Vzem - ljej grě - hi mi - ra, po - mi-luj nas.

p

Vzem - ljej grě -

127

pp **rall.** **A tempo**

pri - mi mo - le - ni - ja na - ša.

mi - - ra,

pp *f*

mi - - ra, pri - mi mo-le - ni - ja na - ša. Sě -

pp

pri - mi mo - le - ni - ja na - ša.

pp

pri - mi mo - le - ni - ja na - ša.

f

- hi mi - ra, Sě - dej o

132

f *p*

Sě - dej o de - snu - ju Ot - ca, po - mi-luj

f *p*

Sě - dej o de - snu - ju Ot - ca, po - - mi -

p

dej o de - snu - ju Ot - - ca, po - - - mi - luj, po -

f

Sě - dej o de - snu - ju Ot - ca,

p

Po - - - mi -

de - snu - ju Ot - ca,

137

f

nas. Ti je -

f

luj nas. Ti - je - din Go - spod. Ti

f

- mi - luj nas. Ti je - din Go - spod. Ti

f

Ja - ko ti je - din svet. Ti je -

f

luj nas. Ti je - din Go - spod.

f

Ja - ko ti je - din svet.

143 **Sasvim polagano** **rall.**

p *ppp*

din Vi - šnji, I - su - se Hr - - - ste.

p *ppp*

je - din Vi - šnji, I - su - - se Hr - ste.

p *ppp*

je - din Vi - šnji, I - su - - se Hr - ste.

p *ppp* *p*

din Vi - šnji, I - su - se Hr - ste. Sa

p *ppp*

I - - - su - se Hr - ste.

ppp

I - su - se Hr - - - ste.

149 **A tempo i prema kraju accel.**

p

Sa Sve - tim Du - hom v sla - vě

p

Sa Sve - tim Du - hom

Sve - tim Du - hom v sla - vě Bo - ga Ot - ca, sa Sve - tim

p

Sa Sve - tim Du - hom v sla - vě Bo - ga Ot -

154

Bo - ga Ot - - - ca.

v sla - vě Bo - ga Ot - ca, sa Sve - tim Du -

mf

Sa Sve - tim Du - hom v sla - vě Bo - ga Ot -

Du - hom v sla - vě Bo - ga Ot - - ca.

f

Sa Sve - tim Du - hom v sla - vě

- ca, v sla - vě Bo - ga Ot - ca, v sla - vě

159

f

A - - - - - -

hom v sla - vě Bo - ga Ot - ca. A - - - -

f

ca, Bo - ga Ot - ca. A - men, a -

f

A - - men, a -

Bo - ga Ot - - - ca.

f

Bo - ga Ot - ca, Ot - ca. A - men, a -

165

ff

men, a - - - - - - - men.

ff

men, a - - - - - - - men.

ff

- - - - - - - - - men.

ff

men, a - - - - - - - men.

ff

A - - - - - - men.

ff

men, a - - men, a - - men.

Věruju

Mosso (♩ = 120)

S. Ot - ca vse-mo - gu - ća - go, tvor - ca

A. Ot - ca vse-mo - gu - ća - go, tvor - ca,

T. I. Ot - ca vse-mo - gu - ća -

T. II. Ot - ca vse-mo - gu - ća - go, tvor - ca ne -

B. I. Ot - ca vse-mo - gu - ća - go,

B. II. Ot - ca vse-mo - gu - ća - go,

176

rall.

ne - bu i zem-lji, vi - di - mim vsěm, vi - di-mim vsěm

tvor - ca ne - bu i zem - lji, vi - di - mim vsěm

go, tvor - ca ne - bu i zem-lji, vi - di - mim vsěm

bu i zem - lji, tvor - cu ne - bu i zem-lji,

tvor - ca ne - bu i zem - lji,

tvor - ca ne - bu, tvor - ca ne - bu i zem - lji, vi - di - mim

181

i ne - vi - di - mim.

mf

i ne - vi - di - mim. I vje - di - na - go Go - spo -

mf

i ne - vi - di - mim. I vje - di - na - go Go - spo -

i ne - vi - di - mim.

mf

vi - di-mim vsěm i ne - vi - di - mim. I vje - di - na - go Gos - po -

i ne - vi - di - mim.

186

rall. A tempo

I - su - sa, I - su - sa Hrs - - ta,

da I - su - sa Hrs - ta, I - su - sa Hrs - - ta,

da Si -

I - su - sa Hrs - ta, I - su - sa Hrs - ta,

da I - su - sa Hrs - - ta

I - su - sa Hrs - ta, I - - su - sa Hrs - ta, Si -

191

Si - na Bo - ži - ja je - di - no - rod - na - go,

Si - na Bo - ži - ja je - di - no - rod - na - go,

na Bo - ži - ja je - di - no - rod - na - go,

p

i ot

p

i ot

- na Bo - ži - ja je - di - no - rod - na - go,

196

ro - đe - na - go prě -

ro - đe - na - go prě -

Ot - ca ro - đe - na - go, ro - đe - na - go prě -

Ot - ca ro - đe - na - go

p

I ot Ot - ca ro - đe - na - go, ro - đe - na - go

201

đe vsěh věk. Bo - - ga ot Bo - -

đe vsěh věk. Bo - ga ot Bo - ga, ot Bo - -

Bo - - ga ot Bo -

- đe vsěh věk. Bo - - ga ot Bo - -

Bo - - ga ot Bo - - - -

pre - dě vsěh věk. Bo - - ga ot Bo - -

206

ga, Bo - ga i - sti-na ot Bo - ga

ga, svět ot svě - ta, Bo - ga i - sti - na ot

ga, svět ot svě - ta, Bo - ga i - sti - na ot Bo-

ga, svět ot svě - ta,

ga, svět ot svě - ta,

ga, Bo - ga i - sti - na ot

211

i - - sti - na - go, ro - đe- na, ne stvo - re - na,

Bo - ga i - sti - na - go, je - di-no-suć - na,

- ga i - sti - na - go, je - di-no suć -

ro - đe-na, ne stvo - re - na,

ro - đe-na, ne stvo - re - na,

Bo - ga i - sti - na - go, je - di-no-

216

je - di-no-suć-na Ot - - cu: im - že vsa bi - še.

je - di-no-suć - na Ot - cu: im - že vsa bi - še.

na Ot - - cu: I - že nas

im - že vsa bi - še. I - že

je - di-no-suć-na Ot - - cu: im - že vsa bi - še

suć - na Ot - - cu: im - že vsa bi - še.

221

rall.

I - že nas ra-di člo - věk i na - še - go ra - di spa - se -

I - že nas ra-di člo - věk i na - še - go ra - di - spa - se -

ra - - di člo - věk i na - še - go ra - di spa - se -

nas ra - di člo - věk

i na - še - go ra - di spa - se -

I - že nas ra - di člo - věk

226 **Široko**

nja sni - de, sni - de, sni - de s ne - bes.

nja sni - de, sni - de s ne - bes.

nja sni - de sni - de s ne - bes.

sni - de, sni - de s ne - bes.

nja sni - de s ne - bes.

sni - de s ne - bes, sni - de s ne - bes.

232 **Adagio**

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri -

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri -

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri - je

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri - je Dě-

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri -

pp I va - pl - ti se ot Du - ha Sve - ta iz Ma - ri - je -

237

pp

je Dě - vi i va - - - člo - vě - či se, i va - člo -

pp

je Dě - vi i va - člo - vě - či se, i va - člo-

Dě - vi i va - člo-

pp

- - vi i va - člo - vě -

je Dě - vi i va - člo-

pp

Dě - vi i va - člo - vě - či se, i va-člo - vě -

243

vě - či se.

vě - či se.

mf

vě - či se. Ras - pet že za ni, ras - pet že za

mf

či se. Ras - pet že za

mf

vě - či se. Ras - pet že za ni, ras - pet že za

mf

či se. Ras - pet, ras - pet že za

249

ni pri Pon - tij-scem Pi - la - tě; mu - čen, mu -

ni pri Pon - tij - scem Pi - la - tě; mu - - čen

ni pri Pon - tij - scem Pi - la - - tě, mu -

ni pri Pon - tij - scem Pi - la - tě; mu - čen, mu -

Mosso energico

254

f

i va - - skr-se tre - ti

f

i va - - skr - se

Molto sostenuto

f

čen i po - gre - ben bist, i va -

i po - gre - ben bist,

f

čen i po - gre - ben bist, i

čen i po - gre - ben bist, i po - gre - ben bist,

260

dan, i va - skr - se tre - ti dan po Pi - sa-ni - ju,

tre - ti dan po Pi - sa - ni -

- skr-se tre - - ti dan po Pi - sa - - ni -

f

i va - skr-se tre-ti dan po Pi - sa - ni -

va - skr-se, i va - skr - se tre - ti dan po Pi - sa - ni -

f

i va - skr - se tre - ti dan po Pi - sa - ni -

265

i vzi - de na ne - bo, sě - dit, sě - dit o de - snu - ju Ot -

ju, sě - dit o de - snu - ju Ot -

ju i vzi - de na ne - bo, sě - dit o de - snu - ju Ot -

ju, i vzi - de na ne - bo, sě - dit o de - snu - ju Ot - ca. I

ju, i vzi - de na ne - bo, sě - dit o de - snu - ju Ot -

ju, sě - dit o de - snu - ju Ot -

271

ca. su - dit ži - vim i mr -

ca. I pa-ki i - mat pri - ti sa sla - vo - ju je - go-

ca. su - dit ži - vim i mr - tvim, je - go-

pa - ki i mat pri - ti sa sla - vo - ju

ca. su - dit ži - vim i mr - tvim, je - go-

ca. I pa-ki i - mat pri - ti sa sla - vo - ju

276

tvim, je - go - že cě - sar - stvju ne bu - det kon - ca.

že cě - sar - stvju ne bu - det kon - ca.

že cě - sar - stvju ne bu - det kon - - ca.

je - go - že cě - sar - stvju ne bu - det kon - ca.

že cě - sar - stvju ne bu - det kon - - ca. I

je - go - že cě - sar - stvju ne bu - det kon - ca.

282

I v Du-ha Sve - ta - go, i ži - vo - tvo - re - ća -

I v Du-ha Sve - ta - go, i ži - vo - tvo - re - ća -

Gos - po-da i ži - vo - tvo - re - ća - -

Gos - - po - da ot

v Du-ha Sve - ta - go,

Gos - po - da i ži - vo - tvo - re - ća -

287

go: ot Ot - ca i Si - na is - ho - de - ća - go. i

go: ot Ot - ca i Si - na is - ho - de - ća - go. kup - no po - kla-

-go: S Ot - cem že i Si - nom sa-

Ot - ca i Si - na is - ho - de - ća - go. kup - no po - kla-

S Ot - cem že i Si - nom

go: ot Ot - ca i Si - na is - ho - de - ća - go. kup - no po - kla-

293

sa - sla - vi - ma, i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki.

nja - je - ma, i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki. I v je - di -

sla - vi - ma, i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki. I v je - di -

nja - je - ma, i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki.

i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki. I v je - di -

nja - je - ma, i - že gla - go - lal jest pro - ro - ki.

300

sve - tu - ju i a - po - stol - sku Cr - kav. Is - po -

nu ka - to - li - čan - sku i a - po - stol - sku Cr - kav. Is - po -

nu ka - to - li - čan - sku Is - po -

sve - tu - ju i a - po - stol - sku Cr - kav.

nu ka - to - li - čan - sku Is - po -

sve - tu - ju i a - pos - tol - sku Cr - kav.

306

vě - da-ju je - di - no krš - će - nje v ot-pu - šće-nje grě - - hov. I

vě - da-ju je - di - no krš - će - nje v ot-pu - šće - nje grě - hov.

vě - da-ju je - di - no krš - će - nje v ot-pu - šće - nje grě - hov.

I ča -

vě - da-ju je - di - no krš - će - nje v ot-pu - šće - nje grě - hov. I ča -

I ča -

312

ča - ju va - skr - se - ni - ja mrt - vih,

I ča - ju vas - kr-se - ni - ja mrt - vih, i ži - vo - ta bu - du - ća -

I ča - ju va - skr - se - ni - je mrt - vih,

ju vas-kr - se - ni - ja mrt - tvih, i ži - vo - ta bu-du-ća -

ju vas - kr - se - ni - ja mrt - vih.

ju vas - kr - se - ni-ja mrt - vih. I ži - vo - ta bu - du - ća -

318

Polagano i razgovjetno

mf

A - - -

go vě - ka. A - - - men, a - -

A - - men,

go vě - ka. A - - men, a - men, a - men, a - men, a -

A - - men, a - - men, a - - -

go vě - ka.

323

- men, a - - men, a - - - men,

- men, a - - men, a - men, a - -

a - - - - men, a -

- men, a - - men,

- men, a - men,

A - - men, a - - - men,

328

a - - - men, a - men, a - - men,

- men, a - - men, a - - - - -

- men, a - men, a - - men,

a - men, a -

a - - - men, a - men,

a - - - - men, a - men, a - - men,

332

rall.

fff

a - men, a - - - - men.

men, a - men, a - - - - men.

a - - men, a - - - - men.

men, a - men, a - - - - men.

a - men, a - men.

a - men, a - - men, a - - men.

Svet

Moderato

S. Svet, svet,

A. *p* Svet, svet, svet,

T. I. *p* Svet, svet, svet,

T. II. Svet,

B. I. *p* Svet, svet,

B. II. Svet, svet, svet, svet,

343

svet, svet, svet,

svet, svet, svet, svet, svet,

svet, svet,

svet, svet, svet, svet

svet, svet, svet,

svet, svet,

349

svet, svet, svet

svet, svet Gos - pod Bog Sa - ba -

svet, svet Gos - pod Bog Sa - ba -

Gos - pod Bog Sa - ba -

svet, svet, svet

svet, svet, svet, svet Gos - pod Bog Sa - ba -

355

Gos - - pod Bog Sa - ba - ot, Gos - pod Bog Sa - ba -

ot, Gos - pod Bog Sa - ba- ot, Gos - pod Bog Sa - ba -

ot, Gos - pod Bog Sa - ba -

ot Gos - pod Bog Sa - ba -

Gos - pod Bog Sa - ba - ot.

ot, Gos - pod Bog Sa - ba - ot, Gos - pod Bog Sa - ba -

360

ot. Pl - na sut ne - be - sa i zem -

ot. Pl - na sut ne - be - sa i zem - lja

ot. Pl - na sut ne - be - sa i zem - -

ot. Pl - na sut ne - be - sa i zem -

Pl - na sut ne - be - sa i zem - lja

ot. Pl - na sut ne - be - sa i zem -

365

lja sla - vi tvo - je - je, sla - vi tvo -

sla - vi tvo - je - je, sla - vi tvo - je - je.

lja sla - - - - vi tvo -

lja sla - vi tvo - je - je, sla - - -

sla - - vi tvo - je - je, sla - - vi tvo - je -

lja sla - vi tvo - je - je, sla -

370

Široko

- - - je - je. Ho -

Ho - sa - na, ho - -

- - - je - je. Ho - sa - -

vi tvo - je - je.

je. Ho - sa - na, ho -

vi tvo - - je - je. Ho - sa - na,

374

rall.

Fine

sa - na va vi - - - šnjih.

sa - - na va vi - - šnjih.

na, ho - sa - - na va vi - šnjih.

O - sa - - - na na vi - šnjih.

- sa - - - na va vi - - šnjih.

ho - sa - - - - - - na na vi - šnjih.

Blagosloven

Andantino (♩ = 70)

mf

S. Bla - - - go - - - - slo -

A. Bla - go - slo - - - - - - - -

T. Bla - - go - slo - ven, bla - go - slo -

B. Bla - - - - go - - slo - -

383

ven, bla - - - - go - slo - ven

ven, bla - go - - slo - ven, bla - go - slo - ven gre - di va

ven, bla - go - slo - ven

ven, bla - - - go - slo - ven

387

i - - - - - - me Go - - spod - nje,

gre - di va i - - - me Go - spod-

gre - di va

392

gre - di va i - - - me Go - spod - nje, gre - di va

gre - di va i - me Go - spod - nje,

nje, gre - di va i - me, gre -

i - - - - - me Go - - - - spod - nje,

396

i - - - me, gre - di va i - me

gre - di va i - me Go - spod - nje, gre - di va i -

di va i - me, gre - di va i - - me

gre - di va i - - me, va

400

D.S. al Fine

Go - spod - nje, Go - - - - - - spod - nje.

- - me Go - - - - - spod - nje.

Go - spod - nje, Go - spod - nje.

i - - me Go - - - spod - - nje.

Aganče I.

Andante (♩ = 88)

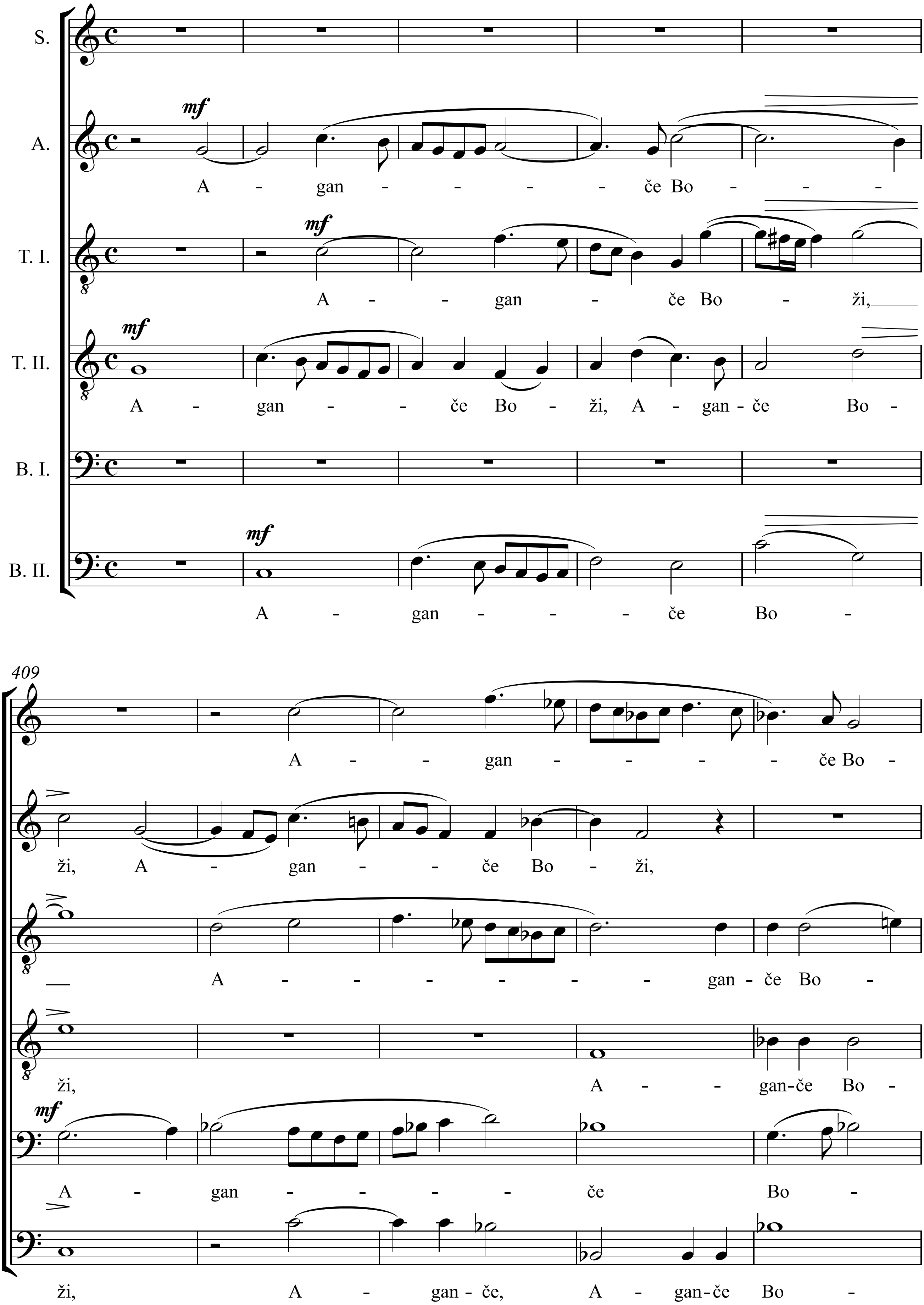

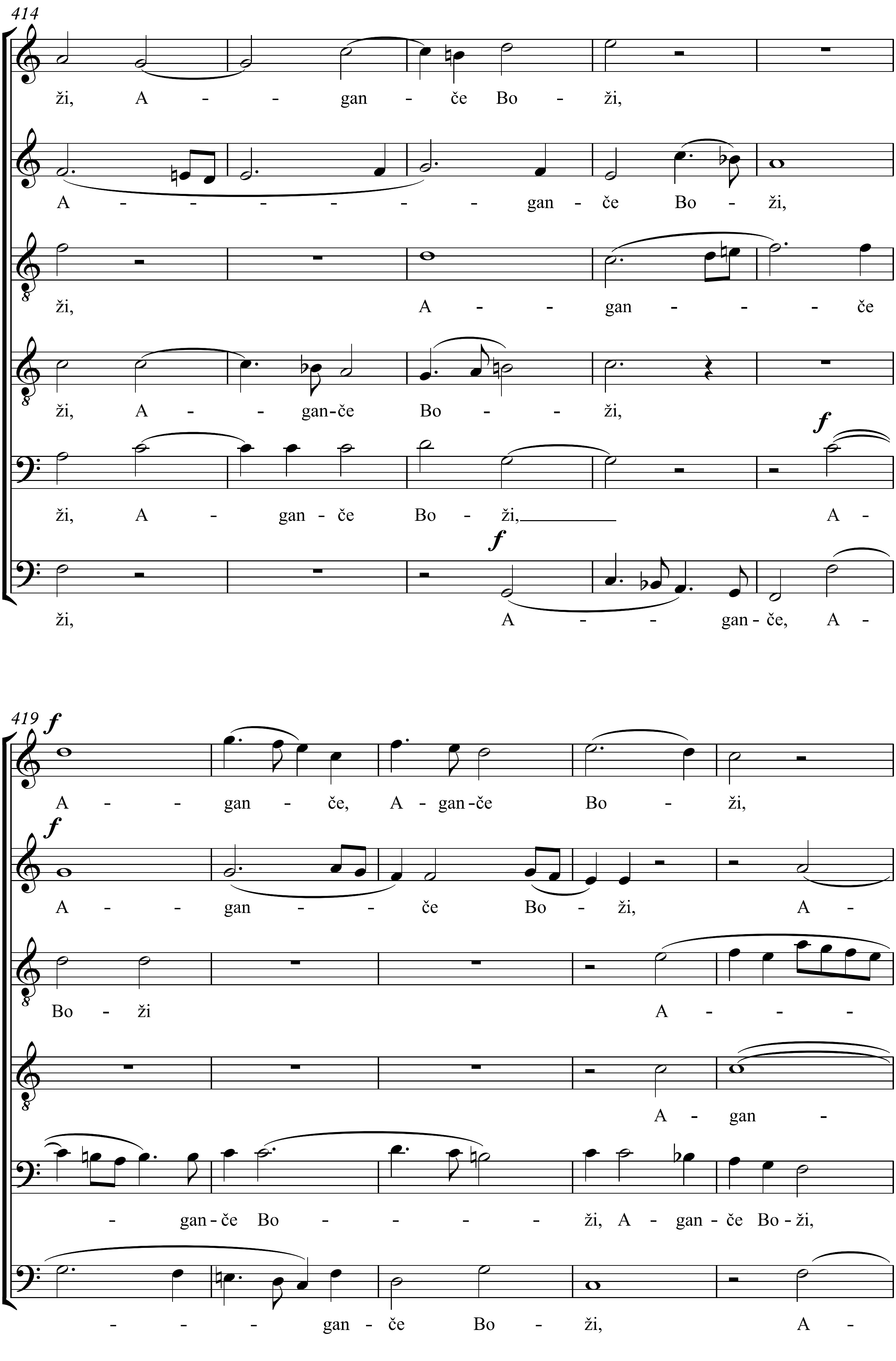

414
ži, A - - gan - če Bo - ži,
A - - - - - - gan - če Bo - ži,
ži, A - - gan - - - če
ži, A - - gan-če Bo - - ži,
f
ži, A - gan - če Bo - ži,
A -
f
ži, A - - gan - če, A -
419
f
A - - gan - če, A - gan-če Bo - ži,
f
A - - gan - - če Bo - ži, A -
Bo - ži A - - -
A - gan -
- gan - če Bo - - - - ži, A - gan - če Bo - ži,
- - - gan - če Bo - ži, A -

424

A - gan - če, A - gan - če

- - - gan - če Bo - ži, A - - gan -

- gan - če Bo - ži,

- - če Bo - ži, A - gan - če Bo -

A - - - - gan - če Bo -

- - - - gan - če Bo - - -

429

Bo - ži, vzem - ljej grě - - hi mi -

če Bo - ži, vzem - ljej grě - hi mi - - ra, vzem

A - gan - če Bo - ži, vzem - ljej grě - hi mi -

- ži, vzem - ljej grě - hi

ži, vzem - ljej grě -

ži, vzem - -

434

ra, vzem - ljej grě - - hi mi - - ra,

- ljej grě - - - - hi mi - ra, po - mi-

- ra, vzem - ljej grě - hi mi - ra,

mi - ra, vzem - ljej grě - hi mi - ra, po -

hi mi - ra, vzem - ljej grě - - hi mi - ra, po -

ljej grě - - hi mi - - - - ra,

439

po - mi-luj nas, po - mi-luj nas, po - mi-luj nas.

luj nas, po - mi-luj nas, po - mi - luj nas.

po - - - mi - luj nas, po - mi - luj nas.

- mi - luj nas, po - mi - luj nas.

- mi - luj nas, po - mi - luj nas.

po - - - mi - luj nas, po - mi - luj nas.

Aganče II.

Sostenuto (♩ = 76)

S. I.

p

A - gan - če, A - - - gan - če, A -

S. II.

p

A - - - gan - če, a - gan - če

A.

T. I.

p

A - - - gan - če, a - - -

T. II.

B. I.

p

A - gan - če, A - gan - če, A -

B. II.

450

gan - če Bo - - - ži, A - -

Bo - ži, A - - gan - če Bo - ži, A - - gan - če, A -

- gan - če Bo - ži, A - gan - če Bo - -

- - gan - če Bo - ži,

f *Canon*

A - gan - če Bo -

456

- - gan - če Bo - ži, A - gan

gan - če, A - gan - če Bo -

- - *f* *Resolutio I*

A - gan - če Bo - - - -

- - ži, A - - -

A - gan - če Bo - - ži,

- - ži, a - - - - gan - če Bo -

461

če, A - gan - če Bo - ži, A - gan - če

ži, A - gan - če

ži, A - gan - če Bo - ži, A -

gan - če Bo - ži, A - gan - če Bo -

f *Resolutio II*

A - gan - če Bo - - - ži, A -

A - - gan - če Bo - ži,

ži, A - gan - če Bo - ži,

467

Bo - ži, A - gan - če Bo -

Bo - ži, vzem - ljej grě - hi mi - - - ra,

- gan - če Bo - ži, vzem

ži, A - gan - če Bo -

- gan - če Bo - ži, A - - gan -

A - gan - če Bo -

vzem - ljej grě - hi mi - ra, vzem -

472

ži, vzem - ljej, vzem - ljej grě -

vzem - ljej grě - hi mi - ra, vzem-ljej grě - hi

ljej grě - hi mi - ra, vzem - ljej

ži, A - gan - če Bo - ži,

če Bo - ži, vzem - ljej grě -

ži, A - gan - če Bo - ži,

ljej grě - hi mi - - ra, da - ruj

477

hi, vzem - ljej grě - hi mi - ra, grě - hi

mi - - ra, vzem - ljej grě - hi mi - ra,

grě - - hi mi - ra, vzem - -

vzem - ljej grě - hi mi - ra, da -

hi mi - ra, vzem - ljej

vzem - ljej grě - -

nam mir, da - -

481

mi - ra, da - ruj nam mir, da - ruj,

da - - ruj nam mir, da -

- ljej gre - hi mi - ra, da - - ruj

ruj nam mir,

grě - - hi mi - ra,

hi mi - - ra, da - ruj nam

ruj nam mir, da - - ruj, da -

485

da - - - - - - - ruj, da - -

ruj nam da - - - - - ruj

nam mir da - - -

mir, da - - ruj nam mir,

- ruj nam mir, da - ruj nam

489

ruj nam mir, da - ruj nam mir.

nam mir, da - ruj nam mir.

ruj nam mir, da - ruj nam mir.

da - ruj nam mir, da - ruj nam mir.

da - ruj nam mir

da - - - - - - ruj nam mir.

mir, da - ruj, da - ruj nam mir.

Literatura

ADAMIĆ J., *Seljačke bune u sisačkom vlastelinstvu*, u: *Sisak više od 2000 godina postojanja*, Sisak, 1989.

BUTURAC J., *Rekonstrukcija spomenice župe Sv. Križa u Sisku*.

BUTURAC J., *Sisačka gospoštija u prvoj polovici XIX. stoljeća*, u: *Arhivski vjesnik*, 1960., III. god.

BUTURAC L., *Matija pl. Ivšić, svećenik i skladatelj*, u: *Tkalčić* 2004., VIII. god.

DEMOVIĆ M., *In memoriam Anselmu Canjugi*, u: *Sv. Cecilija*, 1969., XXXIX. god., br. 3.

DEMOVIĆ, M. *Rasprave i prilozi iz stare hrvatske glazbene prošlosti*, Glas Koncila, Zagreb 2007.

DOBRONIĆ A., *Missa papae Marcelli*, u: *Narodne novine*, 1936., CII. god.

IVŠIĆ M., *Bilješke o glazbenom životu u Rimu*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 3.

IVŠIĆ M., *Crkveni koncerat mješovitog pjev. zbora Varaždinske gimnazije*, u: *Sv. Cecilija*, 1939., XXXIII. god., br. 6.

IVŠIĆ M., *Curriculum vitae*, Zagreb, 1936.

IVŠIĆ M., *Duhovni koncert* „Oratorijskog zbora sv. Marka", u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 1.

IVŠIĆ M., Franjo Liszt, *Christus*, u: *Sv. Cecilija*, 1937., XXXI. god., br. 2.

IVŠIĆ M., *Glazbeno pismo iz Rima*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 2.

IVŠIĆ M., *Jedna* „Okružnica", *na koju se katkada zaboravlja*, u: *Katolički list*, 1938., LXXXIX. god. br. 3.

IVŠIĆ M., *Koncert Wiener-Sängerknaben kora.* Dirigent I. Weninger, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 1.

IVŠIĆ M., *Kratka povijest glazbeno pjevačkog društva „Vijenac" poslije 1900.*, u: *Sv. Cecilija*, 1940., XXXIV. god., br. 1.

IVŠIĆ M., *Maestro Mons. Rafael Manari*, u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 3.

IVŠIĆ M., *Naučni radovi*, Zagreb, 1943.

IVŠIĆ M., *O liturgijskom i pobožnom pjevanju puka*, u: *Vjesnik župe Sv. Marka*, 1932.

IVŠIĆ M., *Osvrt na Cecilijanski kongres*, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 4.

IVŠIĆ M., *Papinski zavod za crkvenu glazbu*, u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXVI., br. 2.

IVŠIĆ M., *Paris*, u: *Sv. Cecilija*, 1931., god. XXV., br. 4.

IVŠIĆ M., *Prilike i neprilike ni starog ni mladog vjeroučitelja*, u: *Kršćanska škola*, 1936., god. XL., br. 1.

IVŠIĆ M., *Radost i žalost vjeroučitelja*, u: *Kršćanska škola*, 1937., god. XLI., br. 7.-8.

IVŠIĆ M., *Rim, dne 12. marta 1931*., u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXV., br. 2.

IVŠIĆ M., *Rim, dne 20. marta 1930*., u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 2.

IVŠIĆ M., *Rim, na dan Sv. Cecilije 1930*., u: *Sv. Cecilija*, 1930., god. XXIV., br. 6.

IVŠIĆ M., *Sisak, 10. veljače 1921*., u: *Sv. Cecilija,* 1921., XV. god., br. 2.

IVŠIĆ M., *Sisak, dne 10. siječnja 1919*., u: *Sv. Cecilija*, 1919., XIII. god., br. 2.

IVŠIĆ M., *Sisak, dne 5. svibnja 1919*., u: *Sv. Cecilija*, 1919., XIII. god., br. 4.

IVŠIĆ M., *Svečani koncert u proslavi 70 godišnjice kanonika mons. Janka Barlèa*, u: *Sv. Cecilija*, 1939., XXXIII. god., br. 2.

IVŠIĆ M., *Školske mise i liturgijsko pjevanje u Zagrebu*, u: *Kršćanska škola* 1935., god. XXXIX,. br. 5.

IVŠIĆ M., *Utjecaj liturgijskoga pjevanja na vjerski odgoj*, u: *Sv. Cecilija*, 1938., XXXII. god., br. 5.

IVŠIĆ M., *Veliki duhovni koncerat staroslovenskih crkvenih pjesama* »Ćirilo-Metodova Kora« *u zagrebačkoj katedrali*, u: *Sv. Cecilija*, 1933., XXVII. god., br. 1.

KOLANOVIĆ J. (ur.), *Sisak u obrani od Turaka. Izbor građe* 1543.-1597., Zagreb, Povijesni arhiv Sisak, MA Sisak, Arhiv Hrvatske, 1993.

KOLIĆ K. s. V., *Mo. Matija Ivšić*, diplomski rad, Institut za crkvenu glazbu „Albe Vidaković" Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, 1969.

KOMAREVSKI B., *Koncert Zagrebačke Polifonije u crkvi sv. Katarine*, u: *Ćirilometodski vjesnik*, 1937., V. god.

KOŽUL S., *Deset godina nakon Martirologija Crkve zagrebačke* (1998.-2008.), Zagreb 2008., Društvo za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije „Tkalčić".

KOŽUL S., *Martirologij Crkve zagrebačke*, Zagreb, 1998.

KOŽUL S., *Martirologij Crkve zagrebačke. Drugo i dopunjeno izdanje*, Zagreb, 1998.

KOŽUL S., *Spomenica žrtvama ljubavi Zagrebačke nadbiskupije. U prigodi proslave 900. obljetnice postojanja Zagrebačke nad/biskupije*. Zagreb, 1992.

LJUBIČIĆ R. s. D., *Hrvatske crkvene pučke popijevke*, http://www.klanjateljice.hr

OBREŠKI J., *Hapšenje profesora Matije Ivšića*, Zagreb, 1950.

PAVELIĆ M., *Maestro Matija Ivšić*, u: *Hrvatska straža*, 1937., IX. god., br. 130.

Sjednica i konstituiranje glazb. sekretarijata, u: *Sv. Cecilija*, 1937., god. XXXI., br. 3.

VIDAKOVIĆ A., *Mo. Matija Ivšić*, u: *Upute crkvenim ogruljašima*, 1963.

VUJNOVIĆ – TONKOVIĆ A., *Povjesnica* „Danica", Sisak, 1999.

ŽA SISAK, *Spomenica I*.

Cithara octochorda, Zagreb 1757. Faksimilni pretisak; HAZU, ICG „Albe Vidaković", HDCG, Zagreb 1998.

Crkveni himni, Zagreb, 1936.

Glasnik Srca Isusova, 1938., br. 3.

Izvod iz Službeničkog lista M. Ivšića, Zagreb, 1941.

Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske, Zagreb, 1976.

Matica krštenih, Katedralna župa Uzvišenja Svetog Križa u Sisku, 1894., sv. XVI.

Narodne novine, 1936., CII. god.

Pjevajte Gospodu pjesmu novu, Hrvatska liturgijska pjesmarica, Zagreb, 1985.

Pučki kalendar „Ludevit Posavski", Sisak, 1995.

Slavimo Boga, Frankfurt am Main. Knecht, 1982.

Upute crkvenim orguljašima, 1963.

Kazalo

I. DIO – ŽIVOT I DJELOVANJE

Životni put i svestrano djelovanje maestra Matije pl. Ivšića. 11
Matija plemeniti Ivšić, župni vikar u Sisku (1918.-1927.) 57
Matija Ivšić i Cecilijanski pokret 63
Analiza odabranih skladbi Matije pl. Ivšića 69
Sakralni opus maestra Matije Ivšića 104
Moja sjećanja na svećenika maestra Matiju Ivšića 106
Matijin oproštaj s glazbom 108
Sjećanja oca Zvonka Marije Mirka Pšaga, ... 110

II. DIO – SKLADBE

JEDNOGLASNE ZBORSKE SKLADBE UZ ORGULJSKU PRATNJU

Čuj, Stvoritelju milostiv 114
Čuj, Stvoritelju milostiv* 115
Dođi, Duše Presveti 116
Nebeskih dvora radosti 117
Nebeskih dvora radosti* 118
Tebe, Bože, hvalimo 119
Bijelog dana eto k nama. 120

SOLO PJESME

Ave, Maria 124
Pjesma Majci Božjoj Bistričkoj 127
O, najljepša 130
Quem vidistis. 132
Cantantibus organis 134

* Skladbe označene zvjezdicom predstavljaju, uz skladbe u izvornom tonalitetu, transponirane verzije u niže tonalitete od izvornih. Ovime želimo opus M. Ivšića približiti širem krugu zborova

DVOGLASNE ZBORSKE SKLADBE UZ ORGULJSKU PRATNJU

Došao je višnji Vladar 138
Kraljice neba, raduj se 141
Ovdje je sada 144
Klanjam ti se smjerno 146
O, da mogu kao kerub Božji 148
Divnoj dakle 150
Pjesma Majci Božjoj kod Kamenitih vrata 153
Sv. Josipu 156

TROGLASNE ZBORSKE SKLADBE

Uskrsnu pastir dobri. 160
Uskrsnu pastir dobri* 165
Uzmite, jedite. 170
Uzmite, jedite* 172
Desnica Gospodnja 174
Krasotom većom sunce sja 178
Kog zemlja, more, zvjezdan svod 180

SKLADBE ZA MUŠKI ZBOR

Dobro je ispovijedati se Gospodu 186
In te Domine speravi 190
Kraljice neba, raduj se 194
Divnoj dakle 197
Biserjem sjajnim 200

SKLADBE ZA MJEŠOVITI ZBOR

Slavna Majko Spasitelja 204
O Isuse, o Spase naš 205
O Isuse, o Spase naš* 206
Puče moj preljubezni 207
Puče moj preljubezni*. 210
Blagoslovljen budi Bog Otac 211
Regina coeli. 214
Utvrdi Bože. 222
O, Isuse, nebesa sjaj 226
O, Isuse, nebesa sjaj*. 228
Jezušev slatki spominek. 230
Jezušev slatki spominek* 231
Ti, Kriste, Kralj si vjekova. 232
Zastava Krista Kralja 234
O, Kriste, slavo anđela nebeskih 236
Pjesma Majci Božjoj Kamenitih vrati 238
Kyrie; O, Bože silan, istinit 240

Gda su srca puna tuge 241
Ecce sacerdos magnus. 242
Vsklikujete Bogu sva zemlja 246
Exsurge Domine 252

ORGULJSKE SKLADBE
Preludij i fuga u g-molu. 260
Preludij i fuga u F-duru 266

MISA MAJCI BOŽJOJ OD KAMENITIH VRATI
Gospodi pomiluj. 274
Slava 281
Věruju 290
Svet 306
Blagosloven 310
Aganče I. 312
Aganče II. 316

LITERATURA 321